

STORTINGET

Dokument 15:18

(2023–2024)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

**Spørsmål nr. 2551–2700
28.06.–04.09.2024**

Innhold

2551. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. reduksjon i trafikkulykker, besvart av samferdselsminister....	11
2552. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. Gausdal kommune og Sivilombudet, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	12
2553. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. regnestykke på lavere skatt, besvart av finansminister.....	13
2554. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. redusere og forenkle lover og forskrifter, besvart av næringsminister.....	14
2555. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. saksbehandlingstidene i lønnsgarantiordningen, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	17
2556. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. medieøkonomien, besvart av kultur- og likestillingsminister	18
2557. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. Politihøgskolen i Bodø, besvart av justis- og beredskapsminister.....	18
2558. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. beregninger for realinntekt etter skatt for en vanlig husholdning, besvart av finansminister	19
2559. Fra stortingsrepresentant Tina Bru, vedr. at overskuddene i norske bedrifter har økt, besvart av finansminister.....	20
2560. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. å få ned ventetidene for statsborgerskap- og familieinnvandringsaker, besvart av justis- og beredskapsminister	21
2561. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. antall politiårsverk som arbeider spesifikt med eller dedikert til forebyggende arbeid, besvart av justis- og beredskapsminister.....	22
2562. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. ny kulturlov, besvart av kultur- og likestillingsminister	23
2563. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. det sikkerhetspolitiske forumet for utvikling av kraftsystemet i nordområdene opprettet, besvart av energiminister.....	23
2564. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. skatt på havbrukselskap, besvart av finansminister	24
2565. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. at klimaavtrykket fra bygging reduseres, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	26
2566. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. mineralklumper som produserer oksygen på havbunnen, besvart av energiminister	26
2567. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. ungdomsfengsler, besvart av justis- og beredskapsminister.....	27
2568. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. raskere saksbehandling av søknader til UDI, besvart av justis- og beredskapsminister	28
2569. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. hvem som begår kriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	28
2570. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. forhåndsgodkjenning av kjøp og salg av eiendom til utenlandske borgere, besvart av justis- og beredskapsminister.....	29
2571. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. manglende styring og dårlige kontroll på at norske bistandspenger, besvart av utviklingsminister.....	30
2572. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. olje og gassproduksjon, besvart av energiminister.....	31
2573. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. kvinnehelse, besvart av helse- og omsorgsminister	32
2574. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. fødetilbudet i Finnmark, besvart av helse- og omsorgsminister	33
2575. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. tilstrekkelig med planleggingsmidler for å fullføre planleggingen av E39 Vegsund - Breivika i Møre og Romsdal, besvart av samferdselsminister	34
2576. Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. rapport om lovbrudd i avlastningsboliger, besvart av helse- og omsorgsminister.....	35
2577. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. at Andøya og Nord-Norge blir den mest konkurransedyktige og attraktive regionen for oppskyting av små satellitter, besvart av næringsminister	37
2578. Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. klimainvestering, besvart av utviklingsminister.....	38
2579. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. sherpatrapper i norske fjell, besvart av klima- og miljøminister	39
2580. Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. postdistribuering, besvart av samferdselsminister	40
2581. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. utredningen på avanseregulering i bokbransjen, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	41

2582. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. fortsatt drift av Helseutvalget, Aksept-Kirkens bymisjon og HivNorge, besvart av helse- og omsorgsminister	41
2583. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. oppdrett i åpne mærdar, besvart av fiskeri- og havminister ...	42
2584. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. trygge dem som deltar i palestinedemonstrasjoner og andre markeringer, besvart av justis- og beredskapsminister	44
2585. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. respektere menneskerettighetene i hele leverandørkjeden, besvart av næringsminister.....	44
2586. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. endring av tillatt totalvekt for kjøretøy på 7 500 kg eller mer, besvart av samferdselsminister.....	46
2587. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. ADR-kontroll til godkjente tungbilverksteder, besvart av justis- og beredskapsminister	46
2588. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. finansiering av bybanen til Åsane i, besvart av samferdselsminister.....	46
2589. Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. velstående personlige nullskatteyttere, besvart av finansminister.....	48
2590. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. å redusere ventetiden for å få sykehusbehandling, besvart av helse- og omsorgsminister	51
2591. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. Tromsøundersøkelsen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	52
2592. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schie Schou, vedr. oppfølging av mulighetsstudie om jernbanelinjen Oslo-Göteborg, besvart av samferdselsminister	54
2593. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. ordninga med varig lønstilskott frå NAV, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	54
2594. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. ansvaret for de prehospitale tjenestene for Asker og Bærum, besvart av helse- og omsorgsminister	55
2595. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. Agder fengsel avdeling Froland og avdeling Mandal, besvart av justis- og beredskapsminister	56
2596. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. internasjonale studenter som tildeles studentboliger, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	57
2597. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. politiets oppfølging av voldssaker, besvart av justis- og beredskapsminister.....	58
2598. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. Equinor og israelske Delek Group LTD , besvart av næringsminister.....	59
2599. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. opptrapping av norsk støtte til Ukraina, besvart av utenriksminister	60
2600. Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. teknologiske løsninger i landbruket, besvart av landbruks- og matminister	61
2601. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. bompengeringen i Nedre Glomma, besvart av samferdselsminister.....	62
2602. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. innvanderandelen blant de innsatte i Norske fengsler, besvart av justis- og beredskapsminister	63
2603. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. videreutvikling og styrking av Klinikk Alta, besvart av helse- og omsorgsminister.....	64
2604. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. bygningar i statens eige i Oslo, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	65
2605. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. miljøorganisasjonar sitt arbeid med atomsikkerheit i Russland, besvart av utenriksminister	65
2606. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. statlige ekstrabevillingen til lærebøker, besvart av kunnskapsminister.....	66
2607. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Rådgivning om spiseforstyrrelser, besvart av helse- og omsorgsminister.....	67
2608. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. nyansatte i politiet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	68

2609. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. generell bevæpning, besvart av justis- og beredskapsminister.....	69
2610. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. ungdomsenheten i Eidsvoll, besvart av justis- og beredskapsminister.....	70
2611. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. bruk av desentralisert arbeid, besvart av kommunal- og distriktsminister	70
2612. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. vindkraftutbygging i reinbeitedistrikt i Finnmark, besvart av energiminister.....	72
2613. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. utvisningsvedtak for barnefamilier, besvart av justis- og beredskapsminister.....	73
2614. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. utestenge elbiler fra kollektivfeltene på riks- og europavegene i Oslo og Akershus, besvart av samferdselsminister.....	74
2615. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. strømpriser, besvart av energiminister.....	75
2616. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. jerv- gaupesituasjonen i Tingvoll kommune, besvart av klima- og miljøminister.....	76
2617. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. bestillingstiden for togreiser, besvart av samferdselsminister.....	77
2618. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. bidragsyttere til politiske partier, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	78
2619. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. integreringsbarometer, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	80
2620. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. forskrift om DNS-blokkering, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	81
2621. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. nærscole, besvart av kunnskapsminister	82
2622. Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. overlapp mellom rusbruk og psykisk uhelse, besvart av helse- og omsorgsminister	83
2623. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. brukerstyrt personlig assistanse (BPA), besvart av helse- og omsorgsminister.....	84
2624. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. sikkerhetsvurderinger av israelske Azrieli Groups eierskap av datasenterleverandøren Green Mountain, besvart av justis- og beredskapsminister	85
2625. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. returnere asylsøkjere og barn til Libanon, besvart av justis- og beredskapsminister	86
2626. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. Sokkeldirektoratets ressursrapport, besvart av energiminister	86
2627. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. familieinnvandringsaker, besvart av justis- og beredskapsminister.....	88
2628. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Vydura til anfallsbehandling av migrene i Norge, besvart av helse- og omsorgsminister	88
2629. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. kriminelle, besvart av justis- og beredskapsminister.....	89
2630. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. Møreaksen, besvart av samferdselsminister	90
2631. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. digital kvinnehelseportal, besvart av helse- og omsorgsminister.....	91
2632. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. bevilling Helse Nord, besvart av helse- og omsorgsminister.....	91
2633. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. nytt regelverk for oppdrett på land «tidlig i høst» og miljøfleksordninga, besvart av fiskeri- og havminister.....	92
2634. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. digitalskatt, besvart av finansminister.....	93
2635. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. internasjonal digitalskatt, besvart av finansminister.....	94
2636. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. helseforetakenes budsjetter til kjøp av private tjenester, besvart av helse- og omsorgsminister	95
2637. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. intensivberedskapen og akutt-tjenestene ved Kirkenes sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister	104
2638. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. voksen stebarnsadsopsjon, besvart av barne- og familieminister.....	104
2639. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. lærenes metodefrihet, besvart av kunnskapsminister.....	106

2640. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. nasjonalt fraværsregister, besvart av kunnskapsminister	106
2641. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. kjøtprodukt, besvart av næringsminister	107
2642. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. fylka brukar på skuleskyss med taxi, besvart av kunnskapsminister	109
2643. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. teori-prøver førerkort, besvart av samferdselsminister	109
2644. Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. forsvarsindustri-strategi, besvart av forsvarsminister	110
2645. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. bemanningsnormen, besvart av kunnskapsminister	111
2646. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. lav bemanning, besvart av justis- og beredskapsminister	111
2647. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. minsteytelsene i velferdssystemet, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	112
2648. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. fartsgrenser, besvart av samferdselsminister	119
2649. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. Global Solidarity Levies Task Force, besvart av finansminister	120
2650. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. provenyeffekten av å redusere timetallet i grunnskolen til finsk nivå, besvart av kunnskapsminister	121
2651. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. henvisningsrett til bildediagnostikk for fysioterapeuter, besvart av helse- og omsorgsminister	122
2652. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. Avkommersialisering-utvalget, besvart av kunnskapsminister	122
2653. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. CO2-avgiften, besvart av finansminister	123
2654. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. valget som ble avholdt i Venezuela, besvart av utenriksminister	124
2655. Fra stortingsrepresentant Olve Grotle, vedr. skatt i Sogn og Fjordane, besvart av finansminister	124
2656. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. vindkraft, besvart av energiminister	125
2657. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. nødnumrene, besvart av justis- og beredskapsminister	126
2658. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. konkurransevilkår for flyfrakt fra Evenes, besvart av samferdselsminister	126
2659. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. finanstillsynet og innsyn, besvart av finansminister	127
2660. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. en sterkere offentlig barneverntjeneste, besvart av barne- og familieminister	128
2661. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. letefasen av utvinningslisenser for gruvedrift på havbunnen, besvart av energiminister	129
2662. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. kostnader knyttet til alle utvalg regjeringen har satt ned fra og med oktober 2021, besvart av statsminister	130
2663. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. forvaltningsutvalget, besvart av justis- og beredskapsminister	135
2664. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. habilitetsvurderinger, besvart av justis- og beredskapsminister	135
2665. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wætrhus Thorsvik, vedr. straffelovens bestemmelse om mishandling i nære relasjoner, besvart av justis- og beredskapsminister	136
2666. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. regjeringens behandlings- og forebyggingsreform, besvart av helse- og omsorgsminister	137
2667. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. Rygge sivile lufthavn, besvart av samferdselsminister	138
2668. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. midler på kontoen til Enova i Norges Bank, besvart av klima- og miljøminister	139
2669. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. solkraftprodusenter, besvart av energiminister	140
2670. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. kontraktspris, besvart av finansminister	140
2671. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. taxiselskapet Uber, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	141
2672. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. alvorlig kriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister	142
2673. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. energiforsyningen og forsyningssikkerheten på Svalbard, besvart av justis- og beredskapsminister	142

2674. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. Store Norske Spitsbergen Kulkompani, besvart av justis- og beredskapsminister	143
2675. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. fuglefredningsområdet på Runde, besvart av klima- og miljøminister	144
2676. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. menneskerettighetsbrudd, besvart av landbruks- og matminister	145
2677. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. voldsutsatte barns rettssikkerhet og trygghet, besvart av justis- og beredskapsminister	146
2678. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. fastprisavtaler på strøm, besvart av finansminister	147
2679. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. den kvinnelige norske statsborgeren som sitter fengslet i Kina, besvart av utenriksminister	147
2680. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. fiskerettigheter til utlandet, besvart av fiskeri- og havminister	149
2681. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. stabile rammevilkår, besvart av fiskeri- og havminister.....	149
2682. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. billigvarer fra Kina, besvart av samferdselsminister	150
2683. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. kvotemeldingen, besvart av fiskeri- og havminister	151
2684. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. alternativ trasé for den planlagt anlagte jordkabelen på Lysejordet, besvart av energiminister	152
2685. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. folkerettsbrudd i OPT-sakene, besvart av finansminister.....	153
2686. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. de 20 millioner kronene øremerket til flere spesialetterforskere mot økonomisk kriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister	154
2687. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. førerkort, besvart av samferdselsminister	155
2688. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. ordningen med assistert retur vært fordelt på opprinnelsesland, besvart av justis- og beredskapsminister	156
2689. Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. innsigelser i Vestland fylke, besvart av kommunal- og distriktsminister	156
2690. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. eierseksjonssameie, besvart av kommunal- og distriktsminister	157
2691. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. EBA-sektoren, besvart av forsvarsminister.....	158
2692. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. karbonfangst, besvart av energiminister.....	159
2693. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. biogasskjøretøy, besvart av samferdselsminister.....	161
2694. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. prosjektet «foringsprosjekt for vilt langs Gjøvikbanen», besvart av samferdselsminister	162
2695. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. bekymringene blant annet FTBB har for opplæringstilbudet til blinde og svaksynte barn, besvart av kunnskapsminister.....	162
2696. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. opprettelsen av et sentralt studenthus i Oslo, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	164
2697. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. studentboliger, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	164
2698. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. utslipp av klimagasser fra norsk petroleumsproduksjon i 2050 dersom Sokkeldirketoratets hhv. tre scenarier slår til, besvart av energiminister	166
2699. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. Hordfast, besvart av samferdselsminister.....	167
2700. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. ordning med skattlegging av kompetansepåfyll for nytilsette (ettårskravet), besvart av finansminister.....	167

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (2551 - 2700) for sesjonen 2023-2024**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

PF Pasientfokus

Almeland, Grunde (V)	2581, 2582, 2620, 2672
Astrup, Nikolai (H)	2554
Aydar, Seher (R)	2663, 2664
Bastholm, Une (MDG)	2617, 2649
Berg, Lan Marie Nguyen (MDG)	2598, 2654, 2666
Bergstø, Kirsti (SV)	2585
Bjørlo, Alfred Jens (V)	2579, 2611, 2633, 2641, 2700
Bru, Tina (H)	2559
Bøe, Erlend Svardal (H)	2591, 2623, 2636
Elvestuen, Ola (V)	2684
Eskeland, Liv Kari (H)	2551, 2642, 2643, 2693, 2699
Farahmand, Mahmoud (H)	2589
Fiskaa, Ingrid (SV)	2605, 2659
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	2698
Grotle, Olve (H)	2655
Gulati, Himanshu (FrP)	2596, 2597
Halleland, Terje (FrP)	2670
Haltbrekken, Lars (SV)	2565, 2566, 2612, 2613, 2675, 2676
Hansson, Rasmus (MDG)	2583, 2599, 2626, 2679
Hjemdal, Silje (FrP)	2573, 2631, 2677
Hoksrud, Bård (FrP)	2594, 2607, 2628, 2651
Hussein, Marian (SV)	2576, 2622
Jønnes, Kari-Anne (H)	2652, 2694
Jørgensen, Geir (R)	2678
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	2634, 2635, 2682, 2685
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	2593, 2625, 2671
Kristjánsson, Mímir (R)	2647
Larsen, Erlend (H)	2667
Lie, Kathy (SV)	2562, 2660
Limi, Hans Andreas (FrP)	2552
Listhaug, Sylvi (FrP)	2590, 2662
Lund, Tobias Drevland (R)	2560, 2561, 2618, 2646, 2690
Lysbakken, Audun (SV)	2588, 2661
Lønseth, Mari Holm (H)	2568, 2570, 2608, 2686
Marhaug, Sofie (R)	2668, 2669
Martinussen, Marie Sneve (R)	2553, 2558
Melby, Guri (V)	2606, 2639, 2691, 2695
Moxnes, Bjørnar (R)	2624
Nilsen, Marius Arion (FrP)	2571, 2572, 2614, 2615, 2673, 2674
Njåstad, Helge André (FrP)	2567, 2569, 2609, 2610, 2629, 2657
Nyholt, Hege Bae (R)	2621, 2697
Ojala, Irene (PF)	2574, 2603, 2632, 2637, 2683, 2692
Orten, Helge (H)	2575

Pettersen, Tage (H)	2556, 2638
Raja, Abid (V)	2640, 2645, 2696
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	2650, 2653
Rotevatn, Sveinung (V)	2604
Schou, Ingjerd Schie (H)	2592
Skjelstad, André N. (V)	2648
Stokkebø, Aleksander (H)	2555
Stordalen, Morten (FrP)	2586, 2587
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	2680, 2681
Sve, Frank Edvard (FrP)	2616, 2630
Søreide, Ine Eriksen (H)	2644
Thorheim, Bård Ludvig (H)	2557, 2563, 2564, 2577, 2658
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	2595, 2627, 2665
Trellevik, Ove (H)	2689
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	2578, 2580
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	2584
Westgaard-Halle, Lene (H)	2600
Wiborg, Erlend (FrP)	2601, 2602, 2619, 2656, 2687, 2688

STORTINGET

Dokument 15:18

(2023–2024)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 2551

Innlevert 15. august 2024 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 23. august 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I Nasjonal gjennomføringsplan for MC, moped og ATV for 2022-2025 er det sett mål om at risikoen for å bli drept eller hardt skadd på motorsykel og moped skal vere 25 prosent lågare i planperioden 2022-2025 samanlikna med perioden 2017-2020 (per personkm).

Kva er status for dette målet no, eit år før gjennomføringsplanen går ut?

2024. Det er difor truleg at vi så langt ikkje har nærma oss målet i tilstrekkeleg grad. Status vil bli gjort etter tiltaksperioda.

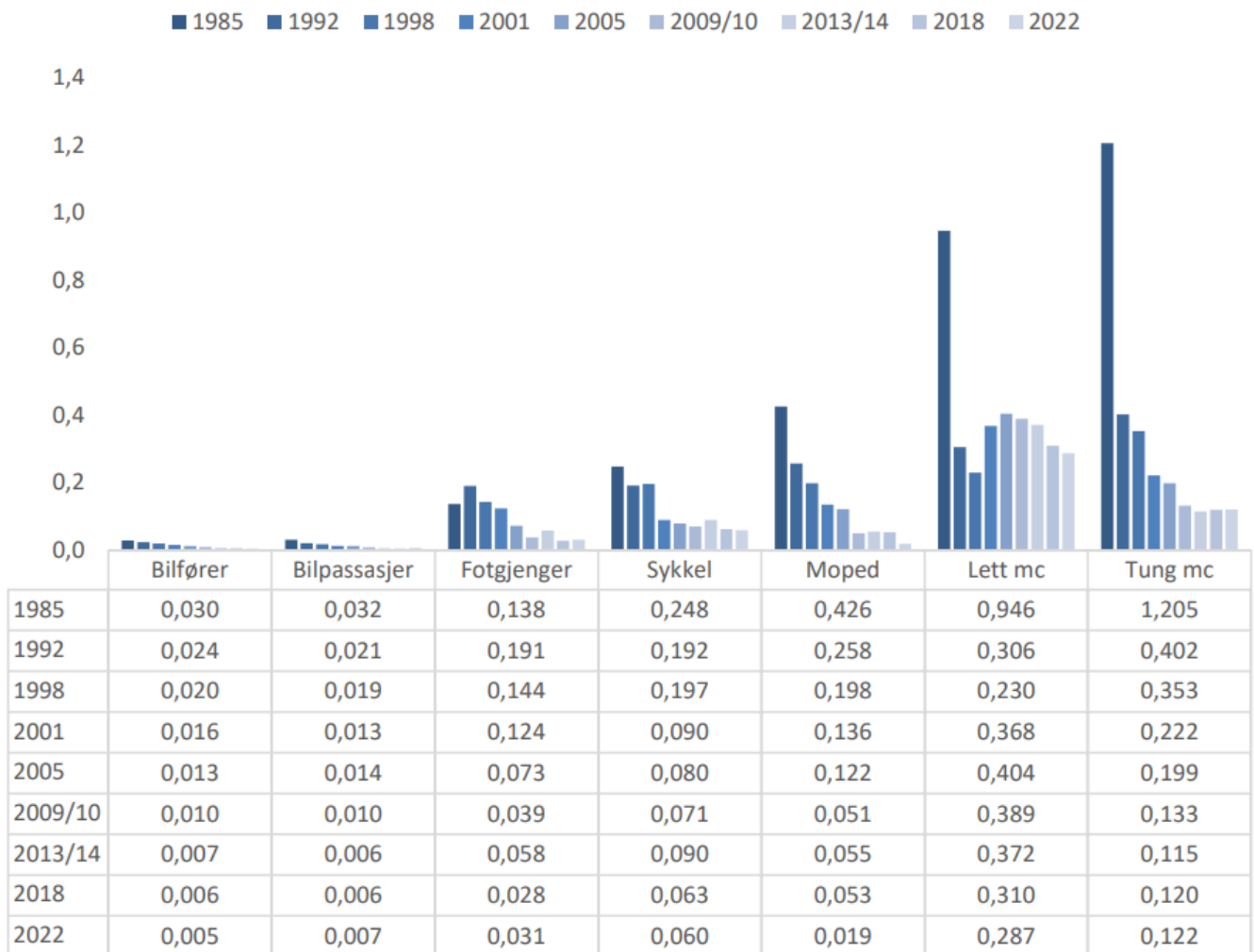
Svar:

Risikotal for dei ulike køyretøygruppene blir estimerte og rapporterte av Transportøkonomisk institutt (TØI). Den siste risikorapporten er «Risiko i veitrafikken 2021/22» frå 2024. Rapporten bygger på offisielle ulykkestal og eksponeringstal frå den nasjonale reisevaneundersøkinga i 2021 og 2022, i tillegg til data frå TØI sine årlege berekningar av transporttytingar i Norge.

Figuren under er henta frå «Risiko i veitrafikken 2021/22», og syner at risikoen for å bli drept eller hardt skadd på moped og lett MC gjekk noko ned frå 2018 til 2022. For tung MC var det ein svak auke. Tabellen syner òg med tydelegheit skilnaden i risiko mellom bilførarar og motorsyklistar. Basert på tal frå 2021 og 2022, er risikoen for å bli drept eller hardt skadd per km om lag 60 gonger høgare for dei som køyrer lett MC samanlikna med bilførarar. Statens vegvesen opplyser at dei ikkje no har nye eksponeringstal, som kan oppdatere utviklinga i risiko for åra etter 2022.

Ut frå dei ulykkestala vi ser, er det diverre ikkje grunn til å tro at vi har redusert risiko i 2023 og så langt i

Drepte eller hardt skadde per million personkm 1985—2022

SPØRSMÅL NR. 2552

Innlevert 15. august 2024 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 23. august 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Med bakgrunn i at Sivilombudet har gitt klagerne fullt medhold i deres klage, og Gausdal kommune har nektet å etterleve Sivilombudets uttalelse, finner statsråden det tilfredsstillende at Gausdal kommune ikke etterlever vedtak fra Stortingets ombud for kontroll med forvaltningen?

BEGRUNNELSE:

En klagesak fra Gausdal kommune vedrørende utskrevet eiendomsskatt på fritidsboliger, utfordrer Sivilombudets mandat.

Ny skatteperiode etter retaksering startet den 1. januar 2018. Samarbeidsutvalget for fritidsboligforeninger på Skei-Austlid fremmet 24. juni 2022 en klage til Sivilombudet på Gausdal kommunes vedtak om retaksering av

fritidsboliger innenfor gjeldende 10-årsperiode - lenge før gjeldende skatteperiode utløp.

I en uttalelse av 13. juni 2023 gir Sivilombudet klagerne fullt medhold.

Ettersom Sivilombudet hadde mottatt flere klager på vedtaket om retaksering, valgte de å ta denne saken på «eget tiltak».

Gausdal kommune vedtok å ikke rette seg etter uttalelsen, blant annet etter råd fra KS. Vedtaket ble gjort kjent for Sivilombudet i et brev fra Gausdal kommune 5. januar 2024. Sivilombudet sendte deretter 27. februar 2024 et svar til kommunen v/ordføreren hvor det bl.a. står:

«Det har alltid vært en forutsetning fra Stortingets side at forvaltningen retter seg etter ombudets uttalelser. Dette fremgår både av forarbeidene til den tidligere sivilombudsmannsloven, Ot.prp. nr. 30 (1959–1960) side 20, og forarbeidene til ny sivilombudslov, Innst. 409 L (2020–2021) punkt 1.1.10.7.

I innstillingen står det: «Samtidig er det en klar forventning fra Stortingets side om at forvaltningen retter seg etter ombudets uttalelser. Forvaltningens lojale etterlevelse av denne forventningen er en grunnleggende forutsetning for den parlamentarisk forankrede ombudskontrollen. Det gjelder også hvor forvaltningen ikke er enig med ombudet.» Vi tar kommunestyrets avgjørelse til etterretning. Etter fast praksis vil Stortinget bli orientert om saken i årsmeldingen for 2024.»

Innbyggerne stiller med et betydelig handicap når kommuner velger å ikke rette seg etter Sivilombudets uttalelser. Når Sivilombudet i denne prosessen på eget tiltak i tillegg ikke har mulighet til å anbefale for Statsforvalteren at det bør innvilges fri rettshjelp, er dette svært uheldig.

SPØRSMÅL NR. 2553

Innlevert 15. august 2024 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen

Besvart 22. august 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

I Dagbladet 14. august viser finansministeren til beregninger for hvor mye lavere skatt en vanlig familie har fått under denne regjeringsperioden.

Hvilke forutsetninger ligger til grunn for regneeksempelet, og på hvilken måte har de eventuelt endret seg siden svaret Rødt mottok i forbindelse med Statsbudsjettet 2024?

Klagersnes eneste alternativ for å rette feilene i Gausdal kommunes saksbehandling av denne eiendomsskattesaken, er da å gå til søksmål mot Gausdal kommune.

Svar:

Spørsmålet gjeld ei konkret sak der ein kommune ikkje har etterlevd ein uttale frå Sivilombudet i ei sak om eigedomsskatt på fritidsbustadar.

Det følgjer av kommunelova at kvar kommune er eit eige rettssubjekt og kan ta avgjerder på eige initiativ og ansvar. Kommunane har si eiga folkevalde leiing, og er ikkje del av det statlege forvaltningshierarkiet. Dette inneber mellom anna at kommunane ikkje er underordna statlege organ, og at dei sjølve har ansvaret for å følgje lover og reglar. Departementa har inga generell tilsynsrolle overfor kommunane, og det gjeld heller ingen instruksjonsrett i enkeltsaker. For at det skal vere grunnlag for statleg kontroll med kommunale vedtak eller praksis i kommunane, må det vere heimel for det i lov, jf. kommunelova. Det er ingen heimel for Kommunal- og distriktsdepartementet til å gripe inn i den konkrete saka stortingsrepresentanten viser til.

Regelverket for fri rettshjelp sorterer under Justis- og beredskapsministeren. Justis- og beredskapsdepartementet opplyser at domstolen skal innvilge fri sakførsel utan behovsprøving for den private part i saker der søksmål er anbefalt av Sivilombudet, jf. lov om fri rettshjelp.

BEGRUNNELSE:

I Dagbladet presenterer finansministeren et regnestykke der en familie bestående av to personer med medianinntekt sies å ha fått 4 350 kroner lavere inntektsskatt hver utenom de netto skattereduksjonene på grunn av summen av fagforenings-, foreldre og pendlerfradrag som er mer spesifikke for denne familien.

I svaret på Rødts budsjettspørsmål 91 til Statsbudsjettet 2024 oppgis en tabell for "samlet fordelings-effekt av endringer i inntektsbeskatningen under den sittende regjeringen", altså i prinsippet den samme størrelsen som regnestykket i Dagbladet oppgir å vise.

I svaret på budsjettspørsmålet oppgis det at inntektsgruppen som brukes i Dagbladet-eksemplet har fått i snitt 3 000 kroner lavere inntektsskatt (samt 1 000 kr høyere formuesskatt). Dette tallet er vesentlig lavere enn det som presenteres i Dagbladet, og jeg ber derfor om en forklaring på hva som utgjør forskjellen.

Svar:

Det er store forskjeller mellom de to beregningene som representanten Sneve Martinussen viser til. Beregningene i svaret på Rødts budsjettspørsmål 91 til Statsbudsjettet 2024 er gjennomført med SSBs skattemodell LOTTE-Skatt. Denne modellen omfatter om lag 4,6 millioner skattytere med detaljert informasjon om den enkelte skattyters faktiske inntekter og fradrag mv., som kan variere mye mellom personer. Denne empirisk baserte modellen er velegnet til å beregne virkninger på proveny og fordeling av endringer i personskatter.

Beregningene som er gjengitt i Dagbladet, er typeberegninger (eksempelberegninger), hvor det tas utgangspunkt i et eksempel på én familie med en bestemt inntekt og bestemte fradrag. Slike beregninger kan ikke brukes for å illustrere fordelings- og provenyvirksomheter siden de bare omfatter én person/familie, men de kan være nyttige for å illustrere virkningen av skatteendringer for en enkelt familie.

I fordelingstabellen i svaret på spørsmål 91 fremgår det at det er om lag 245 000 personer i bruttoinntektsintervallet 650 000-700 000 kroner. Gjennomsnittlig lettelse i inntektsskatt i denne gruppen er anslått til 3 000 kroner. En gjennomsnittsberegning vil avvike fra typeeksemplene som er basert på median lønnsinntekt. I beregningen er det brukt et anslag på median lønnsinntekt i 2024 på 663 800 kroner.

I typeberegningen er det videre bare lønnsinntekt som inngår. I LOTTE-modellen inngår flere typer inntekter enn lønnsinntekt (kapitalinntekt, næringsinntekt, pensjon og trygd). Dersom det er mange med høy andel kapitalinntekt i den aktuelle bruttoinntektsgruppen, vil gjennomsnittlig skatteendring bli lavere enn dersom det bare hadde vært personer med lønnsinntekt. Blant annet har regjeringen økt utbytteskatten for å styrke omfordelingen gjennom skattesystemet. Den reelle utviklingen i skattyternes forskjellige særfradrag har også betydning for nivået på den gjennomsnittlige lettelsen beregnet i svaret på spørsmål 91. Utviklingen i særfradrag inngår derimot ikke i den beregnede lettelsen på 4 350 kroner i typeeksemplet som representanten viser til, men isolerte virkninger av henholdsvis nominelt videreført foreldre- og økt reisefradrag er også belyst i typeeksemplet.

De to typene beregninger er altså forskjellige av natur, men de utfyller hverandre. Begge er med på å få fram hvordan regjeringens politikk bidrar til en bedre hverdagsøkonomi.

SPØRSMÅL NR. 2554

Innlevert 15. august 2024 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 23. august 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Næringslivet nå forholde seg til en rekke lover og regler. Dessverre er det lover og forskrifter som tiden har løpt fra eller kanskje virker mot sin hensikt. Noe som skaper en unødvendig administrativ byrde for næringslivet, og kan hemme innovasjon og verdiskaping.

Hva gjør statsråden for å redusere og forenkle lover og forskrifter i Norge, hva er hittil gjort på området av nåværende regjering, og hva er status på arbeidet daværende næringsminister Monica Mæland igangsatte i 2015 med det formålet?

BEGRUNNELSE:

I 2015 annonserte daværende næringsminister, Monica Mæland en "nyttårsrengjøring" i lover og forskrifter under Nærings- og fiskeridepartementet. 18 lover skulle kuttes, flere lover utover disse skulle vurderes og alle 600 forskriftene under NFD skulle gjennomgås med sikte på forenkling eller kutt.

I Hurdalsplattformen lover regjeringen å redusere byråkrati med 11 milliarder kroner gjennom forenklinger for næringslivet. I april oppga daværende næringsminister, Vestre, at regjeringen så langt har redusert byråkrati for omtrent 3,6 mrd. kroner. Et godt stykke unna målsetningen.

I oversikten over estimerte forenklingstiltak per 20. mars 2024, som daværende næringsminister presenterte, ligger det ingen eksempler på lover og regler som er forenklet eller kuttet, med unntak av størrelsesgrenser i regnskapsloven. Det nevnes likevel at det utover de 28 tiltakene i oversikten, er registrert 75 andre tiltak som gjennomført, i prosess eller vurdering.

Svar:

Forenkling er viktig for hele samfunnet. Forenkling gjør at bedriftene sparer tid, penger og ressurser – som da heller kan brukes til å løse problemer og utvikle varer og tjenester.

Det er to hovedspor i forenklingsarbeidet. Det ene handler om å gjennomgå lover og forskrifter med sikte på å fornye, forenkle, klargjøre eller fjerne regelverk. Det andre handler om å digitalisere og gjøre rapporteringen til myndighetene enklere.

Det er etablert en arbeidsgruppe for forenkling bestående av representanter fra Finansdepartementet, Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Arbeidsgruppen kartlegger forenklingstiltak i forvaltningen, mottar innspill fra næringslivet og får disse vurdert av ansvarlig departement.

Samlet sett har departementet fått inn 163 forenklingssinnspill fra næringslivet. Innspillene varierer mye med tanke på detaljering og begrunnelser. Enkelte er generelle («Det må bli færre skjemaer å fylle ut for næringslivet»), mens andre er konkrete når det gjelder for eksempel mindre systemendringer i et offentlig register. Regjeringen har også nylig opprettet en nettside der næringslivet og andre enkelt kan spille inn forslag.

Status for vurdering av innspillene er som følger: 31 er ennå ikke vurdert, 80 anses lite aktuelle, mens 35 er under vurdering eller «tas med i det videre arbeid». I alt 17 forslag er under arbeid, på høring, fremmet for Stortinget eller gjennomført.

I svar til Stortinget 4. april i år i forbindelse med et skriftlig spørsmål fra representanten Helleland, ble status for estimert forenklingsgevinst, med forbehold, oppgitt til 3,6 mrd. kroner. I etterkant er estimatene for enkelte av tiltakene nedjustert, og følgelig er total gevinst nedjustert til 3,4 mrd. kroner. Forenklingsregnskapet, dvs. hvilke tiltak som inngår og estimerer på disse, oppdateres løpende, etter hvert som informasjons- og erfaringsgrunnlaget blir bedre.

Oversikten inneholder både regelverksforenklinger og digitaliseringstiltak. Blant annet er tiltakene 'Oppbevaring av regnskapsmateriale i utlandet' og 'Økte terskelverdier for revisjonsplikt' rene regelverkstiltak.

Mange tiltak har et langt utviklingsløp, og det kan også ta tid etter lansering før gevinstene kommer. Det er derfor mer regelen enn unntaket at arbeidet med tiltak har pågått under flere regjeringer. I forenklingsregnska-

pet er det tatt med tiltak som er gjennomført eller i prosess. Når det gjelder tiltak i prosess er det kun tatt med tiltak som helt eller delvis kan ferdigstilles i denne perioden, og der gevinster etter planen senest kommer i 2026 eller 2027.

Jeg er enig med representanten i at det kan være gode grunner til å undersøke om en bestemt lovregulering skal videreføres, endres eller avsluttes. Godt reguleringsarbeid er kjennetegnet av at vi til enhver tid har vel forberedte og fornuftig utformede nye regler samtidig som vi rydder og forenkler i eksisterende regelverk. Det er jo nettopp dette forenklingsarbeidet er ment å gjøre. Regelrådet spiller også en sentral rolle i dette arbeidet.

Status for regelryddingen i Nærings- og fiskeridepartementet som daværende næringsminister Monica Mæland igangsatte i 2015, er vist i vedlagte tabell. Tabellen viser at det er opphevet eller forenklet en rekke lover og forskrifter på departementets ansvarsområde siden 2015.

Forenklingmålet er krevende, ambisiøst og blir ikke enkelt å nå, spesielt siden mange såkalt lavthengende frukter allerede er gjennomført. Målet ligger imidlertid fast og er noe vi strekker oss etter.

Vedlegg:

Regelrydding i Nærings- og fiskeridepartementet – status for endringer i lover og forskrifter siden 2015 som medfører forenklinger for næringslivet.

Lov	Merknad
Lov om forbud mot betinget forkjøpsrett vedkommende fisk eller fiskeprodukter	Opphevet
Lov om avgift på bygge- og entreprenørvirksomhet til dekning av utgifter til byggeforskning og geoteknisk forskning	Opphevet
Lov om fiendegods o.a.	Opphevet
Lov om ferie for fiskere	Opphevet
Fiskeriforbudsloven	Opphevet – enkelte bestemmelser overført til havressursloven
Lov om handelsverksemd med brukte og kasserte ting (brukthandellova)	Lovens virkeområde er innskrenket til å kun omfatte handelsvirksomhet med brukte og kasserte varer av edelt metall, edelstener og perler, kulturgjenstander, kunstverk, samleobjekter og antikviteter, motorvogner og tilhengere til motorvogner. Samme innskrenking er gjort i virkeområdet til forskrift 22. desember 1999 nr. 1379 om handelsverksemd med brukte eller kasserte ting mv (brukthandelforskriften). Lov- og forskriftsendringene trådte i kraft fra 1. juli 2024.
Lov om offentlig støtte	Loven er opphevet og erstattet av ny lov 4. mars 2022 nr. 7 om nasjonale saksbehandlingsregler i saker om offentlig støtte (støtteprosessloven). Hovedmålet med ny støtteprosesslov var å sikre en klar og helhetlig regulering av de nasjonale prosedyrene som kommer til anvendelse i saker som gjelder offentlig støtte.
Lov om beredskapslagring av petroleumsprodukt	Utformingen av beredskapslagringsinstituttet, inkl. loven, er under vurdering.
Lov om bygging og sikring av drivstoffanlegg	Loven ble opphevet ved lov 21. juni 2019 nr. 52.
Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven)	Prosjekt med sikte på forenkling av serveringsloven. Prosjektet er av kapasitetsmessige årsaker satt på vent.
Lov om meldeplikt ved nedlegging av næringsverksemd (omstillingslova)	Loven opphevet ved lov 13. des 2019 nr. 83.
Lov om sjøfart (sjøloven) (Kap. 2)	Prop. 129 L (2022–2023) om endringer i sjøloven og skipssikkerhetsloven (elektronisk tinglysning av skip og rettigheter i skip) ble fremmet av NFD i 2023. Endringene i sjøloven legger til rette for elektronisk tinglysning av skip og rettigheter i skip. Lovendringene trådte i kraft 1. januar 2024. Tilhørende forskriftsendringer i forskrift 30. juli 1992 nr. 593 om registrering av skip i norsk ordinært skipsregisteret og forskrift 30. juli 1992 nr. 592 om registrering av skip i Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS) trådte i kraft 1. januar 2024.
Mineralloven	En offentlig utredning med forslag til endringer i mineralloven (NOU 2022: 8 Ny minerallov) var på offentlig høring høsten 2022. Departementet arbeider med en lovproposisjon som følger opp forslagene. Det tas sikte på å fremme lovproposisjonen til Stortinget våren 2025.
Lov om forvaltning av viltlevende marine ressurser (havressurslova)	Prop. 137 L (2019–2020) Lov om endringer i deltakerloven og havressurslova (endringer i kvotesystemet). Lovendringer er vedtatt, men ikke iverksatt.
Lov om retten til å delta i fiske og fangst	Prop. 137 L (2019–2020) Lov om endringer i deltakerloven og havressurslova (endringer i kvotesystemet). Lovendringer er vedtatt, men ikke iverksatt..
Lov om aksjeselskaper (aksjeloven)	Det ble lagt frem forslag til endringer i aksjeloven 21. juni 2019 som bl.a. vil minske kostnadene og saksbehandlingen hos selskapene.
Forslag til nye lover om hhv. Enhetsregisteret og Foretaksregisteret	Legger til rette for digitale løsninger og at regelverket blir enklere å forstå. Forslaget ble sendt på alminnelig høring 19. juni 2024 med høringsfrist 6. september 2024.
Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven), med tilhørende forskrifter	Pågående revisjon av regelverket. To offentlige utredninger (NOU 2023: 26 og NOU 2024: 9) har vært på offentlig høring, hvorav siste høringsfrist utløper 31. august 2024. Oppfølgende lovproposisjon er under arbeid.

SPØRSMÅL NR. 2555**Innlevert 16. august 2024 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo****Besvart 26. august 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Mitt spørsmål gjelder de lange saksbehandlingstidene i lønnsgarantiordningen. Jeg ønsker informasjon om når statsråden mener vi må kunne forvente resultater av Navs nyansettelser, samt en redegjørelse om de øvrige tiltakene som er satt inn.

Hvordan kan vi effektivisere informasjonsinnhenting – ikke minst mellom offentlige etater - og søknadsbehandlingen ytterligere, og hvilket potensial ser statsråden for økt bruk av digitalisering og automatisering?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Dokument nr. 15:2506 (2023-2024), hvor statsråden 12.08.2024 svarte på mitt skriftlige spørsmål om de lange saksbehandlingstidene i lønnsgarantiordningen.

Statsråden skriver at Nav har iverksatt «flere tiltak» for å redusere saksbehandlingstiden. Tiltaket som nevnes er rekruttering av flere ansatte. Jeg ønsker informasjon om når statsråden mener vi må kunne forvente resultater av disse nyansettelsene. Jeg ønsker også en redegjørelse om de andre tiltakene som er satt inn, men som ikke er konkretisert i statsrådets svar.

Statsråden skriver videre at manglende opplysninger eller dokumenter kan forsinke saken, fordi man i slike tilfeller må 'innhente opplysninger fra relevante kilder'. Som eksempel nevnes Skatteetaten. Jeg ønsker klarhet i hvor mye informasjonsinnhenting fra andre offentlige etater, gjennomsnittlig og i verste fall, kan forsinke slike saker, og hvilket potensiale man ser for å minimere slike forsinkelser. Digitalisering og systemer som snakker bedre sammen, kan gjerne være en del av løsningen.

Svar:

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at de gjennomførte rekrutteringsprosesser for å styrke saksbehandlingen av lønnsgarantiordningen våren 2024 og at det er tilsatt to nye ansatte som begynner tidlig høsten 2024. Arbeids- og velferdsdirektoratet legger til grunn at disse saksbehandlerne vil jobbe med saksbehandling i en opplæringsperiode, men at det vil ta tid før de bidrar fullt ut.

Et annet tiltak er at direktoratet også har utarbeidet et nytt rundskriv til lønnsgarantiloven som skal hjelpe saksbehandlerne i arbeidet med regelverket.

Samtidig er det en liten økning i antall konkurser. Tallene for 2024 så langt viser en økning på 1 prosent fra

2023. Tallene for 2024 viser også at det er flere konkurser i foretak med flere eller mange ansatte enn i samme periode i 2023.

Hovedårsaken til lang saksbehandlingstid er, etter det direktoratet opplyser, et etterslep som følge av økt inngang av saker etter pandemien, i kombinasjon med utfordringer med saksbehandlingstiden på flere fagområder samtidig. Det er svært uheldig at dette rammer folk som venter på å få behandlet sine saker.

Om lag 80 prosent av søknadene om lønnsgaranti blir behandlet innen to måneder, mens mer kompliserte krav kan ta inntil 15 måneder, jf. svaret på skriftlig spørsmål nr. 2506, 12. august 2024.

Etaten tar i bruk overtid for ansatte i tillegg til å rekruttere nye ansatte, og prioriterer saker hvor det haster og hvor brukerne står i en ekstra vanskelig situasjon.

I tillegg til dette jobber etaten jevnlig for å oppdatere og kurse bostyrerne for å bidra til at de sender inn korrekte opplysninger med riktig kvalitet.

Det er viktig å legge til at de som blir berørt av konkurs kan søke om forskudd på lønn i oppsigelsestiden, mens søknad om lønnsgaranti blir behandlet. Forskuddet blir utbetalt som dagpenger. I søknaden kan brukeren velge å søke om forskudd av lønnsgarantimidler, samtidig som det søkes om dagpenger for tiden etter at lønnsgarantiperioden er over.

Innhenting av ytterligere opplysninger skjer hovedsakelig fra bostyrer og søker. Dette kan gi store forsinkelser i enkelte saker. I utgangspunktet er det bostyrerne som innhenter informasjon i sakene. Selv om det hender at etaten må innhente fra andre offentlige etater, innebærer dette i liten grad forsinkelser.

Spørsmålsstiller lurer på om det er mulig med forenklinger og digitalisering av saksbehandlingen. Generelt har arbeids- og velferdsdirektoratet pågående flere prosjekter for å digitalisere og forenkle saksbehandlingen i etaten.

Når det gjelder selve lønnsgarantiordningen har jeg bedt Nav vurdere om det er mulig å gjøre forbedringer i rutinene for å bidra til at en større del av sakene blir behandlet raskere enn i dag.

SPØRSMÅL NR. 2556**Innlevert 16. august 2024 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 23. august 2024 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Har statsråden i sin bestilling til Medietilsynet om å se på medieøkonomien og konsekvensene av bortfallet av mva-kompensasjon for levende lyd og bilde, også inkludert i bestillingen å se på hvordan man kan etablere gode ordninger for å nå utsatte grupper bedre med redaktørstyrte medier?

BEGRUNNELSE:

I en mediedebatt under Arendalsuken sa statsråden at hun, med frist til 1. desember 2024, har gitt Medietilsynet i oppdrag å levere en rapport på medieøkonomien og konsekvensene av bortfallet av mva-kompensasjon for levende lyd og bilder. I den samme debatten ble hun utfordret på om det i bestillingen også er inkludert å se på økonomiske ordninger eller insentiver for å i større grad nå ut med redaktørstyrte medier/nyheter til utsatte grupper.

Det ble oppfattet at dette var noe tilsynet gjerne kunne inkludere, men det er uklart om dette er en del av oppdraget som er gitt.

Svar:

Et bredt mediemangfold er en viktig forutsetning for det norske demokratiet. Gjennom mediene blir folk oppdatert på saker som angår og engasjerer dem og de kan selv delta i samfunnsdebatten. Et bredt mediemangfold

er avhengig av høy tillit og bruk, fra alle aldersgrupper og ulike deler av samfunnet.

Jeg har gitt Medietilsynet i oppdrag å utarbeide en utredning som skal beskrive status og vurdere fremtidig utvikling/scenarier når det gjelder de økonomiske forutsetningene for redaktørstyrte medier i Norge, herunder nåværende og mulige fremtidige konsekvenser av at momsfritaket for elektroniske nyhetstjenester ble fjernet i 2023.

Utredningen skal være i tråd med familie- og kulturkomiteens merknad i Innst. 14 S (2023–2024):

«Komiteen mener samtidig at regjeringen bør vurdere konsekvensene avviklingen av merverdiavgiftsfritaket for elektroniske nyhetstjenester kan få, for tilbudet av elektroniske nyhetstjenester og mediemangfoldet på lengre sikt, jf. bl.a. Totalberedskapskommisjonens anbefaling om å sikre rammevilkår for å opprettholde et mangfold av redaktørstyrte medier. Regjeringen bør videre særlig vurdere konsekvensene avviklingen kan ha for produksjon av levende bilder og medienes fremtidige mulighet til å utvikle attraktive nyhetstilbud, blant annet for yngre målgrupper.»

Jeg har ikke bedt om vurdering av konkrete tiltak i dette oppdraget. Utredningen vil derimot inngå som et viktig kunnskapsgrunnlag for både den kommende strategien for å styrke motstandskraften mot desinformasjon og for arbeidet med de fireårige styringssignalene for perioden 2027-2031. Avhengig av funnene fra utredningen, vil departementet vurdere eventuelle behov for særskilte tiltak.

Det tas sikte på at utredningen overleveres departementet innen utgangen av 2024.

SPØRSMÅL NR. 2557**Innlevert 16. august 2024 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim****Besvart 29. august 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Politihøgskolen skal i styremøte 6. juni ha besluttet en nedbygging av studietilbudet og avdelingen i Bodø. Dette synes å stride mot Stortingets føringer og innebærer en

nedbygging av beredskapskompetanse og utdanningssmuligheter i Nord-Norge.

Vil justisministeren gripe inn mot sentraliseringen?

BEGRUNNELSE:

Det foreligger ikke offentlig protokoll fra styremøtet til Politihøgskolen, men fra meningsutveksling i Nordlys gjennom sommeren går det tydelig frem at det innstilles på at det ikke lenger vil være en selvstendig avdeling av Politihøgskolen i Bodø med egen ledelse, og det innstilles på en nedbygging av muligheter for etter- og videreutdanning og spesialisering i Bodø, eksempelvis gjennom å ta en master. Dette vil heller sentraliseres til det sentrale Østlandsområdet med ny modell.

Justisministeren bør være kjent med de tunge beredskapsmessige faglige utfordringene som finnes i nord, med en geopolitisk mer spent situasjon og krevende utfordringer i justissektoren pga. vær, geografi og spredt befolkningsmønster som er ulikt resten av Norge. I Bodø finnes allerede institusjoner som Forsvarets operative hovedkvarter, ledelsen for Hovedredningssentralen, beredskapskompetansen ved Nord universitet, Avinor mm., som samvirker godt med det faglige innholdet ved Politihøgskolens avdeling i Bodø.

Regjeringen har også et ansvar for å opptre innenfor Stortingets føringer. Det ble i Stortinget i 1996 lagt klare føringer for at Bodø skulle være et selvstendig og autonomt studiested med et betydelig tilbud for etter- og videreutdanning. Etter at Nord universitet ble opprettet i Bodø har mulighetene for fordypende studier økt, men potensialet har ikke blitt realisert med unntak av et studium innen fiskerikriminalitet.

Det er selvsagt et oppsiktsvekkende valg av Støre-regjeringen rent politisk dersom de velger å bygge ned og sentralisere vekk en avdeling av Politihøgskolen i Bodø, selv om bachelor-utdanning skulle bestå. Likefullt er det alvorlig dersom regjeringen ikke er oppmerksom på romertallsvedtak i Stortinget som reformen i en underliggende etat strider mot.

Justisministeren bes på denne bakgrunnen å bringe klarhet i de prosesser som pågår, og om de er i tråd med regjeringens politikk og Stortingets føringer.

Svar:

Politihøgskolen (PHS) er lokalisert i Bodø, Oslo, Stavern, Kongsvinger og fra høsten 2025 også (Bachelorutdanning) i Alta. Ved studiestedene i Bodø, Oslo og Stavern tilbys Bachelorutdanning. Det er svært viktig at politiutdanningen kan skje flere steder i landet. Foruten Bachelorutdanning tilbys også masterprogram og en rekke etter- og videreutdanningstilbud ved flere av studielokasjonene.

Etableringen av PHS i Bodø har vært svært vellykket. Svære mange politibetjenter er blitt uteksaminert der, og det er et godt samarbeid med Nord Universitet.

Jeg har blitt gjort oppmerksom på at styret til PHS den 6. juni traff beslutning om at PHS går fra å være organisert etter utdanningsnivå og studiested til å være organisert etter fag fordelt på tre institutter. Ingen studiesteder eller campuser skal legges ned eller nedskaleres etter den nye organiseringen.

Fagmiljøene i Bodø skal ikke ha en mindre rolle enn før. Campus Bodø skal fortsatt tilby bachelorutdanning. Regjeringen er opptatt av å styrke politiutdanning i hele Norge.

Desentralisert utdanning blir bare viktigere og viktigere. Det er også viktig for å sikre rekruttering fra hele landet. Jeg mener det er viktig å styrke alle PHS sine institusjoner, og jeg mener også at det er et svært grep som tas når det fra neste høst også etableres muligheter for politiutdanning i Alta.

Jeg legger derfor til grunn at PHS i Bodø, i likhet med de andre campusene, videreutvikles slik at det fortsatt tilbys god utdanning for våre fremtidige politibetjenter.

SPØRSMÅL NR. 2558

Innlevert 16. august 2024 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen

Besvart 23. august 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Perspektivmeldingens referanseforløp beregner et inndekningsbehov for statens finanser i 2060, gitt en rekke forutsetninger.

Gitt den anslåtte veksten i økonomien, kan statsråden legge fram beregninger for realinntekt etter skatt for en vanlig husholdning i referanseforløpet sammenlignet med dagens nivå, og hvordan den påvirkes dersom man antar at inndekningsbehovet i 2060, henholdsvis med og

uten alternativet med standardheving innen offentlige tjenester, skal dekkes inn gjennom økte skatter?

BEGRUNNELSE:

I Perspektivmeldingens framskrivninger videreføres dagens skattesystem, men det oppgis ingen konkrete beregninger for hva en vanlig familie eller lønsmottaker reelt sett vil sitte igjen med etter skatt sammenlignet med dagens nivå i de ulike framtidsscenarioene.

Svar:

Antakelsene om utviklingen i tilgang på arbeidskraft og produktivitet i Perspektivmeldingen 2024 gir grunnlag for å anslå en gjennomsnittlig årlig vekst i BNP for Fastlands-Norge per innbygger på 0,7 pst. fra 2024 til 2060.

Det er viktig å huske at dette er tekniske framskrivninger og at mange eksterne faktorer og politiske valg kan påvirke veksten i økonomien og muligheten for reallønnsvekst. Utviklingen i disponibel realinntekt for husholdningene avhenger av hvordan finansieringsgapet i offentlige finanser, som i beregningene øker gradvis frem mot

2060 til 6,2 pst. av BNP for Fastlands-Norge, dekkes inn. Ved inndekning gjennom økte direkte skatter for husholdningene gir beregningene en gjennomsnittlig årlig vekst i disponibel realinntekt for husholdningene, målt per innbygger, på i overkant av 0,6 pst. frem mot 2060. Dersom inndekningen i offentlige finanser ikke tas gjennom økte skatter for husholdningene, er det rom for en årlig vekst i disponibel realinntekt for husholdningene på nær 1,0 pst. Det teknisk beregnede finansieringsgapet må i så fall dekkes inn på andre måter, som også kan påvirke utviklingen i husholdningenes disponible realinntekt.

I meldingen har vi også illustrert et beregningssalternativ med høyere standardvekst i offentlig tjenesteyting. I dette alternativet beregnes årlig vekst i disponibel realinntekt for husholdningene til i underkant av 0,2 pst. frem mot 2060, dersom inndekningen tas gjennom økte direkte skatter for husholdningene.

Beregningene er gjennomført med stiliserte forutsetninger, men illustrerer likevel hvordan inntektsutviklingen for husholdningene over tid vil påvirkes av ulike valg.

SPØRSMÅL NR. 2559

Innlevert 16. august 2024 av stortingsrepresentant Tina Bru

Besvart 23. august 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

I Dagsrevyen 15. august uttalte statsministeren at “overskuddene i norske bedrifter har økt dobbelt så mye på to år som under åtte år med Erna Solberg”.

Kan statsministeren legge frem tallene han viser til?

BEGRUNNELSE:

Overskudd i bedriftene må i utgangspunktet forstås som bedriftsregnskapets årsresultat, etter skatt. Det finnes også andre mål med lignende navn, for eksempel nasjonalregnskapets driftsresultat. Nasjonalregnskapets driftsresultat omfatter imidlertid langt mer enn overskudd, og omfatter blant annet bedriftenes utgifter til renter, selskapsskatt og visse avgifter. Det har også stor betydning om for eksempel petroleumssektoren regnes med, hvor overskuddene har vært midlertidig høye på grunn av høye gasspriser, og om tallene er justert for å ta høyde for prisveksten.

Svar:

Det vises til spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2559 fra representanten Tina Bru til statsministeren som han har bedt meg svare på.

Tall fra ulike statistikkilder viser at det går svært godt i store deler av norsk næringsliv. Eksporten og investeringene er på høye nivåer. Ifølge Norges Banks regionale nettverk venter bedriftene at aktiviteten skal øke videre fremover. Resultatene i næringslivet har de siste årene gjennomgående vært svært gode.

Statsministeren baserte sin uttalelse på tall for lønnsomhet i industrien fra nasjonalregnskapet (størrelsen «driftsresultat i løpende priser»). Utfra denne tallserien økte driftsresultatet i perioden fra 2021 til 2023 med 34,6 mrd. kroner, mer enn dobbelt så mye som fra 2013 til 2021 da økningen var på 12,6 mrd. kroner. I årlig gjennomsnitt var driftsresultatene de siste to årene på 67,6 mrd. kroner, mer enn dobbelt så store som i den foregående åtteårsperioden.

SPØRSMÅL NR. 2560**Innlevert 16. august 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 27. august 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva gjør statsråden for å få ned ventetidene for statsborgerskap- og familieinnvandringsaker, og hvilke strakstiltak kan benyttes for å få ned ventetidene?

BEGRUNNELSE:

UDI oppgir at grunnet færre saksbehandlere og ferieavvikling tar det lenger tid å behandle søknader om statsborgerskap og familiegjennforening. For søknader om statsborgerskap oppgir UDI at det normalt tar 26 måneder fra en person leverer dokumentene sine hos politiet til de får svar. For saker om familiegjennforening eller familieinnvandring oppgir UDI at de i perioden 01.07.24-01.09.24 arbeider med å behandle søknader som ble levert inn til og med 30.04.23, altså for nesten et og et halvt år siden. Også her oppgir UDI at de forventer at ventetidene vil øke noe i løpet av de kommende månedene, begrunnet med at det er færre saksbehandlere enn i 2023 og ferieavvikling over sommermånedene.

Sivilombudet kritiserte i 2022 UDI for det de mente var uakseptabelt lange ventetider, og rettet sterk kritikk mot UDI for flere år med svært lange behandlingstider. Særlig alvorlig mente Sivilombudet at det var ettersom mange av sakene gjaldt barn. At saksbehandlingstidene er så lange er uakseptabelt, og det bes om at statsråden redegjør for hva hun gjør for å få ned ventetidene og hvilke strakstiltak som kan iverksettes.

Svar:

Dette er tredje året på rad hvor antallet personer som søker om beskyttelse i Norge er på et rekordhøyt nivå. Vi snakker om nærmere 100 000 søknader om asyl eller midlertidig kollektiv beskyttelse, i tillegg til andre saksporføljer. Før dette måtte Utlendingsdirektoratet (UDI) bl.a. også håndtere restriksjoner og ekstraoppgaver som følge av pandemien, og den betydelige økningen i søknader om statsborgerskap som følge av at det i 2020 ble åpnet for dobbelt statsborgerskap i Norge.

Etter forslag fra denne regjeringen er det bevilget betydelige midler for å håndtere de høye ankomstene fra Ukraina. Likevel er det slik at utlendingsforvaltningen har vært under betydelig press over tid. Dette har ført til høyere restanser og lengre saksbehandlingstid enn det som er ønskelig i en del saker.

Når det gjelder saker om statsborgerskap har UDI både i 2023 og første tertial 2024 behandlet flere saker

enn det som har kommet inn, og antallet ubehandlede statsborgerskapsaker er redusert med om lag 13 000 saker fra inngangen til 2023 og til utgangen av første halvår 2024.

Når det kommer til saksbehandlingstider i saker om familieinnvandring, har UDI rapportert til departementet første tertial i år at de prioriterer saker som gjelder barn, og at saker hvor barn søker alene behandles innen seks måneder. UDI prioriterer videre å behandle de aller eldste sakene i denne porteføljen.

Jeg er opptatt av en systematisk tilnærming for å styrke kapasitet og effektivitet i systemet. UDI beskriver bl.a. i sin årsrapport for 2023 flere tiltak som er gjennomført for å forbedre saksflyt, digitalisere og effektivisere saksbehandlingen, og forbedre informasjonen til brukerne. Departementet har i tildelingsbrevet til UDI for 2024 stilt krav om at dette arbeidet skal fortsette. UDI har også spilt inn forslag til regelverksendringer for å forenkle og effektivisere saksbehandlingen. Enkelte endringer i utlendingsforskriften er iverksatt, og flere forslag er til vurdering i Justis- og beredskapsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Jeg forstår at saksbehandlingstiden er lengre enn det som er ønskelig for søkerne, men har tillit til at UDI jobber for å finne de beste tiltakene for mest mulig effektiv saksbehandling samlet sett, innenfor de rammene som er gitt av Stortinget og departementet. Departementet vil fortsette å følge opp saksbehandlingstider i den styringsdialogen vi har med UDI.

SPØRSMÅL NR. 2561

Innlevert 16. august 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 27. august 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvor mange politiårsverk jobber dedikert med forebyggende arbeid per 31.07.2024, og hvordan har utviklingen eller endringen vært de siste fem årene?

BEGRUNNELSE:

Det bes om en oversikt over antall politiårsverk som arbeider spesifikt med eller dedikert til forebyggende arbeid, særlig rettet inn mot barne- og ungdomskriminalitet. Helst dersom det er mulig å få tallene i en tabell som viser antall årsverk per politidistrikt og hvordan dette har endret seg de siste fem årene.

Svar:

Forebygging av kriminalitet er en sentral oppgave for politiet. Forebygging er derfor prioritet i departementets tildelingsbrev til Politidirektoratet også i 2024. Effektiv forebygging bidrar både til å minske omfanget av kriminaliteten, reduserer skadevirkninger og hindrer gjentagelse.

Det forebyggende arbeidet er et felles ansvar for alle fagområder og funksjoner i politiet. Både etterforskere og politibetjenter som jobber operativt jobber selv sagt forebyggende. I tillegg er det etablert egne ordninger med politiråd og politikontakter som en del av den faste samarbeidsstrukturen mellom politi og kommune. Forebygging av barne- og ungdomskriminalitet utgjør en sentral del av arbeidet i disse strukturene.

Kriminalitetsforebygging er politiets hovedstrategi og skal ligge til grunn for all oppgaveløsning. Samfunnsikkerhet og beredskap, trafikksikkerhet, trygghetsskapende og tillitsbyggende arbeid er også sentrale deler av politiets forebyggende innsats.

En tallfesting av antall årsverk fast knyttet til det forebyggende arbeidet vil på denne bakgrunn ikke gi et fyllestgjørende bilde av politiets forbyggende innsats. Det er dessuten mange sivilt ansatte i politiet som jobber med forebygging. Politidirektoratet (POD) opplyser at antall konkrete funksjoner knyttet til forebygging, typisk kan være politikontakt, politiets nettpatrolje og mangfoldskontakter.

Enhet	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.07.2024
Politidirektoratet	4	4	4	4	5
Oslo pd	162	149	148	157	149
Øst pd	110	120	139	117	107
Innlandet pd	46	47	46	45	44
Sør-Øst pd	52	54	62	50	50
Agder pd	34	33	35	34	34
Sør-Vest pd	57	58	55	53	54
Vest pd	60	58	55	54	56
Møre og Romsdal pd	22	21	23	24	24
Trøndelag pd	106	109	106	98	95
Nordland pd	27	29	33	30	31
Troms pd	21	22	26	19	19
Finnmark pd	19	20	26	28	29
Utrykningspolitiet	2				
Kripos	15	12	17	16	15
ØKOKRIM	0	0		1	1
Totalsum	735	738	775	729	713

Jeg finner grunn til å opplyse om at tabellen ikke tar opp i seg løpende prioriteringer av ressursene som den enkelte politimester må foreta for å ivareta politiets samlede samfunnsoppdrag. Det vil derfor i perioder kunne være flere eller færre årsverk med oppgaver innen kriminalitetsforebygging.

Politiet har videre opplyst at de ikke har detaljerte tall på antall politiårsverk som er spesifikt rettet mot barne- og ungdomskriminaliteten.

Politiet ble betydelig styrket gjennom revidert nasjonalbudsjett for 2024. POD effektuerer denne styrkingen blant annet ved å foreta nye ansettelser i politidistriktene.

SPØRSMÅL NR. 2562

Innlevert 16. august 2024 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 26. august 2024 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Hvordan går utviklingen med ny kulturlov, og hva er årsaken til at den ikke vil legges fram for Stortinget i løpet av høstsesjonen 2024?

BEGRUNNELSE:

30. mars 2023 sendte Kultur- og likestillingsdepartementet ut forslag til ny Kulturlov på høring. De fikk mange svar, og aktørene på kulturfeltet håper de gav inspirasjon til forbedringer i forslaget. Kulturfrivilligheten venter utålmodig på at ny lov kan vedtas, med klarere presisjon av det offentliges ansvar for ytringskulturen i Norge. De jobber

hardt og målrettet med verktøy som skal gjøre det enklere for kommunene i Norge å lage planer for utvikling av sitt lokale kulturliv. KS utvikler planverktøy som skal bidra til det samme. Det er nå gått mer enn ett år siden høringsfristen gikk ut, og det trengs at loven kommer på plass for å styrke en kulturfrivillighet som nå er tilbake for fullt etter pandemien.

Svar:

Regjeringen tar sikte på å legge fram en lovproposisjon om endringer i kulturloven i løpet av høsten 2024.

SPØRSMÅL NR. 2563

Innlevert 17. august 2024 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 26. august 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Når ble det sikkerhetspolitiske forumet for utvikling av kraftsystemet i nordområdene opprettet, hvem er medlemmer av forumet og hva har de produsert det siste året?

BEGRUNNELSE:

For litt over et år siden lanserte regjeringen det de kalte et kraftløft for Finnmark, i forbindelse med at det ble gitt konsesjonen til Equinor for å kunne bruke landstrøm til elektrifisering av Melkøya.

Siden den tid er stilt mange spørsmål ved om regjeringen vil holde sitt løfte om erstatningskraft tilsvarende Melkøyas forbruk innen 2030. Dette har stor betydning for mulighetene for industriutvikling i nord, utviklingen i strømpris - og sikkerhetspolitikk.

I pressemeldingen fra regjeringen datert 8. august 2023 lover regjeringen å nedsette et "sikkerhetspolitisk forum for utvikling av kraftsystemet i nordområdene". Forsvarsministeren kommenterer dette på følgende måte i samme pressemelding:

"En robust kraftforsyning har dermed betydning for Norges samlede forsvarsevne".

Forsvarsministerens uttalelse støttes av undertegnede. Men står kontrast til energiministerens tidligere svar til undertegnede på et skriftlig spørsmål hvor det fastholdes at det fra politisk hold ikke har blitt initiert nye beredskapstiltak i kraftsektoren, slik man blant annet har gjort i Sverige.

Hybride trusler er mer fremtredende etter Ukraina-krigen. Politiet i Nordland har registrert forsøk på sabotasje mot kraftinfrastruktur i Hålogalandsregionen og en del kraftaktører i Finnmark føler seg mer utsatt. Manglende kraftutbygging slik vi opplever nå i Finnmark er også en utfordring for mer industriutvikling og dermed robuste lokalsamfunn og sivil infrastruktur som forutsetning for et robust forsvar.

Statsråden bes på denne bakgrunn belyse det sikkerhetspolitiske forumets arbeid det siste året, hvem som deltar i forumet, og hva som har blitt produsert hittil av forumet.

Svar:

Regjeringen varslet etablering av et sikkerhetspolitisk forum for utvikling av kraftsystemet i nordområdene i forbindelse med etableringen av kraft- og industriløftet i Finnmark i august 2023. Forumet skal diskutere ulike problemstillinger, inkludert verdien av økt tilstedeværelse i Finnmark som en del av Norges geopolitiske sikkerhetssyn, en sikker forsyningsikkerhet og valg av nettinstallasjoner og dimensjonering.

Forumet består av medlemmer fra Energidepartementet (leder), Forsvarsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Utenriksdepartementet og Norges vassdrags- og energidirektorat. Landbruks- og matdepartementet, Klima- og miljødepartementet og Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet deltar ved behov.

Forumet møtes halvårlig, og kan for eksempel gi innspill til konsesjonsbehandling og nettplanlegging. Første møtet i forumet ble avholdt 21. mars 2024. I møtet var det en gjennomgang av dagens kraftsystem i Finnmark, og særlig Øst-Finnmark, muligheter for industriutvikling, planer for vindkraftutbygging og Statnetts planer for nettutviklingen i området.

SPØRSMÅL NR. 2564

Innlevert 17. august 2024 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 22. august 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Mener finansministeren det er bærekraftig at enkelte havbruksselskap må betale 143 % i skatt?

BEGRUNNELSE:

Finansministeren har ved en rekke anledninger fremhevet at grunnrenteskatten på havbruk er en rettferdig, nøytral og god skatt.

Begrunnelsen for skatten har ikke vært lett å få tak på - under pressekonferansen da skatten ble lansert var begrunnelsen krigen i Ukraina. Nå er begrunnelsen barnehagepriser. I den forbindelse vil undertegnede vise til Høyres alternative løsninger som støtter Ukraina, sørger for at familier som trenger støtte kommer langt bedre ut gjennom økt barnetrygd, og samtidig sikrer en konkurransedyktig havbruksnæring i Kyst-Norge.

Uansett begrunnelse, ser vi av en artikkel i Finansavisen 1. august at et selskap i Hadsel i Vesterålen,

Nordlaks Havbruk, må betale 548 millioner i skatt til tross for at overskuddet før skatt var på 384 millioner. Det utgjør en skattesats på 143 %.

På toppen av dette kommer regjeringens økning av straffeskatten på norsk eierskap, som også må utbetales når bedriften går med tap.

Statsråden bes belyse hvordan den skatten han har innført, som han i opposisjon advarte mot som distriktsfiendtlig, gir bærekraftige havbruksselskap i Vesterålen og distrikts-Norge for øvrig.

Svar:

I Norge har vi en lang tradisjon for at verdier som skapes med våre felles naturressurser, kommer fellesskapet til gode. Eksklusiv tilgang til naturressurser gjør at inntjeningen i oppdrettsnæringen er særlig høy. Med grunnrenteskatt på havbruk får fellesskapet nå en større del av verdiskapingen i denne næringen.

Det faglige grunnlaget er solid, og utformingen av nøytrale grunnrenteskatter er vurdert i flere offentlige utredninger, senest av Skatteutvalget i 2022 (NOU 2022: 20 Et helhetlig skattesystem) som bl.a. skrev:

«Godt utformede grunnrenteskatter vil virke nøytralt ved at de ikke påvirker ressursbruk og verdiskaping. Samtidig bidrar inntektene fra grunnrenteskatter til at vridende skatter på blant annet arbeid og kapital kan holdes på et lavere nivå. Utvalget mener derfor at grunnrenteskatter bør benyttes i så stor utstrekning som mulig og anbefaler blant annet at forslag fra Kraftskatteutvalget (NOU 2019: 16) og Havbrukskatteutvalget (NOU 2019: 18) blir fulgt opp.»

Grunnrenteskatt på havbruk er innført med virkning fra inntektsåret 2023, med en effektiv skattesats på 25 pst. Skatten er utformet som en kontantstrømskatt, som betyr at investeringskostnader knyttet til sjøfasen kan trekkes fra umiddelbart. En kontantstrømskatt tar sikte på å skattlegge resultatet av den grunnrenteskattepliktige virksomheten i hver periode. Det gis dermed fradrag for alle investerings- og driftskostnader som pådras i denne perioden, og inntektene avgrenses til samme periode. Skjæringstidspunktet for innføring av grunnrenteskatten er 1. januar 2023 og inntektsperioden følger kalenderåret. Når resultatet av den grunnrenteskattepliktige havbruksvirksomheten for 2023 skal beregnes, tas inntektene i grunnrenteskatten (markedsverdien ved merdkanten) dette året til inntekt, mens årets tilknyttede kostnader fradragsføres.

En nøytral grunnrenteskatt har samme egenskaper som en passiv statlig partner i selskapenes virksomhet. Staten dekker en andel av investeringskostnaden tilsvarende skattesatsen, samtidig som den trekker inn en tilsvarende andel av de fremtidige nettoinntektene som investeringen gir. Staten tar med andre ord en like stor del av alle kostnader og inntekter, uavhengig av om investeringen blir lønnsom eller ulønnsom. En nøytral grunnrenteskatt svekker dermed ikke selskapenes investeringsinsentiver.

Tidligere i år ga Skatteetaten automatisk utsatt frist til noen grupper av skattepliktige, herunder selskap som er rapporteringspliktige etter reglene om grunnrenteskatt på havbruk. Det ble gjort for å gi systemleverandørene mer tid til å få ferdigstilt gode løsninger for alle aktører, i forbindelse med utviklingen av ny skattemelding. Ny frist for levering av skattemeldingen ble satt til 30. august. Faktisk grunnrenteskatt for inntektsåret 2023 vil først bli klart ved skatteoppgjøret.

Representanten viser til en artikkel fra Finansavisen 1. august som omtaler at Nordlaks Havbruk AS hadde et resultat før skatt på 384 mill. kroner i 2023, og 548 mill. kroner i skattekostnad. Disse beløpene er hentet fra selskapets årsregnskap, som kan avvike betydelig fra skattegrunnlagene og beregnet skatt. Nordlaks Havbruk opplyser selv i årsregnskapet at av 548 mill. kroner i oppgitt skattekostnad utgjorde betalbar skatt for 2023 281

mill. kroner. Den øvrige skattekostnaden knytter seg til endring i utsatt skatt, (jf. note 6 i selskapets årsregnskap for 2023). Nordlaks Havbruk skiller for øvrig ikke mellom selskapsskatt og grunnrenteskatt i årsregnskapet. Både selskapsskatten og grunnrenteskatten er resultatavhengige skatter.

Ved innføring av grunnrenteskatt på havbruk har regjeringen lagt vekt på at lokalsamfunnene skal komme bedre ut. Det er gjennomført flere endringer som vil bidra til at vertskommunene får mer inntekter fra oppdrettsvirksomheten, som de kan bruke på skole, eldreomsorg og andre velferdstjenester for innbyggerne sine.

Havbruksfondet fordeler inntekter fra hhv. produksjonsavgift og salg av nye oppdrettstillatelser til havbrukskommuner og -fylker. Produksjonsavgiften er økt betydelig, fra 40,5 øre i 2022 til 93,5 øre per kilo i 2024. Videre er også havbrukskommuner og -fylkers andel av inntektene fra salg av nye oppdrettstillatelser økt fra 40 til 55 prosent. Med regjeringens endringer har kystsamfunnene fått økte inntekter de ellers ikke kunne disponere. Grunnrenteskatten på havbruk har direkte muliggjort økt velferd til folk i hele landet og i særdeleshet til kystsamfunn.

I juni i år gjennomførte Nærings- og fiskeridepartementet en auksjon av nye oppdrettstillatelser som ga inntekter på nær 5,3 mrd. kroner. Resultatet viser at det er stor etterspørsel etter oppdrettstillatelser og at aktørene ønsker å investere i næringen. Det bidrar til arbeidsplasser og aktivitet langs hele kysten.

SPØRSMÅL NR. 2565**Innlevert 28. juni 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 26. august 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

Direktoratet for byggkvalitet skal «utrede mulige krav i byggt teknisk forskrift som kan bidra til at klimaavtrykket fra bygging reduseres.» Næringen ønsker klimagasskrav med krav til CO₂-utslipp per kvadratmeter, og ønsker en forutsigbar nedtrapping av utslipp/m² for å redusere næringens risiko, og for å bidra med 55 % kutt, i tråd omstillingsmålet.

Kan statsråden slå fast at han tar sikte på at en slik forutsigbar nedtrapping vil være et av alternativene som sendes på høring dersom departementet foreslår å innføre re klimakrav i TEK?

BEGRUNNELSE:

Direktoratet for byggkvalitet skal etter i tildelingsbrevet for 2024 DiBK «utrede mulige krav i byggt teknisk forskrift som kan bidra til at klimaavtrykket fra bygging reduseres.» Næringen har gått sammen i opprop om å kutte klimagassutslippene med 55 % frem mot 2030 sammenliknet med 2020-nivå (som antas å tilsvare 1990-nivå). For byggeindustrien er det negativt at det er uforutsigbart hva kravene vil komme til å bli. Danmark og Frankrike har valgt å innføre forutsigbar nedtrapping for å redusere næringslivets risiko og gi trygghet for investeringer i mer klimavennlig bygningsmateriell. Det er kort tid til 2030. Store utslippskutt skal tas. Å gi trygghet for næringen i dag for at klimakuttene skal tas, vil ha samme effekt som den forutsigbare opptrappingen av CO₂-avgift som ble lagt

frem av regjeringen i klimameldingen i 2021. Den har gitt forutsigbarhet for næringen til å investere i å kutte klimagassutslipp. På sammen måte vil en forutsigbar bane for CO₂-utslipp/m² gi forutsigbarhet for byggenæringen til å investere i utslippskutt i materialindustrien og til nye løsninger med lavere utslipp.

Svar:

Byggenæringa er ein viktig bidragsytar for å omstille Noreg mot eit lågutsleppssamfunn. Utviklinga av ei meir klima- og miljøvenleg byggenæring skjer i eit samspel mellom offentlege rammevilkår, innovasjon og marknad-sutvikling i næringa og preferansar og etterspurnad i befolkninga. Regjeringa inviterte i 2023 bygge-, anleggs- og eigedomsnæringa til dialog om klimapartnerskap. Det overordna målet med klimapartnerskap som verkemiddel er å få gjennomført samfunnsøkonomiske lønsame tiltak som kan bidra til kutt i klimagassutslippa i tråd med Noregs klimamål for 2030 og 2050 og omstillingsmåla for heile økonomien. Krav i byggt teknisk forskrift (TEK17) er eitt av verkemidla som kan påverke bygginga i ei meir klima- og miljøvenleg retning. Regjeringa vil vurdere korleis krav i byggt teknisk forskrift kan bidra til at klimaavtrykket frå bygg blir redusert, inkludert kva kostnadsverknader moglege krav vil medføre, og Direktoratet for byggkvalitet har fått i oppdrag å vurdere og greie ut dette i 2024. Regjeringa vil ta stilling til vegen vidare når utredninga ligg føre.

SPØRSMÅL NR. 2566**Innlevert 1. august 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 26. august 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Blodfersk forskning viser at det er funnet mineralklumper som produserer oksygen på havbunnen. Dette kan være svært viktig for livet på havbunnen. Vi har svært lite kunnskap om livet på havbunnen i norsk havområde, og om lignende funn kan gjøres her.

Vil statsråden ta innover seg den nye kunnskapen og stanse konsesjonsrunden for gruedrift på havbunnen?

BEGRUNNELSE:

Viser til følgende forskningsartikkel.

https://www.nature.com/articles/s41561-024-01480-8?utm_source=sdrn%3Aavg%3Aarticle%3AQMMbzI

Svar:

Jeg har hele veien vært tydelig på behovet for mer kunnskap om dyphavene. Det er også derfor regjering og Storting har lagt opp til en skrittvis og ansvarlig forvaltning av havbunnsmineraler. Utviklingen av havbunnsmineralvirksomhet på norsk kontinentalsokkel, inkludert tillatelsene og godkjenningene som eventuelt blir gitt, skal til enhver tid tilpasses kunnskapsnivået.

Kunnskap er en grunnpilar i all norsk ressursforvaltning. Dette gjelder også for havbunnsmineraler. Det er i dag kunnskap om de områdene som er åpnet for mineralvirksomhet gjennom kartlegging fra akademia og de senere år fra Sokkeldirektoratet. Innsamlingen av kunnskap

vil fortsette. Beslutningen om åpning vil også bidra til nettopp mer kunnskapsbygging fordi åpningen er en forutsetning for at private industriaktører kan kartlegge og samle inn ny kunnskap. Ikke bare om ressursgrunnlaget, men også om miljøforholdene i dyphavet. Data som samles inn, skal deles med myndighetene. Sammen med statens egen kartlegging av dyphavet, vil industriens kartlegging bidra til et samlet økt kunnskapsgrunnlag for staten. Dette er også slik vi har gjort det for andre havnæringer, vi bygger kunnskap sammen.

Vår tilnærming legger til rette for at Norge skal være et foregangsland innen forvaltning av havbunnsmineraler. Vi skal være verdensledende når det gjelder en fakta- og kunnskapsbasert forvaltning av havbunnsmineralressursene som er helhetlig, bærekraftig og forsvarlig.

SPØRSMÅL NR. 2567

Innlevert 18. august 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 3. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden øke antall ungdomsfengsler for gruppen 15 til 18 år?

BEGRUNNELSE:

Norge har bare 10 plasser ved ungdomsfengsler for de mellom 15 og 18. Det er ikke optimalt at de som burde fått slike plasser enten slippes ut eller må oppholdes sammen med voksne over 18 år.

Svar:

Terskelen for å fengsle barn under 18 år er høy, og skal bare benyttes som en siste utvei og for et kortest mulig tidsrom. Barn under 18 år som sitter i varetekt eller gjennomfører straff i fengsel, skal i hovedsak gjennomføre straffen i egne ungdomsenheter. Samtidig har det vært en økning i antall innsettelse av mindreårige i fengsel de to siste årene, noe som har medført at flere mindreårige har hatt opphold i ordinære fengsler på grunn av kapasitetsmangel ved ungdomsenhetene. Regjeringen prioriterte derfor, i statsbudsjettet for 2024, midler til en utvidelse av Ungdomsenhet øst på Eidsvoll med to plasser. Disse plassene er nå tatt i bruk.

Regjeringen følger nøye med på utviklingen. Justis- og beredskapsdepartementet har nå gitt et oppdrag til Kriminalomsorgsdirektoratet om å utrede etablering av nye plasser for mindreårige. Utredningen skal utarbeides med bakgrunn i at tilbudet skal være i tråd med barnekonvensjonen og gjeldende regelverk, og behovet for både midlertidige og permanente plasser skal utredes. Direktoratet skal gjennomføre utredningen innen 11. september 2024.

SPØRSMÅL NR. 2568**Innlevert 18. august 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 27. august 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre en raskere saksbehandling av søknader til UDI?

BEGRUNNELSE:

Det er viktig at utlendingsforvaltningen gjør en grundig jobb for å vurdere grunnlag for om personer som få oppholdstillatelse i Norge eller ikke. Det er forståelig at det i mange saker kan gjøre det utfordrende å ha en kort saksbehandlingstid. Undertegnede merker seg likevel at saksbehandlingstiden for flere sakstyper er svært lang. Det gjelder f.eks. søknad om arbeidstillatelse, om visum for studier og enkelte ganger for familiegjenforening. Kunstig intelligens og ny teknologi kan benyttes for å få saksbehandlingstiden ned. Jeg ber om en oversikt over hva statsråden vil gjøre for å få ned saksbehandlingstiden.

Svar:

Dette er tredje året på rad hvor antallet personer som søker om beskyttelse i Norge er på et rekordhøyt nivå. Vi snakker om nærmere 100 000 søknader om asyl eller midlertidig kollektiv beskyttelse, i tillegg til andre saksporføljer. Før dette måtte UDI bl.a. også håndtere restriksjoner og ekstraoppgaver som følge av pandemien, og den betydelige økningen i søknader om statsborgerskap som følge av at det i 2020 ble åpnet for dobbelt statsborgerskap i Norge.

Etter forslag fra denne regjeringen er det bevilget betydelige midler for å håndtere de høye ankomstene fra Ukraina. Likevel er det slik at utlendingsforvaltningen har

vært under betydelig press over tid. Dette har ført til høyere restanser og lengre saksbehandlingstid enn det som er ønskelig i en del saker.

Representanten viser i begrunnelsen for sitt spørsmål bl.a. til at ny teknologi kan benyttes for å få saksbehandlingstidene ned. Når det gjelder en av de største saksporføljene i UDI, søknader om statsborgerskap, har UDI jobbet systematisk med automatisering av behandlingen av disse sakene over flere år. I 2023 og første halvår 2024 er om lag 40 pst. av sakene i denne porteføljen behandlet automatisert. Automatiseringsarbeidet i UDI har også vært avgjørende for at Norge raskt har kunnet behandle et høyt antall søknader om midlertidig kollektiv beskyttelse som følge av krigen i Ukraina.

Jeg er opptatt av en systematisk tilnærming for å styrke kapasitet og effektivitet i systemet. UDI beskriver bl.a. i sin årsrapport for 2023 flere tiltak som er gjennomført for å forbedre saksflyt, digitalisere og effektivisere saksbehandlingen, og forbedre informasjonen til brukerne. Departementet har i tildelingsbrevet til UDI for 2024 stilt krav om at dette arbeidet skal fortsette. UDI har også spilt inn forslag til regelverksendringer for å forenkle og effektivisere saksbehandlingen. Enkelte endringer i utlendingsforskriften er iverksatt, og flere forslag er til vurdering i Justis- og beredskapsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Jeg har tillit til at UDI jobber for å finne de beste tiltakene for mest mulig effektiv saksbehandling samlet sett, innenfor de rammene som er gitt av Stortinget og departementet. Departementet vil fortsette å følge opp saksbehandlingstider i den styringsdialogen vi har med UDI.

SPØRSMÅL NR. 2569**Innlevert 18. august 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 27. august 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at statistikk på justisfeltet i sterkere grad får frem hvem som begår kriminalitet for å belyse

om det også er integreringsutfordringer som er forklaring på den situasjonen landet står i?

BEGRUNNELSE:

Under partilederdebatten i Arendal spurte NRK partilederne om hvem som mente at innvandring forklarer kriminaliteten. Her svarte 3 partiledere ja på spørsmålet og en halvveis, mens de andre sa nei. Dette viser at fakta for debatten ikke er godt nok kjent. Foreksempel er statistikk på hvem som begår kriminalitet ofte ikke fremstilt slik at vi får en opplyst debatt om landet har en integreringsutfordring eller kriminalitetsutfordring.

Svar:

For å kunne fatte gode beslutninger og iverksette tiltak som hindrer fremveksten av alvorlig kriminalitet må politiets arbeid være kunnskapsbasert. Det innebærer systematisk og metodisk innhenting av relevant informasjon og kunnskap som analyseres med formålet å kunne treffe strategiske og operative beslutninger om blant annet forebyggende og bekjempende tiltak. Det er likevel viktig å være klar over at personvernregelverket setter noen skranker for hva slags informasjon som kan innhentes systematisk i statistikkføringen.

Når det gjelder innhenting av kunnskap om kriminalitet mer generelt, herunder mer omfattende analyser av hvilken vekt som kan tillegges ulike forklaringsfaktorer, vil dette i mange tilfeller være forskningsoppgaver, og dermed utenfor de oppgaver politiet er satt til å gjennomføre.

Jeg har en klar forventning om at politiet innhenter og produserer statistikk og rapporter som gir det nødvendige kunnskapsgrunnlaget for deres oppgaveutførelse. Jeg ser det ikke som formålstjenlig at departementet instruerer politiet i arbeidet med den nødvendige kunnskapsinnhenting. Derimot vil jeg understreke at det er viktig at politiet stadig utvikler og forbedrer sitt arbeid med statistikk, og at kunnskaps- og statistikkarbeidet i politiet må tilpasses kriminalitetsutviklingen og samfunnsutviklingen for øvrig.

For ytterligere å styrke kunnskapsgrunnlaget på dette området har regjeringen nå satt ned to ekspertgrupper som skal utrede tiltak ovenfor barn og unge som begår gjentatt kriminalitet og vurdere hvordan vi kan forebygge bedre.

SPØRSMÅL NR. 2570

Innlevert 18. august 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 3. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva er status og forventet i tidsplan for arbeidet med et system med forhåndsgodkjenning av kjøp og salg av eiendom til utenlandske borgere, og når kan Stortinget forvente å få saken til behandling?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til svar på mitt skriftlige spørsmål nr. 2505. Statsråden svarer ikke på de konkrete spørsmålene jeg stiller, og jeg stiller derfor det samme spørsmålet på nytt. Både hva som er status i departementets arbeid med system for forhåndsgodkjenning, det vil si hvilke grep og vurderinger departementet er i gang med, og når Stortinget kan forvente å få saken til behandling, er ikke besvart i statsrådens tilbakemelding.

I oppslag hos TV2 den 8. juli fremkommer det at regjeringen nå arbeider med å lage et system med forhåndsgodkjenning av kjøp og salg av eiendom, for eksempel for

personer fra utenfor Europa. Spørsmålet knytter seg helt konkret til dette tiltaket, ikke øvrig arbeid i departementet. Det bes derfor om at svaret knytter seg til dette tiltaket, og ikke øvrig arbeid i departementet med andre tiltak.

Flere oppslag i media denne våren og sommeren har vist hvordan utenlandske borgere har eid og kjøpt eiendommer i nærhet av infrastruktur med samfunnskritisk betydning. I dagens sikkerhetspolitiske situasjon er det særlig viktig at det iverksettes adekvate tiltak raskt. Derfor etterspør jeg den konkrete fremdriften og når Stortinget kan forvente å få saken til behandling.

Svar:

Jeg viser til svaret mitt på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2505.

Det er svært viktig å sørge for at vi har et lovverk som beskytter nasjonal sikkerhet. Nasjonal kontroll over sentrale områder er viktig i en mer urolig verden.

Eiendomskjøp kan være ett av flere virkemidler som en trusselaktør ønsker å bruke for å få innflytelse og fotfeste i Norge.

Arbeidet med å identifisere eiendom av betydning for nasjonal sikkerhet og iverksette nødvendige tiltak for å beskytte disse på en god måte har høy prioritet i departementet.

Før det evt. fremmes en lovproposisjon vil det bli gjennomført et vanlig lovarbeid, herunder ved at eventuelle forslag legges ut på høring for innspill. Det er svært viktig at eventuelle regelendringer treffer etter intensjonen, og dette vil sikres gjennom lovarbeidet. Finsk lovgivning er en inspirasjon, men det er viktig å finne innretninger som er tilpasset det norske systemet.

SPØRSMÅL NR. 2571

Innlevert 19. august 2024 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 26. august 2024 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim

Spørsmål:

Riksrevisjonen har i flere omganger over flere år rettet skarp kritikk mot varierende regjeringers manglende styring og dårlige kontroll på at norske bistandspenger når tiltenkte mottakere og prosjekter. Utviklingsministeren styrer over et rekordstort bistandsbudsjett!

Kan statsråden avklare hvordan kontrollen med dagens rekordstore budsjett er; hvilke nye krav til rapportering og resultater er innført fra Støre regjeringen, hvordan er måloppnåelsen, hvor stor andel av pengene kan spores, og hvilke krav stilles til resultater?

BEGRUNNELSE:

I tidligere rapporter har riksrevisor pekt på manglende måloppnåelse, manglende oversikt over pengestrømmer, samt manglende resultater og manglende krav til resultatrapportering. Norsk bistand mangler ikke historier om bistandsmidler som misbrukes, som forsvinner og som ikke gir resultat. Med tanke på at bistandsministeren deler ut nesten 11 000 kr pr. nordmenn, så er det å forvente at regjeringen har bedret kontrollen, samt strammet inn og forbedret krav til rapportering slik at de enorme summene som deles ut ikke forsvinner, bidrar til korrupsjon eller ender opp hos krigsherrer og andre hvor pengene ikke er tiltenkt, og hvor de virker mot sin hensikt.

Svar:

Internasjonalt samarbeid- i en tid hvor selv våre egne ressurser er under press - er ikke bare et moralsk imperativ, men også en investering i en mer stabil verdensorden og vår egen sikkerhet. Jeg opplever at det er bred politisk enighet om at utviklingssamarbeid er viktig. Dette gjenspeiler den høye støtten til denne innsatsen i befolknin-

gen. Det er en støtte vi må forvalte på en best mulig måte. Vi har derfor et omfattende regelverk for oppfølging av utviklingssamarbeidet og gode forvaltningsrutiner, som skal sikre måloppnåelse og effektiv bruk av tilskuddsmidler for å nå utviklingspolitiske og bistandsfaglige mål. Dette er krav både denne og tidligere regjeringer har holdt fast ved.

OECD har også i en årrekke fremhevet norsk utviklingspolitikk som et eksempel til etterfølgelse for andre giverland, og beskriver norsk utviklingspolitikk som «ledende og konsistent» til fremme av utvikling.

Utviklingssamarbeidet er også, som representanten viser til, underlagt grundige gjennomganger fra Riksrevisjonen. De vurderer enkelte programmer og prosjekter. Noen av funnene går igjen i flere rapporter. Da er det et systemisk problem. Men oftest handler det om innretningen og oppfølgingen av det enkelte program og prosjekt. Et av ankepunktene som går igjen er at Stortinget generelt får for lite og for lite balansert framstilling av oppnådde resultater. Dette jobber vi med å forbedre.

Denne regjeringen har også økt ambisjonsnivået på styringen av utviklingssamarbeidet. Overføringen av forvaltningsoppgaver til Norad, som nå gjennomføres, er ett grep for å forbedre forvaltningen og sikre effektiv politisk styring av norske midler.

I alle norske tilskuddsavtaler stilles det krav til regnskap, revisjon og rapportering på fremdrift, oppnådde resultater og for at midlene benyttes i henhold til avtale. Gjennomganger og evalueringer gjennomføres systematisk. Vi har nulltoleranse for korrupsjon og andre økonomiske misligheter. Mistanker om økonomiske misligheter håndteres og avtalepartnere holdes ansvarlig for eventuelle tap. Korrupsjon, særlig korrupsjon som involverer og beriker lands politiske, økonomiske og militære ledelse, er en viktig årsak til ulikhet, utenforskap,

fattigdom, polarisering, opprør og vold. Ethvert tiltak som finansieres av norske tilskuddsmidler, skal derfor vurderes utfra risiko for korrupsjon i det enkelte tiltak og for utbredelse av korrupsjon i alminnelighet. Avbøtende tiltak skal vurderes og innarbeides.

Det krever god kontekstforståelse å bidra til resultater og motvirke risiko. Vi gjør omfattende undersøkelser når vi vurderer prosjekter. Vi har grundige prosesser for å utrede og dokumentere forutsetningene for vellykket gjennomføring, systemer for risikohåndtering, partnervurderinger, vurdering av endringsteori, resultatrammeverk og sammenhenger med totalinnsatsen.

SPØRSMÅL NR. 2572

Innlevert 19. august 2024 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 26. august 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

I en nylig publisert rapport fra Wood Mackenzie fremkommer det at verdens klimautslipp vil øke betraktelig hvis Norge olje og gass skulle legges ned eller bortfalle. Norsk olje og gass har verdens laveste gjennomsnittlige CO₂-intensitet og er kritisk for Europeisk energiavhengighet og for europeisk energiforsyning.

I klimaet og energisikkerhetens ånd, vil statsråden derfor snarest lyse ut 26 konsesjonsrunde, øke innsatsen for å få på plass infrastruktur i Barentshavet og legge til rette for økning av olje og gassproduksjonen?

BEGRUNNELSE:

På oppdrag fra Aker BP har analyseselskapet Wood Mackenzie sett på hva som faktisk vil skje om Norge slutter å investere i nye felt, og gjennomfører en naturlig utfasing av produksjonen. Svaret er meget nedslående for partiene som har ivret for nedleggelse av Norsk olje og gass, og påstått at det skal ha en positiv effekt på klimaet. Svarere er snarere motsatt, og burde punktere debatten om norsk olje og gass reduserte rolle framover, for det stemmer ikke, den forblir essensiell.

Hvis enkelte Norske partier dog fikk viljen sin og stengte ned på norsk sokkel ville det føre til økte CO₂-utslipp på 230 millioner tonn CO₂. Altså mer enn 5 ganger Norges totale CO₂-utslipp i 2023. Norsk olje- og gass, har verden laveste gjennomsnittlige CO₂-intensitet, og har en kritisk rolle ifølge rapporten.

Utviklingssamarbeidet har endret seg betydelig over tid. Svært lite av innsatsen gis i dag direkte til myndigheter i samarbeidsland, men til andre aktører. Norsk bistand kanaliseres hovedsakelig gjennom FN-systemet, globale fond, Verdensbanken og andre internasjonale finansinstitusjoner samt sivilt samfunn. En vesentlig del går til humanitær innsats. Demokrati, styresett, menneskerettigheter og antikorrupsjon settes jevnlig på dagsordenen for dialog med myndigheter, internasjonale organisasjoner, privat sektor og sivilt samfunn.

Kort oppsummert er det en svært dårlig idé å utvikle norsk oljeindustri hvis målet er å kutte klimagassutslipp, noe som understreker behovet for utvikling av norsk sektor, med økt leting, økt utbygging og økt produksjon. Støre regjeringen har enn så lenge gitt SV vetorett på petroleumspolitikken. Med fasit i hånd på at SVs politikk er kontraproduktiv, så er det å forvente at Støre regjeringen vil sikre flertall for en offensiv petroleumspolitikkk hos partier som forholder seg til fakta, og ikke klimaskadelig aktivisme.

Rapporten: <https://www.woodmac.com/press-releases/replacing-norways-oil-and-gas-supplies-to-europe-with-imports-would-significantly-increase-emissions-between-2024-2040/>

Svar:

Petroleumsvirksomheten bidrar med store inntekter til staten, arbeidsplasser og store positive ringvirkninger i norsk økonomi. Norsk petroleumseksport bidrar betydelig til Europas energisikkerhet og til tilgang på rimelig energi.

Dette skal vi bygge videre på. Regjeringen petroleumspolitikkk går derfor ut på å videreutvikle petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel. Kun gjennom dette vil hovedmålet for petroleumspolitikken, å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv, kunne nås.

De totale utslippene av CO₂ fra oppstrømsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel er på vei ned. De

gjennomsnittlige produksjonsutslippene på vår kontinentalsokkel er lave sammenlignet med de i andre produserende land. Dette er et resultat av konsekvent politikk for å redusere utslippene over lang tid fulgt opp av en rekke tiltak i næringen. En høy kostnad knyttet til å slippe ut CO₂ gjennom kvotepriis og CO₂-avgift har gitt selskapene sterke insentiver til å kutte utslipp. Dette gjør de gjennom tiltak som kraft fra land og energieffektivisering. Fakling har ikke vært tillatt, utenom av sikkerhetshensyn, siden tidlig i vår petroleumhistorie. Rapporten fra Wood Mackenzie, som representanten viser til, bekrefter at utslippene er svært lave.

Olje- og gassproduksjonen på norsk kontinentalsokkel er på et høyt nivå nå og i de nærmeste årene, men forventes å avta fra og med 2026. Dette er et resultat av at naturlig uttømming av feltene overgår forventet produksjon fra nye prosjekter. Det er nødvendig å finne og utvikle tilstrekkelig nye, lønnsomme ressurser for å unngå at fall-et blir bratt på 2030-tallet.

Europa vil fortsette å være svært avhengig av import av olje og gass selv om etterspørselen reduseres over tid som følge av energiomstilling. Europa har lav og fallen-

de egenproduksjon av olje og gass. Vi forventer altså at det vil være et godt marked for vår olje og gass, som betyr at vår eksport vil fortsette å skape verdier for Norge og bidra positivt til energiforsyningen hos våre handelspartnere.

En viktig del av å videreutvikle virksomheten er å legge til rette for at lønnsomme påviste ressurser bygges ut og at nye funn blir gjort. Stabile rammebetingelser for virksomheten er avgjørende for å lykkes også fremover. Når det gjelder leting så legger vi gjennom TFO-rundene til rette for regelmessig og forutsigbar tilgang på areal. Vi har utvidet TFO-området slik at dette i dag omfatter størstedelen av det åpnete og tilgjengelige arealet på norsk kontinentalsokkel.

En eventuell ny gasseksportinfrastruktur fra Barentshavet må være samfunnsøkonomisk lønnsom å etablere. Den må derfor være drevet av at det forventes et stort nok gasstransportbehov fra havområdet fremover. Derfor er det å påvise mer gassressurser viktig. Gassco har ansvar for å vurdere hvilke tiltak som bør gjøres slik at vi har en hensiktsmessig og helhetlig videreutvikling av gassinfrastrukturen. Denne oppgaven involverer også en ev. ny gassinfrastruktur i og ut fra Barentshavet.

SPØRSMÅL NR. 2573

Innlevert 18. august 2024 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 26. august 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Når og hvordan vil helseministeren konkret følge opp anbefalinger og høringsinnspill på Kvinnehelseutvalgets NOU 2023: 5. Den store forskjellen. Om kvinners helse og betydningen av kjønn for helse, og er helseministeren positiv til at det etableres et nasjonalt kompetansesenter for kvinnehelse i Bergen?

BEGRUNNELSE:

For ca. 1,5 år siden sendte Helse- og omsorgsdepartementet følgende NOU på høring. Kvinnehelseutvalgets NOU 2023: 5. Den store forskjellen. Om kvinners helse og betydningen av kjønn for helse.

I etterkant av høringen har lite konkret skjedd. Svært mange har forhåpninger til videre oppfølging og er utålmodige på hvordan NOU skal følges opp lokalt og nasjonalt.

Nylig skrev ulike lokalpolitikere i Bergen om muligheten og potensialet som ligger i Norges nest største by.

“I Bergen kommune mangler vi et sted hvor forskning og ny kunnskap kan overføres til praksis, og Norge mangler et kompetansesenter for kvinnehelse. Bergen har alle forutsetninger for å være best i landet på kvinnehelse. I juni leverte derfor representanter fra byrådspartiene og støttepartiene inn et representantforslag om nettopp dette. Vi i Bergen er klare for å løfte kvinnehelse mer i tiden fremover, nå venter vi på den lovede handlingsplanen fra regjeringen.”

Svar:

Regjeringens arbeid med kvinnehelse og planen for kvinnehelsestrategien presenterte vi i Nasjonal helse- og samhandlingsplan (Meld. St. 9 (2023–2024), som Stortinget behandlet før sommeren. Videre har vi lagt fram revidert nasjonalbudsjett.

Jeg ønsket å avvente Stortingets behandling av Nasjonal helse- og samhandlingsplan og revidert nasjonalbudsjett før vi ferdigstilte kvinnehelsestrategien, slik at vi kunne ta inn vedtak som omhandler kvinners helse. I forbindelse med budsjettforliket om revidert nasjon-

al-budsjett ble det bestemt å sette av midler til å etablere en digital kvinnehelseportal for formidling av kunnskap om kvinnehelse og til å oppdatere nåværende og gi ny kjønnsespesifikk informasjon på helsenorge.no. Vi er nå i sluttfasen av arbeidet.

For spesialisthelsetjenestens del er nasjonale kompetansetjenester en del av systemet for nasjonale tjenester som er regulert i egen forskrift med hjemmel i spesialisthelsetjenesteloven. Formålet med nasjonale kompetansetjenester i spesialisthelsetjenesten er å sikre nasjonal kompetansespredning og kompetanseoppbygging innenfor et spesifisert fagområde til en definert målgruppe i helsetjenesten. En nasjonal kompetansetjeneste kan enten ha funksjonen “opplæring” med en virketid på inntil 5 år eller funksjonen “kompetanseoppbygging” med en virketid på inntil 10 år. Regelverket for nasjonale tjenester innebærer å kunne opprette, endre og avvikle nasjonale tjenester, og det blir stilt krav til oppgaver og rapportering fra de nasjonale tjenestene. Det er de regionale helseforetakene som søker Helse- og omsorgsdepartementet om å opprette nye nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten. Det er et viktig prinsipp at spesialisthelsetjenesten selv vurderer hvor det er behov for å styrke kompetansen, og

de regionale helseforetakene har ansvar for å etablere, drifte og finansiere nasjonale tjenester.

Innen fagområdet kvinnehelse ble det allerede i 2006 etablert en Nasjonal kompetansetjeneste for kvinnehelse ved Oslo universitetssykehus. Tjenesten ble i 2020 omorganisert fra en nasjonal kompetansetjeneste til et Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning ved samme helseforetak. Senteret skal også ivareta kunnskapsformidling om kvinnehelse. Finansieringen på rundt 15 millioner kroner til dette senteret er videreført.

Når det gjelder det omtalte forslaget som er reist i Bergen om et nasjonalt kompetansesenter for kvinnehelse i Bergen, så ligger dette innenfor Bergen kommune sitt ansvar å håndtere. I arbeidet kan det samtidig være hensiktsmessig å se hen til de oppgaver som i dag ligger i Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning.

Regjeringen er opptatt av å gi kvinnehelse et kunnskapsløft og er glade for at vi nå får etablert en digital kvinnehelseportal ved det nasjonale senteret for kvinnehelseforskning og dermed en betydelig styrking av senteret. Jeg ser fram til å presentere strategien så snart den er klar.

SPØRSMÅL NR. 2574

Innlevert 19. august 2024 av stortingsrepresentant Irene Ojala

Besvart 27. august 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Stemmer det at det er iverksatt en prosess med utredning av fødetilbudet i Finnmark, hvordan skal en slik prosess eventuelt foregå, kan beslutninger tas på grunnlag av isolerte helsefaglige eller økonomiske faktorer, eller må bredere samfunnsmessige konsekvenser utredes, og hvem skal fatte beslutninger i en sak som har så vesentlige samfunnsmessige virkninger?

BEGRUNNELSE:

Ifølge uttalelse fra Vest-Finnmarksrådet datert 16. august 24 har Finnmarkssykehuset HF iverksatt en prosess der det vurderes kutt og endringer i fødetilbudet i Finnmark.

Det pekes i uttalelsen på varsler som skaper uro blant folk i Finnmark. Uroen og bekymringen forsterkes av de siste erfaringene med at Finnmarkssykehuset HF har vedtatt å legge ned flere spesialisthelsetjenester i Alta, på tross av regjeringens føringer og Stortingets bev-

ilgninger til styrking og videreutvikling av Klinikk Alta, i tillegg til øremerkede midler til spesialisthelsetjenester i Kirkenes. Det er behov for sterk politisk styring fra helse- og omsorgsministerens side, og høy oppmerksomhet i hele regjeringen rundt utviklingen i Finnmark.

Fødetilbudet i Finnmark er avgjørende for bosetting, trygghet, tilflytting eller fraflytting.

Det er bred enighet om at det må bo folk i Finnmark av sikkerhets- og distriktspolitiske grunner og at helsetilbudet må gjenspeile den geografien og den samfunnssituasjonen vi lever i, herunder ivareta noen nasjonale hensyn.

Bolyst krever trygghet for grunnleggende helsetjenester. Faktorer som lange avstander, klimatiske forhold, spredt bosetting og lavt innbyggertall, i kombinasjon med relativt høye fødselstall i enkelte områder, sett opp mot blant annet responstid og transportavstand til et forsvarlig behandlingstilbud, må være en del av beslutningsgrunnlaget for fødetilbudet i Finnmark.

Det er fastsatt i helseforetaksloven § 30 at en del saker ikke kan avgjøres av styret for de regionale helseforetakene, men skal behandles politisk og derfor besluttes av statsråden i foretaksmøtet. Dette gjelder saker som antas å være av vesentlig betydning for foretakets virksomhet, av vesentlig betydning for løsningen av fastsatte målsettinger eller oppgaver, saker som antas å ha prinsipielle sider av betydning og saker som antas å kunne ha vesentlige samfunnsmessige virkninger. Blant eksemplene gitt i loven er:

- omfattende endringer i sykehusstrukturen i helseregionen
- omfattende endringer i tjenestetilbudet

Eventuelle vurderinger av endringer av fødetilbudet i Finnmark anses av folk som omfattende endringer i tjenestetilbudet, og er en sak som åpenbart har vesentlige samfunnsmessige virkninger.

Svar:

Regjeringens politikk innen fødselsområdet er klar. Dagens fødetilbud skal opprettholdes innenfor planperioden av Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024-2027,

gitt forsvarlig drift. Jeg vil også vise til at Helse Nord RHF ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett i år fikk bevilget 15 mill. kroner til bl.a. å sikre et fortsatt fødetilbud ved Finnmarkssykehuset HF, Klinikk Alta.

Departementet har vært i kontakt med Helse Nord RHF knyttet til Vest-Finnmarksrådets uttalelser. Helse Nord RHF opplyser at uttalelsen ikke gir et riktig bilde, men viser til at Helsedirektoratet i mars 2024 publiserte reviderte nasjonale retningslinjer for fødselsomsorgen. De nye nasjonale retningslinjene baseres på dagens medisinske kunnskap og erfaringer og gir detaljerte beskrivelser av seleksjonskriteriene mellom de ulike nivåene i fødselsomsorgen for å forebygge uønskede hendelser i forbindelse med spesielt risikofødsler. Finnmarkssykehuset HF har i tråd med sitt ansvar vurdert de nye nasjonale retningslinjene opp mot egen drift.

Det foreligger ingen planer i Helse Nord om å endre strukturen for fødeinstitusjonene i landsdelen. Helse Nord RHF opplyser at det heller ikke er planer om å endre fødetilbudet i Finnmark som følge av de nye retningslinjene.

SPØRSMÅL NR. 2575

Innlevert 19. august 2024 av stortingsrepresentant Helge Orten

Besvart 28. august 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren legge til rette for at Statens vegvesen har tilstrekkelig med planleggingsmidler for å fullføre planleggingen av E39 Vegsund - Breivika i Møre og Romsdal, slik at denne strekningen kan vurderes ved neste rullering av Nasjonal transportplan?

BEGRUNNELSE:

I et intervju i Sunnmørsposten 19. august 2024 fremgår det at Vegdirektøren har presentert to alternative løsningsalternativer for strekningen E39 Vegsund - Breivika som Ålesund kommune skal ta stilling til. Det er viktig at planarbeidet for denne strekningen blir fullført slik at den kan vurderes ved neste rullering av Nasjonal transportplan. I intervjuet fremkommer det at Statens vegvesen ikke har tilstrekkelig med midler til å fullføre planleggingsarbeidet. I innst 439 S (2023-2024) står følgende:

“Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, viser til at det er behov for å utbedre E39 fra Solavågseidet til Breivika, og at strekningen E39 Vegsund–Breivika tidligere har vært omtalt i Nasjonal transportplan. Flertallet viser til at dette er en høyt trafikkert og ulykkesutsatt strekning, og at det er behov for å bedre trafikksikkerheten.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Venstre viser til at planleggingen av denne strekningen må videreføres og det må avklares om det er lokal tilslutning til en finansieringsløsning, slik at den kan vurderes ved neste rullering av Nasjonal transportplan.”

Svar:

Selv om dette prosjektet ikke er prioritert i Nasjonal transportplan 2025–2036 så vurderer Statens vegvesen at det er nødvendig å slutføre planleggingsprosessen for kommunedelplanen på E39 Vegsund–Breivika. Dette for at en skal kunne gjenbruke data og arbeidet som er gjort

når eller hvis det blir aktuelt å ta opp igjen prosjektet. Det er videre viktig å avklare arealbruken rundt Moa/Breivika siden det er stort trykk på annen utbygging i dette området. Statens vegvesen anslår at planforslaget legges ut på offentlig ettersyn høsten 2024 og vedtas i Ålesund kommune i løpet av våren 2025.

Jeg viser også til Innst. 439 S (2023–2024):

“Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, viser til at

det er behov for å utbedre E39 fra Solavågseidet til Breivika, og at strekningen E39 Vegsund–Breivika tidligere har vært omtalt i Nasjonal transportplan. Flertallet viser til at dette er en høyt trafikkert og ulykkesutsatt strekning, og at det er behov for å bedre trafikksikkerheten”.

Samferdselsdepartementet vil ha dialog med Statens vegvesen om hvordan trafikksikkerheten kan ivaretas på strekningen.

SPØRSMÅL NR. 2576

Innlevert 19. august 2024 av stortingsrepresentant Marian Hussein

Besvart 29. august 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

En Helsetilsynet-rapport fra et landsomfattende tilsyn av barne- og avlastningsboliger viser at det foregår et omfattende lovbrudd. Sårbare barn får ikke den habilitering de har krav på. Tre av fire avlastningsboliger hadde lovbrudd.

Hvilke initiativ foranlediger rapporten på kort og lang sikt?

BEGRUNNELSE:

En artikkel fra NRK.

https://www.nrk.no/vestland/helsetilsynet-med-land-somfattande-tilsyn_-tre-av-fire-avlastingsbustader-hadde-lovbrot-1.17004061

presenterer rapporten slik:

Helsetilsynet sine fem hovudkonklusjonar i rapporten:

Eit nasjonalt tilsyn frå Helsetilsynet viser at tre av fire avlastingsbustader har brote lova.

- Barn får ikkje den habiliteringa dei har behov for på barne- og avlastingsbustadene.
- Av 67 barne- og avlastingsbustader i landet hadde 51 av dei brote lova, altså 76 prosent.
- Lovbrota varierer frå bustad til bustad, noko som tyder på at arbeidet ikkje er så systematisk som det burde vere.
- Det er manglande kunnskap, lite involvering av foreldre, manglande styring og leiing, og for dårleg samarbeid.
- Helsetilsynet peikar også på at nokre bustader har gode habiliteringsprosessar.

Kjelde: Rapporten «Det viktigaste er at barna er trygge og har det bra.» Oppsummering av landsomfattande tilsyn med barne- og avlastingsbustader 2022–2023.

Det er naturlig å se nødvendige tiltak i sammenheng med den nasjonale helse- og samhandlingsplan, hvor Stortingets flertall Ap, Sp, SV og Rødt - på initiativ fra SV - har pekt på behovet for en nasjonal modell for veiledning i hjemmet for barn med nedsatt funksjonsevne. Samt sikre at pårørende får nødvendig bistand fra kommuner og spesialisthelsetjenesten.

Svar:

Barn, unge og deres familier er ett av regjeringens viktigste satsingsområder. Det er viktig at hjelpen til barn og unge er lett tilgjengelig, av god kvalitet og tilpasset barn og unges behov. Vi skal være trygge på at barn og unge får de tjenestene og hjelpen de har behov for. De som mottar tjenester skal kunne medvirke og ha innflytelse på tilbudet som gis. Dette favner både barna og familien deres, og er viktig for at tjenestene skal utformes med utgangspunkt i hva som er viktig for det enkelte barnet og for pårørende. Det er grunnleggende at barna og familiene opplever et samfunn som stiller opp, og at de blir ivaretatt og inkludert.

Det er trist og bekymringsfullt å lese at sårbare barn ikke får den hjelpen de har krav på. Jeg er glad for at Helsetilsynet gjennomfører tilsyn slik at lovbrudd blir avdekket og at tilsyns-myndighetene følger opp disse forholdene med kommunene.

Kommunene skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og

omsorgstjenester. Dette omfatter også tilbud om habilitering. Barn med medfødte eller ervervede skader med langvarige og sammensatte hjelpebehov, skal ha tilgang på koordinerte habiliteringstjenester både i kommunen og i spesialisthelsetjenesten.

Helse- og omsorgstjenesten skal også legge til rette for godt samarbeid med pårørende, og tilby dem nødvendig støtte. Mange pårørende har store ansvars- og omsorgsoppgaver overfor sine nærmeste. De kan være en nyttig og viktig ressurs for den de er pårørende til, og kan ha informasjon som er viktig for å få til et så godt behandlingstilbud som mulig. Samtidig er det viktig at pårørendes egne behov blir møtt.

I 2021 vedtok Stortinget endringer i 14 lover, for å styrke oppfølgingen av utsatte barn og unge og deres familier gjennom økt samarbeid mellom velferdstjenestene. Det ble blant annet innført en samordningsplikt for kommunen ved ytelse av velferdstjenester og en rett til barnekoordinator. Dette var viktige endringer for blant annet familier som har eller venter barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og som vil ha behov for langvarige, sammensatte og koordinerte tjenester. Vi evaluerer og følger nøye med på at endringene i lovene resultere i at barn, unge og deres familier opplever mer helhetlige og koordinerte tjenester.

Regjeringen jobber for at barn og unge med sammensatte behov og deres foresatte, skal oppleve brukervennlige og sammenhengende tjenester. Helsedirektoratet leder prosjektet Alvorlig sykt barn og samarbeider med KS, Statped, kommuner, statsforvaltere, NAV og Utdanningsdirektoratet. Et av målene er å gi innbyggerne enklere tilgang til oppdatert og relevant informasjon på tvers av ulike offentlige kilder. I tillegg jobber de med hvordan læring fra brukere og tjenesteytere formidles tilbake til fagdirektorat og departement, slik at tjenestene kan bli bedre for innbyggeren.

Helsedirektoratet sin veileder Rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator, inneholder blant annet anbefalinger til tjenestene om habilitering i kommunen. Jeg legger til grunn at kommuner og tjenesteytere tilstreber å følge nasjonale råd og anbefalinger.

Tilsynsrapporten som ble gjort kjent 19. august, kommer med anbefalinger og tiltak til både kommuner og stat. Rapporten blir et viktig kunnskapsgrunnlag i det videre arbeidet med habiliteringsområdet.

Habiliterings- og rehabiliteringsprosesser er ofte kjennetegnet ved at flere tjenesteområder og ulike fagpersoner er involvert over tid. Det er fortsatt behov for mer kunnskap om innhold og omfang av tjenestene. Helsedirektoratet har over tid jobbet med å forbedre tilgang på tjenestedata og publisere informasjon om aktiviteten i habiliteringsfeltet etter oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet. Målet er å tilby bedre styringsverktøy for sentrale helsemyndigheter og kommuner når de skal

organisere sine tjenester, samt å stimulere til forbedring i tjenestene med kunnskapsbaserte råd og veiledninger.

Etter at Riksrevisjonen i 2020 påpekte at det var uønsket variasjon i kompetanse og kapasitet i sykehuse-nes barnehabiliteringstjeneste, fikk helseregionene i 2022 i oppdrag «å vurdere behov for økte ressurser for å sikre faglig kvalitet, kompetanse, likeverdige tjenestetilbud og samhandling i habiliteringstjenestene, i samsvar med Helsedirektoratets veileder». Dette har helseforetakene fulgt opp. Helse Sør-Øst RHF vedtok høsten 2023 Fagplan for habilitering 2023-2025, med seks prioriterte satsingsområder. De andre regionale helseforetakene arbeider også med å styrke fagområdet habilitering.

I Nasjonal helse- og samhandlingsplan trekkes Helsefelleskapene frem som en arena for å drive felles planlegging og samhandling om prioriterte pasientgrupper på tvers av sykehus og kommuner. Barn og unge er en av de prioriterte gruppene. Jeg er glad for at alle partier under behandlingen av meldingen mente at habilitering og rehabiliteringstjenestene må være blant de prioriterte områdene i helsefelleskapene, og at partiene forventer at helsefelleskapene prioriterer dette som et sentralt tema når det utlyses samhandlingsmidler.

Representanten viser til behovet for en nasjonal modell for veiledning i hjemmet for barn med nedsatt funksjonsevne og for å sikre at pårørende får nødvendig bistand fra kommuner og spesialisthelsetjenesten. Jeg mener det må ses i sammenheng med det pågående arbeidet innen habiliteringsområdet. Jeg tar dette derfor med meg i det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 2577**Innlevert 19. august 2024 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim****Besvart 28. august 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Hva gjør næringsministeren for å sikre at Andøya og Nord-Norge blir den mest konkurransedyktige og attraktive regionen for oppskyting av små satellitter og tilknyttede verdikjeder innen romindustri i Europa?

BEGRUNNELSE:

Som Solberg-regjeringens siste beslutning før sin avgang ble det gitt investeringstilskudd til Andøya Space Port som den første oppskytingsfasiliteten i Europa for små satellitter i polar bane.

Det er fremdeles en positiv utvikling ved Andøya Space og i tilknyttede romindustrimiljøer i Norge. Likevel finnes det muligheter for kommersielle investeringer i milliardklassen innen romindustri som enten har glippet eller nøler med å ta investeringsbeslutning på Andøya.

Et godt politisk håndverk fra regjeringen er helt avgjørende for å sikre vår konkurransekraft i Europa. Det registreres med stor skuffelse at amerikanske Firefly valgte å binde seg til Esrange i Kiruna i stedet for Andøya. Beslutningen kom kort tid etter regjeringens samarbeidsavtale med Sverige og kan muligens delvis skyldes sendrektighet fra norske myndigheter med å få på plass en Technology Security Agreement (TSA) med USA. Med Firefly sin satsing i Sverige følger også mye av den amerikanske militære satsingen innen Space til Sverige. Som kjent er det store betenkeligheter ved oppskytinger fra Esrange hvor en mislykket oppskyting i teorien kan lande i Tromsø by. Andøya har de beste fysiske forutsetningene i Europa, men det oppleves at konkurrerende land har myndigheter som er mer foroverlent.

I tråd med Eierskapsmeldingen bør det vurderes hvorvidt Forsvaret bør ta en større rolle i utviklingen av Andøya Space, herunder en del oppskytinger og samarbeid på militær side med allierte.

Regjeringens prinsipielle motstand mot å integreere Norge tettere i europeisk samarbeid er i ferd med å få uheldige konsekvenser for Norges konkurransekraft i romindustrien. Det er helt nødvendig at Norge integreres tettere i EUs rammeverk for romindustri, som virker ekskluderende for tredjeparter.

Det er positivt at tyske Isar ligger an til å gjennomføre oppskytinger i høst. Samtidig er det viktig at prosesser omkring oppskyting er både kvalitativt gode, smidige og effektive.

Romindustrien åpner enorme muligheter for Andøya, Nord-Norge og Norge i form av lønnsom industri,

verdiskaping, teknologiutvikling og høykompetanse jobber i nord og resten av landet. For å realisere dette potensialet er det avgjørende at regjeringen sikrer konkurransekraft gjennom å ta de rette stegene.

Svar:

Nærings- og fiskeridepartementet ga 22. august tillatelse til Andøya Spaceport for drift av romhavn. Dette er en viktig milepæl på veien mot første oppskyting. Etableringen av Andøya Spaceport åpner store muligheter for høyteknologisk næringsutvikling, både i Nord-Norge og i landet ellers. Det er i første rekke næringslivet selv som må identifisere og utnytte disse mulighetene. Regjeringen har likevel tatt flere grep som skal legge til rette for konkurransedyktige rammevilkår for norsk romnæring. Luftfartstilsynet er fra og med 2023 nasjonal tilsynsmyndighet for romaktiviteter, med ansvar for å gi tillatelse til, og føre tilsyn med, oppskyting av raketter og satellitter. Dette er et viktig grep for å sikre at Norge har konkurransedyktige og forutsigbare rammevilkår for bedrifter som ønsker å skyte opp satellitter i Norge. Luftfartstilsynet arbeider for tiden med tillatelse til Isar Aerospace. Slik tillatelse er en nødvendig forutsetning for første oppskyting. Vi arbeider også med et utkast til en ny lov om romaktiviteter, som vi håper å kunne legge frem for Stortinget innen kort tid. En ny lov om romaktiviteter vil gi Norge et tidsmessig rammeverk for videre utvikling av romnæringen i Norge.

Denne regjeringen har videreført og videreutviklet den mangeårige norske satsningen på romvirksomhet. Bevilgningen til romvirksomhet i næringsministerens budsjettproposisjon for 2024 er på over to milliarder kroner. Videre ble det bevilget 150 mill. kroner over forsvarsministerens budsjett i 2024 til sikringstiltak som skal sette Andøya Spaceport i stand til å tilfredsstille militære krav som oppskytingssted for satellitter, inkludert der satellitter må erstattes i krise og krig. Dette vil styrke både norsk og alliert egenevne, og gjør Norge til en interessant samarbeidspartner for militær romvirksomhet. Regjeringen er i tett dialog med amerikanske og europeiske myndigheter om videreutvikling av romvirksomhet på norsk jord. Vi er i forhandlinger med USA om en Technology Safeguards Agreement (TSA), som vil legge til rette for at amerikanske bæreraketter og satellitter skal kunne skytes opp fra Andøya Spaceport. Norge er medlem av den europeiske romorganisasjonen ESA og deltar i EUs romprogram. Dette er en viktig tilrettelegger både for romrelatert næringsutvikling og for utvikling og bruk av rombaserte

løsninger i norsk forvaltning, både i Nord-Norge og i resten av landet.

SPØRSMÅL NR. 2578

Innlevert 19. august 2024 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein

Besvart 27. august 2024 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim

Spørsmål:

Statsråden har flere ganger sagt at det går 16 mrd. «direkte over statsbudsjettet» til klimainvestering. Det fremstår misvisende å blåse opp hvor mye penger Norge bruker på klimafinansiering over statsbudsjettet ved å inkludere kapitalplasseringer og lånetransaksjoner.

Hvorfor rapporterer ikke lenger regjeringen fordelingen av hvor norsk klimafinansieringen kommer fra, slik det ble gjort for 2022?

BEGRUNNELSE:

Tvinnreim sa følgende på Politisk Kvarter 5. august:

“Norge har veldig generøse bidrag til klimafinansiering. Regjeringa leverte på våre løfter til Glasgow allerede før tida. Vi ligger godt an med 16 milliarder i klimafinansiering direkte over statsbudsjettet.”

Hun er også sitert på lignende i andre medier, f.eks. i NRK-saken om Civita sitt forslag tre dager tidligere, hvor det står:

“Ho meiner at Noreg allereie gir store summar. Støre-regjeringa dobla klimafinansieringa frå 2020, og brukte i fjor 16,5 milliardar kroner på dette.”

Det er fornuftig at Norge bidrar med garantier for å utløse private investeringer i fornybar energi. Det er imidlertid ikke det samme som at Norge «bruker penger»

på dette, eller at de private midlene kan sies å «gå direkte over statsbudsjettet».

Videre er det uheldig at så stor del av bidragene til klimafinansiering går over bistandsbudsjettet etter som lavere klimagassutslipp er et gode som kommer hele menneskeheten til gode. En, av flere justeringer, som burde blitt gjort er å øke rammen som regjeringen har foreslått for garantiordningen gjennom Norad. Til det må det understrekes at det fremstår som helt unødvendig med en tapsavsetning på 750 mill. kroner som skal tas fra bistandsbudsjettet de neste to årene, og settes på konto i Norges Bank. En vesentlig bedre løsning ville vært å finansiere ordningen med garantipremier fra garantimottakerne, slik regjeringen selv har foreslått å finansiere ordningen med garantipremier på lengre sikt.

Svar:

Takk til representanten for anledning til å klargjøre. Oversikten over norsk klimafinansiering rapporteres på bakgrunn av statistikk utarbeidet av Norad. Dette er et omfattende arbeid, og det varierer når tallene er klare. Det totale anslaget for 2023 ble offentliggjort i sommer og viser at Norges klimafinansiering var på om lag 16,6 mrd. kroner. Dette er over 2,5 mrd. kroner høyere enn doblingsmålet som Norge har forpliktet seg til, og andre år på rad at Norge når doblingsmålet fra Glasgow.

Norsk klimafinansiering, 2023 mrd. kroner	2023
Offentlig klimafinansiering (ekskl. Norfund/Klimainvesteringsfondet)	9,2
Offentlig klimafinansiering fra Norfund/Klimainvesteringsfondet	4,3
Total offentlig klimafinansiering	13,6
Privat klimafinansiering utløst av offentlige midler	3,0
Total klimafinansiering	16,6

Av dette var 13,6 mrd. kroner offentlig klimafinansiering og 3 mrd. kroner privat klimafinansiering utløst av

offentlige midler. Norsk klimafinansiering til utviklingsland rapporteres regelmessig til FNs klimakonvensjon,

og omfatter offentlig finansiering og privat finansiering utløst av offentlige midler.

Offentlig klimafinansiering er en beregning av aktiviteter med formål om klimatilpasning og/eller utslippsreduksjon i utviklingsland. En del av den offentlige klimafinansieringen er fra Norfund og Klimainvesteringsfondet. Norfund og Klimainvesteringsfondet finansieres av årlige kapitalinnskudd over bistandsbudsjettet og fra avkastning på porteføljen.

Privat klimafinansiering utløst av offentlige midler er en beregning av private klimarelevante investeringer utløst av Norfund/Klimainvesteringsfondets finansiering.

Offentlig og privat utløst klimafinansiering måles ulikt. Offentlig klimafinansiering måles i brutto utbetalinger det aktuelle året, og utelater dermed tilbakebetalinger på lån, renteinntekter, salgsinntekter og utbytte. Privat klimafinansiering utløst av offentlige midler måles i avtafestede beløp det aktuelle året, ikke utbetalinger.

Representanten kommenterer også den statlige garantiordningen for fornybar energi i utviklingsland som er under etablering. Ordningen skal være en pilot i fem år. Størrelsen på ordningen er 5 mrd. kroner med en tapsavsetning på 15 pst. Tapsavsetningen tas over bistandsbudsjettet i oppstartfasen. Ordningen skal over tid finansieres av garantipremiene.

SPØRSMÅL NR. 2579

Innlevert 20. august 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 26. august 2024 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

I følge ei fersk kartlegging frå NRK er det dei siste åra bygd nær 400 såkalla sherpatrappor i norske fjell, og mange fleire er under planlegging.

Er statsråden enig i at det kan vere fornuftig å få på plass nasjonale retningslinjer som gjev klarare føringar enn i dag for kvar i norsk natur sherpatrappor kan og ikkje kan byggast og kor omfattande byggverka skal vere?

Svar:

Steintrapper, eller sherpatrappor som de også kalles, vil noen steder være et godt egnet tilretteleggingstiltak for å møte utfordringer knyttet til stor ferdsel. Stor ferdsel kan ofte medføre betydelig slitasje i terrenget, med bredere og bredere stier og mer spredt ferdsel, som også kan medføre forstyrrelser på naturmangfoldet. Etablering av steintrapper i slike områder medfører at ferdselen blir konsentrert, noe som kan redusere slitasjen vesentlig, og redusere forstyrrelser og belastning på sårbart naturmangfold. I tillegg vil steintrapper medføre økt sikkerhet for fotturistene, for eksempel gjennom steinurer og bratt og utsatt terreng.

Samtidig kan steintrapper oppfattes som inngrepene i landskapet, og redusere opplevelseskvalitetene. Det er derfor viktig at det vurderes grundig i hvert enkelt tilfelle om det er behov for denne type tilrettelegging, på hvilke partier det er behov for dette og hvor om-

fattende en eventuell steintrapp skal være. Det må være en målsetning at steintrappene glir mest mulig inn i terrenget og har minst mulig eksponering i landskapet.

Videre må det være en høy bevissthet om at steintrapper kun skal anlegges der det er et reelt behov for det, og ikke i et større omfang enn nødvendig. Det bør ikke anlegges steintrapper som en attraksjon i seg selv, men kun ut fra et reelt behov.

Anleggelse av steintrapper vil kunne kreve tillatelse etter ulike lovverk. Plan- og bygningsloven er den sentrale loven for forvaltning av arealer. Etter plan- og bygningssloven vil etablering av steintrapper kunne utløse behov for å vurdere om tiltaket er i samsvar med arealplan, og etableringen kan også utløse behov for søknad og tillatelse. I verneområder gjelder det i tillegg særskilte regler som følger av den enkelte verneforskrift og av naturmangfoldloven, og anleggelse av steintrapper vil gjennomgående kreve særskilt tillatelse etter også dette regelverket i slike områder.

Jeg forutsetter at både tiltakshaver og myndigheten som eventuelt skal gi tillatelse til slike tiltak vurderer alle sider av saken grundig, der behovet og nytten av tiltaket vurderes opp mot konsekvenser for opplevelseskvaliteter, landskap og naturmangfold.

Jeg har tillit til at kommunene og verneområdeforvaltningen foretar grundige avveininger i slike saker. Det foreligger ingen planer nå om å lage nasjonale retningslinjer særskilt for bygging av steintrapper. Imidlertid har Miljødirektoratet utviklet en nettbasert veiledning om

etablering og tilrettelegging av stier og turveier, der det blant annet gis informasjon om hvilken type tilrettelegging som kan være aktuell i ulike typer terreng. En del av veiledningen dreier seg om hvor det kan være hensikts-

messig med steintrapper, og hvordan disse bør utformes, ikke minst for å ta hensyn til landskap og opplevelseskvaliteter.

SPØRSMÅL NR. 2580

Innlevert 19. august 2024 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein

Besvart 26. august 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Korleis planlegg statsråden å sikra at omlegginga av post-distribuering er i samsvar med intensjonen bak stortingsvedtaket fra 2019, slik at det ikkje blir forskjellar blant kommunar og at staten bidreg til å styrkja ein utanforskap hos enkelte gjennom ulik tilgang på informasjon?

GRUNNGJEVING:

Frå 1. juli i år er det gjort ei endring av Posten sitt tilbod når det gjeld utlevering av aviser til husstandar. Det er ikkje slik lenger at dei som er avhengig av Posten, dvs. landpostbodrutar, får aviser kvar dag. (Laurdagane er som før, og i samsvar med stortingsvedtak, utført av eige bod). Landpostbodet leverer framleis ut aviser til butikkane og til dei som har eigen postboks kvar dag. Dette verkar å vere ei medviten forskjellsbehandling av folk som bur i distrikta, og då særleg dei som bur spreiddbygt. Det verkar også rart at stortinget kan krevja at avisene sjølve leverer ut om laurdagane, når staten sjølv, ved Posten, ikkje er pålagt det samme på alle andre kvardagar.

Svært mange lokalaviser har tilpassa seg, og kjem berre ut på to eller tre dagar i veka. Men postkundar i distrikta får altså ikkje nasjonale dagsaviser kvar dag lenger. Svært mange har tilgang til digitale aviser. Vi veit likevel at for mange blir avislesinga redusert og meir overflatisk ved at ein berre les nyhenda på nett, for ikkje å snakka om «langlesing» / fordjuping. Det er og ei demokratisk utfordring at informasjon ikkje blir likt tilgjengeleggjort i heile landet. Vi veit det er ein stor forskjell i digital kompetanse blant eldre, og at denne kompetansen er dårlegare i distriktskommunar. Derav har resultatet av omlegginga skapt større forskjellar og ein utanforskap for enkelte eldre.

Dette verkar ikkje å vera intensjonen til lovendinga i 2019, og det verkar som departementet har late posten få ein større fridom i mandatet sitt til å tolka lova utover det som var tenkt.

Svar:

Det er viktig for regjeringa at alle som bur i Noreg har tilgang på oppdatert informasjon og offentlege meiningsutvekslingar på både det lokale og nasjonale plan. Til forskjell frå dei regionale- og riksdekkjande avisene, manglar gjerne lokalavisene substitutt i TV og Radio. Det er derfor særleg viktig at staten sikrar distribusjon av desse til alle i heile landet. Dette motverkar utanforskap og sikrar moglegheit til å delta i lokaldemokratiet, også for innbyggjarar som av ulike grunnar ikkje nyttar digitale flater kopla opp mot internett.

Mange rundt omkring i landet opplevde i perioden mars til juli i år å fullstendig mista avisdistribusjon utover vanleg postgang fordi det ikkje lenger var bedriftsøkonomisk lønnsamt for dei store mediekonserna å sørgja for distribusjon til adressene deira. Dette kjem av at papiravisene fell med ca. 10 % i opplag per år. I samråd med bransjeorganisasjonane, Mediebedriftenes Landsforening (MBL) og Landslaget for lokalaviser (LLA), som representerer avisene har Samferdselsdepartementet prioritert ei stor utviding av geografien for det statlege kjøpet slik at ingen vil mista avisdistribusjonen. Det statlege kjøpet dekkjer derfor med dei nye avtalene heile 40 % av postkassene i landet, der det tidlegare berre var 15-20 % som ikkje hadde tilgang på kommersiell distribusjon. Dagane tysdag, torsdag, fredag og laurdag er valde i samråd med bransjen for å treffa dei typiske utgivingsdagane for lokalavisene og sikra distribusjon på desse dagane til alle abonnentar.

SPØRSMÅL NR. 2581**Innlevert 20. august 2024 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 27. august 2024 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Mener statsråden at utredningen på avanseregulering i bokbransjen, framlagt med dissens, er et tilstrekkelig grunnlag for en ny forskrift og når mener statsråden at det mulig at forskrift kan sendes på høring?

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av bokloven vedtok Stortinget at regjeringen skulle gjennomføre en ekstern utredning om avanseregulering, før en kunne sette i gang en regulering av avansen i markedet. Utredningen ble framlagt for departementet med disses i sommer.

Svar:

I behandlingen av bokloven vedtok Stortinget at regjeringen skulle gjennomføre en ekstern gjennomgang av avanseregulering, for å avstemme de ulike innspillene fra bokbransjen, før bestemmelsen om slik regulering settes i kraft (Vedtak nr. 801, 8 juni 2023).

Kultur- og likestillingsdepartementet inngikk derfor i mars 2024 en utredningsavtale med Vista Analyse AS, som nå er ferdigstilt og overlevert til departementet.

I utredningen foreslås det en implementering av avansereguleringen i § 12 i den nye bokloven. Målet er å oppnå boklovens formål, samt å forebygge misbruk av forhandlingsmakt og vertikale eierposisjoner. Utredningen drøfter fire grunnmodeller for avanseregulering. I utredningens forslag til forskrift foreslår flertallet i utredningsgruppen å overlate mye av det konkrete innholdet til partene, men med vern for uavhengige aktører og adgang til at en instans utpekt av departementet kan gripe inn ved mangel på enighet eller i spesielle tilfeller. Dissensen, som representanten viser til i sitt spørsmål, gjelder den konkrete anbefalingen av valg av regulering. De dissenterende medlemmene av utredningsgruppen opplyser om at de står solidarisk bak analysene av det empiriske grunnlaget i rapporten og de ulike grunnmodellene for avanseregulering som er utarbeidet. Jeg mener derfor at de empiriske redegjørelsene i rapporten danner et godt grunnlag for departementets videre arbeid med forslag til avanseregulering.

Jeg tar sikte på å sende et forslag til forskrift på høring i løpet av 2024. Jeg legger til grunn at høringen og utredningen til sammen vil gi et godt grunnlag for å kunne vurdere hvordan en endelig avanseregulering bør utformes.

SPØRSMÅL NR. 2582**Innlevert 20. august 2024 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 28. august 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre fortsatt drift av Helseutvalget, Aksept-Kirkens bymisjon og HivNorge?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen varslet i statsbudsjettet for 2024 en at de to tilskuddsordningene for hiv og seksuelt overførbare sykdommer og for seksuell helse fra og med 2025 skulle slås sammen. I prosessen ble det lovet at berørte organisasjoner som er viktige premissleverandører på hiv-feltet skul-

le få bidra aktivt og særlig inn i utarbeidelsen av den nye strategien for seksuell helse og det nye tilskuddsregelverket. Ifølge organisasjonene er de ikke tatt aktivt med i arbeidet med å utarbeide den nye strategien.

PROBA samfunnsanalyse gjennomførte i forkant av den foreslåtte sammenslåingen en evaluering av eksisterende tilskuddsordninger for seksuell helse (PROBA-rapport nr. 2021 - 8). Det kan ikke sees at funn og sentrale anbefalinger i denne grundige rapporten er nevnt eller er tas hensyn til i Helsedirektoratets utkast til ny strategi

I den nye ordningen som Helsedirektoratet foreslår fjernes alt driftstilskudd og alt gjøres til prosjektstøtte. Ifølge Helseutvalget, Aksept-Kirkens Bymisjon og HivNorge vil Helsedirektoratets forslag til strategi og ny tilskuddsordning slik fjerne det langsiktige arbeidet for smittevern, informasjonsarbeid og helhetlig ivaretagelse av mennesker som lever med hiv. I forslag til nytt regelverk satses det kun på mindre, innovative prosjekter – driftstilskudd er totalt utelatt og det er kun muligheten til å søke på ettårige tidsbegrensede prosjekter. Dette fjerner all langsiktighet i arbeidet med smittevern, hivforebygging og ivaretagelse av utsatte grupper som lever med hiv. Det fjerner også muligheten for internasjonalt samarbeid, løpende påvirkningsarbeid og samfunnskontakt.

Direktoratets forslag innebærer ikke bare å fjerne driftstilskuddet til HivNorge, Aksept og Helseutvalget. I tillegg foreslås det å fjerne støtten til klinisk virksomhet, slik som testing av hiv og seksuelt overførbare infeksjoner. Dette er dramatisk, ettersom disse organisasjonene når frem til grupper som ellers er svært vanskelige å nå med smittevern, testing og tiltak for livsmestring, slik som menn med innvandrerbakgrunn som har sex med menn og kvinner som er hardt rammet av selvstigma.

Konsekvensen om forslaget blir stående er at tilbudet til personer som lever med hiv får sine tilbud vesentlig redusert allerede fra 1. januar 2025.

Svar:

Det er to tilskuddsordninger innen seksuell helse over kap. 762, post 73 under navnet Seksuell helse.

1. Tilskudd til seksuell helse

2. Forskrift om tilskudd til arbeid innen feltet hiv og seksuelt overførbare infeksjoner (SOI)

Helseutvalget, Aksept-Kirkens Bymisjon og HivNorge får driftstilskudd over tilskuddsordningen Forskrift om tilskudd til arbeid innen feltet hiv og seksuelt overførbare infeksjoner.

Begge tilskuddsordningene ble evaluert våren 2021 av PROBA samfunnsanalyse. Evaluator anbefalte å slå sammen de to ordningene. Begrunnelse var at inndelingen i to ordninger medfører at mulighetene for en helhetlig og innovativ tilnærming innen seksuell helsefeltet blir mindre, og at det blir mindre kunnskapsoverføring mellom aktivitetene som skjer i regi av de to ordningene. I forbindelse med forhandling om statsbudsjettet for 2023 henstilte et flertall i helse- og omsorgskomiteén, regjeringen om å «følge opp anbefalingen om å slå sammen disse ordningene til én ordning i forbindelse med arbeidet med statsbudsjettet 2024». Helsedirektoratet har på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet utarbeidet forslag til regelverk for en samlet tilskuddsordning for seksuell helse, som ble sendt på høring i juni.

Jeg har ikke mottatt endelig tilrådning fra Helsedirektoratet om innretning og regelverk for den nye sammenslåtte tilskuddsordningen. Jeg mener at en vellykket sammenslåing forutsetter at en felles ordning blir i stand til å ivareta hiv- og soifeltet, og samtidig bidra til å sikre god seksuell helse i hele befolkningen. For å sikre nok tid til en prosess som ivaretar dette, vil jeg ikke legge opp til å slå sammen tilskuddsordningene for 2025. Det vil si at dagens tilskuddsordninger videreføres inntil videre. Jeg viser for øvrig til Helsedirektoratets høring av utkast til regelverk for den sammenslåtte ordningen og til videre prosess for medvirkning.

SPØRSMÅL NR. 2583

Innlevert 20. august 2024 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 27. august 2024 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Canada forbyr oppdrett i åpne mærdar fra 2029 for å beskytte villaks og miljø. Canada har en stor oppdrettsnæring med kompetanse på linje med Norges. Regjeringen der mener altså at en stor og lønnsom oppdrettsnæring kan drive virksomheten uten åpne mærdar.

Vil statsråden på denne bakgrunn trappe opp arbeidet for å innføre krav om at også oppdrett i Norge skal gå bort fra åpne mærdar?

BEGRUNNELSE:

Canadas myndigheter har forbudt oppdrett i åpne mærdar på vestkysten av Canada, British Columbia fra somme-

ren 2029. BC har en stor og moderne oppdrettsnæring, blant annet med tunge norske interesser.

Forbudet skyldes at oppdrett i åpen teknologi i mange år har påvirket ville laksestammer negativt. På samme måte som i Norge fører oppdrett av store mengder fisk i sitt naturlige miljø med fri tilgang fra naturlige parasitter til en spiral av stadig mer parasittangrep på oppdrettsfisk og dermed økt parasittbelastning også på vill fisk. I tillegg påvirkes vill fisk negativt av genetisk innblanding fra rømt fisk.

Urfolk og andre lokale i BC har lenge krevd at oppdrett skal over i lukket teknologi eller lignende fordi den eneste løsningen på sikt er å skille oppdrettslaksen fra parasitter i det naturlige økosystemet. Det samme har lenge vært påpekt i Norge. Stortingets nylige vedtak om en miljøfleksibilitetsordning er et skritt i retning av at teknologien må beskytte tam og vill laks langt bedre mot lus. Canadiske myndigheter varsler at de vil støtte ny teknologi.

Norsktilknyttede havbrukselskaper i Canada, som Cermaq og Grieg, har lenge motarbeidet krav om lukket teknologi i Canada, slik deler av næringen også gjør i Norge. I Canada må de nå likevel gå bort fra åpne mærdar, og vil få erfaring med det som kan brukes i Norge.

Forbudet i Canada vant fram fordi lokale villaksinteresser står sterkere der enn i Norge. Problemet for villaks og miljø er imidlertid det samme begge steder. Den norske regjeringen har desto større ansvar for å ivareta fiskevelferd og villaks.

Den kritiske tilstanden norsk oppdrett nå har satt seg selv i, med et fortsatt uløst luseproblem, kritisk dårlig fiskevelferd, ekstrem dødelighet, rømming, store utslipp av næringsstoffer og et omdømme i fritt fall, skyldes i utgangspunktet åpen teknologi. Vedtaket om forbud mot åpen teknologi i et land med like avansert forvaltning, lakseindustri og -vitenskap som Norge, gjør det nå klart at det er fullt mulig å kreve utslippsfri teknologi også i Norge.

For norsk villaks, kystmiljø og oppdrettsnæringen selv er spørsmålet om Norges regjering vil ta samme ansvar som Canadas regjering har gjort.

Svar:

Havbruksnæringen er verdifull for Norge. Den bidrar til bærekraftig matproduksjon og arbeidsplasser og aktivitet langs hele kysten, og er en bærebjelke i mange lokalsamfunn. Havbruksnæringen har hatt en voldsom utvikling og vekst. Med veksten har det fulgt utfordringer knyttet til miljø, biosikkerhet og fiskevelferd. Dette var noe av bakgrunnen for at Havbruksutvalget ble satt ned.

Jeg synes vi skal være ærlige om at insentivene i trafikklyssystemet ikke har vært tilstrekkelige til å få til en nødvendig omlegging av driften i de mest belastede områdene. Havbruksutvalget viste til at det ikke er hvor mye fisk som produseres, men hvordan den produseres,

som er av størst betydning. De påpekte også at de individuelle insentivene til å sikre tilstrekkelig god miljøtilstand og ivaretagelse av fiskevelferd ikke sterke nok i dag. Dette er tydelige budskap som regjeringen vil følge opp. Spørsmålet om åpne eller lukkede merder kan være naturlig å vurdere i forbindelse med denne oppfølgingen.

Jeg mener at hovedmålet for akvakulturnæringen må være at den skal gi størst mulig verdiskaping innenfor bærekraftige rammer. Hensikten til de kommende stortingsmeldingene om dyrevelferd og havbruk er blant annet å presentere et helhetlig forvaltningssystem for havbruk som legger til rette for å nå dette målet, og som bidrar til at næringsaktørene kan leve opp til den «samfunnskontrakten» som følger med å benytte felleskapets arealer og ressurser til matproduksjon. Vårt mål er å gjøre det mer lønnsomt for alle å drive miljømessig – og dyrevelferdsmessig forsvarlig.

Regjeringen arbeider nå også med Stortingets anmodningsvedtak om en miljøfleksibilitetsordning. Her var stortingsrepresentant Rasmus Hansson selv en av forslagstillerne. Vi vil komme med et forslag i løpet av året. Arbeidet gjøres som vanlig i tråd med utredningsinstruksjonen slik at vi, med tiden vi har til rådighet, kan ha best mulig grunnlag for velbegrunnede og gjennomtenkte beslutninger. Avslutningsvis finner jeg grunn til å nevne at det i Norge allerede er på plass en rekke ulike finansieringsordninger for utvikling av miljøteknologi, også innen havbruk, blant annet gjennom Innovasjon Norge.

SPØRSMÅL NR. 2584**Innlevert 20. august 2024 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 2. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva vil ministeren gjøre for å trygge dem som deltar i pal-
estinademonstrasjoner og andre markeringer?

BEGRUNNELSE:

Sist lørdag ble en kvinne slått i hodet med en metallter-
mos under en propalestinsk demonstrasjon i Stavanger.
Tidligere har en mann gått til angrep på kvinnelige pal-
estinademonstranter utenfor Norges Bank og en mann
fra Palestina ble en natt i november utsatt for vold da han
opphold seg i palestinatelet på Eidsvolls plass.

Å angripe fredelige demonstranter er å angripe
selve demokratiet. Demonstrasjonsfriheten er en grunn-
leggende frihet i et åpent demokrati. Når demonstranter
møtes med vold er det svært belastende for dem som opp-
lever det, men det kan også skape frykt for andre slik at de
begrenser sin ytrings- og demonstrasjonsfrihet.

Det er avgjørende at demonstranter føler seg trygge
og at staten gjør det man kan for å verne om demonstras-
jons- og ytringsfriheten.

Svar:

Ytringsfriheten og retten til å demonstrere er grunnleggen-
de for et demokrati som Norge, og noe jeg er opptatt av å
beskytte. Jeg viser også til tidligere svar om dette temaet
jf. svar til representanten Drevland Lund på spørsmål nr.
1707.

Politiet har i oppgave å ivareta ro, orden og sikker-
het ved politisk markeringer eller demonstrasjoner, og
legge til rette for at alle som ønsker det får ytre seg. I revid-
ert nasjonalbudsjett 2024 har regjeringen styrket politiet
med 1,6 milliarder kroner, blant annet for å styrke politi-
ets grunnfinansiering og dermed politiets evne til å levere
på sitt samfunnsoppdrag.

Jeg vil også understreke det viktige arbeidet som
gjøres i forkant av demonstrasjoner ved at politiet er i dia-
log med arrangørene og eventuelle motdemonstranter
for å legge til rette for at alle parter får ytret sin mening
på en god måte. For at politiet skal kunne legge til rette
for politisk markering og samtidig ivareta sikkerheten, er
det en forutsetning at demonstrantene har meldt fra om
markeringen til politiet i forkant i samsvar med politi-
loven § 11.

SPØRSMÅL NR. 2585**Innlevert 20. august 2024 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 28. august 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Mener næringsministeren at Equinor tilstrekkelig følger
opp sitt ansvar for å respektere menneskerettighetene i
hele sin leverandørkjede, slik Eierskapsmeldingen forven-
ter, når de samarbeider med selskap økonomisk tilknyttet
en stat som etterforskes av Den internasjonale domstolen
for et pågående folkemord?

BEGRUNNELSE:

Det fremgår av Klassekampen (20.8) at Equinor samarbei-
der på Rosebank-feltet utenfor Storbritannia, med et sel-
skap som vil etter all sannsynlighet kanalisere midler til

det israelske militæret (IDF) sine menneskeretts- og folk-
erettsbrudd på Gaza og Vestbredden.

Equinor eier 80 prosent av Rosebank-feltet mens
Ithaca Energy eier 20 prosent. Ithaca Energy er majoritet-
seid av Delek Group som kontrollerer 52,7 prosent av aks-
jene i selskapet. Delek Group er et av Israels største ener-
giselskaper med store leverandøravtaler med IDF.

FNs høykommissær for menneskerettigheter
(OHCHR) har satt Delek Group på svartelisten over selska-
per som «reiser særlige menneskerettslige bekymringer». Både
Oljefondet og KLP har etter dette ekskludert Delek
Group av sine porteføljer på grunn av deres næringsvirk-
somhet på okkupert palestinsk jord.

Delek omtaler Ithaca Energy på sine nettsider som Deleks «internasjonale arm». Deleks største aksjonær, samt Deleks administrerende direktør, sitter i styret til Ithaca Energy. I Ithaca Energys årsrapport for 2023, omtaler selskapet Delek som «morselskapet til konsernet (inkorporert i Israel)».

IDF begår nå en katastrofal krigføring som bryter med menneskerettighetene og folkeretten. Israel etterforskes av Den internasjonale domstolen (ICJ) for folkemord. Det har kommet en rekke avsløringer av IDF sin operasjon i Gaza og på Vestbredden den siste tiden. Blant annet målrettede drap av sivile barn, kvinner og menn, voldtekt, vitnesbyrder om tortur av palestinske fanger, at palestinske fanger brukes som menneskelige skjold i krigsområder, nødhjelp nektes inngang, plyndring av palestinske hjem, skoler og sykehus bombes, flyktningleire settes fyr på eller nærmest jevnes med jorda.

I Meld. St. 6 (2022–2023) Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap – Statens direkte eierskap i selskaper (eierskapsmeldingen), fremgår det at staten forventer at Equinor «er ledende i arbeidet med ansvarlig virksomhet, gjennomfører aktsomhetsvurderinger i tråd med anerkjente metoder samt respekterer menneskerettigheter [...] i selskapets egen virksomhet og i leverandørkjeden.»

Svar:

Siden Hamas' terrorangrep mot Israel 7. oktober og den påfølgende krigen mellom Israel og Hamas, har regjeringen prioritert store ressurser til arbeidet med denne alvorlige krisen.

Jeg viser blant annet til regjeringens pressemelding fra mars i år, der regjeringen fraråder alle norske selskaper å drive handel og næringsvirksomhet som bidrar til å opprettholde de folkerettsstridige israelske bosetningene. Det fremgår også at regjeringen forventer at norske selskaper opptrer ansvarlig og etterlever åpenhetsloven, FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper.

I Meld. St. 6 (2022–2023) Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap – Statens direkte eierskap i selskaper (eierskapsmeldingen), fremgår det at statens mål som eier i Equinor er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer. Dette forutsetter at selskapet integrerer økonomiske, sosiale og miljømessige forhold i sin virksomhet. Det fremgår også i meldingen at staten forventer at «selskapet er ledende i arbeidet med ansvarlig virksomhet, gjennomfører aktsomhetsvurderinger i tråd med anerkjente metoder samt respekterer menneskerettigheter [...] i selskapets egen virksomhet og i leverandørkjeden.» Dette innebærer blant annet å opptre etisk forsvarlig og følge internasjonalt anerkjente retningslinjer som OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, samt UNGP. Aktsomhetsvurderinger inkluderer å kartleg-

ge og vurdere negativ påvirkning og skade ut fra egen virksomhet, leverandørkjede og forretningsforbindelser. Å respektere menneskerettigheter innebærer at selskapet arbeider i tråd med UNGP, ILOs kjernekonvensjoner og relevante kapitler i OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Videre er staten opptatt av at selskaper som opererer i, handler med eller har forretningsforbindelser tilknyttet konfliktområder, utviser respekt for internasjonal humanitærrett og unngår å bidra til, eller støtte opp under, brudd på disse reglene. I situasjoner med væpnet konflikt eller fare for overgrep, er det særlig aktuelt med slike aktsomhetsvurderinger.

Rosebank-feltet ble funnet i 2004. Siden da har det vært flere endringer i eier-/partnerskap. Equinor er operatør og eier nå 80 pst. av feltet, mens Ithaca Energy plc eier 20 pst. etter at de kjøpte opp Siccar Point Energy i 2022. Equinor hadde ingen rolle i denne transaksjonen, som ble godkjent av britiske myndigheter og medførte at Ithaca Energy ble Equinors nye partner. Ithaca Energy er et britisk olje- og gasselskap notert på børsen i London, hvor israelske Delek Group Ltd eier 88,55 pst. av aksjene.

Det er, i tråd med rollefordelingen som følger av selskapslovgivningen og anerkjente eierstyringsprinsipper og -standarder som omtalt i eierskapsmeldingen, styret i Equinor som er ansvarlig for forvaltningen av selskapet.

Staten som eier forventer at styret og administrasjonen arbeider aktivt med statens forventninger. Nærings- og fiskeridepartementet har jevnlig dialog med Equinor om blant annet ansvarlig virksomhet, menneskerettigheter, aktsomhetsvurderinger og risikostyring.

SPØRSMÅL NR. 2586**Innlevert 20. august 2024 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 26. august 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for oppfølging av Stortingets vedtak nr. 800, 13 april 2021, hvor Stortinget ber Regjeringen utrede muligheten for en forskriftsendring knyttet til endring av tillatt totalvekt for kjøretøy på 7 500 kg eller mer?

Svar:

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2023–2024) at det tok sikte på at et forskriftsforslag til oppfølging av dette anmodningsvedtaket kunne sendes på offentlig høring i løpet av 2023.

Oppfølgingen har tatt mer tid enn ventet. Samferdselsdepartementet tar sikte på at et forskriftsforslag kan sendes på høring i løpet av 2024.

SPØRSMÅL NR. 2587**Innlevert 20. august 2024 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 29. august 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for oppfølging av Stortingets vedtak nr. 799, 13 april 2021, hvor Stortinget ber Regjeringen utrede muligheten for å overføre myndighet til å gjennomføre ADR-kontroll til godkjente tungbilverksteder?

beredskap (DSB) i oppgave å utrede og komme med tilrådning knyttet til muligheten for å overføre myndighet til å gjennomføre ADR-kontroll til godkjente tungbilverksteder.

DSB har levert sin utredning og saken er nå til behandling i departementet. JD vil komme tilbake til Stortinget ifm. denne saken i St. prp. nr. 1 (2024-2025).

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) ga i tildelingsbrevet for 2024 Direktoratet for samfunnssikkerhet og

SPØRSMÅL NR. 2588**Innlevert 20. august 2024 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 28. august 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen stille seg til å forhandle om og inngå en tilleggsavtale til byvekstavtalen for finansiering av

bybanen til Åsane i løpet av høsten 2024, så lenge en slik tilleggsavtale ikke vil basere seg på en trasé som er ferdig regulert eller kvalitetssikret kostnadsmessig, og er det ak-

tuelt for regjeringen å gi midler til at Statens vegvesen kan starte arbeidet med ny Fløyfjellstunnel så lenge reguleringsstatusen for bybanen til Åsane er uavklart?

BEGRUNNELSE:

9. august presenterte den politiske ledelsen i Vestland fylkeskommune og byrådet i Bergen et forslag til en tunnelloøsning for bybanen til Åsane. I det framlagte forslaget til en mulig avtale mellom kommune og fylke står det blant annet at:

«Staten, fylkeskommunen og kommunen må førebu prosess for finansiering gjennom ein tilleggsavtale til byvekstavtalen i løpet av hausten 2024.»

Lignende formuleringer om en forhandling om en tilleggsavtale ble foreslått av flere partier under behandlingen av Nasjonal Transportplan våren 2024, men da i tilknytning til den allerede ferdig regulerte og kvalitetssikrede dagløsningen langs Bryggen. Ingen av disse formuleringene fikk flertall under stortingsbehandlingen av NTP.

I det samme forslaget til en mulig avtale står det:

«Den lokale einigheita føreset at Statens vegvesen snarast får midlar til å starte arbeidet med å utbetra og forlenga Fløyfjell-tunnelen mellom Nygårdstangen og Eidsvåg.»

Dette kan virke å stå i motsetning til formuleringen i regjeringens forslag til NTP som sa at forlengelse av dagens E39 Fløyfjellstunnel nordover vil bli vurdert i sammenheng med bybaneutbyggingen, og at samferdselsdepartementet ville vurdere videre arbeid med ny Fløyfjellstunnel når den lokale utredningen for bybanen er ferdig og behandlet i bystyret i Bergen.

Svar:

I Meld. St. 14 (2023-2024) Nasjonal transportplan 2025-2036 har regjeringen prioritert 70 prosent statlig bidrag til Bybanen til Åsane. Dette innebærer at prosjektet inngår i ordningen for statlig tilskudd til store kollektivprosjekter.

Det er flere krav til hva som skal være på plass før statlig bidrag til store kollektivprosjekter kan fastsettes. Det må foreligge vedtatt reguleringsplan for prosjektet, og det må være gjennomført ekstern kvalitetssikring (KS2). Det er også et sentralt poeng at det statlige tilskuddet ikke skal gå til fordyrende løsninger. Dette har Samferdselsdepartementet og Statens vegvesen over tid vært tydelig på overfor lokale myndigheter. Når reguleringsplan er vedtatt og KS2 er gjennomført, kan staten forhandle med lokale myndigheter om størrelsen på det statlige bidraget. Den lokale finansieringen til prosjektet, inkludert størrelsen på bompengebidraget, må også være avklart.

For bybanen til Åsane er gjennomføringen av et riksveiprojekt, E39 Fløyfjellstunnelen nord, et premiss for at banen kan bygges. Bybanen skal delvis gå i dagens

E39-trasé, og Fløyfjellstunnelen nord må være bygget før veitraseen kan frigjøres. Det øker kompleksiteten i planleggingen og gjennomføringen av prosjektene. I arbeidet med Nasjonal transportplan 2025-2036 vurderte Statens vegvesen at Fløyfjellstunnelen nord må bygges ut før anleggsarbeidene for bybanen kan starte opp. Videre må dagens Fløyfjellstunnel (Fløyfjellstunnelen sør) oppgraderes for at kravene i tunnelsikkerhetsdirektivet skal kunne overholdes. Statens vegvesen har vurdert at byggingen av Fløyfjellstunnelen sør og nord bør gjennomføres som ett prosjekt.

De politiske rundene som har vært lokalt siden kommunestyre- og fylkestingsvalget i fjor, viser at det fortsatt er stor usikkerhet rundt Bybanen til Åsane. Det har derfor vært viktig fra min side å være tydelig på at lokale myndigheter i første omgang må avklare hvilken trasé de vil legge til grunn for bybanen gjennom Bergen sentrum. Det er også krevende for staten å vurdere videre arbeid med Fløyfjellstunnelen nord og sør når det er uavklart hvilken løsning lokale myndigheter ønsker for bybanen. Det er bakgrunnen for at regjeringen i Nasjonal transportplan 2025-2036 la til grunn at videre arbeid med riksveiutbyggingen og statlige bidrag til bybanen må vurderes når den lokale tunnelutredningen er ferdig og behandlet i bystyret i Bergen.

Jeg har merket meg presseutspillene tidligere i august og at det nå pågår politiske sonderinger lokalt om en tunnelloøsning for bybanen i Bergen sentrum. Dersom bystyret i Bergen og fylkestinget i Vestland gjør prinsippvedtak om tunnelloøsning i løpet av høsten, må det utarbeides en eller flere nye reguleringsplaner, og påfølgende ny ekstern kvalitetssikring for hele prosjektet. Først når disse prosessene er gjennomført, vil det være aktuelt å gå i forhandlinger om statlig bidrag til bybaneprojektet.

SPØRSMÅL NR. 2589**Innlevert 21. august 2024 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand****Besvart 2. september 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hvor mange velstående personlige nullskatteyttere mener finansministeren det ville ha blitt dersom formuesskatten på hhv. aksjer og driftsmidler, og all formue hadde blitt avvirket i hhv. 2022 og i 2024 (Det bes om at analysen fordeles på kjønn og om personene er over eller under 67 år. Samme oversikt og inndeling bes utarbeides for de som kun betalte formuesskatt på aksjer og driftsmidler i 2022 men ellers ingen inntektsskatt eller formuesskatt på andre aktiva enn aksjer og driftsmidler)?

BEGRUNNELSE:

Finansministeren har ved flere anledninger vist til at det blir om lag 25 000 velstående personlige nullskatteyttere dersom formuesskatten avvirkles. En analyse fra SSB publisert 11. juni avdekker at de 24 800 personene som i 2022 kun betalte formuesskatt, i hovedsak var eldre kvinner med lav eller moderat formue.

I tillegg avdekket SSB-analysen at de 24 800 personene som gruppe hadde betalt skatt i hvert av de fire foregående årene, men at dette var skattebidrag fra et mindretall av dem.

For det offentlige ordskiftet hadde det vært nyttig å få avdekket inntekts, formue og skattesituasjonen over tid til de 24 800 personene som i 2022 kun betalte formuesskatt og ikke inntektsskatt, da analysen for SSB indikerer at velstående personer normalt betaler skatt uavhengig av formuesskatten.

Det hadde vært nyttig å få et tilsvarende kunnskapsgrunnlag for virkningen av å avvikle kun formuesskatt på aksjer og driftsmidler, da det er forslaget som Høyre har tatt til orde for å gjennomføre ved et regjeringsskifte.

Jeg ber om at de 24 800 personene som i 2022 kun betalte formuesskatt og ikke inntektsskatt fordeles i to grupper, ut ifra om de betalte inntektsskatt eller ikke, utenom formuesskatt, i hvert av de fire foregående år og at skattesituasjonen for hvert av årene fordeles etter 1) brutto inntekt, fordelt i egnede grupper opp til 5 mill. kroner, og 2) netto formue, fordelt i egnede grupper opp til 25 mill. kroner i formue. Det bes om at analysen og fordeles på kjønn og om personene er over eller under 67 år. Samme oversikt og inndeling bes utarbeides for de som kun betalte formuesskatt på aksjer og driftsmidler i 2022 men ellers ingen inntektsskatt eller formuesskatt på andre aktiva enn aksjer og driftsmidler.

Svar:

I 2022 betalte om lag 24 800 personer 17 år og eldre kun formuesskatt, og ikke inntektsskatt. Disse kunne dermed bli kategorisert som nullskatteyttere dersom formuesskatten ble fjernet.

Jeg viser til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 1413 fra representanten Hans Andreas Limi av 14. mars 2024. Der vises gjennomsnittlig skatt uten formuesskatt i 2018-2021 for de om lag 24 800 personene som kun betalte formuesskatt, og ikke inntektsskatt i 2022. Svaret nedenfor baserer seg på det samme tallmaterialet som svaret av 14. mars, dvs. inntekts- og formuesstatistikken fra Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1-4 inndeler de om lag 24 800 personene som i 2022 kun betalte formuesskatt etter bruttoinntekt-sintervaller, for hvert av de fire årene forut for 2022. Tabell 5-8 inndeler de samme personene etter beregnet nettoformue for hvert av de fire årene forut for 2022.

Formuesskatten er en progressiv skatt og lar seg ikke fordele på formueseiendeler. Det er derfor ikke mulig å gi samme oversikt og inndeling kun for dem som betalte formuesskatt på aksjer og driftsmidler.

Tabell 1 Antall personer 17 år og eldre² som kun betalte formuesskatt i 2022, fordelt etter bruttoinntekt¹ og om de betalte inntektsskatt eller ikke i 2018

Bruttoinntekt ¹	Betalte inntektsskatt				Betalte ikke inntektsskatt			
	under 67		67 år eller over		under 67		67 år eller over	
	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn
under 150 000	719	298	50	17	3 971	1 363	642	197
150 000 - 300 000	1 741	417	2 515	323	177	58	8 595	483
300 000 - 750 000	942	611	420	198	29	35	14	0
750 000 - 1 500 000	126	214	34	33	0	26	0	0
1 500 000 - 5 000 000	51	127	23	0	0	0	0	0
over 5 000 000	14	37	0	0	0	0	0	0

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

² Av personvern hensyn opplyses ikke antallet der det er 11 personer eller færre. Dette er angitt som 0.

Kilde: SSBs inntekts- og formuesstatistikk.

Tabell 2 Antall personer 17 år og eldre² som kun betalte formuesskatt i 2022, fordelt etter bruttoinntekt¹ og om de betalte inntektsskatt eller ikke i 2019

Bruttoinntekt	Betalte inntektsskatt				Betalte ikke inntektsskatt			
	under 67		67 år eller over		under 67		67 år eller over	
	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn
under 150 000	685	318	49	23	3 898	1 402	659	237
150 000 - 300 000	1 332	379	2 648	353	184	73	9 229	531
300 000 - 750 000	729	518	425	192	29	33	23	16
750 000 - 1 500 000	113	182	39	29	0	28	0	0
1 500 000 - 5 000 000	42	110	18	15	0	0	0	0
over 5 000 000	16	32	0	0	0	0	0	0

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

² Av personvern hensyn opplyses ikke antallet der det er 11 personer eller færre. Dette er angitt som 0.

Kilde: SSBs inntekts- og formuesstatistikk.

Tabell 3 Antall personer 17 år og eldre² som kun betalte formuesskatt i 2022, fordelt etter bruttoinntekt¹ og om de betalte inntektsskatt eller ikke i 2020

Bruttoinntekt	Betalte inntektsskatt				Betalte ikke inntektsskatt			
	under 67		67 år eller over		under 67		67 år eller over	
	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn
under 150 000	630	333	42	13	3 936	1 478	678	265
150 000 - 300 000	909	317	1 895	292	225	70	10 720	684
300 000 - 750 000	492	413	333	178	34	34	30	25
750 000 - 1 500 000	91	173	38	30	12	34	0	0
1 500 000 - 5 000 000	64	100	23	12	0	0	0	0
over 5 000 000	20	39	0	0	0	0	0	0

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

² Av personvern hensyn opplyses ikke antallet der det er 11 personer eller færre. Dette er angitt som 0.

Kilde: SSBs inntekts- og formuesstatistikk.

Tabell 4 Antall personer 17 år og eldre² som kun betalte formuesskatt i 2022, fordelt etter bruttoinntekt¹ og om de betalte inntektskatt eller ikke i 2021

Bruttoinntekt	Betalte inntektskatt				Betalte ikke inntektskatt			
	under 67		67 år eller over		under 67		67 år eller over	
	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn
under 150 000	452	272	27	13	4 030	1 577	655	278
150 000 - 300 000	496	271	1 124	229	347	88	12 117	840
300 000 - 750 000	284	267	285	178	40	42	39	30
750 000 - 1 500 000	84	118	61	31	20	43	0	0
1 500 000 - 5 000 000	79	128	42	20	0	0	0	0
over 5 000 000	42	86	0	0	0	0	0	0

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

² Av personvern hensyn opplyses ikke antallet der det er 11 personer eller færre. Dette er angitt som 0.

Kilde: SSBs innteks- og formuesstatistikk.

Tabell 5 Antall personer 17 år og eldre² som kun betalte formuesskatt i 2022, fordelt etter beregnet nettoformue¹ og om de betalte inntektskatt eller ikke i 2018

2018	betalte inntektskatt				Betalte ikke inntektskatt			
	under 67		67 år eller over		under 67		67 år eller over	
	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn
under 1 000 000	1 037	232	762	35	1 619	487	3 656	117
1 000 000 - 3 000 000	1 059	360	1 127	163	993	300	3 402	244
3 000 000 - 10 000 000	1 204	782	1 019	323	1 323	530	2 040	297
10 000 000 - 25 000 000	217	236	116	48	202	126	144	30
over 25 000 000	76	94	25	17	45	47	0	0

¹ Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsetningsrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringsseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes ligningsverdier. Gjelden er heller ikke redusert.

² Av personvern hensyn opplyses ikke antallet der det er 11 personer eller færre. Dette er angitt som 0.

Kilde: SSBs innteks- og formuesstatistikk.

Tabell 6 Antall personer 17 år og eldre² som kun betalte formuesskatt i 2022, fordelt etter beregnet nettoformue¹ og om de betalte inntektskatt eller ikke i 2019

2018	Betalte inntektskatt				Betalte ikke inntektskatt			
	under 67		67 år eller over		under 67		67 år eller over	
	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn
under 1 000 000	717	165	742	31	1 508	444	3 709	115
1 000 000 - 3 000 000	835	330	1 171	170	943	317	3 673	262
3 000 000 - 10 000 000	1 081	704	1 120	349	1 380	588	2 353	355
10 000 000 - 25 000 000	195	235	122	49	242	145	169	46
over 25 000 000	89	105	28	16	48	54	0	0

¹ Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsetningsrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringsseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes ligningsverdier. Gjelden er heller ikke redusert.

² Av personvern hensyn opplyses ikke antallet der det er 11 personer eller færre. Dette er angitt som 0.

Kilde: SSBs innteks- og formuesstatistikk.

Tabell 7 Antall personer 17 år og eldre² som kun betalte formuesskatt i 2022, fordelt etter beregnet nettoformue¹ og om de betalte inntektsskatt eller ikke i 2020

2018	Betalte inntektsskatt				Betalte ikke inntektsskatt			
	under 67		67 år eller over		under 67		67 år eller over	
	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn
under 1 000 000	493	120	453	24	1 359	347	3 878	126
1 000 000 - 3 000 000	565	250	821	127	963	331	4 293	303
3 000 000 - 10 000 000	865	651	924	309	1 562	706	3 024	474
10 000 000 - 25 000 000	182	237	110	57	272	174	216	62
over 25 000 000	101	117	27	0	53	70	23	0

¹ Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsettingsrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringsseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes ligningsverdier. Gjelden er heller ikke redusert.

² Av personvern hensyn opplyses ikke antallet der det er 11 personer eller færre. Dette er angitt som 0.

Kilde: SSBs inntekts- og formuesstatistikk.

Tabell 8 Antall personer 17 år og eldre² som kun betalte formuesskatt i 2022, fordelt etter beregnet nettoformue¹ og om de betalte inntektsskatt eller ikke i 2021

2018	Betalte inntektsskatt				Betalte ikke inntektsskatt			
	under 67		67 år eller over		under 67		67 år eller over	
	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn
under 1 000 000	248	72	303	19	1 260	219	3 885	114
1 000 000 - 3 000 000	285	170	437	105	928	361	4 708	303
3 000 000 - 10 000 000	604	519	655	274	1 802	848	3 881	631
10 000 000 - 25 000 000	191	235	123	62	368	248	315	100
over 25 000 000	109	146	29	0	81	90	28	0

¹ Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsettingsrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringsseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes ligningsverdier. Gjelden er heller ikke redusert.

² Av personvern hensyn opplyses ikke antallet der det er 11 personer eller færre. Dette er angitt som 0.

Kilde: SSBs inntekts- og formuesstatistikk.

SPØRSMÅL NR. 2590

Innlevert 21. august 2024 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 28. august 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte at løftet om å redusere ventetiden for å få sykehusbehandling gjelder for alle sykehusene,

også de som gikk kraftig i underskudd de fem første månedene i år som i Helse Møre og Romsdal?

BEGRUNNELSE:

Før forrige stortingsvalg lovet Arbeiderpartiet å ta igjen behandlingsetterlepet etter pandemien. Etter snart tre år med sterk økning i både ventetid og antallet som lider i helsekø, har regjeringen nå endelig lovet å snu trenden under den forrige helseministeren. Ventetidsløftet skal sørge for en nedgang i gjennomsnittlig ventetid i 2024 og 2025, slik at det i perioden blir en markant reduksjon i ventetidene, ifølge statsråden.

Ifølge en sak i VG 14. august har sykehusene fra januar til mai i år brukt til sammen 1,4 milliarder kroner mer enn budsjettet. Hele 19 av 20 sykehus i Norge klarer ikke følge budsjettet sitt. Det viser tall fra helseforetakenes styreprotokoller.

Helse Møre og Romsdal står for en stor del av merforbruket, og i årets fem første måneder lå de 299 millioner kroner bak budsjett. Hovedårsaken er som ventet innføringen av Helseplattformen i helseforetaket. Det har gitt betydelig høyere kostnader til lønn og innleie og lavere inntekter fra pasientbehandling enn hva de hadde lagt til grunn.

På lederplass 20. august skriver Sunnmørsposten at de forventer løftet om kutt i helsekøene må være likt for alle, også sykehus som har store underskudd som i Helse Møre og Romsdal. De stiller det betimelige spørsmålet om hvordan sykehusene kan levere solide ventelistekutt når de er underfinansierte som følge av sterk vekst i kostnader til både investeringer og drift.

Det er en bekymring jeg også deler, særlig siden det er opp til helseforetakene selv å avgjøre om de ønsker å benytte ledig privat kapasitet for å få ned ventetidene.

Svar:

I Ventetidsløftet har regjeringen og partnerne forpliktet seg til å jobbe sammen for å snu trenden og sørge for en

nedgang i gjennomsnittlig ventetid i 2024 og 2025, slik at vi i perioden får en markant reduksjon i ventetidene.

Styringskravene jeg setter for gjennomsnittlige ventetider gjelder for de regionale helseforetakene. Jeg styrer dermed ikke hvilke krav de regionale helseforetakene stiller videre til hvert av sine helseforetak, men i sum skal delkravene sørge for at hvert regionale helseforetak når målene jeg har satt. For 2024 er styringsmålet lavere gjennomsnittlig ventetid enn det hvert enkelt regionale helseforetak hadde i 2023. I tilleggskravet til oppdragsdokumentet for 2024, har jeg i forlengelse av Ventetidsløftet stilt en forventning om at de regionale helseforetakene ikke bare snur trenden i inneværende år – men fortsetter reduksjonen i ventetider slik at vi får en markant nedgang i perioden 2024 og 2025. Jeg har gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å umiddelbart iverksette tiltak for å redusere ventetidene, i tråd med Ventetidsløftet. De tre hovedsporene for tiltak i Ventetidsløftet er helsepersonell, innovasjon og samarbeid, herunder med private aktører blant annet gjennom kjøp av ledig kapasitet etter avtale med og prioritering fra det offentlige.

Ventetidsløftet er understøttet med økte bevilgninger til de regionale helseforetakene. Stortinget vedtok Revidert nasjonalbudsjett 21. juni 2024, og følgelig har ingen av helseforetakene hensyntatt bevilgningsøkningen i de økonomiske resultatene per mai – som representanten viser til. I Revidert nasjonalbudsjett ble det bevilget 2,1 mrd. kroner mer til sykehusene for å redusere ventetidene og legge til rette for en styrket sykehusøkonomi. Av bevilgningsøkningene i RNB er 1,7 mrd. kroner å anse som varige styrkninger. Øvrige bevilgninger for 2025 vil regjeringen komme tilbake til i Prop. 1 S for 2025.

Hva gjelder Helse Møre- og Romsdal HF, er aktiviteten deres både som forventet og som planlagt påvirket av innføring av Helseplattformen i år. Samtidig har de også mottatt sin andel av midlene fra Revidert nasjonalbudsjett.

SPØRSMÅL NR. 2591

Innlevert 21. august 2024 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe

Besvart 30. august 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil statsråden bidra til at Tromsø8 kan settes i gang neste år som planlagt?

BEGRUNNELSE:

Tromsøundersøkelsen er en omfattende, godt besøkt og viktig undersøkelse for å få kunnskap om både fysisk og psykisk helse, og den gir grunnlag for forskning, politik-

kutvikling og bidrag til praktisk folkehelsearbeid. Mer enn 45 000 personer har deltatt i én eller flere av de syv undersøkelsene som er gjennomført siden 1974, og det er hittil avlagt om lag 150 doktorgrader, 60 mastergrader og over 900 artikler med utgangspunkt i data fra undersøkelsen.

Data fra Tromsøundersøkelsen inngår i likhet med Helseundersøkelsen i Trøndelag (HUNT) i den nasjonale oversikten over utviklingen i befolkningens helsetilstand og faktorer som påvirker denne.

Tromsøundersøkelsen er i gang med å planlegge den åttende datainnsamlingen, Tromsø8, og planen er at den skal settes i gang neste år. De foreløpig ti vitenskapelige institusjonene som skal bruke data fra denne undersøkelsen, planlegger en innsamling som særlig gir Norge kunnskap om Eldres helse og sosial ulikhet i helse. Så langt er det planlagt 34 forskningsprosjekt med folkehelsedata fra Tromsø8.

Tromsøundersøkelsen har en årlig bevilgning på statsbudsjettet for å forvalte helsedata fra den lange tidsserien. For å oppdatere datagrunnlaget og verdien for videre forskning og folkehelsepolitikk, er det nødvendig å gjennomføre Tromsø8. Som tidligere er det nødvendig med en ekstrabevilgning for denne innsamlingen. Årets tema for Tromsø8 er Eldres helse og sosial ulikhet i helse.

Da Stortinget i juni 2023 behandlet Folkehelsemeldingen stilte en enstemmig helse- og omsorgskomite seg bak følgende setning:

«Komiteen mener det er viktig at regjeringen og Stortinget bidrar til at Tromsø8 kan gjennomføres».

Tromsøundersøkelsen sier tydelig at de uten avklart finansiering i løpet av 2024 må avslutte forberedelsene og kansellere Tromsø8. Da blir intervallene mellom innsamlingene for lange, og denne befolkningsundersøkelsen blir redusert til en historisk katalog.

Svar:

Tromsøundersøkelsen har gjennom flere tiår vært en hjørnestein i norsk helseforskning. Den har gitt oss uvurderlig innsikt i helsen i Tromsøs befolkning og bidratt til å forme helsepolitikken vår. Jeg vil benytte anledningen til å gratulere Tromsøundersøkelsen med jubileet og takke alle som har bidratt til dens suksess.

Gjennom årene har Tromsøundersøkelsen levert viktige resultater som har forbedret vår forståelse av folkehelsen. Den har blant annet avdekket at dobbelt så mange tromsøværingene har diabetes i dag som for 20 år siden, og at 70-åringene i dag er like raske i hodet som 60-åringene var før. Disse funnene er avgjørende for å kunne tilpasse helsetjenester og forebyggende tiltak til befolkningens behov.

Jeg ser verdien av Tromsøundersøkelsen og behovet for å gjennomføre den åttende datainnsamlingen,

Tromsø8. Som helse- og omsorgsminister er jeg opptatt av å sikre at vi har oppdaterte og relevante data om befolkningens helse, spesielt når det gjelder Eldres helse og sosial ulikhet i helse – som er hovedtemaene for Tromsø8.

Gode helseregistre er et av Norges viktigste fortrinn i internasjonal forskning. Med utviklingen innen persontilpasset medisin, er biologisk materiale og helsedata fra de befolkningsbaserte helseundersøkelsene stadig viktigere – både for politikkkutformingen innen folkehelseområdet og som grunnlag for forbedringer i spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten. Å samle inn befolkningsdata gjennom spørreskjema, kliniske undersøkelser og biologisk materiale er dyrt og ressurskrevende, og det er opplagt at forskningsmiljøene ikke kan ta regningen alene. Både Tromsøundersøkelsen og Hunt-undersøkelsen er verdifulle datakilder som vi skal ta vare på for framtiden. Disse to undersøkelsene står i en særstilling, og det er derfor opprettet egne, enkeltstående tilskudd på årlig basis til Tromsøundersøkelsen og Hunt-undersøkelsen.

Jeg har merket meg at helse- og omsorgskomiteen i forbindelse med behandlingen av Folkehelsemeldingen, framhevet viktigheten av at regjeringen og Stortinget bidrar til at den åttende datainnsamlingen i Tromsøundersøkelsen kan gjennomføres. Jeg er opptatt av at vi i framtiden skal ha mulighet til å hente inn store, befolkningsbaserte helsedata på regelmessig basis. Statlig medfinansiering vil være viktig for å sikre forutsigbarhet, kontinuitet i datainnsamlingen og kvaliteten på forskningen som utføres basert på befolkningsbaserte helsedata. Jeg kan ikke forskuttere regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025, men jeg vil arbeide for løsninger som sikrer forutsigbarhet, kontinuitet i datainnsamlingen og kvaliteten på forskningen som utføres basert på befolkningsbaserte helsedata.

SPØRSMÅL NR. 2592**Innlevert 21. august 2024 av stortingsrepresentant Ingjerd Schie Schou****Besvart 23. august 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

I fjor høst ble det presentert en mulighetsstudie om jernbanelinjen Oslo-Göteborg. Den ble gjennomført av Trafikverket og Jernbanedirektoratet, på oppdrag fra hhv den svenske og norske regjeringen. Muligheten for økt godstransport på jernbanen sto helt sentralt. Mer gods på jernbane er en uttalt prioritering i norsk samferdsels- og næringspolitikk.

På hvilken måte vil statsråden følge opp anbefalingene fra mulighetsstudien?

Svar:

Utviklingen av de grensekryssende jernbaneforbindelsene mellom Norge og Sverige er en viktig prioritering for regjeringen. Jeg er derfor glad for å se den politiske viljen på både svensk og norsk side til å videreutvikle jernbaneforbindelsene mellom våre to land. I Nasjonal transportplan (2025–2036) har regjeringen prioritert utbygging av dobbeltspor mellom Råde og Fredrikstad (Seut) samt tiltak på Fredrikstad stasjon. Dette vil gi en vesentlig forbed-

ring av infrastrukturen på strekningen og legge til rette for et bedre grensekryssende togtilbud. Jeg vil samtidig nevne at Høyre, under behandlingen av planen, har foreslått å nedprioritere denne strekningen.

Mulighetsstudien om strekningen Oslo-Göteborg viser at det er behov for bedre koordinering av tiltak på svensk og norsk side for å realisere vesentlige forbedringer i togtilbudet mellom Oslo og Göteborg. Derfor har regjeringen bedt Jernbanedirektoratet om å samarbeide tett med Trafikverket for å videreutvikle både tilbud og infrastruktur på de grensekryssende strekningene. Et samarbeidsforum for grensekryssende jernbane er allerede etablert, og det har vært avholdt flere møter.

Videre har regjeringen i supplerende tildelingsbrev nr. 6 (2024) igangsatt en studie av togets rolle for langdistanse reiser og en godsutredning for transport av gods og varer. Begge disse utredningene vil omfatte de grensekryssende jernbaneforbindelsene. Når det gjelder videre oppfølging av mulighetsstudien Oslo-Göteborg, er denne nå til behandling i departementet.

SPØRSMÅL NR. 2593**Innlevert 21. august 2024 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 27. august 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Proba samfunnsanalyse har rekna ut at samfunnet sparer i underkant av 4 million kroner for kvar person som er omfatta av ordninga med varig lønnstilskudd frå NAV, samanlikna med full uføretrygd. Likevel er NAV-kontora sine økonomiske incentiv/fullmakter innretta slik at det blir «lønsamt» å uføretrygde.

Er dette noko statsråden snart vil rydde opp i?

GRUNNGJEVING:

Proba samfunnsanalyse har på oppdrag for Arbeids- og inkluderingsdepartementet gjort ei evaluering av ordninga med varig lønnstilskott frå NAV.

Varig lønnstilskott vil seie at Nav kostar ein del av løna til ein tilsett som er i arbeid, men som for eksempel på grunn av sjukdom eller funksjonsnedsetting ikkje er like «effektiv» som andre tilsette.

Alternativet for mange av dei som får lønnstilskott er uføretrygd. Uføretrygd gir folk 66 prosent av løna dei hadde før dei vart uføre, medan med ordninga med varig lønnstilskott vil dei få utbetalt vanleg – full - løn for arbeidet sitt.

Full uføretrygd er ei dårligare løysning både for dei det gjeld og for samfunnsøkonomien, seier samfunnsøkonom Audun Gleinsvik til Dagsavisa 17 august i år.

Dei lokale NAV-kontora avgjer kven som skal få varig lønstilskott – eller ikkje – og betaler for det, medan uføretrygd flyttar kostnadene oppover: til NAV sentralt.

Med andre ord er dei økonomiske incentiva lagt til rette for å uførtrygde heller enn å gi lønstilskott slik at personen kan fortsette i arbeid.

– NAV-kontora er difor forsiktige med å bruke varig lønstilskott. Det fører til at fleire må søkje om uføretrygd, når dei heller kunne ha søkt om varig lønstilskott, påpeikar Gleinsvik.

Proba samfunnsanalyse har rekna ut kva samfunnet sparer i kroner og øre på varig lønstilskott, samanlikna med full uføretrygd:

I underkant av 4 millionar kroner for kvar tildeling.

Svar:

På oppdrag frå Arbeids- og inkluderingsdepartementet har Proba Samfunnsanalyse nyleg levert ei evaluering av arbeidsmarknadstiltaket varig lønstilskott. Ifølge Probas berekningar er varig lønstilskott samfunnsøkonomisk lønsamt. Det er positivt. Ei evaluering frå Oslo Economics tidligare i år viser at dei fleste arbeidsmarknadstiltaka har ein positiv samfunnsøkonomisk effekt.

Som representanten peiker på har Proba rekna ut at samfunnet sparer nærmare 4 millionar kroner for kvar person som er omfatta av ordninga med varig lønstilskott frå Nav, samanlikna med full uføretrygd, gitt at full uføre-

trygd er alternativet. For mange på varig lønstilskott er full uføretrygd alternativet, men for nokon vil òg gradert uføretrygd og varig tilrettelagt arbeid i ordinært arbeidsliv kunne vera alternativ. For desse alternativa har Proba rekna ut at innsparinga ved å bruka varig lønstilskott vil vere noko mindre. Proba tilrår at varig lønstilskott blir brukt meir, men at det er svært uvisst kor mange fleire som burde hatt tiltaket.

Probas evaluering peiker på at det er behov for å styrke kvaliteten på forvaltninga av tiltaket. Det gjeld blant anna tildeling og oppfølging av tiltaket. Proba drøfter også korleis ulik organisering og forvaltning av uføretrygd og varig lønstilskott kan gi mindre bruk av tiltaket enn ønskeleg. I botn for dette spørsmålet ligg samspelet mellom overslagsløyvingar (folketrygden) og budsjettstyrte virkemidler (tiltaksbudsjettet) som ikkje kan nyttast om ein annan.

Probas evaluering er viktig kunnskap. Arbeids- og velferdsdirektoratet har fått Probas evaluering til vurdering. Vidare vil eg vurdere Probas evaluering i samanheng med ein nyleg offentleggjort områdegjennomgang av arbeidsmarknadstiltaka, der det m.a. blir foreslått å skilje ut varig lønstilskott frå post 76 under kapittel 634 Arbeidsmarknadstiltak i statsbudsjettet.

Regjeringa vil om kort tid legge fram ei stortingsmelding om arbeidsmarknadspolitikken, der m.a. varig lønstilskott vil vere eit tema.

SPØRSMÅL NR. 2594

Innlevert 21. august 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 27. august 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Har statsråden noen tanker knyttet til at man fortsatt ikke har fått noen avklaringer om hvem som skal ha ansvaret for de prehospitale tjenestene for Asker og Bærum?

BEGRUNNELSE:

Høsten 2008 vedtok styret i Helse Sør-Øst omfattende endringer i sykehusstrukturen. Dette innebar blant annet at Vestre Viken HF ble stiftet 30.mars 2009, og det nye helseforetaket overtok formelt ansvaret for funksjonene i sykehusområdet 1. juli samme år. I forbindelse med dette ble det også besluttet at ambulansetjenesten i Asker og Bærum midlertidig skulle ligge under OUS. Men, det lå

samtidig til grunn at man skulle igangsette en prosess for å bestemme hvor de prehospitale tjenestene skulle være i fremtiden.

Så vidt jeg er kjent med har dette arbeidet vært startet opp ved flere anledninger, for deretter å bli stilt i bero. Ja, det arbeides visstnok fortsatt med denne problemstillingen - men det er fremdeles ikke kommet noen anbefalinger om hva som skal skje videre rundt de prehospitale tjenestene i Asker og Bærum.

Jeg har forståelse for at flere mener at det bør komme en avklaring rundt disse forholdene, og ser samtidig at det kan være utfordrende at de prehospitale tjenestene i deler av ett foretaks sykehusområde organiseres, og styres av et annet foretak. Blant annet kan dette dreie seg

om problemstillinger knyttet til den delen av tjenesten som handler om å forflytte pasienter mellom sykehusene, mens transporten utføres av et annet helseforetak som kanskje har både andre behov, og ønsker å gjøre andre prioriteringer. Dette igjen kan bidra til utfordringer for sykehusenes drift og transport av pasientene i det foretaket som ikke har noen mulighet til å prioritere de totale pre-hospitale tjenestene i sitt eget foretak.

Samtidig registreres det at det nå også stilles spørsmålstegn ved kvaliteten på ambulansetjenesten i OUS, hvor flere internt mener at tjenesten er for dårlig bemannet og at man ikke er godt nok rustet dersom en omfattende krisesituasjon skulle oppstå.

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Helse Sør-Øst RHF. De viser i sitt svar til at Oslo universitetssykehus HF driver både Akuttmedisinsk Kommunikasjonssentral (AMK) og ambulansetjenesten for Asker og Bærum (som er en del av Vestre Viken HF). Oslo universitetssykehus HF driver også tilsvarende tjenester for Akershus universitetssykehus HF og delvis for Sykehuset Østfold HF.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at Vestre Viken HF har bedt om at AMK og ambulanser i Asker og Bærum blir overført til dem for at helseforetaket skal ha et mer helhetlig tilbud innen deres eget område. Det vil gi en bedre utnyttelse av ressursene for Vestre Viken HF ved at de disponerer de samlede transportressursene og kan planlegge for dette. Samtidig har dette konsekvenser blant annet for akuttberedskap, for dagens samarbeid mellom nødetater og for regionens samlede ressursbruk.

Som representanten Hoksrud påpeker, ble saken utredet også i 2011 uten at man fant grunnlag for å gjøre endringer.

Helse Sør-Øst RHF har nå et pågående prosjekt for mer overordnet å vurdere videre utvikling av prehospitale tjenester. Innen rammen av dette vurderes også problemstillingen knyttet til ambulansetjeneste og AMK i Asker og Bærum. Problemstillingen er altså hvem som skal eie ambulansestasjonene i Asker og Bærum og hvem som skal drive AMK. Det blir en avveining mellom Vestre Viken HF sitt ønske om å ha samlet ansvar for sitt område og det faktum at Oslo universitetssykehus HF i dag leverer gode og effektive tjenester i hele Stor-Oslo, inkludert beredskapssamarbeid med de andre nødetatene.

Helse Sør-Øst RHF viser til at det er særlige problemstillinger knyttet til å flytte grensen mellom helseforetak innen AMK og ambulansetjeneste. Dette knytter seg til responstider (alltid bruke nærmeste bil når det haster mest), etterfylling av beredskap (når en bil disponeres akutt må andre omrokes for å opprettholde beredskap) og mottak av nødanrop (anrop fanges av nærmeste mobilmast og rutes til nærmeste AMK). Det er erfaringer med at antall feilrutinger øker i tettbygde strøk. Denne logistikken kompliseres alltid på grensen mellom foretak og derfor legger man helst grenser i områder med lavere befolkningstetthet.

Prosjektarbeidet i Helse Sør-Øst utføres i samarbeid med berørte helseforetak. Etter diskusjon med kommunene og påfølgende høring, vil det bli lagt fram sak for styret i Helse Sør-Øst RHF for avgjørelse.

SPØRSMÅL NR. 2595

Innlevert 21. august 2024 av stortingsrepresentant Ingvild Wethrus Thorsvik

Besvart 2. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Er statsråden enig i at Agder fengsel avdeling Froland og avdeling Mandal allerede er underfinansierte, fordi de i realiteten ikke nyter så godt av større stordriftsfordeler som antatt, og hva vil statsråden gjøre for å unngå at Agder fengsel blir ytterligere underfinansiert, som en konsekvens av at Agder fengsel avdeling Froland og avdeling Mandal fra 2025 planlegges innlemmet i ny budsjettfordelingsmodell fra 2021?

BEGRUNNELSE:

Agder fengsel avdeling Froland og avdeling Mandal har fått rettede midler i etableringsfasen. De har til sammen fått ca. 300 millioner kroner pr. år siden 2020. Midlene har ikke blitt pris- og lønnsjustert.

Det kan med dette synes som om det antas at Agder fengsel avdeling Froland og Mandal vil nyte godt av en stordriftsfordel, siden de er organisert som avdelinger under samme fengsel. Avdelingene er imidlertid lokali-

sert ca. 15 mil fra hverandre, og må eksempelvis operere med dobbelt nattbemanning i de to separate avdelingene. Undertegnede ønsker å påpeke at Kriminalomsorgen er en bemanningstung sektor, og at stordriftsfordelene ved å organisere to separate avdelinger under samme fengsel synes marginale.

I 2021 innførte KDI en ny budsjettfordelingsmodell. Driftsbudsjettet for Agder fengsel (avdeling Mandal og Froland) ble videreført som rettede midler i 2024. I disponeringsbrevet for 2024 ble det varslet at de to avdelingene i Froland og Mandal fra 2025 skal inn i den nye budsjettfordelingsmodellen fra 2021, slik at de fra da av vil motta midler på lik linje som andre enheter på høyt sikkerhetsnivå i Norge.

I disponeringsbrevet kan vi lese:

«Driftsbudsjett for Agder fengsel (avdeling Mandal og Froland) gis som rettede midler også i 2024 med nominelt uendret beløp på 309,7 mill. kroner. Agder planlegges fra 2025 innlemmet i budsjettfordelingsmodellen. Beløpet som i dag tildeles ved rettede midler er høyere enn region sørvest ville blitt tildelt for Mandal og Froland i modellen og region sørvest bes ta høyde for framtidig tilpasning til modellen.»

Undertegnede er bekymret for at Agder fengsel i utgangspunktet er underfinansiert, fordi det antas å ha

større stordriftsfordeler enn det i realiteten har, og at denne underfinansieringen vil bli enda større i 2025, da det fremgår av disponeringsbrevet at fengselet må belage seg på nedskjæringer fra 2025, som en konsekvens av at driftsbudsjettet ikke lenger vil gis som rettede midler.

Svar:

Kriminalomsorgen har over tid hatt en anstrengt økonomisk situasjon, etter flere år med kutt. Regjeringen er opptatt av å snu denne utviklingen. Dette er grunnen til at kriminalomsorgen sitt budsjett er blitt styrket årlig fra vi tiltrådte i 2021.

Det krever arbeid over tid å bedre situasjonen i kriminalomsorgen. Sp- og Ap-regjeringen vil derfor fortsette jobben med å sikre gode soningsforhold for de innsatte og best mulig arbeidsforhold for de ansatte i hele landet. Våren 2025 vil regjeringen fremme en egen stortingsmelding om straffegjennomføring. I meldingen vil både innhold i straffegjennomføringen, kvaliteten på tilbudene som gis og kompetanse og rekruttering av fengselsbetjenter i hele landet være viktige premisser.

Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) har ansvar for budsjettfordelingen i etaten, og jeg har tillit til at KDI håndterer dette på en slik måte at det ivaretar sikkerhet, kapasitetsbehov og god drift.

SPØRSMÅL NR. 2596

Innlevert 21. august 2024 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 29. august 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel

Spørsmål:

Antallet internasjonale studenter som tildeles studentboliger bestemmes gjennom avtaler mellom studentsamskipnadene og lærestedene.

Hvor stor andel av studentsamskipnadenes boliger i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger ble bebodd av utenlandske studenter i 2023-24, og vet statsråden hvor mange av disse som er tildelt utenlandske studenter for det nye studieåret?

BEGRUNNELSE:

Det er bolig- og kostnadskrise for norske studenter nå. Studentboligundersøkelsen viser at det i 2024 finnes nok studentboliger til å huse 14,94 prosent av alle studenter i Norge som er tilknyttet studentsamskipnadene. NSO mål

er at minst 20 prosent av studentene skal kunne bo i en studentbolig. Med dagens studenttall mangler det 13 887 studentboliger for å nå dette målet. Spørsmålsstiller mener at norske studenter må prioriteres.

De siste årene har det vært en stor økning i studentmassen, og byggetakten på studentboliger har ikke holdt tritt med det økende studenttallet. Siden 2018 har også fagskoler fått muligheten til å tilknytte seg en studentsamskipnad, og dermed få rett til å kunne bo i en studentbolig. Økt antall studenter krever en større satsning på studentboliger. Når mer enn 85 % av studentene ikke har tilgang på studentbolig gjennom samskipnadene, kreves det en større satsning for å øke dekningsgraden. I følge Studentboligundersøkelsen 2024 er det 233 290 studenter som ikke har tilgang til en studentbolig, mot 195 381 studenter

i 2013. Dette betyr at antall studenter som ikke har tilgang til en studentbolig har økt med 37 909.

Svar:

Når studentsamskipnadene tildeler hybeleiningar, blir utanlandske studentar som kjem til Noreg for å studere som regel prioriterte saman med andre grupper som førsteårsstudentar, tilflyttarar til studiestaden og studentar med nedsett funksjonsevne. Ein bakgrunn for det er at dei kan ha språkbarrierar, svakare kjøpekraft enn norske studentar, utfordringar med å gjere seg kjente i arbeidsmarknaden og fordi private utleigarar kan nedprioritere dei som leiger bustad berre for ei kort tid. Det er også slik at Noreg krev at studentar som kjem frå einskilde land må ha inngått leigekontrakt for å få studentvisum.

Studentane i Noreg påverkar sjølve denne prioriteringa gjennom vedtak i studentparlament og velferdsting og gjennom avgjerder i styra i samskipnadene, der studentane kan ha fleirtal.

Det er generelt fleire utanlandske studentar som bur i studentbustadane til samskipnadene i haustsemesteret enn i vårsemesteret. 1. oktober 2023 var andelen studentbustadar som var leigde ut til utanlandske studentar på 32 prosent i Oslo, 19 prosent i Trondheim, 27 prosent i Bergen og 38 prosent i Stavanger. 1. mars 2024 var ande-

len på 28 prosent i Oslo, 16 prosent i Trondheim, 22 prosent i Bergen og 39 prosent i Stavanger.

Samskipnadsrådet har opplyst at samskipnadene i perioden frå 1. mai til 21. august 2024 har inngått til saman 5 146 leigeavtalar med internasjonale studentar. Av desse er 2 348 inngåtte i Oslo, 870 i Trondheim, 1 719 i Bergen og 209 i Stavanger. Desse tala vil endre seg ettersom nokre studentar trekker leigeavtalen dei har inngått etter signering og fordi studentsamskipnadene inngår nye leigeavtalar løpande gjennom studieåret.

Regjeringa har gjennomført fleire tiltak for å få bygd fleire studentbustadar.

I 2023 innførte vi ei felles kostnadsramme for heile landet og auka kostnadsramma med over 400 000 kroner til 1 450 000 kroner per hybeleining. Vi opna for at samskipnaden i byggeprosjekt kan bruke den kostnadsramma som gjeld det året bygget får mellombels bruksløyve eller ferdigattest, avgrensa til fire år etter at dei fekk tilskotet. Det gjer det enklare å handtere prisoppgang i byggeperioden. I 2024 vart låneramma i Husbanken til studentbustadar auka med 500 millionar kroner, til 2,6 milliardar kroner. Vi foreslår at studentbustadar blir eige arealformål i Kart og planforskrifta, noko som kan bidra til kortare sakshandsaming og redusere byggesakskostnadene. Tiltaka har gitt høgare aktivitet i bygginga av studentbustadar. I august 2024 er over 4 400 studentbustadar under bygging.

SPØRSMÅL NR. 2597

Innlevert 21. august 2024 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 27. august 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Jeg antar statsråden ikke vil kommentere enkeltsaker eller pågående saker, men jeg ønsker likevel å vite om hun synes det er greit at politiet henlegger en sak litt over et døgn etter at de har mottatt en fyldig anmeldelse (med bildemateriale) om en alvorlig voldshendelse rett utenfor landets nasjonalforsamling, uten å kan ha etterforsket saken noe særlig eller engang ha hentet ut overvåkingssmateriale fra hendelsen, og kan justisministeren forsikre om at det ikke gjelder flere tilsvarende saker under den pågående voldsbølgen?

BEGRUNNELSE:

VG har omtalt en hendelse hvor fire ungdommer i alderen 19-23 år natt til søndag ble ofre for uprovosert voldt på Karl Johansgate rett ved siden av Stortinget. Ofrene fikk blant annet ribbein brukket og hjernerystelse, og er blitt sykemeldt som følge av skadene.

De ble utsatt for uprovosert vold av en gjeng med 10-12 unge menn, og ble i oppløpet til hendelsen ropt etter med betegnelsen "homo".

En av guttene, som fikk tre ribbein brukket, løp av gårde mens han ga den eneste jenta i gruppen dekning for å få henne bort. I forbindelse med dette traff de tilfeldigvis på en politipatroljebil noen gater unna, og de informerte

politiet om den pågående situasjonen og hvor den foregikk, og ba om assistanse. Slik assistanse kom ikke.

Dagen etter ble hendelsen anmeldt. Det ble levert en fylldig anmeldelse, inkludert med bilde/video som kunne bidra til å identifisere n av hovedgjerningsmennene. Til tross for dette, og at denne alvorlige/skremmende hendelsen skjedde nesten vegg-i-vegg med landets nasjonalforsamling, ble anmeldelsen henlagt litt over et døgn senere. Hendelsen kan således umulig ha blitt særlig etterforsket, og overvåkningsmateriale fra kameraer i området ikke engang hentet ut av politiet.

Det sier litt når hovedreaksjonen til ungdommene som ble rammet er at de er takknemlige for at ikke gjerningsmennene hadde kniv eller våpen på seg, og at de ikke bare er sterkt preget av hendelsen, men også over politiets manglende oppfølging.

Saken føyer seg forøvrig inn i en serie med alvorlig ungdomskriminalitet i hovedstaden og andre deler av Norge de siste måned, hvor mange tilfeldige ofre er blitt utsatt for alvorlig uprovosert vold.

Svar:

Representanten har rett i at jeg som justis- og beredskapsminister ikke vil kommentere enkeltsaker. Som kjent er påtalemyndigheten uavhengig fra politiske myndigheter i enkeltsaker noe som også er lovfestet i straffeloven § 55.

Det vil derfor være uryddig dersom en statsråd utaler seg om en enkeltsak.

Det er politiet og påtalemyndigheten som kjenner sakens faktum og vurderingene som ligger til grunn for henleggelse. En henleggelse kan derfor påklages til overordnet påtalemyndighet. Klagen sendes til den påtalemyndighet/politidistrikt som har besluttet henleggelse. Jeg er gjort kjent gjennom oppslag i media at politiet har uttalt at de fikk nye opplysninger etter anmeldelsen, blant annet videopptak, og at de derfor vil se på saken på nytt og åpner sakene for videre etterforskning.

Når det gjelder adgangen til å henlegge anmeldelser så er dette nøye regulert i eget rundskriv fra Riksadvokaten. Jeg har tillit til at politi og påtalemyndighet følger disse retningslinjene.

For øvrig kan jeg forsikre representanten at vi tar ungdoms- og gjengkriminalitet på største alvor. I regjeringens første statsbudsjett er det bevilget 200 millioner kroner til blant annet en varig styrket innsats mot gjengkriminalitet. Av disse ble 40 millioner kroner særskilt tildelt Oslo politidistrikts innsats mot kriminelle miljøer og gjenger. I revidert nasjonalbudsjett for 2024 har vi styrket innsatsen mot gjengkriminalitet ytterligere, med 300 millioner kroner i 2024, og en varig styrking på 600 millioner kroner i året fra 2025.

SPØRSMÅL NR. 2598

Innlevert 22. august 2024 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 28. august 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Mener statsråden det er forsvarlig at Equinor har betydelige saminvesteringer med israelske Delek Group LTD gjennom Itacha (som er majoritets eid av Delek), når Delek er svartelistet av FN, ekskludert fra Oljefondet, og leverer drivstoff for flere milliarder kroner til den israelske krigsmaskinen som begår folkerettsbrudd på Gazastripen?

BEGRUNNELSE:

Høsten 2023 vedtok Equinor å gå videre med det kontroversielle Rosebank-prosjektet i Storbritannia. 90 prosent av feltet er olje. Utslippene fra feltet vil tilsvare de kombinerte utslippene fra de 28 fattigste landene i verden.

80 prosent av Rosebank er eid av Equinor, de resterende 20 prosentene av Ithaca Energy. Ithaca Energy er eid av Delek Group LTD, et av Israels største energiselskaper. Selskapet omtaler Ithaca for sin "operasjonelle arm i Nordsjøen". Delek Group LTD er på FNs liste over svartelistede selskaper som opererer i okkuperte områder i Palestina, som er ulovlige etter internasjonal lov. KLP ekskluderte Delek Group LTD i 2021. Oljefondet gjorde det samme i 2023 etter tilrådning fra Etikkrådet som konkluderte at selskapet "er ansvarlige for et grovt brudd på grunnleggende etiske normer" gjennom deres petroleumspespektering offshore Vest-Sahara.

Det har i de siste dagene blitt kjent at Delek Group tjener milliarder av kroner på å selge drivstoff til det israelske forsvaret.

Svar:

Siden Hamas' terrorangrep mot Israel 7. oktober og den påfølgende krigen mellom Israel og Hamas, har regjeringen prioritert store ressurser til arbeidet med denne alvorlige krisen.

Jeg viser blant annet til regjeringens pressemelding fra mars i år, der regjeringen fraråder alle norske selskaper å drive handel og næringsvirksomhet som bidrar til å opprettholde de folkerettsstridige israelske bosetningene. Det fremgår også at regjeringen forventer at norske selskaper opptrer ansvarlig og etterlever åpenhetsloven, FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper.

I Meld. St. 6 (2022–2023) Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap – Statens direkte eierskap i selskaper (eierskapsmeldingen), fremgår det at statens mål som eier i Equinor er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer. Dette forutsetter at selskapet integrerer økonomiske, sosiale og miljømessige forhold i sin virksomhet. Det fremgår også i meldingen at staten forventer at «selskapet er ledende i arbeidet med ansvarlig virksomhet, gjennomfører aktsomhetsvurderinger i tråd med anerkjente metoder samt respekterer menneskerettigheter [...] i selskapets egen virksomhet og i leverandørkjeden.» Dette innebærer bl.a. å opptre etisk forsvarlig og følge internasjonalt anerkjente retningslinjer som OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, samt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP). Aktsomhetsvurderinger inkluderer å kartlegge og vurdere negativ påvirkning og skade ut fra egen virksomhet, leverandørkjede og forretningsforbindelser. Å respektere menneskerettigheter innebærer at selskapet arbeider i tråd med UNGP, ILOs kjernekonvensjoner og relevante kapitler i OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Videre er staten opptatt av at selskaper som opererer i, handler med eller har forretningsforbindelser tilknyttet konfliktområder, utviser respekt for internasjonal humanitærrett og unngår å bidra til, eller støtte opp under, brudd på disse reglene. I situasjoner med væpnet konflikt eller fare for overgrep, er det særlig aktuelt med slike aktsomhetsvurderinger.

Rosebank-feltet ble funnet i 2004. Siden da har det vært flere endringer i eier-/partnerskap. Equinor er operatør og eier nå 80 pst. av feltet, mens Ithaca Energy plc eier 20 pst. etter at de kjøpte opp Siccar Point Energy i 2022. Equinor hadde ingen rolle i denne transaksjonen, som ble godkjent av britiske myndigheter og medførte at Ithaca Energy ble Equinors nye partner. Ithaca Energy er et britisk olje- og gasselskap notert på børsen i London, hvor israelske Delek Group Ltd eier 88,55 pst. av aksjene.

Det er i tråd med rollefordelingen som følger av selskapslovgivningen og anerkjente eierstyringsprinsipper og -standarder som omtalt i eierskapsmeldingen, styret i Equinor som er ansvarlig for forvaltningen av selskapet.

Staten som eier forventer at styret og administrasjonen arbeider aktivt med statens forventninger. Nærings- og fiskeridepartementet har jevnlig dialog med Equinor om bl.a. ansvarlig virksomhet, menneskerettigheter, aktsomhetsvurderinger og risikostyring.

Staten som eier forventer at styret og administrasjonen arbeider aktivt med statens forventninger. Nærings- og fiskeridepartementet har jevnlig dialog med Equinor om bl.a. ansvarlig virksomhet, menneskerettigheter, aktsomhetsvurderinger og risikostyring.

SPØRSMÅL NR. 2599

Innlevert 22. august 2024 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 29. august 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Lørdag 24. august feirer Ukraina sin uavhengighetsdag. Den tyske regjeringen varsler store kutt i støtten til Ukraina, og USAs framtidige støtte ser ut til å avhenge av hvem som vinner presidentvalget i november. De russiske styrkene nærmer seg nå byen Pokrovsk, som er av avgjørende militær betydning for Ukrainas forsvarskamp.

Vil statsråden, i lys av dette, ta initiativ til snarlige samtaler på Stortinget om en kraftig opptrapping av norsk støtte til Ukraina?

BEGRUNNELSE:

Det er ekstremt viktig at Ukraina får tilstrekkelig og forutsigbar støtte. Statsministeren har antydnet at det kan bli aktuelt å øke støtten til Ukraina gjennom Nansen-programmet, slik MDG gjentatte ganger har tatt til orde for. Statssekretær i UD, Eivind Vad Petersson, uttalte til Dagbladet den 10. juli at regjeringen har invitert alle partiene på Stortinget til samtaler om en utvidelse av Nansen-programmet. MDG har imidlertid ikke mottatt noen slik invitasjon. Lørdag 24. august feirer Ukraina sin uavhengighetsdag, kanskje for siste gang. En russisk seier i Ukrai-

na vil være en katastrofe. Først og fremst for ukrainerne selv, men også for Europa, som ved et ukrainsk nederlag vil befinne seg i den mest dramatiske sikkerhetspolitiske situasjonen etter andre verdenskrig. Norge må gjøre alt som står i vår makt for å hindre at det skjer.

Svar:

Jeg deler representantens syn på at det internasjonale samfunnet må gjøre mer for å støtte Ukraina i landets forsvarskamp mot Russland. Ukraina kjemper ikke kun for sin egen frihet, men for sikkerhet og stabilitet i hele Europa. Landet har enorme behov – både på kort og lang sikt. Russlands omfattende angrep mot Ukrainas energiinfrastruktur og militære offensiv i Donbas har forsterket disse behovene. Mye tyder på at den kommende vinteren kan bli den tyngste for den ukrainske befolkningen siden landet ble selvstendig i 1991.

De siste dagenes russiske drone- og missilangrep mot flere ukrainske regioner var nok en brutal påminnelse om at Russland ikke har endret sine målsetninger med krigen. Angrepene var blant de aller største siden fullskalainvasjonen ble innledet. Det totale skadeomfanget er foreløpig ikke kjent. Ukrainske myndigheter har

allerede rapportert om flere døde, titalls skadde og omfattende skader på energiinfrastruktur.

Ukrainas behov skal alltid ligge til grunn for innretningen av den norske støtten til landet. Derfor har vår militære støtte blant annet gått til luftvern, artilleriammunisjon og styrking av landets kyst- og sjøforsvar. Den sivile støtten har i første rekke gått til drifts- og budsjettstøtte, slik at den ukrainske staten kan opprettholde tjenester til befolkningen. Norge har også tatt et særlig ansvar for å sikre Ukraina energi. Støtten vår har gått til å kjøpe inn gass og utbedre skader på infrastruktur og opprettholde energiinfrastrukturen. Norges humanitære bidrag har vært avgjørende for å gi livreddende nødhjelp og beskyttelse til dem med de aller største behovene. På alle disse områdene vil Ukraina fortsette å ha enorme behov fremover.

Regjeringen har siden starten lagt stor vekt på tett dialog med Stortinget om Norges støtte til Ukraina. Det femårige Nansen-programmet støttes av alle partiene på Stortinget. Nå er regjeringen i kontakt med partiene på Stortinget om hvordan vi kan øke støtten til Ukraina. Det forrige møtet var i april, der ble det avtalt at det neste møtet skal holdes med Stortinget etter sommeren. En invitasjon til dette møtet vil bli sendt om kort tid.

SPØRSMÅL NR. 2600

Innlevert 22. august 2024 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle

Besvart 29. august 2024 av landbruks- og matminister Geir Pollestad

Spørsmål:

Skal norsk landbruk bli mer konkurransedyktig, innovasjonspreget og verdiskapende, er det viktig med en tydelig satsing på landbruksteknologi. Det krever god grunnforskning, og at det forskes på hvordan teknologien kan anvendes på norske forhold.

Hva gjør statsråden for at midler, utstyr og anlegg for forskning og utdanning innen landbruksteknologi er moderne og oppdatert for å støtte opp under ambisjonene om økt bruk av landbruksteknologi?

BEGRUNNELSE:

De senere årene har flere norske bønder sett muligheter i nye innovative og teknologiske løsninger i landbruket, og det er flere bedrifter innen landbruksteknologi i Norge. Samtidig, når vi sammenligner oss med andre land slik

som Nederland, ser vi at Norge henger langt etter med å både forske på og ta i bruk teknologien.

Det er flere forskings- og innovasjonsmiljøer i Norge hvor det forskes på landbruk. Blant annet NMBU. Moderne utstyr, forskningsfasiliteter og kunnskap om utviklingen på feltet er nødvendig hvis Norge skal lykkes med å ta i bruk mer landbruksteknologi. Regjeringen skriver i Meld. St. 11 (2023-2024) blant annet at kunnskapsutvikling og ny teknologi er avgjørende for å øke planteproduksjonen i Norge. Videre påpekes det også at "teknologi, forskningsbasert og praktisk agronomisk kunnskap" blir viktigere i et skiftende klima.

Svar:

Eg er samd med stortingsrepresentant Westgaard-Halle om at utvikling og bruk av landbruksteknologi vil vere sentralt for å møte dei utfordringane landbruket står

ovanfor. Betydninga av ny teknologi og at produsentene tek den i bruk er også trekt fram i Meld. St. 11 (2023- 2024).

For å støtte opp under forskning på området legg Landbruks- og matdepartementet vekt på å stimulere til teknologiutvikling for auka og meir berekraftig matproduksjon gjennom løyvingar til Forskningsrådet. I tillegg gir forskingsmidlar over jordbruksavtalen og Fondet for forskingsavgift på landbruksprodukt viktige bidrag til ny kunnskap på området.

Stortingsrepresentant Westgaard-Halle peikar på viktigheita av at teknologien som blir utvikla må vere tilpassa norske tilhøve. Dette er bakgrunnen for Norsk institutt for bioøkonomi sitt prosjektet «PRESIS» (Presisjonsjordbruk ut i praksis – forskingsbasert utvikling og kvalitetssikring av klimavennlege tenester som er lønsame for bonden), finansiert over jordbruksavtalen. Hovudmålet med prosjektet er å utvikle eit heilskapleg system som skal sørge for at norske bønder får tilgang på brukarvenlege, teknologiske tenester som er godt testa og tilpassa norske tilhøve. Ein viktig del av prosjektet er å skreddarsy brukarstøtte og rådgjeving for dei nye tenestene som blir tilbydd.

Det er òg viktig å stimulere næringsliv og landbruksnæringa meir direkte. Dei seinare åra har vi sett ein stor auke i etablering av agritekklynjer og nye norske agritekbedrifter. Teknologien som er utvikla har vekt stor interesse, også internasjonalt. Gode tradisjonar for tett samarbeid mellom kunnskapsmiljøa og næringa gjer vegen kort frå forskning- og utvikling til å ta i bruk teknologien. Dette er ein føremon, både for landbruksnæringa og norske agritekbedrifter. Innovasjon Noreg er ein viktig støttespelar for agritekbedriftene gjennom mobiliseringsaktivitet, finansiering og eksportrådgjeving. I 2023 oppretta regjeringa Bionova som ei eining under Innovasjon Noreg. Ordninga skal mellom anna støtte opp under innføring av ny, klima- og miljøvennleg teknologi og smarte løysingar for ein effektiv matproduksjon i landbruket. I årets jordbruksoppgjær ble avtalepartane einige om å utvide ordninga

til å også omfatte tilskot til innføring av ny teknologi på gardsnivå.

Når det gjeld grunnforskning, utstyr og anlegg for forskning og utdanning, så ligg dette under forskings- og høgare utdanningsministeren sitt ansvarsområde. Universitet og høgskular har hatt ein auke i sine rammetildelingar frå Kunnskapsdepartementet dei seinare åra og institusjonane har stor fridom til å prioritere FoU på til dømes landbruksteknologi av si eiga rammetildeling, søke om forskingsprosjekt i Forskningsrådet og EU, og inngå samarbeid med næringslivet om forskning, utvikling og innovasjon. Forskingsinstitusjonane har moglegheit til å søke om støtte til større infrastruktur og forskingsfasilitetar gjennom Forskningsrådets infrastrukturordning. Ved behov for nybygg og større anlegg for forskning og undervisning, kan universitet og høgskolar sende inn forslag til tildeling utanfor ramma, i sine årlege innspel til statsbudsjettet.

Miljømessig, sosial og økonomisk berekraft er eit av dei overordna måla i Langtidsplanen for forskning og høgare utdanning 2023-2032, og under prioriteringa klima, miljø og energi blir teknologiutvikling trekt fram som sentralt for eit framtidretta og klima- og miljøvennleg landbruk. Regjeringa forventar at Forskningsrådet legg langtidsplanens mål og prioriteringar til grunn for sine strategiske forskingsprioriteringar og tildelingar, og at dei som mottek statlege grunn- eller basisløyvingar bidreg til å dekke kunnskaps- og kompetansebehova som er omtalt i langtidsplanen, ut frå sine forutsetningar og ansvar.

Vi har fleire gode landbruksfaglege utdanningstilbod i Noreg. Både Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet (NMBU) og Høgskolen i Innlandet (HINN) har forskning og utdanningstilbod innan landbruksteknologi. NMBU, saman med NIBIO, har òg eit teknologioverføringskontor (Ard Innovation) for å hjelpe forskarar med å kommersialisere forskingsresultat, og dei har ein inkubator (Aggrator) som hjelper oppstartverksemdar med å lansere og skalere nye produkt og tenester.

SPØRSMÅL NR. 2601

Innlevert 22. august 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 27. august 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden ta grep for å løse utfordringene med at enkelte innbyggere som f.eks. i gamle Tune kommune

rammes ekstra hardt av bompengeringen i Nedre Glomma?

BEGRUNNELSE:

Viser til mitt spørsmål Dokument nr. 15:2547 (2023-2024) som statsråden reelt sett ikke besvarer. Statsråden viser i all hovedsak til historien og intensjonene bak bypakken, men besvarer ikke spørsmålet som handler om statsråden vil ta grep for å løse utfordringen. Jeg forventer derfor at statsråden besvarer spørsmålet

Svar:

Bypakke Nedre Glomma fase 2 ble behandlet av Stortinget våren 2023, jf. Prop. 41 S / Innst. 266 S (2022-2023).

Lokale myndigheter har hatt avgjørende innflytelse på plasseringen av bomstasjoner og takstopplegg i av bypakken. Fredrikstad og Sarpsborg har sluttet seg til det nye innkrevingsopplegget gjennom den lokalpolitiske behandlingen.

Jeg har ikke planer om å gripe inn i eller endre det bompengelopplegget som er besluttet av lokale myndigheter og Storting. Jeg viser for øvrig til mitt svar av 22. august på skriftlig spørsmål nr. 2547.

SPØRSMÅL NR. 2602

Innlevert 22. august 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 30. august 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvor høy er innvanderandelen blant de innsatte i norske fengsler og hvordan har utviklingen vært over tid?

borgerskap på 34 prosent i 2015, mot 25 prosent i august 2024. Det var flest innsatte med utenlandsk statsborgerskap i 2016 (1 322), færrest i 2021 (729).

BEGRUNNELSE:

Nylig fikk vi tall fra Danmark som viste at over 66 prosent av de innsatte i København er enten innvandrere, etterkommere av innvandrere eller utlendinger. På landsbasis har 44 prosent av de innsatte i danske fengsler innvandrerbakgrunn, ifølge tall fra Kriminalforsorgen. Til sammenligning har 16 prosent av den danske befolkningen over 15 år enten ikke dansk statsborgerskap eller er ikke av dansk opprinnelse. Det jeg ønsker å få er tilsvarende tall for situasjonen i Norge, også vist over tid slik at vi kan se utviklingen.

Svar:

Stortingsrepresentanten etterspør status og utvikling på innvanderandelen av alle innsatte i norske fengsler. Tallene inngår ikke i Norges offisielle statistikk fra SSB. Kriminalomsorgen har heller ikke innvandrerstatus/bakgrunn/etnisitet i sine registre.

Det nærmeste kriminalomsorgen kommer til svar, er utviklingen etter statsborgerskap. For perioden 2015-2024 viser utviklingen at det per august måned var 1 242 innsatte med utenlandsk statsborgerskap i 2015, mot 739 i 2024. Av alle innsatte, var andelen med utenlandsk stats-

SPØRSMÅL NR. 2603**Innlevert 22. august 2024 av stortingsrepresentant Irene Ojala****Besvart 3. september 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Kan statsråden forsikre om at Stortingets bevilgninger til videreutvikling og styrking av Klinikk Alta er benyttet etter hensikten, er Klinikk Alta styrket og videreutviklet i 2024, slik Stortinget og regjeringen har bestemt?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i statsbudsjettet for 2024 at Alta styrkes med en varig økt bevilgning på 25 mill. kroner til videreutvikling av spesialisthelsetjenestene. Disse midlene skal gå til tiltak for å hindre unødig reisevei for eldre og kronisk syke er spesielt, samt gode samhandlingsløsninger med kommunene og en satsing på geriatri. Regjeringen beskriver i budsjettproposisjonen at bevilgningen muliggjør økt volum på dag- og polikliniske tilbud til eldre og kronisk syke, som f.eks. dialyse, kreftbehandling og biologisk behandling.

I revidert statsbudsjett for 2024 vedtok Stortinget etter forslag fra regjeringen en ytterligere prioritering av helsetilbudet i de nordligste landsdelene, med mål om økt kvalitet, mer nærhet til tjenestene og kortere ventetider. Det kom bevilgningsøkninger på 250 mill. kroner til Helse Nord RHF, herunder 15 mill. kroner til Finnmarkssykehuset for å styrke Klinikk Alta. Det skal gå til å sikre fødetilbudet, styrke poliklinikk, psykisk helsevern og dagbehandling.

I svar på skriftlig spørsmål redegjorde tidligere helse- og omsorgsminister Kjerkol for bruken av deler av bevilgningen i statsbudsjettet for 2024, jf. Dokument nr. 15:1478 (2023-2024).

Dette var i mars 2024. Nå er august snart over, og det bør foreligge en plan for hvordan Klinikk Alta skal styrkes ved at disse midlene benyttes, også midlene som ble bevilget av Stortinget i RNB i juni.

Svar:

Som representanten viser til har Helse Nord RHF fått bevilget 25 mill. kroner ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2024 og 15 mill. kroner ved behandling av revidert nasjonalbudsjett for 2025 til videreutvikling av spesialisthelsetjenesten i Alta.

Helse Nord RHF skal rapportere på bruk av midlene i årlige melding, som departementet mottar i mars neste år for bevilgninger i 2024. Det er derfor innhentet særskilt informasjon fra Helse Nord RHF i forbindelse med besvarelse av dette spørsmålet. Helse Nord RHF opplyser at

bevilgningene har gjort det mulig for Finnmarkssykehuset HF å øke volum innenfor dag- og polikliniske tilbud til eldre og kronisk syke, som dialyse, kreftbehandling og biologisk behandling. Midlene gjør at oppfølging av gravide, poliklinikk-tilbud, psykisk helsevern og dagbehandling blir styrket. I tillegg vil prehospital klinikk, som har ansvar for utrykning ved slagalarm, også blitt styrket.

Helse Nord RHF opplyser videre at Finnmarkssykehuset HF har økt antall stillinger ved Klinikk Alta innen både somatikk og psykisk helsevern, og i tillegg økt antall somatiske senger fra 10 til 14. Stillingene som er økt eller planlagt økt gjelder innfor følgende fagområder:

- Hudlege
- Radiograf
- Helsesekretær
- Ultralydjordmor
- Nyrelege, 40%
- ØNH-lege (inkl. reise og opphold)
- Kardiolog
- 3 psykiatere til BUP (evt. psykologspesialister hvis rekruttering ikke lykkes)
- Bioingeniør
- Vakt hold psykiatri
- Beredskapsordning Klinikk psykisk helse og rus
- Vikarer PHV og TSB

I styremøtet i Finnmarkssykehuset HF 27. august i år, jfr. styresak 63 Virksomhetsrapport 6 og 7/2024 Finnmarkssykehuset, ble budsjettet for Klinikk Alta styrket med ca. 2,5 mill. pr måned for andre halvår 2024. Dette med bakgrunn i de øremerkede midlene fra revidert nasjonalbudsjett.

SPØRSMÅL NR. 2604**Innlevert 22. august 2024 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 30. august 2024 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Kor mange og kva bygningar i statens eige i Oslo står tomme eller ubrukne, og kva planar ligg føre for å ta desse i bruk?

GRUNNGJEVING:

Leigemarknaden i Oslo er under stort press. 15.000 står i kø for å få plass i studentbustad, og mange av dei profesjonelle utleigarane sel seg ut av leigemarknaden. Å bygge nytt tar tid, og kan ha til dels store miljøkostnader både i direkte og indirekte utslepp. I tillegg kjem ulike arealkonflikter. Samstundes veit vi at mange bygningar, både på privat og offentleg hand, til ei kvar tid står ubrukne. Staten er ein stor eigedomsforvaltar, og det er av interesse å vite kor stor del av porteføljen i Oslo som eventuelt ikkje er i bruk eller er planlagt for bruk i næraste framtid.

Svar:

Statsbygg har ansvar for 69 ulike eigedommar i Oslo-området. Dette er i hovudsak kultur-, departements- og undervisningsbygg, i tillegg til justisbygg og kongelege

eigedommar. I utgangspunktet forvaltar ikkje Statsbygg eigedommar som blir brukte til bustadformål. Dersom det statlege behovet fell bort, er utgangspunktet at eigedommane blir lagt ut for sal i den opne marknaden.

Per i dag er det tre eigedommar i Oslo, som står tomme: Oslo fengsel/Botsen, Nasjonalgalleriet på Tullinløkka og Bankplassen 4. Det blir planlagt for sal av Botsen. For Bankplassen 4 og Nasjonalgalleribygningen er det ei pågåande vurdering for å finna ein strategi for framtidig bruk. Ingen av desse bygningane er eigna for bustadformål.

Universiteta i Oslo forvaltar også statleg fast eigedom i Oslo. Universitetet forvaltar primært formålsbygg, som blir brukt til det formålet verksemdene er sette til å vareta. Universitetet har eit lovfesta ansvar for å leggja forholda til rette for eit godt studiemiljø og arbeida for å betra studentvelferda på lærestadene, i samarbeid med studentsamskipnadene. Sjølv om dette ikkje direkte gjeld tomgang i statlege bygg, så er regelverket ikkje til hinder for at universitetet kan inngå festeavtar med studentsamskipnader for å leggja til rette for studentbustadbygging. Det er styra ved kvar enkelt institusjon som tek avgjerd i slike saker.

SPØRSMÅL NR. 2605**Innlevert 23. august 2024 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 4. september 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Meiner utanriksministeren det vil vera klokt å kutta støtta til miljøorganisasjonar sitt arbeid med atomsikkerheit i Russland?

GRUNNGJEVING:

Noreg har i mange år arbeidd for atomsikkerheit og miljø i Russland, og arbeidet har gitt gode resultat. På grunn av den sikkerheitspolitiske situasjonen og den politiske utviklinga i Russland er dette bilaterale samarbeidet mel-

lom norske og russiske styresmakter om atomsikkerheit lagt på is.

I den nye stortingsmeldinga «Internasjonalt samarbeid om atomsikkerhet og miljø i et endret Europa» skriv regjeringa at det bør vera ein ambisjon å gjenoppta atomsikkerheitssamarbeidet med Russland når den sikkerheitspolitiske situasjonen tillet det. Behovet for opprydding er framleis stort.

Sjølv om samarbeidet mellom styresmakter ikkje lar seg gjennomføra som før, vidarefører norske miljøorganisasjonar arbeidet sitt saman med samarbeidspartnarar i og utanfor Russland. Regjeringa skriv i meldinga at mil-

jøorganisasjonar framleis kan ha ei rolle i å vidareutvikla kompetanse og informasjon om status i Nordvest-Russland, og at støtte til miljøvernorganisasjonar i Russland blir vurdert vidareført i den grad det er mogleg og det blir oppnådd resultat. Dei norske miljøorganisasjonane får gode tilbakemeldingar frå regjeringa på at dette er tilfelle.

Regjeringa skriv også at «vi bør se på hvordan vi kan opprettholde situasjonsforståelsen og kunnskapen vi tradisjonelt har hatt om atominstallasjoner og andre kilder til radioaktiv forurensing i Russland som kan ha konsekvenser for helse, miljø og næringsinteresser i Norge». Det er nettopp slik kunnskap dei norske organisasjonane kan bidra med, via sine russiske samarbeidsorganisasjonar.

Likevel har organisasjonane fått signal om at støtta til dette arbeidet blir kutta frå og med 2025. Dette verkar paradoksalt og i strid med signala regjeringa gir i stortingsmeldinga. Det vil også vera eit paradoks å straffa modige russiske sivilsamfunnsorganisasjonar, både i Russland og i eksil, som arbeider i opposisjon til dei russiske styresmakterne.

Svar:

I stortingsmeldinga «Internasjonalt samarbeid om atomtryggleik og miljø i eit endra Europa» gjer regjeringa greie for oppnådde resultat innan atomtryggleik i Nordvest-Russland, dei omfattande endringane i samarbeidet dei siste åra, og vegen vidare. I etterkant av stortingsmeldinga vil handlingsplanen for atomtryggleik og miljø bli revidert. Denne skal gjera greie for måla og prioriteringane våre for arbeidet.

For 2025 er det ikkje planlagt kutt i tilskot til miljøvernorganisasjonane som arbeider med atomtryggleik i Russland. Dette må likevel vurderast opp mot endringane

i føresetnadene for samarbeidet, eventuell risiko samarbeidspartnarar kan utsetjast for og i kva grad det er mogleg å oppnå resultat. Miljøvernorganisasjonane har vorte bedne om å ta høgde for at det kan bli endringar. Framtidige tildelingar er elles avhengige av budsjettvedtak frå Stortinget.

Når det gjeld støtte til samarbeid mellom norsk og russisk miljøørslse, syner eg til svaret mitt til representanten Moxnes den 14. juni 2024. Departementet har så langt tilrådd organisasjonane som nå mottek støtte til miljøsamarbeid gjennom tilskotsordninga Russland om å ta høgde for at avtalane om støtte ikkje blir fornya i 2025. Samstundes vil regjeringa som kjend om få veker presentere sitt framlegg til statsbudsjett for 2025.

Det mest relevante delmålet for atomtryggingssamarbeidet til miljøvernorganisasjonane i Russland har vore å halda oppe og styrkja dialogen mellom ansvarlege styresmakter og det sivile samfunnet. Det er klart at vi ikkje kan leggja til grunn at vi kan halda fram på same måte som før.

Etter den russiske fullskalainvasjonen av Ukraina har organisasjonane avslutta dialogen dei tidlegare hadde med føderale styresmakter i Russland. Det er forbunde med stor risiko for dei russiske søsterorganisasjonane å samarbeida med vestlege partnarar. Trass i situasjonen har miljøvernorganisasjonane motteke støtte til å halda fram arbeidet sitt med å samla og dela informasjon om atomtryggleik i Russland. Det er gjort tilpassingar med omsyn til tryggleiken for partnarane. Vi må vurdere resultatata vi kan oppnå i dagens situasjon, og sjå på måtar vi kan innretta støtta framover. Det er naturleg at det blir endringar, både i arbeidet som blir gjort, måla som skal oppnåast og støtta som blir gitt.

SPØRSMÅL NR. 2606

Innlevert 23. august 2024 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 2. september 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

På hvilken måte sikrer statsråden at ikke lokale skoleeiere reduserer sine lokale budsjetter som følge av den statlige ekstrabevillingen til lærebøker og at midlene kommer skolelevne til gode?

BEGRUNNELSE:

Tilgang på oppdaterte læremidler er en utfordring i skolen. Regjeringen har til dels forsøkt å møte denne med å bevilge mer penger til fysiske læremidler. Tallene for innkjøp på lærebøker for 31.07.24 kommet. Nedgang er på 13,7 pst . Spørsmålsstiller er bekymret for at økte bevil-

linger alene ikke vil tette etterslepet på utdaterte læremidler i skolen. Samt at nedgangen i innkjøp er et tegn på at det ikke kjøpes inn nok bøker.

Forlagsomsetningen i denne perioden indikerer at lokale skoleeiere reduserte sine ordinære bevilgninger som følge av den statlige ekstrabevilgningen, heller enn å øke det totale skolebokbudsjettet. Omsetningen for papirbaserte læremidler til grunnskolen hadde en nedgang på 100 millioner kroner (20 prosent) i 2023, sammenlignet med året før – til tross for ekstrabevilgningen. I år er det bevilget 300 millioner i revidert statsbudsjett, men bestillingene nå er på 205 millioner.

Svar:

Etter mange år med digitalisering trenger elevene bedre balanse mellom skjerm og bok, og da må det satses mer på trykte lærebøker. Skolene skal ha tilgang til nødvendig utstyr, inventar og læremidler. Det er et kommunalt ansvar å finansiere dette, men for mange kommuner har nedprioritert fysiske bøker i sine innkjøp av læremidler. Det er en utvikling regjeringen vil snu, og derfor har vi siden juni i fjor fått vedtatt 415 millioner kroner i ekstraordinær støtte til kommunenes innkjøp av trykte lærebøker. Utdanningsdirektoratet har våren 2024 gjennomført stikkprøvekontroll av ca. 10% av tilskuddsmottakerne (35 kommuner) rundt bruken av tilskuddsmidlene til-

delt til innkjøp av trykte læremidler i 2023. En tilsvarende stikkprøvekontroll er planlagt våren 2025, for tilskuddsmidlene som er tildelt i 2024.

Tilskuddet til kommunen er øremerket og jeg forventer at de bruker disse midlene i tillegg til – og ikke i stedet for – det de selv hadde planlagt å bruke på lærebøker. Vi har imidlertid ikke tall for kommunenes planlagte bruk av ordinære midler til dette formålet. Flere undersøkelser viser at norske barn har fallende ferdigheter, blant annet i lesing. Forskning viser at skjerm egner seg dårligere enn fysiske bøker til lesing av lengre tekster. Vi må snu utviklingen vi har sett etter digitaliseringen av norsk skole, med en stadig større andel elever som ikke kan lese godt nok. Det er et ansvar kommunene og skolene må ta på alvor. I tråd med prinsippene om lokalt selvstyre, har jeg tillit til at det er kommunene som best vurderer behovene lokalt, men det er også viktig at innbyggerne gir sine lokale folkevalgte tilbakemeldinger, hvis de opplever at barna deres ikke får flere bøker på sin lokale skole.

Jeg er kjent med omsetningstallene representanten viser til i spørsmålet. Disse tallene viser tydelig hvor viktige disse ekstrabevilgningene i statsbudsjettet er. Midlene som ble gitt i år, ble utbetalt til kommunene rett over sommeren. Så jeg forventer dermed at omsetningstallene vil øke betraktelig som følge av det.

SPØRSMÅL NR. 2607

Innlevert 23. august 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 3. september 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Er det slik at organisasjoner som ROS (Rådgivning om spiseforstyrrelser) ikke vil få mulighet til å søke på den nye tilskuddsordningen «Styrket arbeid med forebygging, tidlig intervensjon og behandling av spiseforstyrrelser», og vis ja, hvordan forsvarer statsråden dette?

BEGRUNNELSE:

Tilskuddsordningen «Styrket arbeid med forebygging, tidlig intervensjon og behandling av spiseforstyrrelser» er en forlengelse av tilskuddsordning «Forprosjekt - styrket arbeid med spiseforstyrrelser», som ble etablert senhøsten 2023. Dersom forslaget til denne ordningen blir gjeldende, er det kun mulig for kommuner og spesialis-

thelsetjenesten å søke om tilskudd. Samtidig ser vi at oversikten over hva tilskuddsordningen skal dekke omtrent er en kopi av alt det ROS i dag gjør. ROS har over 50 ansatte på landsbasis med spisskompetanse innenfor et område hvor det både er stor mangel på ansatte ressurser og kompetanse. Representanten reagerer på at døra lukkes for denne verdifulle kompetansen i helsefrivilligheten gjennom at man ikke kan søke driftsmidler gjennom denne ordningen.

ROS er det største kompetansemiljø innenfor forebygging av spiseforstyrrelser i Norge, og det ønskes svar på hvorfor denne, og lignende aktører innenfor helsefrivilligheten, ikke inkluderes i slike støtteordninger som denne. ROS bistår kommunene daglig gjennom året med vår kompetanse, og antall henvendelser til ROS øker fra år

til år. I 2023 tok de imot over 17 000 rådgivingshenvendelser. De har en unik spisskompetanse med erfaringskompetanse i bunn, som man i større grad bør benytte seg av. Ordningen som nå foreslås rettet mot kommune-Norge ville gitt helsefrivilligheten en økonomisk forutsigbarhet i driftsmidler – noe regjeringen også selv har løftet frem i Hurdalsplattformen som en viktig satsing. ROS fikk via RNB i 2021 et mandat fra et samlet Storting om å åpne opp et eget senter for spiseforstyrrelser for Troms- og Finnmark samt sørge for at seks måneders lange ventelister ble fjernet. Det ble da åpnet opp to nye sentre i Norge uten at driftsmidler har fulgt med. Dette er en uholdbar og uforutsigbar situasjon å leve med for både ansatte og brukere samtidig som pågangen av henvendelser øker til enhver tid.

Svar:

ROS – Rådgivning om spiseforstyrrelser, gjør en viktig jobb med å støtte og gi råd og veiledning til mennesker som har et problematisk forhold til kropp, mat, trening og følelser. Organisasjoner som ROS er et viktig supplement til det offentlige tilbudet, både ved å forebygge og ved å gi informasjon og støtte underveis i behandling og etter behandling. Regjeringen støtter opp om frivillige og ideelle organisasjoners innsats gjennom ulike tilskuddsord-

ninger. ROS har søkt om og mottar midler over flere av disse.

Tilskuddsordningen representanten viser til er opprettet med bakgrunn i behovet for økt bevissthet og kompetanse i kommunehelsetjenesten om forebygging, tidlig oppdagelse, tidlig intervensjon og behandling av spiseforstyrrelser. De kommunale tjenestene, som for eksempel helsestasjons- og skolehelsetjenesten, psykiske helsetjenester og fastlegen, er viktige for tidlig å fange opp mennesker som strever med mat og kropp – slik at de får nødvendig hjelp og oppfølging. Samtidig vet vi at det mangler det kompetanse i kommunene om hvordan man kan forebygge, fange opp og følge opp personer som strever med mat og kropp. Mange med spiseforstyrrelser blir ikke oppdaget eller får ikke hjelp tidlig nok. Tilbakemeldingen fra kommunene er at det også er behov for å styrke samarbeidet mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten når det gjelder spiseforstyrrelser. Derfor er det også et mål med tilskuddsordningen at flere helsefelleskap og kommuner/ kommunegrupper etablerer samarbeid om målgruppen. Det er imidlertid ingen hindringer i regelverket for at kommunene kan samarbeide med andre eksterne aktører, slik som helsefrivilligheten, om gjennomføringen.

SPØRSMÅL NR. 2608

Innlevert 24. august 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 3. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvor mange av de nyansatte i politiet i juni og juli er midlertidig ansatt?

BEGRUNNELSE:

Ifølge politiets bemanningsstatistikk er det en økning i antall politiårsverk i juni og juli på 372. Etter at antallet politiårsverk har blitt redusert med over 600 fra oktober 2021 til mai 2024 er det positivt at det er en økning i antall politiårsverk, selv om dette på langt nær er tilstrekkelig. Det er viktig å sikre at vi har flere politifolk. En del av nyansettelsene i politiet er midlertidige ansettelse og sommervikarer. Det bes om en oversikt over hvor mange av de nyansatte som har midlertidige stillinger. Det bes om en oversikt i landet som helhet og hvert politidistrikt

for seg. Det bes også om en oversikt over hvor mange som er såkalte sommervikarer, altså som er ansatte på korte, midlertidige kontrakter.

Svar:

Ifølge Politidirektoratet ble det i juni og juli i år ansatt henholdsvis 326,2 og 47,5 midlertidige politiårsverk, totalt 373,7 årsverk. Av disse er 315 sommervikarer. Tabellen under viser hvordan politiårsverkene fordeler seg per politidistrikt og øvrige enheter i politiet.

Enhhet	Juni2024	Juli 2024
Oslo politidistrikt	31,0	14,0
Øst politidistrikt	30,0	27,0
Innlandet politidistrikt	24,3	0,3
Sør-Øst politidistrikt	66,9	0,2
Aqder politidistrikt	54,0	1,0
Sør-Vest politidistrikt	30,0	1,0
Vest politidistrikt	13,0	2,0
Møre og Romsdal politidistrikt	23,0	1,0
Trøndelag politidistrikt	30,0	1,0
Nordland politidistrikt	13,0	-
Troms politidistrikt	7,0	-
Finnmark politidistrikt	2,0	-
Sum politidistrikt	324,2	47,5
Kripos	2,0	-
ØKOKRIM	-	-
Politiets utlendingsenhet	-	-
Sum særorgan	2,0	-
Pol i tid i rektoratet	-	-
Totalsum	326,2	47,5

Politiet ble betydelig styrket gjennom revidert nasjonalbudsjett for 2024. POD effektuerer denne styrkingen

blant annet ved å foreta nye ansettelser i politidistriktene og forlenge sommervikariater.

SPØRSMÅL NR. 2609

Innlevert 25. august 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 2. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan løser statsråden utfordringen med at Norge ikke har generell bevæpning når det skal samarbeides med svensk politi over grensa?

BEGRUNNELSE:

Det er bra at nordiske land sitt politi skal få samarbeide tettere for å blant anna ta gjengkriminaliteten. Norge har som kjent andre regler enn for eksempel Sverige om generell bevæpning og det kan skape utfordringer med aksjoner som går over grensa. Det enkleste ville vært om Norge også gav tillitt til Politiet og innførte generell bevæpning.

Svar:

Vi har et godt politisamarbeid med svenske myndigheter. At norsk politi ikke er generelt bevæpnet er ikke til hinder for et godt samarbeid over grensen. Norsk og svensk politi har en rekke ganger iverksatt felles operasjoner i forbindelse med konkrete oppdrag hvor det har vært behov for bistand fra det andre landets politi for en avgrenset periode.

Det er også ut over dette et godt samarbeid mellom norske og svenske politimyndigheter. Som en prøveordning ut 2024 er tjenestepersoner fra Kripos utplassert ved Den nasjonale operative avdelingen (NOA) i Sverige.

Formålet er å bidra til et effektivt operativt samarbeid, der rask deling av kunnskap vil kunne bidra til å forebygge og bekjempe felles nordiske kriminelle trusler.

For å videre styrke kampen mot grenseoverskridende kriminalitet, bygges det nå en historisk felles norsk-

svensk politistasjon på Magnormoen. Stasjonen plasseres på grenselinjen mellom Norge og Sverige. Det gjør at norsk og svensk politi kan jobbe smartere og tettere sammen i kampen mot grensekryssende kriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 2610

Innlevert 25. august 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 3. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden slå fast at tilsette på ungdomsenheten i Eidsvoll fremdeles får bruke uniform?

BEGRUNNELSE:

Freitag besøkte eg ungdomsenheten på Eidsvoll. Eit tema dei tillitsvalgte kom inn på var spørsmålet om bruk av uniform som har blitt gjenstand for diskusjon. På denne enheten har man brukt uniform og dei tilsette synes i hovedsak det fungerer og vil fortsette med den ordningen. Da er det ingen grunn til å endre på noe som er ønskelig og som fungerer.

Svar:

Jeg er kjent med at bruk av uniform har vært en diskusjon på Romerike fengsel, Ungdomsenhet øst (Eidsvoll). Jeg er også kjent med at ungdomsenheten i Bjørgvin fengsel har lang erfaring med å ikke bruke uniformer i sitt arbeid med barna i enheten. Begge modeller er nå prøvd ut og det pågår en prosess i etaten for å innføre lik praksis for begge enhetene. Jeg vil ikke legge noen føringer for dette fra departementets side og jeg har tillit til at Kriminalomsorgsdirektoratet i samarbeid med enheten vil komme frem til en god løsning for både de ansatte og de innsatte.

SPØRSMÅL NR. 2611

Innlevert 25. august 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 30. august 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

I tildelingsbrev til statlege etatar for 2023 er det gitt tydelege føringer om å auke bruken av desentralisert arbeid, helst kombinert med påkobling til lokale kontorfellesskap, for å oppnå meir desentralisering av statlige arbeidsplasser og styrke lokale fagmiljø. I tildelingsbrev til statlege etatar for 2024 er det ingen føringer om å auke bruk av desentralisert arbeid.

Vil statsråden sørge for at føringer om meir bruk av desentralisert arbeid blir tatt inn igjen i tildelingsbrev til statlege etatar for 2025?

GRUNNGJEVING:

Ny teknologi og nye arbeidsformer gjer det stadig lettare å lokalisere medarbeidarar desentralisert for svært mange arbeidsgivarar – herunder dei fleste statsetatar. I fellesføringane i tildelingsbrev til statlege etatar for 2023 sto

det følgande om bruken av desentralisert arbeid (døme Statsbygg):

«Desentralisert arbeid

For å oppnå mer desentralisering av statlige arbeidsplasser og styrke lokale fagmiljø, skal Statsbygg vurdere muligheter for økt bruk av desentralisert arbeid der det er hensiktsmessig. Dette vil være særlig aktuelt i forbindelse med utlysning av stillinger, men kan også være aktuelt for ansatte som ønsker dette. Slikt desentralisert arbeid bør fortrinnsvis kombineres med mulighet for å tilhøre et lokalt kontorfellesskap der det er tilgjengelig. Vi forutsetter at ev. arbeidsplass- og lokalanskaffelser skjer i tråd med Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor.

Dersom økt bruk av desentralisert arbeid ikke lar seg gjennomføre i virksomheten, skal dette begrunnes særskilt. Rammene for desentralisert arbeid skal drøftes med ansatte og deres organisasjoner. Dette må gjøres ut fra juridisk rammeverk, arbeidsfelt, oppgaver og kompetansebehov.

Statsbygg skal i årsrapporten for 2023 omtale omfang og bruk av desentralisert arbeid i virksomheten og erfaringene med dette. I årsrapporten skal Statsbygg også vurdere mulighetene for ytterligere desentralisert arbeid. Dersom virksomheten ikke har hatt økning i desentralisert arbeid eller dersom bruken har gått ned, skal det redegjøres særskilt for årsakene til dette.»

I tildelingsbrev for 2024 er det så langt eg er kjend med ikkje sagt noko om auka bruk av desentralisert arbeid. Dette trass i at regjeringa samtidig er heilt i slutfasen av arbeidet med fire pilotprosjekt for «Statens Hus i distrikta», der målet nettopp er å skape denne typen «lokale fellesskap» for desentralisert arbeid i distrikts-Noreg.

Statens Hus-piloten i Stad kommune, til dømes, står ferdig i nye lokale i 2025 med eigne lokale skredersydd til denne type fleksible arbeidsstader for tilsette i statlege etatar som vil arbeide desentralisert i Nordfjord-regionen. Men skal det bli fart i desse prosessane, må regjeringa sørge for å gi tydelege styringssignal om saka til dei statlege etatane.

Svar:

Det er regjeringa som kvart år handsamar kva fellesføringar som skal gjelde for komande år. Det er digitaliserings- og forvaltningsministeren som samordnar arbeidet. Fellesføringane for 2025 blir formidla i tildelingsbrev til underliggjande verksemdar. Desse blir sende ut etter at Stortinget har vedtatt statsbudsjettet.

Regjeringa har mål om auka bruk av desentralisert arbeid i staten, sjølv om dette no ikkje er uttrykt gjennom fellesføring i 2024.

Auka bruk av desentralisert arbeid i staten kan styrke lokale kompetansmiljø og auke distriktsbefolkninga sin tilgang til kompetansearbeidsplassar. Tilrettelegging for at statlege arbeidsoppgåver kan bli utført staduavhengig, vil kunne bidra til at ein held på og styrkar fagkompetanse i distrikta, og til å skape større fleksibilitet i det

statlege arbeidslivet. Det kan betre rekruttering av etterspurt kompetanse, gje høve til å halde på kritisk arbeidskraft dersom arbeidstakarar flyttar og det gir fleire tilgang til kompetansearbeidsplassar i staten.

Kommunal- og distriktsdepartementet har også utforma ein eigen rettleiar for desentralisert arbeid for statlege arbeidsgjevarar. Rettleiaren er ein handfast risiko til statlege arbeidsgivarar som ønskjer å leggje til rette for desentralisert arbeid i verksemda.

Gjennom fellesføringa i 2023 er dette no sett på agendaen i alle statlege verksemdar, og det er tema i styringsdialogen mellom fagdepartement og underliggjande verksemd. Alle statlege verksemdar har i årsrapporten for 2023 gjort greie for si vurdering av moglegheitene for desentralisert arbeid, omfang og bruk av desentralisert arbeid i verksemda og erfaringane med dette. Dersom verksemda ikkje hadde hatt auke i desentralisert arbeid eller dersom bruken hadde gått ned, skulle det særskilt gjerast greie for årsakene til dette.

Det som kjem fram i årsrapportane går inn i arbeidet med ei pågåande kartlegging av statlege verksemdar sin bruk av og tilrettelegging for desentralisert arbeid i staten, og røynslene med slikt arbeid. Eit viktig mål med denne kartlegginga er å få fram erfaringane ute i verksemdene så langt som grunnlag for vidare politikktutvikling og tiltak for å nå målet om auka bruk av desentralisert arbeid.

Alle departementa har i tillegg i løpet av sommaren rapportert om oppfølging av fellesføringa i sine underliggjande verksemdar til Kommunal- og distriktsdepartementet. Departementet gjer no ei samla vurdering av omfang, bruk og røynslene med desentralisert arbeid i staten. Rapporteringa vil gi innsikt i kva som er viktige faktorar når det gjeld å bruke desentralisert arbeid på ein vellukka måte og vil gi oss eit endå betre grunnlag for å arbeide vidare med politikktutvikling og tiltak. Denne rapporteringa vil halde fram slik at regjeringa kan halde god oversikt over arbeidet med desentralisert arbeid.

SPØRSMÅL NR. 2612**Innlevert 29. juli 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 3. september 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Reinbeitedistrikt i Finnmark står nå ovenfor et stort antall søknader om vindkraftutbygging i som berører deres områder. De føler seg maktesløse og opplever et stort arbeidspress for å gå gjennom disse søknadene på en skikkelig og forsvarlig måte, slik at deres næringsinteresser ivaretas.

Vil statsråden ta initiativ til at utbyggere kommer med en økonomisk kompensasjon til disse reinbeitedistriktene slik at de kan få gjort en forsvarlig jobb med de mange søknadene?

Svar:

Konsesjonsmyndigheten er opptatt av å legge til rette for at saksbehandlingen framover blir god og grundig, slik at meldingene behandles på best mulig måte. I dette ligger det også at samiske interesser ivaretas på en forsvarlig måte. Jeg vil i den forbindelse peke på at den prioriteringen som NVE foretok i juni i år, der man kunngjorde hvilke 11 vindkraftprosjekter man ville prioritere å behandle framover, ble gjort nettopp av hensyn til å redusere belastningen på alle parter. I forbindelse med høringen av disse meldingene, vil NVE blant annet avholde folkemøter og konsultasjoner med de berørte samiske interessene. Jeg har tillit til at NVE vil legge opp til en forsvarlig og effektiv prosess som ivaretar berørte samiske interesser på en god måte.

Gode prosesser for alle involverte er også et ansvar som påhviler de som har sendt inn meldinger. Jeg håper og tror at også de private tiltakshaverne er seg sitt ansvar bevisst, og at de også legger til rette for at de berørte samiske interessene får mulighet til å bidra inn i arbeidet med å behandle meldingene. Tiltakshavers ansvar for å legge aktivt til rette for at tilstrekkelig medvirkning fra reindriften kan finne sted på et tidlig stadium, ble også fremhevet i Meld. St. 28 (2019-2020) Vindkraft på land. Ifølge stortingsmeldingen kunne dette også innebære at tiltakshaver må sørge for at reindriften får bistand med den rådgivning konsesjonsmyndighetene finner nødvendig. Det vil være i tiltakshavernes interesse å samarbeide godt med alle involverte parter, slik som reindriftnæringen. Et godt samarbeid mellom tiltakshaver og reindriftnæringen, særlig i denne tidlige fasen, er sentralt for å kunne legge til rette for gode og solide konsekvensutredninger.

Dersom noen tiltakshavere tar initiativ til å støtte berørte reinbeitedistrikter økonomisk i forbindelse med meldingsbehandlingen, mener jeg det er positivt. Det er imidlertid ikke grunnlag for konsesjonsmyndigheten å

pålegge de som har sendt inn meldinger om vindkraft i Finnmark å betale økonomisk kompensasjon til reinbeitedistriktene.

Det å legge bedre til rette for reindriftnas medvirkning i arealprosesser, og at både planmyndigheter og reinbeitedistrikter skal ha kapasitet til å gjennomføre prosessene på en god måte, er også en viktig del av bakgrunnen for regjeringens tiltakspakke for reindrift og energi. I Reindriftsavtalen 2024/2025 ble enighet om å sette av 5 millioner kroner til Norske Reindriftsamers Landsforbunds rådgivningstjeneste i arealsaker. Dette er en økning i avsetningen med 2 millioner kroner. I dette ligger det at rådgivningstjenesten etableres som en permanent ordning, og bevilgningsøkningen legger til rette for at tjenesten kan utvides med to nye rådgivere. I reindriftsavtalen ble også distriktstilskuddet økt slik at distriktene fikk økte ressurser til arbeidet med arealsaker.

Energidepartementet har mottatt brev fra Čorgaš reinbeitedistrikt av 8. august 2024, og brev fra Gávcci AS på vegne av Skuohtanjárga siida av 14. august 2024. Begge har bedt om avklaring og sikring av nødvendig kapasitet og kompetanse i forbindelse med vindkraftprosjektene som er meldt i Finnmark. Jeg viser til at disse brevene er besvart i brev av 3. september 2024. I brevet har jeg blant annet opplyst om at Energidepartementet ikke kan gi et tilsagn eller en garanti om økonomisk bistand. Det er ikke naturlig at konsesjonsmyndigheten bistår direkte økonomisk ved behandlingen av innkomne meldinger om kraftprosjekter, verken på generell basis eller i forbindelse med regjeringens kraft- og industriløft for Finnmark. Jeg viser for øvrig til det som står i svarbrevet.

SPØRSMÅL NR. 2613**Innlevert 2. august 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 3. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

I en nylig serie med mediasaker har det kommet fram informasjon som viser at UDI praktiserer instruksene om utvisningsvedtak for barnefamilier feil.

Vil statsråden tydeliggjøre overfor UDI at regelverket for utvisning av forelder med barn i Norge praktiseres feil, og be om at alle saker som er avgjort på bakgrunn av en slik feilaktig tolkning i strid med lovgivers intensjon rettes opp umiddelbart?

BEGRUNNELSE:

I en serie med mediasaker i Dagsavisen og Filter nyheter har vi blitt kjent med saken til Sara Valieva (26). Hun har bodd i Norge i 23 år, siden hun var tre år gammel, på midlertidig oppholdstillatelse, opprinnelig gitt på bakgrunn av sterk tilknytning til riket og hensyn til barns beste. Hun har nå, to tiår seinere, en tre måneder gammel baby og samboer. Rett før hun fødte barnet sitt i mai fikk hun beskjed om at hun utvises fra landet i to år.

SV fikk i budsjettforhandlinger for budsjettår 2024 gjennomslag for følgende verbalforslag:

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2024 følge opp Baumann-rapportens forslag, som en samlet arbeidsgruppe stod bak, om at det for enkelte typer utvisningssaker som omfatter utlendinger med barn i Norge som hovedregel skal ilegges krav til tilleggs tid for permanent oppholdstillatelse, istedenfor utvisning.»

Den førte til følgende instruks til UDI (GI-03/2024):

«I stedet for at det treffes vedtak om utvisning for brudd på utlendingsloven, skal det som hovedregel stilles krav om tilleggs tid for permanent oppholdstillatelse etter utlendingsloven.»

Blant annet NOAS har i ettertid reagert på åpningen for en del unntak fra denne hovedregelen som skisseres i instruksene. Disse unntakene er i strid med Baumann-utvalgets samlede anbefalinger og gir alt for stort rom for skjønn til UDI, noe som er i strid med vedtaket i Stortinget. Dette skjønnsrommet har nå ført til en åpenbart feilaktig tolkning av det nye regelverket fra UDI.

Denne feiltolkningen representerer et grovt maktmisbruk mot et enkeltmenneske av UDI, og viser at instruksene var upresis. Det er viktig at statsråden umiddelbart gir beskjed til UDI om at de tolker regelverket feil og at adgangen til unntak er langt smalere enn etaten ser ut til å mene. Det kan også være nødvendig å komme med en ny og tydeligere instruks for å følge Stortingets vedtak.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 15:2482, som gjelder samme sakskompleks og viser til den samme enkeltsaken som representant Haltbrekken tar opp i begrunnelsen for sitt spørsmål. Følgende kan gjentas her:

«Det er UDIs oppgave å behandle enkeltsakene i tråd med føringene i instruksene. Hverken instruksene eller de foreslåtte regelendringene innebærer at det aldri skal fattes vedtak om utvisning i aktuelle saker. At det fremdeles fattes enkelte utvisningsvedtak gir derfor ikke i seg selv grunnlag for å betvile at instruksene følges opp. Jeg bemerker også at enkeltsaken representanten nevner i begrunnelsen, i mediene opplyses å være påklaget og ikke rettskraftig avgjort. Jeg har tillit til at utlendingsforvaltningen behandler sakene grundig og følger opp instruksene på korrekt måte.»

Representant Haltbrekken legger til grunn for sitt spørsmål at det er dokumentert gjennom mediasaker at departementets instruks GI-03/2024 praktiseres feil av Utlendingsdirektoratet. Dette er ikke en premiss jeg deler, og jeg kan ikke på nåværende tidspunkt se behov for endringer i instruksene. For departementet vil det være en prioritert oppgave å ferdigstille permanente regelendringer, og praksis i medhold av den midlertidige instruksene vil bli tatt i betraktning når det endelige innholdet i regelendringene skal fastsettes.

SPØRSMÅL NR. 2614**Innlevert 23. august 2024 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 2. september 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Statens vegvesen med regjeringens velsignelse har besluttet å utestenge elbiler fra kollektivfeltene på riks- og europavegene i Oslo og Akershus. Konsekvensene er som forventet, redusert fremkommelighet, økt trafikk på sideveier, enorme køer, enorm frustrasjon, redusert produktivitet og utallige timer som kunne vært brukt til produktivt arbeid som nå går til spille.

Hva er de beregnede samfunnsøkonomiske konsekvensene av dette vedtaket, når ble vurderingene gjort, med hvilke forutsetninger og når oppdateres de?

BEGRUNNELSE:

6. mai 2024 innførte Statens vegvesen midlertidig forbud for elbiler i kollektivfeltene på riks- og europavegene i Oslo og Akershus. Stengingen av Ring 1 i Oslo sentrum har skapt køkaos særlig på E18 vest for hovedstaden, etter at også elbilene ble kastet ut av kollektivfeltene. Det er interessant å få vite de samfunnsøkonomiske tapene dette resulterer i.

Svar:

Ring 1-prosjektet omfatter ombygging av Hammersborgtunnelen samt deler av Vaterlandstunnelen. Hovedformålet med prosjektet er å tilfredsstillе sikkerhetskravene i nytt regjeringskvartal. Prosjektet finansieres over Digitaliserings- og forvaltningsdepartementets budsjett, og gjennomføres av Statens vegvesen i nært samarbeid med Statsbygg.

E18 Operatunnelen er hovedomkjøringen ved midlertidig stengt Ring 1. Operatunnelen hadde før stengingen 1. juli 2024 en trafikkbelastning på kapasitetsgrensen. Det var utfra Statens vegvesens vurdering nødvendig å begrense trafikken til sentrum for å kunne ta imot den økte trafikken i tunnelen ved stengt Ring 1, og for å sikre liv og helse og framkommelighet for nødetatene ved alvorlige hendelser i tunnelen. Hammersborgtunnelen hadde før den midlertidige stengingen en årsdøgntrafikk (ÅDT) på 17 400.

Statens vegvesen har gjennomført en pakke med tiltak for å begrense privatbiltrafikken inn mot Oslo sentrum. Tiltakene omfatter bl.a. fjerning av adgang for elbiler i kollektivfeltene på riks- og europaveier i Oslo og Akershus, utvidelse av kollektivfelt samt etablering av tungtrafikkfelt på E6 nord fra Hvam til Tangerud og på E6 sør fra Taraldrud til Klemetsrud. Statens vegvesen vurderer

også å etablere tungtrafikkfelt på E18 mellom Asker og Slependen. Eventuelle ytterligere tiltak for å begrense trafikken inn mot Oslo sentrum vil bli løpende vurdert etter behov.

Elbilforbudet i kollektivfeltene ble innført 6. mai. Tiltaket har i hovedsak virket etter hensikten med bedre framkommelighet og hastighet for busstrafikken, noe høyere kollektivandel og mindre biltrafikk til Oslo sentrum. Ring 1 ble midlertidig stengt 1. juli. Stengingen har så langt gått etter planen uten alvorlige hendelser, og det har totalt sett vært noe mindre køer enn forventet. Trafikkreduksjonen inn til Oslo sentrum er på ca. 15 000 kjøretøy per døgn etter at elbilforbudet ble innført.

Det har imidlertid blitt noe mer kø i Vestkorridoren, spesielt i helgene. Som meddelt i møte med lokale myndigheter 29. august, legger jeg opp til at kollektivfeltene kan åpnes for elbiler i helgene, først på E18 mellom Asker og Lysaker og deretter på øvrig riksveinett i Oslo og Akershus. Arbeidet med dette er satt i gang, og vil komme på plass så raskt som mulig. Kollektivfeltene vil ikke bli åpnet for elbiler på hverdager siden dette vil være direkte i motstrid med formålet med de restriktive tiltakene som er innført, bidra til økt trafikk inn mot Oslo sentrum og køer i Operatunnelen. Dette vil medføre fare for liv og helse. I helgene har imidlertid Operatunnelen ledig kapasitet.

For å begrense de negative virkningene av stengt Ring 1, er det viktig at Statens vegvesen og lokale myndigheter jobber godt sammen slik at de statlige og lokale tiltakene samspiller på best mulig måte. Vi oppfordrer i den forbindelse også kommunene om å vurdere trafikkregulerende tiltak. Jeg har forsikret meg om at Statens vegvesens fagkompetanse står til disposisjon for lokale myndigheter i den grad det vurderes innføring av midlertidige tiltak også på lokalveinettet som følge av den krevende situasjonen vi står i med midlertidig stengt Ring 1. Det er viktig at de negative trafikale virkningene i Oslo sentrum, men også på hovedveinettet og lokalveinettet i kommunene rundt begrenses best mulig. Jeg har fått forståelsen av at samarbeidet og møtene Statens vegvesen har med fylkeskommunene og berørte kommuner fungerer godt.

Statens vegvesen har tett dialog med Ruter og Jernbanedirektoratet for å tilrettelegge et best mulig tilbud for å fange opp den økte kollektivtrafikken.

Statens vegvesen opplyser at Menon Economics har gjennomført en vurdering av samfunnsøkonomiske konsekvenser knyttet til alternativer for bygging av nytt regjeringskvartal. Menon utførte ulike beregninger av endring i reisekostnader for trafikanter, som følge av stenging

av Hammersborgtunnelen. Det ble i beregningene lagt til grunn at 13 000 daglige passeringer blir påvirket direkte og rundt 100 000 daglige passeringer blir indirekte påvirket. Beregningene viser økte trafikantkostnader (negativ trafikantnytte) på rundt NOK 850 mill. kroner ved midlertidig stengt Ring 1. De positive effektene for samfunn-

et for øvrig, dvs. reduserte ulykker, støy, luftforurensning, klimagasser osv., må ses opp mot den negative effekten på trafikantnytte. Beregningene er usikre, og fanger f.eks. ikke opp endret reisemiddelvalg eller økt trafikantnytte for kollektivreisende i kollektivfeltet nå som elbiler ikke lenger har tilgang her.

SPØRSMÅL NR. 2615

Innlevert 25. august 2024 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 29. august 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Sørlandet tar atter en gang den tvilsomme gullplassen for høyeste strømpriser i både landet og titt og ofte også i Nord Europa. Mer nett må på plass for å redusere flaskehalsen mellom regioner, og mer kraft, samt ENØK behøves. Men fram til dette er på plass, hva gjør egentlig regjeringen med den uholdbare situasjonen at Sør-Norge genererer de absolutt største krafteksportinntektene for landet, og som takk får den absolutt største prissmitten og høyeste strømprisene.

Jobbes det med tiltak, hvilke tiltak er dette, og når kommer de?

BEGRUNNELSE:

Sør-Norge hadde i juli måned vesentlig høyere strømpriser enn Vest- og Østlandet, som regionen ofte har hatt siden 2021. Selv med store magasiner og stor kraftproduksjon i Sør-Norge, så er prisene ofte høyest i regionen. Eksportkapasiteten fra regionen er også størst, noe som gjør at regionen opplever prissmitte i langt større grad andre regioner. Dette er konkurransevridende for næringslivet og negativt for husholdninger.

Fra VG: I juli måtte folk i Sørvest-Norge betale 55 prosent mer for strømmen enn hva de pleide å gjøre i årene 2016–2020.

I Oslo har strømprisen til sammenligning gått opp 9 prosent i denne måneden, som er lavere enn inflasjonen i denne femårsperioden, mens den er ned en prosent i Trondheim. Til sammenligning er økningen 55 % i NO2 i samme periode.

Mens man i Oslo betalte 28,67 øre i juli måtte Sørvest-Norge ut med 40,68 øre.

Tidvis kan prisforskjellene være mange hundregangen.

Svar:

Det er regjeringens mål at rikelig tilgang på ren og rime- lig strøm skal være et konkurransefortrinn i alle deler av landet. Jeg mener også det er viktig for tilliten til kraftsystemet vårt at prisforskjellene mellom regionene over tid ikke er for store.

Jeg er glad for at vi ser betydelige lavere kraftpriser og prisforskjeller i 2024 enn i de to foregående årene. Så langt i 2024 har kraftprisene i NO2 i snitt vært om lag 7 øre per kWh høyere enn i NO1. Vi snakker med andre ord ikke om betydelige forskjeller, selv om det fortsatt er noe større prisvariasjon mellom de ulike prisområdene enn hva vi har sett historisk.

Jeg er svært opptatt av at nettet og produksjonsressursene vi har skal utnyttes best mulig. Det er dette som er målsetningen når Statnett fastsetter handlingskapasiteten mellom budområdene. Statnett og de andre nordiske systemoperatørene arbeider med innføring av flytbasert markedskobling som metode for å fastsette handlingskapasitet i kraftmarkedet. Dette vil bidra til at eksisterende nett utnyttes bedre og dermed også jevne ut prisforskjellene noe. Ved flytbasert markedskobling blir flere handlingsmuligheter tilgjengelig for markedet, og den fysiske nettkapasiteten kan utnyttes på en mer fleksibel og samfunnsøkonomisk rasjonell måte.

Regjeringen har sørget for en midlertidig ordning som åpner for at høye flaskehalsinntekter i transmisjonsnettet tilbakeføres fra Statnett til nettkundene raskere enn det som ellers ville vært tilfelle. Den midlertidige ordningen skal redusere sannsynligheten for at nettkunder i prisområder med ekstraordinært høye kraftpriser får økt nettleie. Siden ordningen kom på plass er det blitt utbetalt om lag 8,46 milliarder kroner til redusert nettleie.

I 2024 har det ikke vært utbetalinger gjennom ordningen. Dette skyldes at Statnett ikke har hatt flaske-

halsinntekter å betale ut. Dersom prisforskjellene, og dermed flaskehalsinntektene blir høyere enn det Statnetts prognoser tilsier, kan det utbetales beløp gjennom ordningen senere i år.

Regjeringen har etablert en strømstøtteordning for husholdninger for å sikre husholdningene mot høye strømpriser. Regjeringen har også lagt til rette for gode

fastprisavtaler og økt forutsigbarhet for næringslivet gjennom et kontraktsunntak for standardiserte fastprisavtaler i grunnrenteskatten for vannkraft.

På lang sikt vil løsningen være utbygging av mer nett, mer kraftproduksjon og en videre satsing på energieffektivisering. Dette arbeidet er vi godt i gang med.

SPØRSMÅL NR. 2616

Innlevert 26. august 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 2. september 2024 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Kan statsråden forklare kva “fagleg begrunning” og kva faktabasert begrunnelse som direktorat/departement legg til grunn når vedtak om felling av jerv i Rovviltnemnda region 6 vert overprøvd, når bestandsmåla for yngling av jerv er totalt ute av kontroll, med så mange som 64 ynglingar i 2023, mot eit bestandsmål på 39, bør det vere ei svært god forklaring på kvifor forvaltninga av jerv har kome så ut av kontroll, likeså ber eg statsråden svare på kva statsråden har tenkt å gjere med gaupesituasjonen i Tingvoll kommune?

GRUNNGJEVING:

I fleire kommunar i Møre og Romsdal er rovdyrsituasjonen for beitenæringa dramatisk, med svært høge tapstall både til jerv og gaupe.

Bestanden av jerv ligg skyhøgt over den fastsatte bestandsmålet jamf. rovilftforliket .

Det nasjonale bestandsmålet er på 39 ynglingar, medan det i 2023 er påvist heile 64 ynglingar. I region 6 er målet 10 ynglingar medan tallet i 2023 er på 14.

Dette er “registrerte” ynglingar, og det er åpenbart fleire ynglingar som aldri blir registrert.

Tapstall for sau i Rauma kommune og i Fjord kommune er svært høge, der gjennomsnittstap pr. brukar var på ca. 45 % i desse kommunane i 2023, så mykje som 73 % i enkeltbesetningar, medan ein opplever at miljødirektoratet overprøver Rovviltnemnda sine vedtak på fellingssløyver, og reduserer antall sløyver sjølv om bestanden av jerv omtrent er ute av kontroll.

I lengre tid har ein registret at det ikkje er verken fagleg eller begrunna i vedteken bestandsmål for jerv, dei vedtak Miljødirektoratet legg til grunn.

Denne forvaltninga frå departementet/direktoratet undergraver heile rovilftforliket og undergraver muligheiet for at det faktisk kan vere ei beitenæring i Møre og Romsdal.

Det er ei kjent sak at jerv ikkje ser verken grenser eller noko vedtekne håplause grensesetting for beiteprioriterte områder og jerveprioriterte områder. Problemet er at beiteområda sjølv sagt er dei områda som også jerven har som sine “kjerneområder”, dette med bakgrunn i heilt naturlege årsaker.

Felling av jerv er som kjent ei heller svært vanskeleg oppgåve, der det omtrent er som å jakte på eit “spøkelse”.

Løyvene som vert gjevne er svært vanskeleg å ta ut, og det er sjølv sagt enda verre når ein ikkje får kunne jakte der jerven faktisk har sine hovudområder.

Heile poenget er at direktoratet med sine stadige overprøvingar av Rovviltnemndene, der fellingsvedtak blir endra og oppheva, slett ikkje står i stil med ei forvaltning av jerven som i årevis har vore heilt ute av kontroll. Bestandstall for ant faktiske ynglingar viser dette klart og tydeleg.

Det same gjelder gaupe, der til dømes situasjonen i Tingvoll kommune er totalt uholdbar, med haugevis av gauper, store tapstall for sau, og manglande løyver for å kunne felle fleire gauper. Folket er lut lei, og i media blir situasjonen gjengjeven som prekær.

Svar:

Bestanden av jerv i Norge ligger over det nasjonale bestandsmålet på 39 årlige ungekull. I 2023 ble det registrert 64 ungekull. I gjennomsnitt er det de siste tre årene (2021-2023) registrert 56 ungekull av jerv i Norge per år. I 2023 ble ni ungekull tatt ut gjennom ekstraordinære uttak. I region 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal), er målet 10 årlige

ynglinger. Gjennomsnittet de siste tre årene (2021-2023) er på 14 ynglinger. I 2021 ble 2 av 17 registrerte ungekull tatt ut gjennom ekstraordinære uttak, i 2022 ble 2 av 9 registrerte ungekull tatt ut, og i 2023 ble 1 av 16 registrerte ungekull tatt ut gjennom ekstraordinære uttak. Tall for årets ungekull kommer fra Rovdata (det nasjonale overvåking-sprogrammet for rovvilt) rundt 1. oktober.

Representanten skriver i bakgrunnen for spørsmålet sitt, at jerven ikke ser grensene i forvaltningsplanen. Det er selvsagt riktig, og det er en av tingene som gjør at forvaltningen av rovdyr er en utfordring. Likevel følger denne regjeringen opp den todelte målsettingen som Stortinget har vedtatt, og sørger for at forvaltningen av rovvilt og beitedyr er differensiert. Det betyr at vi skal føre en tydelig soneforvaltning, med områder der beitedyr har prioritet og der rovvilt har prioritert. Videre er det en klar føring fra Stortinget at bestandsmålene i den enkelte region primært skal nås i rovviltprioriterte områder.

I region 6, som representanten omtaler, har rovviltnemnda gjennom forvaltningsplanen satt av områder prioritert til jerv i både Trøndelag og Møre og Romsdal. Videre har nemnda fordelt det regionale bestandsmålet på 10 ungekull slik at det er et mål at det skal være 3 ungekull av jerv hvert år i jerveprioritert område i Møre og Romsdal og 7 ungekull hvert år i jerveprioritert område i Trøndelag. Det er denne inndelingen av det regionale bestandsmålet forvaltningen forholder seg til.

Rovviltnemnda i region 6 fattet i vår et vedtak om lisensfelling av jerv med en kvote på 30 dyr for denne lisensfellingsperioden. Nemnda delte kvoten i en startkvote og en reservekvote, der startkvoten var på 26 jerv hvorav 13 tisper, og reservekvoten 4 jerv hvorav 2 tisper. Av startkvoten kunne det maksimalt felles 6 tisper innen-

for forvaltningsområdet for jerv i regionen. Vedtaket ble påklaget til Klima- og miljødepartementet. Som en del av klagebehandlingen fikk departementet en faglig tilråding i saken fra Miljødirektoratet. Departementet fattet 16. august 2024 vedtak i klagesaken, og endret kvoten slik at startkvoten for områdene innenfor jerveprioritert område i Møre og Romsdal, som var satt til ett dyr, ble fjernet.

I departementets klagevedtak står det følgende under vurderingen gitt for denne endringen:

«Miljødirektoratet mener det er vanskelig å opprettholde en stabil delbestand med 3 årlige ynglinger innenfor gjeldende forvaltningsområde i Møre og Romsdal. Direktoratet mener man bør være tilbakeholden med å gi lisensfellingskvote innenfor forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal, da det ikke registreres noe overtallighet av ynglinger av jerv i området som er avsatt som prioritert for jerv i fylket. Direktoratet anbefaler derfor at startkvoten for områdene innenfor forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal fjernes, slik at det ikke åpnes for lisensfelling av jerv innenfor forvaltningsområdet i Møre og Romsdal.»

Departementet la disse vurderingene til grunn for klagevedtaket. Departementet opprettholdt imidlertid totalkvoten for region 6.

Når det gjelder gaupe i Tingvoll kommune, omgjorde Klima- og miljødepartementet 1. februar 2024 sin avgjørelse av klage på vedtak om kvotejakt på gaupe i region 6 av 30. januar 2024 for å øke sannsynligheten for uttak av gaupe i skadeutsatte områder i Tingvoll kommune. Jeg vil ellers vise til at Tingvoll kommune ligger innenfor gaupeprioritert område i region 6. Ved eventuelle skadesituasjoner der vilkårene for å iverksette skadefelling er oppfylt, har forvaltningen etter en konkret vurdering anledning til å fatte vedtak om skadefelling.

SPØRSMÅL NR. 2617

Innlevert 26. august 2024 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 30. august 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I dag kan togreisende som regel ikke bestille billetter mer enn tre måneder frem i tid. For folk som skal reise lengre frem i tid skaper dette lite forutsigbarhet, og fører til at reiser ikke kan planlegges i god tid. Til sammenligning kan flyreiser som regel bestilles ett år i forveien. Skal togreiser bli mer attraktive og konkurransedyktige bør bestillingstiden for togreiser utvides.

Vil regjeringen sørge for at de nødvendige endringene gjennomføres slik at togtider og billett kjøp kan planlegges lenger frem i tid?

Svar:

Bakgrunnen for dagens praksis med 90 dagers forsalgsperiode er at det kan oppstå endringer i rutetidene med

begrenset mulighet til å informere kundene om eventuelle endringer.

Ruteplanen endres årlig i desember måned og rutetidene fastsettes endelig 2-3 måneder i forkant av dette. Bane NOR jobber langsiktig med vedlikehold og fastsetter de største sporbruddene i en rullerende plan med fireårs horisont, ut fra planlagte utbyggings- og fornyingsprosjekter i porteføljen. Når rutetidene fastsettes på høsten, er planlagte sporbrudd for det kommende året fastsatt og kjent for togselskapene. Det kan imidlertid skje endringer i tidsplan og omfang av planlagte sporbrudd, og dette kan medføre endringer i rutetider.

Erfaringsmessig er det vanlig med ruteendringer i flybransjen, noe flyselskapene har gode rutiner for å håndtere gjennom for eksempel e-postdialog med kundene. I motsetning til for flybilletter, kan togbilletter i henhold

til Personopplysningsloven kjøpes anonymt. Dette innebærer at togselskapene, i motsetning til flyselskapene, ikke har mulighet til å informere berørte kunder dersom det oppstår endringer i rutetidene, og er en viktig årsak til at man ikke kan kjøpe billetter til jernbanen lengre enn 90 dager frem i tid. Med dagens teknologi har riktignok mange muligheten til å holde seg oppdatert på eventuelle endringer på egen hånd. Men ikke alle har den digitale kompetansen som skal til, og hensynet til denne gruppen må veie tungt.

Maksimalt tre måneders forsalg av jernbanebilletter er vanlig i flere europeiske land.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på tilsvarende spørsmål fra representant Kristoffer Robin Haug (MDG) i Dokument nr. 15:1482 (2022-2023).

SPØRSMÅL NR. 2618

Innlevert 26. august 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 2. september 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Når vil regjeringen legge frem en utredning om forslag som kan sikre at reelle bidrag til politiske partier offentliggjøres?

BEGRUNNELSE:

6. oktober 2023 vedtok stortinget Rødts forslag nummer 17 om å be regjeringen utrede hvordan partiloven kan endres slik at reelle bidragsytere til politiske partier innberettes og offentliggjøres. Aksjon for borgerlig valgseier har ifølge Dagens Næringsliv gitt Fremskrittspartiet 12 millioner kroner i år. Organisasjonen samler inn penger anonymt, og verken FRP eller organisasjonens styreleder vet hvor pengene kommer fra. Det er udemokratisk at anonyme givere skal kunne påvirke valg i Norge, og det haster med å få på plass lovverk som hindrer dette med tanke på at det er stortingsvalg til neste år.

Svar:

Problemstillingene rundt «Aksjonen for borgerlig valgseier» er ikke nye. Opprettinga av stråselkap eller organisasjonar for å samle inn pengar til politiske parti og kandidatlar for å omgå partiregelverket, har vore ei utfordring internasjonalt i mange år.

Politiske parti kan etter partilova 17 a ikkje ta imot bidrag dersom givaren er ukjent for partiet. Denne regelen byggjer på Rekommandasjon 2003/4 frå Europarådet. Omgåingar av forbod mot anonyme bidrag var eit sentralt spørsmål i dette arbeidet.

Eg vil peike på at Europarådet sitt antikorrupsjonsorgan GRECO evaluerte partilova og tilhøyrande forvaltningsapparat i 2009. Alle seks rekommandasjonar til Noreg vart gjennomført ved lovrevisjon i 2013. I lovarbeidet blei det tatt særskild høgde for andre land sine erfaringar rundt det å sluse bidrag og gåver gjennom stråselkap og innsamlingsaksjonar som ligg utanfor partifinansieringsreglane. Vi innførte òg fleire tiltak for å betre innsynet i og kontrollen med ulovlege bidrag.

Eg vil nytte høvet til å peike på at også ikkje-monetære bidrag skal rapporterast. I tillegg til pengar, krev lova at parti og partiledd rapporterer inn alle former for ikkje-monetære bidrag og tenester. Desse kan til dømes vere betalte avisannonser, hotellopphold, utleige av lokaler, lån av valkampbil/-buss, frikjøp av arbeidskraft, arv av hytter eller hus o.l. som dei mottok. Som tommelfingerregel er det berre alminneleg dugnadsinnsats som går utanom reglane om innrapportering.

Alle bidrag over lova sine terskelverdiar blir gjort offentleg kjent av SSB på partifinansiering.no. SSB er svært nøye med å minne alle dei vel 3 000 innberetningspliktige

partieiningane om denne plikta. Grundig rettleiing finns både i innberetningsskjemaet til SSB og gjennom direkte dialog med partia.

Tilsynet og kontrollen med etterlevinga av føresegnene om finansiering av politiske parti, er lagt til Partilovnemnda. Nemnda er fagleg uavhengig og kan ikkje instruerast. Departementet kan heller ikkje gjere om Partilovnemnda sine vedtak i enkelttilfelle.

Partilovnemnda har vide fullmakter til å gjennomføre tilsyn og kontroll. Nemnda kan òg bruke ekspertorganet Partirevisjonsutvalet til å kontrollere partia og få råd om rekneskaps- og revisjonsfaglege spørsmål. Utvalet kan krevje at partiet eller partieininga legg fram all dokumentasjon av betydning for ovannemnde forhold.

Alle brot på reglane om finansiering i partiloven kan medføre sanksjonar. Partilovnemnda kan inndra den fulle verdien av ulovlege bidrag ved å halde tilbake partistøtta for komande år. Folk i partiapparatet som forsettleg eller grovt uaktsamt gir vesentleg uriktige opplysningar i samband med innberetningsplikta, kan òg straffefølgast. Det same gjeld dei som tek imot ulovlege bidrag.

Nemnda kan ta tak i alle tilfelle der nokon forsøker å finne måtar å omgå lova på, til dømes dersom et parti tek imot ulovlege bidrag som openbart er kanalisert gjennom mellomledd for å hindre innsyn. Partilovnemnda har gjort dette fleire gonger tidlegare, mellom anna i saka om Nordlaks Holding AS i 2017. Partilovnemnda vedtok her formell åtvaring for manglande innrapportering av bidrag i valår overfor Nordland FrP og Nordland Høgre. På grunnlag av informasjon frå mellom anna revisor for den eine partieininga, vart det avdekka at dei hadde fått bidrag frå fleire selskap med same konserntilknytning på eit slikt vis at det einskilde bidraget låg under beløpsgrensen (kr 10 000), for identifisering av givar, medan bidraga samla sett hadde vore innrapporteringspliktig som eit bidrag. Nemnda fann at når beløpsgrensene vart nytta for å skjule at same bidragsytar i realiteten førde over verdiar til partieininga som oversteig beløpsgrensen, var partieiningane si unnlating av å rapportere inn bidrag og å identifisere givaren, i strid med partilova § 18 nr. 4. Nemnda la i denne samanhengen stor vekt på lova sitt formål om å sikre offentlegheita si rett til innsyn og å motverke korrupsjon og uønskte bindingar ved at det er openheit om finansieringa av dei politiske partia sin verksemd. Regelbrotet vart gjort i 2017, men oppdaga av nemnda i 2018.

Gjennom dei årlege rapportane frå føregåande partilovnemnder og oppslag i media, har eg notert meg at nemnda er opptatt av å føre streng kontroll med at føresegnene om forboda i partilova blir fulgt.

Vi har nyleg fått på plass ei ny partilovnemnd som skal passe på at partia følgjer reglane om finansiering og rekneskapsføring. Som nemnt over, kan Partilovnemnda etter partilova vurdere saka stortingsrepresentanten tek opp. Men det er som med alle fullmakter elles i lova: det er

opp til nemnda sjølv å avgjere det. Den nye nemnda skal i haust vurdere årsrapportane for 2023 frå partia, som SSB fekk i sommar. Nemnda er ikkje bunden av lova til berre å kontrollere innrapporteringane for året som har gått. Eg vil òg peike på at Partilovnemnda i lova er gitt mynde til å tolke lova, noko dei ved fleire høve har gjort tidlegare.

Før eg konkluderer på om det er naudsynt å endre partiloven, meiner eg at Partilovnemnda bør få moglegheit til å vurdere om partia har fulgt reglane i årsrapporteringa, og korleis nemnda meiner lova skal tolkast der det er spørsmål om omgåingar. Eg reknar også med at den nye nemnda allereie har merka seg dei oppslaga som har vore i media den seinare tid knytt til partifinansiering, sett opp mot det ansvar dei har for å kontrollere etterlevinga av føresegnene i partiloven.

Ei eventuell endring av lova krev godt forarbeid og god dialog med dei politiske partia og brei høyring undervegs. Eg meiner også det vil vere ein fordel å sjå denne problemstillinga i samanheng med dei ulike forslaga som den førre partilovnemnda har spelt inn til departementet. Eg meiner at det er viktig for demokratiet vårt at vi har eit godt regelverk på dette området. Eg vil kome tilbake til Stortinget i denne saka mellom anna i samband med oppfølginga av oppmodningsvedtak frå Rødt.

SPØRSMÅL NR. 2619**Innlevert 26. august 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 2. september 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Vil statsråden innføre et integreringsbarometer etter samme modell som det daværende Sosial- og integreringsdepartementet i Danmark lanserte i 2012?

BEGRUNNELSE:

Norske kommuner gjør en viktig jobb med å integrere flyktninger som kommer til kommunen. Dagens praksis innebærer at dersom en flyktning har bodd i Norge i mer enn 5 år, så får ikke kommunen/NAV lenger lov til å koble dem til at de har kommet til Norge som flyktninger eller asylsøkere. Dersom en kommune ønsker tall på hvor mange av de kommunen bosetter som er i jobb, eller som går på NAV etter 7 år i Norge hindrer dagens praksis dette. Dette bidrar til at lokalpolitikere ikke helt vet hvor gode kommunen er på integrering og på å få innvandrere inn i varig arbeid.

I 2012 lanserte det daværende Sosial- og integreringsdepartementet i Danmark et nasjonalt integreringsbarometer som har som mål å synliggjøre regjeringens målsettinger for integreringsarbeidet. Barometeret skal skape en samlet oversikt over utviklingen på integreringsområdet i forhold til regjeringens målsettinger og dermed gjøre det mulig å følge opp utviklingen. Fremskrittspartiet har tatt til orde for et integreringsbarometer brutt ned på resultatene for den enkelte kommune, fordi det vil gi verdifull informasjon til beslutningstagere og myndigheter om hvordan integreringen går. En kommune med høy bosetting av flyktninger, kan vanskelig si noe om hva som egentlig er kommunens kapasitet, uten å se utviklingen på faste indikatorer over tid. Dersom man nasjonalt og på kommunenivå begynner å måle utviklingen over tid, vil det åpne for mye mer læring og bevisstgjøring rundt hva som fungerer og hva som ikke fungerer.

Svar:

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) sammenstiller og formidler integreringsindikatorer på nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå på [IMDi.no](https://www.imdi.no). Tall og fakta om innvandrere og integrering. Indikatorene viser status og utviklingstrekk over tid, sammenlignet med majoritetsbefolkningen. Det er viktig med åpenhet om utviklingen som er med på å gi oss de nødvendige faktaene, og gir et godt grunnlag for hvor vi kan sette inn de mest effektive tiltakene for å bedre integreringen.

I perioden 2006-2018 publiserte Regjeringen en årlig kunnskapsoppsummering på integreringsfeltet som et vedlegg til statsbudsjettet. I 2019 fikk IMDi i oppdrag å overta arbeidet med en slik årlig publikasjon, og å utvikle et helhetlig sett med indikatorer på integreringsfeltet. Indikatorene skal publiseres og formidles, brukes aktivt, og nå ut til et bredt publikum.

IMDis årlige indikatorrapport «Hvordan går det med integreringen i Norge? Indikatorer, status og utviklingstrekk» ble sist lansert 28. august 2024. Formålet med rapporten er å sammenstille den nyeste tilgjengelige kunnskapen om integrering på ulike samfunnsområder – som arbeidsliv, utdanning og kvalifisering og levekår, samt politisk og sosial deltakelse. Rapporten baserer sine funn på en sammenstilling av eksisterende statistikk og analyser på et nasjonalt nivå. Dette er en svært viktig referanse for alle som arbeider på integreringsfeltet i Norge. I tillegg publiserer IMDi statistikk og nøkkeltall på kommune-, bydels-, fylke- og regionsnivå. På nettsiden <https://www.imdi.no/om-integrering-i-norge/statistikk/> kan man selv generere figurer og tabeller som sammenligner ulike integreringsindikatorer på tvers av og mellom ulike geografiske nivåer over tid. Tallene brytes ned etter innvandrerbakgrunn, kjønn og andre bakgrunnsvariabler, dersom det ikke strider mot anonymitetshensyn. Tallene er hentet fra IMDi, SSB og andre offisielle statistikkprodusenter. Statistikkssidene dekker indikatorer innen temaene befolkning og flytting, arbeid og levekår, skole og utdanning, bosetting og medbrakt kompetanse, kvalifisering og introduksjonsprogram, indikatorer for integreringsloven, tolking i offentlig sektor og tilskudd. Sidene er under kontinuerlig utvikling.

SPØRSMÅL NR. 2620**Innlevert 26. august 2024 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 2. september 2024 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Når forventer regjeringen at de vil sende utkast til forskrift om DNS-blokkering av utenlandske nettsider som tilbyr pengespill som ikke har tillatelse i Norge på høring?

BEGRUNNELSE:

Da Stortinget vedtok lov om DNS-blokkering av utenlandske nettsider som tilbyr pengespill som ikke har tillatelse i Norge, stod en samlet opposisjon bak et prinsipielt viktig forslag som la klare føringer på regjeringens videre arbeid med lov og tilhørende forskrift. I vedtaket ba Stortinget regjeringen om å ta inn Datatilsynet i arbeidet med forskrift om DNS-blokkering, samt at Datatilsynets bekymringer knyttet til personvern og informasjonsfrihet blir tillagt særlig vekt og svart ut i den endelige forskriften.

I en nylig sak på NRK kom det frem at regjeringen har hatt dialog med Datatilsynet. Dette er gledelig, særlig siden statssekretær Even Aleksander Hagen i samme sak kunne opplyse om at det opprinnelige lovforslaget vil bli justert på bakgrunn av innspill fra Datatilsynet. Hvor mye som vil bli justert, og om alle Datatilsynets bekymringer er ivaretatt eller utkvittert er uklart frem til regjeringen sender ut forskriften på høring.

Det er viktig med en offentlig høring om innføringen av en prinsipielt viktig forskrift. Det er viktig at Datatilsynets synspunkter blir offentliggjort og at øvrige interessenter får adgang til å innge sine kommentarer og innspill til de foreslåtte endringene. Det er et grunnleggende prinsipp at instanser som blir berørt eller har kunnskap som kan være nyttig i lovarbeidet skal kunne uttale seg.

Siden regjeringen har signalisert at de ønsker at lov med tilhørende forskrift skal være gjeldende fra 1. januar 2025, er det forventet at forskriften sendes ut på høring i nær fremtid.

Svar:

Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD) vurderte i lovproposisjonen om DNS-blokkering at det ikke var nødvendig å utarbeide forskrift etter forskriftshjemmelen etter § 32 a fjerde ledd nå før lovendringene trer i kraft.

I lovproposisjonen punkt 8.3.6 sier vi at det kan «blant annet gis nærmere regler om saksbehandlingen ved pålegg dersom det på et senere tidspunkt skulle vise seg å være behov for det. I tillegg kan det bli behov for å gi

forskriftsbestemmelser om selve den tekniske og praktiske gjennomføringen av DNS-blokkeringen».

Som følge av Stortingets anmodningsvedtak i forbindelse med lovvedtak om DNS-blokkering, ba vi Datatilsynet om å oppklare hvorvidt det likevel er behov for å vedta egne forskriftsbestemmelser knyttet til Datatilsynets bekymringer for personvern og informasjonsfrihet.

Datatilsynet har i sitt svar til KUD av 19. juni 2024 bekreftet at deres viktigste innspill i høringsrunden om personvern, at internettleverandørene skulle ha landingssiden og ikke Lotteritilsynet, er fulgt opp i vedtatt lovregel.

Datatilsynets gjenværende konkrete bekymring om personvern, gjelder innholdet på landingssiden til internettleverandørene ved en eventuell lenke videre til Lotteritilsynets nettside for mer informasjon. Tilsynet kan etter lovbestemmelsen fastsette innholdet i og formen på landingssiden som driftes av internetttilbydere.

Lotteritilsynet har informert oss nå om at de ikke kommer til å pålegge de norske internettleverandørene en utforming av landingssiden for blokkering med slik lenke fra landingssiden dersom det medfører at tilsynet får tilgang til personopplysninger om internettbrukernes forsøk på å oppsøke nettsidene til utenlandske pengespilltilbydere.

Kultur- og likestillingsdepartementets vurdering er derfor at det fortsatt ikke er behov for forskrift om DNS-blokkering. Hensynet til personvern er tilstrekkelig ivaretatt ved lovbestemmelsen, i lovproposisjonen og i hvordan Lotteritilsynets oppfølging og tilsyn med reglene er planlagt og skal utføres. Dersom det likevel skulle vise seg etter at regelen er tatt i bruk at det er slikt behov for forskriftsregulering, vil departementet involvere Datatilsynet i arbeidet med forskrift.

Jeg anser anmodningsvedtaket tilstrekkelig fulgt opp ved at departementet i etterkant har tatt med Datatilsynet i arbeidet med å oppklare og vurdere behovet for forskriftsbestemmelser etter lovhjemmel i lovregel om DNS-blokkering av pengespill, og lagt særlig vekt på deres vurdering. Vi vil orientere om dette i Kultur- og likestillingsdepartementets budsjettproposisjon for budsjettåret 2025.

SPØRSMÅL NR. 2621**Innlevert 26. august 2024 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 2. september 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

I Hurdalsplattformen skriver regjeringen at den vil gjennomføre «Veikart for universelt utformet nærscole» innen 2030.

Står statsråden fast ved dette, kan statsråden redegjøre for hvordan regjeringen ligger an til å nå målet, og kan det bes om en oversikt over andelen nærskoler som anses som universelt utformet, tilgjengelig og ikke tilgjengelige, i hele landet og i hvert fylke?

BEGRUNNELSE:

Bufdir presenterte i 2018 Veikart universelt utformet nærscole 2030. Veikartet inneholder konkrete anbefalinger om tiltak for perioden 2020–2030 med mål om at alle nærskoler skal være universelt utformet i 2030.

I en kartlegging fra Unge funksjonshemmede: Universell utforming av grunnskolen - Hvor er vi i 2021? svarte 535 grunnskoler på spørsmål om universell utforming og tilgjengelighet på skolene. 35 prosent av skolene oppga at de anser seg som universelt utformet, 55 prosent anser at de er tilgjengelige og 8 prosent anser at de ikke er tilgjengelige.

Kantar gjennomførte i 2022 og 2023, på vegen av Funksjonshemmedes fellesorganisasjon, en undersøkelse for å finne ut mer om hvordan barn og unge med funksjonsnedsettelser opplever skolehverdagen. Der oppgir 4 av 10 barn og foresatte at de mener det fysiske innemiljøet på skolen ikke er godt nok tilrettelagt for barnet. Omtrent en tredjedel mener det fysiske utemiljøet i skolegården ikke er godt nok tilrettelagt for barnet. I tillegg oppgir kun 1 av 4 skoleledere at skolen har: tilgjengelige uteområder og lekestativer, et godt inn klima og tilgjengelige fellesrom.

I Hurdalsplattformen stadfester regjeringen at den vil:

«Gjennomføre «Veikart for universelt utformet nærscole» innen 2030, blant anna ved å gjeninnføre rentekompensasjonssordninga for skulebygg og svømmeanlegg.»

På bakgrunn av dette ber jeg statsråden redegjøre for hvordan vi ligger an til å nå dette målet om at nærskolene skal være universelt utformet i 2030. Jeg ber om at også statsråden oppgir hvordan dette ser ut i de ulike fylkene.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at både det psykososiale miljøet og det fysiske skolemiljøet skal være godt og inkluderende for alle barn og elever. Jeg er ikke fornøyd med at vi har for mange skolebygg som ikke har god nok standard.

Det er samtidig viktig for meg å understreke at det er kommunene som barnehage- og skoleeiere som har ansvaret for at kravene til universell utforming oppfylles. Alle nye skoler skal oppfylle kravene til universell utforming, og det er også krav om universell utforming ved rehabilitering av skoler.

Opplæringsloven fastslår at alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø, herunder et trygt og godt fysisk skolemiljø. Opplæringsloven § 12-7 sier at alle elever har rett til en arbeidsplass som er tilpasset behovene deres, og at skolen skal innredes slik at det legges til rette for de elevene ved skolen som har nedsatt funksjonsevne. Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger fastsetter nærmere krav til det fysiske miljøet til skolen. Dersom forhold i miljøet avviker fra faglige normer må skolen kunne dokumentere at det fysiske miljøet likevel er tilfredsstillende, jf. forskriften § 4. Kommunen skal føre tilsyn med at forskriften blir overholdt, og statsforvalteren fører tilsyn med at reglene i opplæringsloven oppfylles.

Jeg gjør også oppmerksom på at elever etter lovens § 11-5 har rett til de tekniske hjelpemidlene og den fysiske tilretteleggingen de trenger for å kunne delta i opplæringen og få tilfredsstillende utbytte av den. Dette var i den tidligere loven tiltak som kunne omfattes av reglene om spesialundervisning, men er i den nye loven skilt ut og tydeliggjort som en separat rettighet.

Skoleeier har etter kommuneloven § 25-1 også plikt til å ha internkontroll for å sikre at alle lover og forskrifter følges.

Vi har ikke en total oversikt over hvor stor andel av skolene som er universelt utformet i de ulike fylkene og nasjonalt. Ulike kartlegginger som foreligger spriker.

Regjeringen er opptatt av å styrke kommunenes økonomi, og har i 2024 økt bevilgningene med 6,4 mrd. kroner. Det er den nest største økningen på 15 år. Eventuelle økonomiske støtteordninger overfor kommunene for oppussing av skoler, er noe som må vurderes og eventuelt fremmes i forbindelse med de årlige budsjettproposisjonene.

Utdanningsdirektoratet har utviklet en nettside hvor kommunene kan finne støtte for arbeidet med universell utforming av skolebygg. Kunnskapsdepartementet

vurderer hvordan vi kan følge opp Veikart for Universelt

utformet nærscole 2030 videre i dialog med underliggende etater.

SPØRSMÅL NR. 2622

Innlevert 26. august 2024 av stortingsrepresentant Marian Hussein

Besvart 3. september 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Overlapp mellom rusbruk og psykisk uhelse er stor, og pasienter opplever at de ikke får et behandlingstilbud for psykisk uhelse grunnet samtidig rusbruk, sier Norsk Psykologforening.

Mener statsråden det er rimelig å forvente at rusavhengige skal ha tre måneders rusfrihet før f.eks. ADHD-utredning?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til denne artikkelen i Dagens Medisin.

<https://www.dagensmedisin.no/adhd-angst-arendalsuka/krever-tre-maneder-rusfrihet-for-adhd-utredning-ganske-alvorlig/646186>

Hovedbudskapet fra Norsk Psykologforening, Norsk psykiatrisk forening og Foreningen for human narkotikapolitikk er at pasienter som har samtidige problemer ikke bør utelukkes fra behandling. Særlig behandling med sentralstimulerende legemidler for ADHD trekkes fram.

Helsedirektoratet opplyser på sine sider at «det vurderes som forsvarlig at personer med diagnosen ADHD/Hyperkinetisk forstyrrelse og rusmiddelavhengighet, inklusiv personer som får legemiddelassistert rehabilitering (LAR), kan gis tilbud om behandling med sentralstimulerende legemidler.»

Men i kriteriene som «bør» være oppfylt finner man blant annet at «det kan dokumenteres rusfrihet ved klinisk vurdering og urinprøver de siste tre måneder før oppstart av behandling med sentralstimulerende middel».

Medisiner mot ADHD er ofte gjenstand for moralisme mer en faglig skjønn. Det er nå en stor pågang på voksne mennesker som ønsker utredning for ADHD, men som må stå i kø på poliklinikker uten å bli prioritert. Når de endelig får behandling uttrykker mange at livskvaliteten øker og at de blir i stand til endelig å kunne lese aviser, bøker og følge med på TV.

Moralismen knyttet til foreskrivning av sentralstimulerende medikamenter er sterke når pasienten allerede har et rusproblem. Da tilsier retningslinjene en tre måneders rusfrihet dokumentert med urinprøver før ADHD-medisiner kan foreskrives. Fagmiljøene mener dette må tilpasses mer individuelt. For mange er ADHD-medisiner det som skal til for at de kan bli rusfrie fordi rusmidlene demper mange av de plagene som er knyttet til det å ha ADHD.

Det er ingen andre behandlinger som krever noe lignende. Du må ikke slutte å røyke for å få operasjon for lungekreft eller slanke deg før du får kneoperasjon. Dette er en statlig diskriminering av en utsatt gruppe. Det er også noe nedverdiggende og mistenkeliggjørende ved å levere urinprøver jevnlig for å oppnå behandling. Nesten en form for offentlig skammekrok.

Svar:

Jeg kan forsikre representanten Hussein om at jeg følger nøye med på at personer med psykiske lidelser og/eller rusmiddelproblemer ikke utsettes for diskriminering eller moralisme i møte med helsetjenestene. Dette vil jeg komme tilbake til gjennom forebyggings- og behandlingsreformen.

Når det gjelder det konkrete spørsmålet berører dette både medisinskfaglige vurderinger og faglige retningslinjer innen området. Jeg har derfor bedt Helsedirektoratet om en redegjørelse som jeg gjengir i sin helhet under:

«Spørsmålet som stilles er om det er nødvendig at personer med rusmiddelavhengighet må avstå fra bruk av rusmidler, som de er avhengige av, i tre måneder før de kan gjennomføre en ADHD-utredning. I artikkelteksten fra Dagens medisin, som det refereres til i spørsmålet, vises det til den nasjonale faglige retningslinjen for ADHD. I retningslinjen er anbefalingen om tre måneders rusmiddelfrihet knyttet til oppstart av behandling med sentralstimulerende legemidler.

Det er stor forskjell på oppstart av utredning og oppstart av behandling med sentralstimulerende legemidler, og det er ikke

anbefalinger i retningslinjen knyttet til rusmiddelfrihet før oppstart av utredning av ADHD slik en kan få inntrykk av i artikkelen. Dette er et viktig skille da det er medisinske grunner til å være forsiktig med bruk av sentralstimulerende legemidler samtidig med pågående rusmiddelbruk da dette kan utgjøre en fare for pasienten (Sentralstimulerende legemidler, cannabinoider, pregabalin og andre vanedannende legemidler - Helsedirektoratet).

Når det gjelder utredning generelt, så står det f.eks. følgende i "Nasjonalt pasientforløp for rusbehandling (TSB)":

"Hvis det ikke er mulig for pasienten å være avholdende fra rusmidler i utredningsfasen, bør kartlegging likevel gjennomføres. Resultatet må da tolkes i lys av rusmiddelpåvirkning. I tilfeller der utredning er foretatt under påvirkning av rusmidler, abstinensreaksjoner eller kort tid etter, bør eventuell diagnostisering revurderes etter 1-6 måneders rusfrihet."

Dette understreker nettopp at en på generelt grunnlag ikke skal unnlate å kartlegge og utrede på grunnlag av rusmiddelbruk i utredningsfasen.

Det at det oppgis 3 måneders rusmiddelfrihet før oppstart av behandling med sentralstimulerende legemidler i retningslinjen er basert på den kunnskapen som var tilgjengelig på området da anbefalingen ble utarbeidet. Det vil nok i dag kunne vurderes som noe konservativt i

en del tilfeller. En anbefaling betyr imidlertid ikke at det ikke kan gjøres individuelle vurderinger. Generelt så kan kliniker gjøre vurderinger som avviker fra bør-anbefalinger, så lenge de begrunnes i journal. I de senere årene har klinisk praksis og forskning dreid i retning av individuelle vurderinger med kortere varighetskrav til rusmiddelfrihet. Når det som angår behandling med legemidler i Nasjonale faglige retningslinjer for ADHD eventuelt skal revideres, vil nye vurderinger gjøres på bakgrunn av ny kunnskap som har tilkommet på feltet.

Angående moralisering knyttet til rusmiddelbruk og legemidler for ADHD, så er det dypt problematisk dersom moralisme danner grunnlag for faglige beslutninger og som kunne bidra til et dårligere helsetjenestetilbud. Helsedirektoratet har ikke innsikt i hvorvidt dette skjer i helsetjenesten. Det jobbes godt i tjenestene med å heve kunnskap og kompetanse som igjen også kan bidra til å forhindre stigma og diskriminering. I tillegg utvikles det retningslinjer og veiledere som i større grad enn tidligere tar hensyn til slike problemstillinger. Forhåpentligvis vil dette også bidra til et enda bedre og mer likeverdig tilbud i årene fremover.»

Jeg håper denne redegjørelsen var oppklarende.

SPØRSMÅL NR. 2623

Innlevert 26. august 2024 av stortingsrepresentant Erlend Svoldal Bøe

Besvart 4. september 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil Støre-regjeringen legge frem en stortingsmelding om brukerstyrt personlig assistanse (BPA) i tråd med Stortingets vedtak om å gjøre det innen utgangen av 2024?

BEGRUNNELSE:

I 2019 satte Solberg-regjeringen ned et offentlig utvalg som fikk i oppdrag å gjennomgå og foreslå forbedringer i BPA-ordningen, blant annet på grunn av at det var forskjellig praktisering og forståelse av BPA-ordningen i kommunene. BPA-utvalget leverte sin utredning i desember 2021, og høringsfristen til utredningen gikk ut 1. juli 2022. Mange organisasjoner kom med svar i høringsrunden. Etter dette har Støre-regjeringen gjort lite for å følge opp BPA-utvalgets utredning, og i juni 2023 vedtok flertallet på Stortinget å be regjeringen legge frem en stortingsmelding basert på BPA-utvalgets utredning.

I februar 2024 gjorde Stortinget følgende vedtak etter forslag fra Høyre:

«Stortinget ber regjeringen følge opp vedtak 742 (2022-2023) om en stortingsmelding om brukerstyrt personlig assistanse snarest, og ber om at meldingen legges frem senest innen utgangen av 2024».

Det har vært kommunisert lite fra Støre-regjeringen om dette vil bli fulgt opp i tråd med Stortingets vedtak. Støre-regjeringen har hatt tre år på seg til å følge opp BPA-utvalgets utredning.

Svar:

Jeg vil om kort tid invitere aktørene til et møte for å få innspill til sentrale problemstillinger, veivalg og løsninger som bør omtales i stortingsmeldingen om brukerstyrt personlig assistanse. Det blir oppstarten på et viktig arbeid.

Samtidig vil jeg opplyse om at Regjeringen ikke rekker å ferdigstille en stortingsmelding om brukerstyrt personlig assistanse (BPA) innen utgangen av 2024. BPA-utvalgets utredning og innspillene som kom inn i høringen av NOU-en synliggjør at det er betydelig uenig-

het om innramming, finansiering og mål for ordningen. Å involvere brukerorganisasjoner, tjenesteleverandører og kommuner i grunnlagsarbeidet er vesentlig. Dette vil ta mer tid enn det er rom for gitt det tidsvinduet Stortinget har anmodet regjeringen om å komme tilbake innenfor.

SPØRSMÅL NR. 2624

Innlevert 26. august 2024 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 4. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Har det blitt gjort konkrete sikkerhetsvurderinger av israelske Azrieli Groups eierskap av datasenterleverandøren Green Mountain, i så fall, av hvilke sikkerhetsmyndigheter og i henhold til hvilke regler?

BEGRUNNELSE:

Israelske Azrieli Group kjøpte i 2021 hele det norske selskapet Green Mountain som drifter datasentre på Rennesøy, Rjukan, Hamar og Enebakk, med planer om utvidelse til flere sentre, deriblant på Jørpeland.

Etter at det i 2023 ble kjent at Green Mountains datasenter på Hamar skulle lagre europeiske brukerdata for TikTok, besluttet regjeringen at selskapet skulle underlegges Sikkerhetsloven. Spørsmålsstiller vil for det første vite om regjeringens beslutning gjelder hele Green Mountains morselskap Green Data AS eller kun datterselskapet Green Mountain Innlandet AS.

Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) advarte i en rapport i 2022 om manglende regulering av datasentre i Norge. Til NRK 28. januar 2022 uttalte avdelingsdirektør i NSM Bente Hoff følgende:

«Risikoen øker også for oppkjøp og strategiske investeringer. Derfor er det viktig at vi har kontroll med sikkerheten og over eierskapet til datasentrene. Vi bør vite hvor sårbare vi er, dersom disse datasentrene skulle bli utsatt for angrep.»

Israel har i flere år drevet utstrakt spionasje mot vennligsinnede nasjoner. I en serie høringer i kongressen i 2013 og 2014 innrømte amerikanske tjenestemenn at Israels etterretningsoperasjoner i USA var «uten sidestykke», ifølge Newsweek, med kilder som hevdet at Israel ikke møtte sanksjoner for dette grunnet sin status som vennligsinnnet land.

Denne holdningen gjenspeiles av forsker Jakub Godzimirski ved Nupi til E24 21. juli 2021:

“Han påpeker at «Israel anses som en pålitelig og vennligstilt partner til vestlige land». Han tror derfor «det ikke blir store problemer her», særlig siden «det ikke virker som hverken Russland eller Kina har innflytelse over The Azrieli Group».”

Spørsmålsstiller vil vite om sittende regjering regner israelsk eierskap av Green Mountain som uproblematisk grunnet en antakelse om staten Israel som vennligsinnnet og om dette har endret seg etter Israels diplomatiske sanksjoner mot Norge i løpet av 2024, eller om norske sikkerhetsmyndigheter har foretatt konkrete undersøkelser av Green Mountains operasjoner i Norge og israelske eierskap i lys av nasjonal sikkerhet - herunder at Green Mountain er ansvarlig for den fysiske sikringen av datasentrene.

Svar:

Det er gjort vurderinger av Green Mountain AS etter sikkerhetslovens bestemmelser knyttet til bl.a. eierskapsstruktur og underleggelse iht. sikkerhetslovens bestemmelser. Nasjonal sikkerhetsmyndighet utarbeidet bl.a. i 2021 en vurdering av Azrieli Groups oppkjøp av Green Mountain AS. Dette innbefattet ikke datterselskapet Green Mountain Innlandet, som ble opprettet på et senere tidspunkt. NSM vurderte eventuelle implikasjoner av salget for nasjonale sikkerhetsinteresser og grunnleggende nasjonale funksjoner (GNF) opp mot sikkerhetsloven § 2-5. Vurderingen er gradert og ble oversendt Justis- og beredskapsdepartementet i 2021.

I dag er både Green Mountain AS og Green Mountain Innlandet AS underlagt sikkerhetsloven ved vedtak fattet av Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet. Dersom det skulle være behov for det, vil det gjøres ytterligere vurderinger av eierskapet, i tråd med sikkerhetsloven.

SPØRSMÅL NR. 2625**Innlevert 26. august 2024 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 3. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Meiner statsråden at det er trygt å returnere asylsøkjere og barn til Libanon med den spente situasjonen i området og krigshandlingene der, og vil statsråden gjere noko for å utsette utreisdatoar og utsending av asylsøkjere frå Noreg til Libanon no?

GRUNNGJEVING:

Situasjonen i Midt Austen er svært tilspissa, og dei siste dagane er det meldt om nye Israelske bombingar inn i Libanon. Faren for nye krigshandlingar og eskalering er til stades og situasjonen er uforutsigbar. NRK meldte i går, 25 august, at Israel har erklært unntakstilstand på grunn av konflikten med Hizbollah i Sør-Libanon, og det er frykt for at situasjonen kan eskalere. Søndag 25. august vart SV kontakta av lokal person i Lødingen kommune som reagerte sterkt på at Norge har gjort vedtak om å utvise ei mor saman med sine to born til Libanon med utreisefrist 28. august. Det blir reagert sterkt på at familien skal rivast opp og sendast tilbake til eit land dit Utenriksdepartementet fråstår norske borgarar å reise og til ein region som kan vere på randa av storkrig.

Svar:

Det er viktig for meg å få fram at ingen asylsøkere i Norge som har behov for beskyttelse, blir returnert til det stedet de risikerer forfølgelse. Det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som avgjør om en person har et beskyttelsesbehov, enten på bakgrunn av individuelle forhold eller som følge av den generelle sik-

kerhetssituasjonen. Vurderingen av om det er trygt for en person å returnere, baseres på informasjon fra et bredt spekter av kilder, bl.a. Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (LANDINFO).

Utlendingsmyndighetene følger kontinuerlig med på situasjonen i Midtøsten. Eksempelvis er plikten til å returnere til Gaza midlertidig suspendert frem til 18. september 2024. Når det gjelder Libanon, mener verken UDI eller UNE at den generelle sikkerhetssituasjonen på nåværende tidspunkt er så alvorlig at en retur dit vil være i strid med norsk lov og våre internasjonale forpliktelser. UDI og UNE har spesialkompetanse i å foreta slike sikkerhetsvurderinger gjennom sin kjennskap til forholdene i de enkelte land, og jeg har tillit til at vurderingene som nå gjøres opp mot områder i Midtøsten er i overensstemmelse med gjeldende lover og konvensjoner.

Avslutningsvis vil jeg presisere at Utenriksdepartementets (UD) reiseråd for norske statsborgere, og utlendingsmyndighetenes sikkerhetsvurderinger knyttet til retur av personer til eget hjemland, er ulike prosesser med forskjellig formål og målgruppe. Norske borgere som er på reise i utlandet tilbys råd og veiledning som en del av UDs konsulære bistand. UDs reiseråd er rettet mot norske reisende som antas ikke å ha inngående kunnskap om lokale samfunnsmessige forhold, språk og sikkerhet. Reiserådene er derimot ikke et signal til befolkningen i et land om å unngå opphold i landet. Lokalbefolkningen har på generelt grunnlag helt andre forutsetninger for å oppholde seg i eget land. UD vurderer ikke om asylsøkere har et beskyttelsesbehov som tilsier at de ikke kan sendes tilbake til sitt hjemland. Dette ligger til utlendingsforvaltningen å vurdere.

SPØRSMÅL NR. 2626**Innlevert 26. august 2024 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 5. september 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

I basis-scenariet i Søkeldirektoratets ressursrapport for 2024 anslås det at Norge i 2050 vil ha en tredel av dagens

olje- og gassproduksjon. Søkeldirektoratet anbefaler tiltak for høyere produksjon, men informerer ikke om klimavirkningen av dette.

Kan det bes statsråden informere om klimakonsekvensene av at verdens olje- og gassproduserende land velger samme produksjonsutvikling som Søkeldirektoratet legger til grunn for Norge, og om at svaret oppgis både for Søkeldirektoratets “basis”-scenario og “høy”-scenario?

BEGRUNNELSE:

Grunnlovens § 112 annet ledd slår fast at “Borgerne har rett til kunnskap om ... virkningene av planlagte og iverksatte inngrep i naturen”.

Søkeldirektoratets ressursrapport for 2024 anslår i sitt basisscenario at produksjonen fra norske olje- og gassfelt faller til en tredel av dagens nivå i 2050. “Høy”-scenariet legger til grunn omtrent en halvering, mens “lav”-scenariet legger til grunn en nedgang på 97 prosent sammenlignet med dagens nivå. Direktoratet anbefaler at olje- og gassproduksjonen stimuleres med ny teknologi, intensivert leting og at funn blir satt i produksjon raskt for å unngå at produksjonen faller raskt.

Norske borgere har etter Grunnlovens § 112 rett til kunnskap om virkningene av å opprettholde olje- og gassproduksjonen på et høyest mulig nivå, slik Søkeldirektoratet anbefaler.

Søkeldirektoratets ressursrapport slår fast at “produksjonsnedgangen i de tre mulighetsbildene...” (“høy”, “basis” og “lav”-scenariene) “... er i tråd med en vellykket oppfølging av Parisavtalen”. De viser til at utslipp fra produksjon av norsk olje- og gass er blant de laveste i verden. Rapporten omtaler imidlertid ikke klimagassutslippene som selve bruken av norskprodusert olje og gass vil gi, antakelig fordi slike utslipp i samsvar med Parisavtalen skal ligge på brukerlandenes klimaregnskap. Norsk klimapolitikk er basert på forutsetningen om at alle land overholder sine Paris-forpliktelser.

Det er imidlertid grunn til å tro at mange land ikke vil overholde sine Paris-forpliktelser, og at den globale oppvarmingen kommer til å overstige 2 grader. Å bare henvise til Parisavtalen gir derfor ikke norske borgere noen som helst kunnskap om de faktiske virkningene av å opprettholde en tredel eller mer av norsk olje- og gassproduksjon i 2050.

Et litt mer reelt grunnlag vil en få ved å anta at Søkeldirektoratets analyser er representative for hvordan andre olje- og gassproduserende land vil planlegge. Norge er langt fra det eneste landet i verden som vil holde sin olje- og gassproduksjon gående på et høyt nivå så lenge som mulig. I så fall kan den globale olje- og gassproduksjonen i 2050 bli i størrelsesorden minst en tredel av dagens nivå. Norge vil da være del av en slik utvikling, og en bidragsyter til de globale utslippene og klimavirkningene de vil gi.

Svar:

I en verden med voksende befolkning, økonomisk vekst og bedre levekår er det stort behov for energi. Om lag 80 prosent av verdens energibehov dekkes av kull, olje og gass. I henhold til Energy Institute var den globale bruken av olje 103,4 mill. fat/dag i 2023, mens bruken av gass var 4 010 mrd. Sm³. Bruken har økt over tid. Fra 2013 til 2023 økte bruken av olje med 11,2 mill. fat/dag (12 pst.), mens økningen for naturgass var på 638 mrd. Sm³ (19 pst.).

Feltene på norsk kontinentalsokkel produserte i 2023 2,0 mill. fat/dag olje og 116 mrd. Sm³ gass. Det vil si at norske felt dekker 2-3 prosent av verdens behov for olje og gass.

Olje og gass er begrensede naturressurser. Dette betyr at et produsentland ikke kan «velge» en produksjonsutvikling, slik som representanten legger til grunn for sitt spørsmål. Søkeldirektoratet anslår at om lag 60 pst. av de forventet utvinnbare petroleumsressursene som er påvist på kontinentalsokkelen er produsert. En større andel olje enn gass er allerede produsert. I andre produsentland vil situasjonen være annerledes. Hvor stor andel et produsentland har av den totale globale forsyningen avgjøres av ressursmessige, teknologiske, markedsmessige og regulatoriske forhold. Andelen varierer derfor betydelig over tid. Forutsetningen i spørsmålet om lik produksjonsutvikling for ulike land er dermed lite relevant.

Videre er det slik at olje og gass er energikilder som brukes til en rekke ulike formål. På enkelte områder kan ulike energikilder erstatte hverandre relativt sett enkelt. Eksempelvis kan gass erstatte kull i kraftproduksjonen. De samlede utslippene fra det globale energisystemet kunne derfor vært enda høyere om en hadde hatt en svakere vekst i bruken av gass for eksempel i USA og EU. Utslippene vil videre variere ut fra teknologiske løsninger – inklusive karbonfangst- og lagring. Det er derfor ikke mulig å beregne klimakonsekvenser av en gitt utviklingsbane for olje og gass.

SPØRSMÅL NR. 2627**Innlevert 26. august 2024 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik****Besvart 4. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er årsaken til at man har tidsfrister for familieinnvandring etter EØS-regelverket og ikke for annen ordinær behandling av familieinnvandringssaker, og vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av saksbehandlingstiden i familiegjenforeningssaker utenfor EØS-regelverket?

BEGRUNNELSE:

Det å få leve sammen med familien sin er viktig for hver enkelt. Når enkeltpersoner finner kjærligheten utenfor Norge så er det lange saksbehandlingstider for å få innvilget familieinnvandring. Det tærer på familien og gir usikkerhet i familielivet. For barn kan det bety lange perioder uten mamma eller pappa fysisk tilstede i livet. For et kjærestepar eller ektepar er det også tøft å ha lange avbrudd i samlivet over lang tid mens man venter på at en søknad behandles.

Familieinnvandring etter EØS regelverket krever at saken behandles innen 6 måneder. Det er vesentlig kortere enn andre saker. Det gir forutsigbarhet for familiene at det settes en tidsfrist for behandlingen.

Svar:

Frister for saksbehandling i saker om oppholdsrett etter EØS-regelverket følger av Norges EØS-rettslige forpliktelser. Hva gjelder øvrige saker, herunder saker om familieinnvandring, har jeg forståelse for at saksbehandlingstiden kan oppleves å være lenger enn det som er ønskelig for søkerne. UDI har ansvar for mange viktige saksporteføljer der kort saksbehandlingstid er vesentlig. Jeg har tillit til at UDI jobber kontinuerlig for å finne de beste tiltakene for mest mulig effektiv saksbehandling samlet sett, innenfor de rammene som er gitt av Stortinget og departementet.

SPØRSMÅL NR. 2628**Innlevert 27. august 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 3. september 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Kan statsråden utdype hvorfor det tar så lang tid å innføre Vydura til anfallsbehandling av migrene i Norge, svar på hvorfor dokumentasjonen, som er god nok for refusjon i Finland, Danmark og Sverige, ikke er tilstrekkelig til at DMP kan vurdere om prioriteringskriteriene er oppfylt i Norge?

BEGRUNNELSE:

Pasientorganisasjonen Hodepine Norge har undersøkt når de andre nordiske landene fikk innvilget refusjon for Vydura. De får opplyst at tilsvarende dokumentasjon ble sendt til svenske, danske og finske myndigheter samtidig eller etter at dokumentasjonen ble sendt til DMP. I Sverige fikk pasientene tilgang til legemidlet fra 15. desember 2023, i Danmark fra 16. oktober 2023 og i Finland fra 1.

desember 2023. Det er altså 8 måneder siden det siste nabolandet i Norden innførte Vydura til de som lider av migrene.

Dokumentasjonen som DMP skal vurdere er den samme som er godkjent av myndighetene i alle de andre nordiske landene. Det er også bemerkelsesverdig at produsenten har klaget denne saken inn for Helsedepartementet, fått medhold og at saken nå må behandles av DMP for andre gang.

I Danmark nærmer det seg nå ett år siden behandling ble innført. Jeg ber derfor statsråden utdype hvorfor DMP bruker så lang tid sammenlignet med våre naboland, særlig i lys av at det i senere tid har vært mye diskusjon om tidsbruk hos myndighetene og lang ventetid før legemidler gjøres tilgjengelige i Norge.

Det er et stort udekket behov for ny anfallsbehandling mot migrene. Migrene er en nevrologisk sykdom

som rammer folk midt i utdanning, arbeidsliv og i etableringsfasen der de forsøker å leve normale liv sammen med familie, pårørende og barn. De som har god råd kan kjøpe denne behandlingen selv, og uten en løsning raskt i denne saken vil dette bli nok et eksempel på todelingen innen helse i Norge.

Svar:

Som jeg opplyste i mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 2502 den 15. august 2024, ba Direktoratet for medisinske produkter (DMP) legemiddelfirmaet om nye opplysninger

den 5. april 2024. DMP avventer nå svar på spørsmål de har stilt medisinske fagekspert.

Det er noen forskjeller mellom landenes regler for refusjon av legemidler som medfører at Norge kan treffe andre beslutninger om tilgang enn våre naboland. Jeg avventer nå DMPs beslutning i saken. DMP har i lengre tid arbeidet for å redusere tiden det tar å behandle refusjonssaker. Jeg har fått opplyst at DMPs gjennomsnittlige saksbehandlingstid for legemidler som skal finansieres av Folketrygden var 91 dager første halvår i år, sammenlignet med 277 dager i samme periode i fjor.

SPØRSMÅL NR. 2629

Innlevert 27. august 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 3. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Har statsråden noen kjennskap til om det har vært tilfeller hvor norske kriminelle har leid inn svenske tenåringer for å gjennomføre kriminelle handlinger, eventuelt hvor mange tilfeller er det snakk om?

BEGRUNNELSE:

Siden april har det vært 25 tilfeller hvor danske kriminelle har leid inn svenske tenåringer for å gjennomføre kriminelle handlinger. Dette meldte Danmarks justisminister Peter Hummelgaard til Danmarks Radio, 12. august 2024.

Svar:

Nei, mitt departement har ikke kjennskap til slike enkelttilfeller. Det vises i denne sammenheng til Politiets trusselvurdering (PTV) for 2024 der følgende fremgår:

«[...] i Sverige har de kriminelle nettverkene bevisst brukt uerfarne ungdommer under kriminell lavalder til å begå drap og alvorlige voldshandlinger. Rekrutteringen har foregått på sosiale medier og krypterte kommunikasjonsplattformer. Det er ikke observert en slik kynisk og målrettet rekruttering av barn til å utføre voldshandlinger i Norge.»

Beskrivelsen gjelder unge under den kriminelle lavalder på 15 år. Når det gjelder rekruttering av unge mellom 15 og 18 år så har ikke mitt departement konkrete informasjon om dette. Men i PTV vises det til at det har vært flere tilfeller der svenske kriminelle aktører har utøvet vold i Norge, både på bestilling fra norske kriminelle og

som ledd i egen virksomhet. Svenske kriminelle nettverk er også involvert i narkotikakriminalitet i Norge. Sett hen til kriminalitetsbildet og trusselbildet som beskrives i politiets PTV kan vi ikke utelukke at det har skjedd en slik rekruttering eller at det er en fare for at det vil skje.

Regjeringen har vært tydelig i bevilgninger som er fremmet og vedtatt i statsbudsjett og revidert nasjonalbudsjett, samt i tildelingsbrev til etatene, at bekjempelse av kriminalitet utført av kriminelle nettverk må ha høy prioritet, og at det skal prioriteres å stanse rekruttering av unge til nettverk og gjenger som begår kriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 2630**Innlevert 28. august 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 5. september 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Korleis kan samferdselsministeren berre sitte stille og sjå på at Statens vegvesen region midt bryr seg null om kva regjering og Stortinget legg av føringar og krav i NTP, der Statens vegvesenet region midt åpenlyst berre fortsetter med Møreasken som om ingen ting har hendt, og framfører her omfattande igangsettingssøknad og fortsetter å påføre staten svært store utgifter til prosjektering, planlegging og altså nå omfattande byggjesøknad, i eit prosjekt som er fjerna heilt ut av NTP dei neste 12 åra?

GRUNNGJEVING:

Samferdselsministeren har ved to anledningar svart på spørsmål ang Møreaksen, der ministeren svarar at Statens vegvesen kan påføre staten kostnader på prosjekt som ikkje ligg inne i NTP dei neste 12 åra.

Det er derimot svært spesielt at regjeringa har til dømes dei siste åra redusert planleggingsrammane berre i eit tilfelle med heile 30 %, noko som medførte utsettelse av planlegging, regulering og prosjektering av vedtekne prosjekt, prosjekt langt oppe på prioriteringslistene til Statens vegvesen sin handlingsplan.

Det er også ei kjensgjerning at Statens vegvesen sjølvsagt ikkje verken har mannskap eller kapasitet til å gjennomføre alle planlegging, prosjektering osv. på dei prosjekt som alt ligg inne i dagens NTP berre dei 6 fyrste åra, og det ligg heller ikkje til grunn at Statens vegvesen skal klare dette for prosjekta som ligg inne i dei neste 6 åra i planen.

Eg har tidligare stilt spørsmål om at Statens vegvesen region midt var illojal mot politiske vedtak, og at dette organet ikkje bryr seg om kva Stortinget eller regjering vedtek, prioriterar eller har av styringsgrunnlag.

I Bygdebladet og Romsdals budstikke den 23/8 kunne lesarane her i fylket sjå at prosjektleiarane i Statens Vegvesen region midt, orienterte om følgjande:

“MØREAKSEN: Statens vegvesen har nyleg sendt inn ein søknad om utfylling og mudring i sjøens som ein del av utbyggingssplanane for ny E39 mellom Vik og Molde.

Søknaden kommer i forbindelse med BYGGING av ny E39 Vik-Molde og fastlandsforbindelse Otrøya-Gosseb. Søknaden gjelder tiltak i eller ved Grandfjæra vest, Julbøen, Nautneset, Vik, Storhaugsund, Flatholmsund og sør for Sessholmen i Molde, Vestnes og Aukra”

-Vi planlegger fram mot bygging og jobber fortsatt med prosjektet, seier prosjektleiaren.

Vidare står:

“Prosjektet inneber både utfylling på omlag 330 000 kubikkmeter og mudring av 1 500 kubikkmeter i sjøen.

Den omfattande utfyllinga og mudringa er ein del av arbeidet for å bygge eit fastlandsforbindelse mellom Otrøya og Gossen. Planane inkluderar bruk av lekter for å frakte muddermassar til eit dumpeområde sør for Sessholmen, medan utfyllingsmassar blir transportert med lastebil.”

Med andre ord, her er det ikkje snakk om berre “å påføre staten kostnader” men full igangsetting av Møreaksen, utan løyvd ei kr.

Svar:

Eg viser til skriftleg spørsmål nr. 2470 av 1. august 2024 og nr. 2518 av 8. august 2024 frå representant Sve og svar på desse 7. august 2024 og 15. august 2024.

Statens vegvesen har som nemnt i tidlegare svar ein generell fullmakt gitt av Stortinget til å pådra forpliktingar knytt til planlegging, førebuande arbeidar og grunnverv av prosjekt som ikkje har vedtatt kostnadsramme i Stortinget. Fullmakta er omtalt under generelle fullmakter i Prop. 1 S (2023–2024) for Samferdselsdepartementet, på s. 226.

I tidlegare svar har eg også forklart at det er riktig at Statens vegvesen slutfører allereie igangsette planleggingsprosessar på pågåande planprosjekt. Dette for at data skal kunne gjenbrukas om det blir aktuelt ved seinare høve.

Den igangsette planleggingsaktiviteten til Statens vegvesen er basert på inneverande Nasjonal transportplan 2022–2033. Her er E39 Ålesund–Molde er prioritert. Derfor blei planarbeid på heile strekninga frå Breivika i Ålesund, via Ørskogfjellet og til Bolsønes i Molde satt i gang.

Statens vegvesen har sendt inn søknad til Statsforvaltaren om sjøfylling mm. på strekninga E39 Vik–Molde. Arbeidet med desse søknadane starta i desember 2022. Statsforvaltaren har starta sakshandsaminga av søknadene, men søknadene er førebels ikkje godkjent. Statens vegvesen vil ikkje sette i gang byggeaktivitet på prosjekter som ikkje er prioritert.

SPØRSMÅL NR. 2631**Innlevert 28. august 2024 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 4. september 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvilke vurderinger ligger til grunn for å legge en ny digital kvinnehelseportal til det nasjonale senteret for kvinnehelseforskning og hvilke andre aktører ble vurdert å være aktuelle for en slik portal?

BEGRUNNELSE:

I et skriftlig svar til meg 26.06.24 skriver statsråden:

«Regjeringen er opptatt av å gi kvinnehelse et kunnskapsløft og er glade for at vi nå får etablert en digital kvinnehelseportal ved det nasjonale senteret for kvinnehelseforskning og dermed en betydelig styrking av senteret.»

Så vidt meg bekjent er det flere aktører som er aktuelle for en slik portal, slik som Kilden Kjønnsforskning.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har i Oppdragsdokument 2024 - Tilleggsdokument etter Stortingets behandling av Prop. 104 S (2023-2024) tatt inn følgende oppdrag under overskriften Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning ved Helse Sør-Øst RHF:

«Stortinget har i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2024 bevilget 5 mill. kroner til å etablere en digital plattform for formidling av kunnskap om kvinnehelse. Bevilgningen følger opp tiltak 22 i NOU 2023: 5 Den store forskjellen. Om kvinners helse og betydningen av kjønn for helse. Etableringen forutsetter samarbeid med Kilden og relevante forskningsmiljøer som forsker på kvinners helse.»

Da nasjonalt senter for kvinnehelseforskning ble omorganisert fra nasjonal kompetansetjeneste, ble det presisert at senterets formål er å bidra til å utvikle og heve kvaliteten på kunnskapen om kvinnehelse og -sykdom, samt å overføre kunnskap tilbake til hele behandlingsskjeden. Det nasjonale senteret skal gjennomføre forskningsprosjekter og sikre at helsepersonell får overført kunnskap fra slik forskning i sitt arbeid både i spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten. Nettverksbygging på tvers av fagfelt og regioner blir en fortsatt viktig del av forskningssenterets oppgaver. Det var viktig for meg å følge opp Stortingets vedtak raskt. Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning ligger til Oslo universitetssykehus HF som er eiet av Helse Sør-Øst RHF, og således i styringslinjen til helse- og omsorgsdepartementet. Det er viktig å påpeke at etableringen av en digital plattform må skje i et samarbeid med relevante forskningsmiljøer, herunder Kilden, jf. oppdraget til Helse Sør-Øst RHF.

SPØRSMÅL NR. 2632**Innlevert 28. august 2024 av stortingsrepresentant Irene Ojala****Besvart 4. september 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Er midlene Stortinget bevilget til økt rekruttering, bemanning og samhandling i Helse Nord nå benyttet etter hensikten, og hvordan er midlene benyttet på Finnmarkssykehuset HF og de andre HFene sine områder?

BEGRUNNELSE:

Helse Nord ble gjennom statsbudsjettet for 2024 bevilget et varig tilskudd på 240 millioner kroner, som skal bidra til å fremme arbeidet med å rekruttere og beholde fagfolk

i nord og øke samhandlingen mellom nivåene i helsetjenesten. Tilskuddene er omtalt i Nasjonal helse- og samhandlingsplan, jf. Meld. St. 9 (2023-2024), hvor det blant annet fremgår at midlene skal legge til rette for å ivareta varige behov gjennom faste stillinger og begrense bruken av innleid personell.

I statsrådens svar på skriftlig spørsmål sendt 25. april 24, jf. Dokument nr. 15:1865 (2023-2024), opplyses det om at bevilgningen som ligger til grunn for spørsmålet, foreløpig ikke var benyttet.

Helse Nord RHF opplyste at de tok sikte på å styrebehandle fordelingen av og premisene for bruken av de aktuelle midlene i styremøte som var berammet til 29. mai i år.

Svar:

Styret for Helse Nord RHF behandlet i sitt styremøte 29. mai i år, jf. styresak 71-2024, fordeling av det varige tilskuddet på 200 mill. kroner som ble bevilget ved Stortingets behandling av Prop.1 S (2023-2024), med formål å rekruttere og beholde personell. I styresaken legges det til grunn at midlene benyttes i tråd med Helse Nord RHF vedtatte Handlingsplan for personell, utdanning og kompetanse for 2024 til 2026, jf. Helse Nord RHF styresak 54-2024. Det fremkommer i styresaken at midlene i all hovedsak er fordelt i tråd med regional inntektsmodell. Det ble også satt av midler til regionale tiltak. Midlene ble fordelt som følger:

- Finnmarkssykehuset HF 28 mill. kroner
- Universitetssykehuset Nord-Norge HF 89 mill. kroner
- Nordlandssykehuset HF 55 mill. kroner
- Helgelandssykehuset HF 25 mill. kroner
- Regionale tiltak 3 mill. kroner

Det er i styresaken lagt til grunn at midlene skal disponeres til følgende tre formål:

- tilføre kvalifisert bemanning (rekruttering, kvalifisering og kompetanseheving)
- sikre rett bruk av bemanningen (endret oppgavedeling)

- beholde bemanningen (arbeidsmiljø og arbeidsvilkår).

Videre har Helse Nord RHF lagt opp til at helseforetakene skal melde tilbake om faktisk disponering og forventede effekter innen 30. oktober 2024.

Helse Nord RHF ble i statsbudsjettet for 2024 også tildelt 40 mill. kroner i samhandlings- og rekrutteringstilskudd. Midlene skal gå til rekrutteringstiltak og tiltak som bedrer samhandlingen mellom spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Dette omfatter tjenesteutvikling og gode pasientforløp i helseregionen. Det ble lagt til grunn at tilskuddet skulle benyttes etter enighet mellom helseforetak og aktuelle kommuner. Helse Nord RHF har opplyst at de bevilgede midlene er stilt til disposisjon til helsefelleskapene og i hovedsak er fordelt i tråd med den regionale inntektsmodellen.

Jeg vil avslutningsvis også nevne at rekrutterings- og samhandlingstilskuddet til Helse Nord RHF ble varig styrket med 90 mill. kroner ved behandling av revidert nasjonalbudsjett i år. Styret i Helse Nord RHF har i styresak 83-2024 Tiltak som bidrar til bærekraft i Helse Nord, i vedtakspunkt 2, bedt administrerende direktør «etablere en søknadsbasert ordning for deler av det økte rekrutterings- og samhandlingstilskuddet som er foreslått i revidert nasjonalbudsjett 2024. Midler kan tildeles og understøtte piloter for samordning mellom primær- og spesialisthelsetjenesten med mål om økt bærekraft i vår felles helsetjeneste, i tråd med intensjonen i Meld. St. 9 (2023-2024) Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024-2027».

SPØRSMÅL NR. 2633

Innlevert 28. august 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 4. september 2024 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Fiskeri- og havministeren har informert Stortinget om at ho tar sikte på å fremme eit nytt regelverk for fiskeoppdrett på land «tidlig i høst». Stortinget vedtok i april å be regjeringa fremme forslag om ei teknologinøytral miljøfleksibilitetsordning i løpet av 2024 for å få fart på utviklinga av låg- og nullutslippsteknologi for redusere utslipp og lusepress.

Er regjeringa i rute med å ha på plass eit nytt regelverk for oppdrett på land «tidlig i høst» og miljøflek-

sordninga ferdig og klar til å bli implementert i løpet av 2024?

BEGRUNNELSE:

I desember 2022 innførte nærings- og fiskeridepartementet midlertidig stans for tildeling av nye oppdrettskonsesjonar på land. I mai 2023 sende Nærings- og fiskeridepartementet ut eit framlegg om endringar i regelverket for oppdrett på land på høyring.

I juli 2023 meldte departementet at fristen vart utvida og at Nærings- og fiskeridepartementet ville kome

tilbake med innhaldet i forslag til funksjonskrav på eit seinare tidspunkt.

I januar 2024 informerte Statsråden Stortinget om at ho tok sikte på vi tar sikte på å få “..et nytt regelverk for landbasert akvakultur på plass tidlig i høst”, jmf. svar på Dokument nr. 15:925 (2023-2024). Omgrepet “tidlig i høst” vart ikkje definert i svaret, men etter underteikna sitt syn må dette som eit minstemål bety i løpet av oktober månad, gjerne før.

Svar:

Havbruksnæringa er verdifull for Noreg. Derfor meiner regjeringa at det er viktig at forslag til endringar i rammevilkåra til næringa er tilstrekkeleg utgreia før dei blir sende på høyring, i tråd med utgreiingsinstruksen. Når

det gjeld forslag til endringar i regelverket for akvakultur på land medførte dette at prosessen tok lengre tid enn ønska. Forslag til nytt regelverk for akvakultur på land vart sendt på høyring 26. august. Høyringsfristen er 21. november og departementet håper det kjem mange gode høyringsinnspel. Konkret dato for innføring av nytt regelverk avheng blant anna av kor mange høyringssvar som kjem inn, og behovet for revidering av forslaget etter enda høyring.

Når det gjeld innføring av ny miljøfleksibilitetsordning har Stortinget oppmoda regjeringa om å leggje fram forslag til slik ordning i løpet av 2024. Dette arbeidet har høg prioritet i departementet, og regjeringa vil leggje fram eit forslag til ordning i løpet av 2024 i tråd med Stortingets oppmodingsvedtak.

SPØRSMÅL NR. 2634

Innlevert 28. august 2024 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 4. september 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

I påvente av en internasjonal enighet om en digitalskatt på teknologigigantene har flere land som Canada og Frankrike bestemt seg for å innføre en egen digitalskatt, for å legge press på spesielt USA og andre som forsøker å trenere prosessen.

Dersom man skulle ha gjort det samme i Norge som for eksempel i Frankrike, hvordan burde en slik skatt se ut, og hvordan bør den evt. tilpasses norske forhold?

Svar:

Det vises til svar på spørsmål nr. 2635 for en mer utfyllende redegjørelse for arbeidet med topilarløsningen og ønsket om å motvirke digitale tjenesteskatter under pilar 1.

Skattemessige problemstillinger som følge av digitalisering av økonomien har lenge vært på agendaen i det internasjonale skattesamarbeidet innenfor OECD og Inclusive Framework. En kilde til bekymring som bidro til at arbeidet med en topilarløsning ble satt i gang, var fremveksten av ukoordinerte ensidige tiltak, for eksempel ulike varianter av digitale tjenesteskatter (DSTer), fra land som ønsket å sikre skattlegging av selskaper med høyt digitaliserte produkter og tjenester. Slike produkter

er kjennetegnet ved at de kan leveres til et marked uten at selskapet har fysisk tilstedeværelse i markedet.

Det er utbredt enighet om at slike ukoordinerte og ensidige tiltak er uheldige og kan bidra til å svekke mulighetene for å komme til enighet om en effektiv internasjonal beskatning av slike inntekter

Dersom man ikke lykkes med å komme til enighet om pilar 1, og vi får en utbredelse av DSTer i mange land, har OECD beregnet de negative effektene av økte investeringskostnader og redusert handel til opp mot 1,2 prosent av globalt BNP (jf. OECD (2020), Tax Challenges Arising from Digitalisation – Economic Impact Assessment).

Finansdepartementet jobber aktivt i forhandlingene om pilar 1 og jeg mener det er viktig at blant annet de store teknologiselskapene bidrar tilbake til felleskapet. Derfor arbeider vi svært aktivt for å få på plass internasjonale skatteavtaler som effektivt kan bidra til dette.

SPØRSMÅL NR. 2635**Innlevert 28. august 2024 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 4. september 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

På politisk kvarter 27. august sa finansministeren at det kan være et gjennombrudd for en internasjonal digitalskatt rett rundt hjørnet.

Kan finansministeren utdype hva han mente med det?

Svar:

I OECD/G20s Inclusive Framework on Base Erosion and Profit Shifting (IF), som nå teller 147 jurisdiksjoner, kom man 8. oktober 2021 frem til en politisk enighet om rammene for en topilarsløsning (pilar 1 og pilar 2). Et slikt nytt internasjonalt skatterammeverk er det internasjonale samfunnets svar på utfordringene knyttet til digitaliseringen og globaliseringen av økonomien.

Pilar 2 skal sikre at store, flernasjonale konsern skattlegges med en effektiv skattesats på 15 prosent i alle land. Pilar 2 har IF oppnådd enighet om. Gjennomføringen av disse reglene er godt i gang i mange land, og første del av pilar 2-reglene har f.eks. fått virkning fra 1. januar 2024 i Norge. Estimerer fra OECD tilsier at pilar 2 vil gi økte globale skatteinntekter på mellom 150 og 200 milliarder dollar årlig. 90 pst. av de største globale foretakene anslås å bli truffet av reglene.

Pilar 1 består av to deler, «beløp A» og «beløp B». Beløp B skal forenkle bruken av armlengdeprinsippet særlig til fordel for utviklingsland. Beløp A skal omfordele en andel av overskuddet i svært store flernasjonale konsern mellom de ulike statene. Beløp A vil gi økt beskatningsrett til markedsstater, det vil si til de landene hvor forbruket av varer og tjenester skjer. Formålet er å stabilisere det internasjonale rammeverket for skatt. En avgjørende forutsetning for beløp A er å motvirke fremveksten av ensidige og ukoordinerte tiltak i form av såkalte «Digital Service Taxes» (digitale tjenesteskatter).

Beløp A er ikke begrenset til globale teknologigiganter. Det innebærer at markedsstater også kan få om-

fordelt en andel av overskuddet til f.eks. store legemiddelselskap, bilprodusenter mv. To sektorer er unntatt fra beløp A. Unntakene gjelder for visse finansielle tjenester og for utvinning av ikke-fornybare naturressurser. Unntaket for utvinning av ikke-fornybare naturressurser er av stor betydning for Norge og andre land som er rike på naturressurser.

Til tross for intense forhandlinger i IF gjenstår fortsatt enkelte punkter i pilar 1-arbeidet. Det gjennombrudd jeg mener kan være rett rundt hjørnet, bygger på kunnskapen om at det er enighet om de fleste problemstillingene i pilar 1 og at man nærmer seg en gjennomføringsfase. Jeg viser også til G20s ministererklæring fra Rio de Janeiro i slutten av juli i år, hvor Norge deltar som gjesteland under årets brasilianske presidentskap. Den understreker tydelig den politiske viljen til å komme til enighet:

“We remain committed to finalizing and swiftly implementing the Two-Pillar Solution in line with the October 2021 statement of the Inclusive Framework (IF) [...] We encourage members to expeditiously complete the negotiations on a final package on Pillar One through resolving the remaining issues on a framework for Amount B, allowing the Multilateral Convention (MLC) to be finalized and opened for signing as soon as possible.”

SPØRSMÅL NR. 2636**Innlevert 28. august 2024 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe****Besvart 6. september 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvor mye av helseforetakenes budsjetter brukes til kjøp av private tjenester?

BEGRUNNELSE:

Ønsker svar oppgitt pr. år fra 2000-2023 satt opp i tilsvarende modell som gitt i svar på budsjettspørsmål 507 fra Finanskomiteen/Hs fraksjon av 19.5.2023.

Svar:

Basert på ordinær månedsrapportering fra de regionale helseforetakene til Helse- og omsorgsdepartementet, har jeg hentet ut en oversikt over helseregionenes kjøp av private spesialisthelsetjenester innen ulike fagområder. Oversikten er basert på de regionale helseforetakenes regnskaper. Tall er oppgitt i løpende priser (alle tall i 1 000 kroner) og kan således ikke sammenlignes uten å justere for prisvekst.

Rapporteringsstrukturen har over tid endret seg i takt med oppståtte behov, og det er derfor ikke hensiktsmessig å presentere tall lengre tilbake enn til 2016. Utover private ideelle med driftsavtale, skilles det også mellom private ideelle og private kommersielle fra og med 2019.

I tillegg til kjøp av spesialisthelsetjenester spesifisert i tabellene, kjøpes det også vesentlige nødvendige tjenester som innleie av helsepersonell fra vikarbyrå, luftambulansetjenester og ambulansetjenester. Kostnader knyttet til godkjenningsordningen i Fritt behandlingsvalg og kjøp av tjenester fra utlandet inngår ikke i oversikten.

2023	Helse Sør-Øst	Helse Vest	Helse Midt-Norge	Helse Nord	Sum
Kjøp fra 12 private ideelle sykehus med langsiktige driftsavtaler					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	4 406 776	1 369 089	14 360	-	5 790 225
Somatisk habilitering og rehabilitering	12 603	-	198	-	12 800
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	67 295	-	11	-	67 306
Psykisk helsevern voksne	944 887	712 701	917	-	1 658 505
Psykisk helsevern barn og unge	231 713	43 788	169	-	275 670
Annet	202 628	-	-	-	202 628
Sum	5 865 905	2 125 578	15 654	-	8 007 137
Kjøp fra private avtalespesialister					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	606 236	169 667	99 798	56 482	932 183
Somatisk habilitering og rehabilitering	-	-	-	-	-
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	-	-	-	-	-
Psykisk helsevern voksne	290 628	72 515	29 538	26 652	419 333
Psykisk helsevern barn og unge	9 425	4 832	-	581	14 838
Annet	-	-	-	-	-
Sum	906 291	247 014	129 336	83 715	1 366 355
Kjøp fra øvrige private ideelle leverandører					
Somatikk eksklusiv hab/rehab	1 474	-	-	17 007	18 481
Somatisk habilitering og rehabilitering	711 117	328 597	212 870	170 487	1 423 071
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	1 272 515	291 707	221 701	142 936	1 928 858
Psykisk helsevern voksne	571 989	-	43 730	62 788	678 507
Psykisk helsevern barn og unge	105 568	-	-	-	105 568
Annet	9 886	-	-	-	9 886
Sum	2 672 552	620 304	478 301	393 217	4 164 373
Kjøp fra øvrige private (kommersielle) leverandører					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	426 075	246 704	236 732	195 408	1 104 919
Somatisk habilitering og rehabilitering	942 572	2 514	179 946	150 802	1 275 834
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	288	45 051	-	19 348	64 687
Psykisk helsevern voksne	39 985	52 633	201 304	192 099	486 021
Psykisk helsevern barn og unge	31 204	2 860	69 966	63 087	167 117
Annet	71 349	56 422	14 206	59 501	201 478
Sum	1 511 476	406 184	702 154	680 244	3 300 058
Sum kjøp av spesialisthelsetjenester fra private					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	5 440 564	1 785 460	350 890	268 897	7 845 810
Somatisk habilitering og rehabilitering	1 666 293	331 111	393 014	321 288	2 711 706
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	1 340 099	336 758	221 712	162 284	2 060 852
Psykisk helsevern voksne	1 847 491	837 849	275 488	281 539	3 242 367
Psykisk helsevern barn og unge	377 913	51 480	70 135	63 668	563 195
Annet	283 864	56 422	14 206	59 501	413 992
Sum	10 956 224	3 399 080	1 325 445	1 157 176	16 837 925

2022	Helse Sør-Øst	Helse Vest	Helse Midt-Norge	Helse Nord	Sum
Kjøp fra 12 private ideelle sykehus med langsiktige driftsavtaler					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	4 031 864	1 291 550	13 761	-	5 337 175
Somatisk habilitering og rehabilitering	5 845	-	165	-	6 009
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	56 473	-	40	-	56 513
Psykisk helsevern voksne	1 221 642	679 458	1 231	-	1 902 331
Psykisk helsevern barn og unge	173 973	41 240	13	-	215 226
Annet	80 578	-	0	-	80 578
Sum	5 570 375	2 012 248	15 210	0	7 597 833
Kjøp fra private avtalespesialister					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	581 524	160 267	100 352	56 102	898 246
Somatisk habilitering og rehabilitering	-	-	38	-	38
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	-	-	137	-	137
Psykisk helsevern voksne	273 210	73 145	31 627	24 589	402 571
Psykisk helsevern barn og unge	8 537	3 159	1 762	551	14 009
Annet	-	-	11 783	-	11 783
Sum	863 271	236 571	145 700	81 243	1 326 785
Kjøp fra øvrige private ideelle leverandører					
Somatikk eksklusiv hab/rehab	35 498	-	-	15 604	51 102
Somatisk habilitering og rehabilitering	874 399	314 364	-	155 338	1 344 101
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	1 192 841	333 471	-	73 222	1 599 534
Psykisk helsevern voksne	525 504	-	-	67 031	592 535
Psykisk helsevern barn og unge	100 404	-	-	-	100 404
Annet	4 084	-	-	-	4 084
Sum	2 732 730	647 835	0	311 195	3 691 760
Kjøp fra øvrige private (kommersielle) leverandører					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	426 514	275 076	187 385	190 969	1 079 943
Somatisk habilitering og rehabilitering	677 941	2 448	391 508	148 461	1 220 358
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	66	59 708	224 998	63 617	348 388
Psykisk helsevern voksne	44 807	53 524	132 375	106 676	337 381
Psykisk helsevern barn og unge	30 005	1 917	17 794	64 752	114 469
Annet	135 296	52 109	1 564	55 471	244 440
Sum	1 314 629	444 783	955 624	629 945	3 344 980
Sum kjøp av spesialisthelsetjenester fra private					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	5 075 400	1 726 894	301 498	262 674	7 366 466
Somatisk habilitering og rehabilitering	1 558 185	316 812	391 711	303 799	2 570 507
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	1 249 379	393 178	225 175	136 839	2 004 572
Psykisk helsevern voksne	2 065 164	806 127	165 232	198 296	3 234 819
Psykisk helsevern barn og unge	312 919	46 317	19 569	65 283	444 108
Annet	219 958	52 109	13 347	55 471	340 885
Sum	10 481 005	3 341 437	1 116 533	1 022 383	15 961 358

2021	Helse Sør-Øst	Helse Vest	Helse Midt-Norge	Helse Nord	Sum
Kjøp fra 12 private ideelle sykehus med langsiktige driftsavtaler					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	3 719 314	1 219 357	12 540	-	4 951 211
Somatisk habilitering og rehabilitering	7 971	-	65	-	8 036
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	96 257	-	28	-	96 284
Psykisk helsevern voksne	1 220 810	660 999	2 409	-	1 884 218
Psykisk helsevern barn og unge	145 973	38 444	234	-	184 650
Annet	303 200	-	0	-	303 200
Sum	5 493 526	1 918 800	15 276	-	7 427 602
Kjøp fra private avtalespesialister					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	566 757	152 370	97 871	50 087	867 085
Somatisk habilitering og rehabilitering	-	-	42	-	42
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	-	-	69	-	68
Psykisk helsevern voksne	265 754	72 652	29 784	20 676	388 865
Psykisk helsevern barn og unge	7 642	3 037	67	531	11 276
Annet	-	-	13 791	0	13 791
Sum	840 152	228 059	141 624	71 293	1 281 128
Kjøp fra øvrige private ideelle leverandører					
Somatikk eksklusiv hab/rehab	3 530	-	-	15 682	19 212
Somatisk habilitering og rehabilitering	905 211	310 125	-	167 706	1 383 042
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	1 172 675	325 063	-	80 092	1 577 830
Psykisk helsevern voksne	510 096	-	-	57 098	567 194
Psykisk helsevern barn og unge	97 768	-	-	-	97 767
Annet	5 834	-	-	-	5 834
Sum	2 695 113	635 188	0	320 580	3 650 880
Kjøp fra øvrige private (kommersielle) leverandører					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	423 292	275 501	163 356	153 339	1 015 488
Somatisk habilitering og rehabilitering	645 444	2 491	383 725	143 655	1 175 315
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	33	55 368	226 248	69 498	351 147
Psykisk helsevern voksne	46 086	38 759	31 469	84 606	200 920
Psykisk helsevern barn og unge	27 014	2 503	3 173	25 379	58 068
Annet	113 316	49 659	1 090	50 280	214 344
Sum	1 255 186	424 281	809 061	526 758	3 015 284
Sum kjøp av spesialisthelsetjenester fra private					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	4 712 893	1 647 229	273 767	219 109	6 852 997
Somatisk habilitering og rehabilitering	1 558 626	312 616	383 832	311 361	2 566 435
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	1 268 965	380 431	226 344	149 591	2 025 331
Psykisk helsevern voksne	2 042 746	772 409	63 662	162 380	3 041 197
Psykisk helsevern barn og unge	278 397	43 984	3 474	25 909	351 763
Annet	422 350	49 659	14 881	50 280	537 170
Sum	10 283 977	3 206 328	965 961	918 631	15 374 896

2020	Helse Sør-Øst	Helse Vest	Helse Midt-Norge	Helse Nord	Sum
Kjøp fra 12 private ideelle sykehus med langsiktige driftsavtaler					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	3 467 256	1 188 717	9 707	-	4 665 679,77
Somatisk habilitering og rehabilitering	4	-	1	-	5
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	54 002	-	-	-	54 002
Psykisk helsevern voksne	1 239 332	630 332	1 542	-	1 871 206
Psykisk helsevern barn og unge	199 033	35 521	88	-	234 641
Annet	124 333	-	647	-	124 979
Sum	5 083 960	1 854 571	11 983	-	6 950 513
Kjøp fra private avtalespesialister					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	541 701	147 840	94 488	52 030	836 058
Somatisk habilitering og rehabilitering	-	-	57	-	57
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	-	-	133	-	132
Psykisk helsevern voksne	254 494	70 279	29 535	19 897	374 205
Psykisk helsevern barn og unge	10 028	2 957	74	517	13 575
Annet	-	-	14 566	-	14 565
Sum	806 223	221 075	138 853	72 443	1 238 594
Kjøp fra øvrige private ideelle leverandører					
Somatikk eksklusiv hab/rehab	146 698	-	-	16 994	163 692
Somatisk habilitering og rehabilitering	807 484	179 042	-	140 139	1 126 664
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	1 174 315	368 063	-	81 484	1 623 862
Psykisk helsevern voksne	479 446	-	-	55 264	534 709
Psykisk helsevern barn og unge	95 286	-	-	-	95 286
Annet	7 357	-	-	-	7 357
Sum	2 710 586	547 105	0	293 881	3 551 572
Kjøp fra øvrige private (kommersielle) leverandører					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	471 117	226 948	216 649	121 881	1 036 594
Somatisk habilitering og rehabilitering	600 337	87 906	360 822	120 531	1 169 596
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	18		218 065	66 208	284 290
Psykisk helsevern voksne	47 114	35 531	28 594	63 209	174 447
Psykisk helsevern barn og unge	27 368	3 971	894	15 903	48 135
Annet	115 306	44 485	1 273	63 459	224 522
Sum	1 261 260	398 840	826 297	451 190	2 937 586
Sum kjøp av spesialisthelsetjenester fra private					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	4 626 772	1 563 505	320 844	190 904	6 702 025
Somatisk habilitering og rehabilitering	1 407 825	266 948	360 880	260 670	2 296 322
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	1 228 335	368 063	218 197	147 692	1 962 287
Psykisk helsevern voksne	2 020 386	736 143	59 671	138 370	2 954 568
Psykisk helsevern barn og unge	331 715	42 448	1 056	16 420	391 638
Annet	246 996	44 485	16 485	63 459	371 424
Sum	9 862 029	3 021 591	977 133	817 515	14 678 267

2019	Helse Sør-Øst	Helse Vest	Helse Midt-Norge	Helse Nord	Sum
Kjøp fra 12 private ideelle sykehus med langsiktige driftsavtaler					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	3 304 063	1 113 800	10 245	-	4 428 107
Somatisk habilitering og rehabilitering	-	-	4 004	-	4 004
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	52 864	-	-	-	52 864
Psykisk helsevern voksne	1 054 096	599 086	308	-	1 653 489
Psykisk helsevern barn og unge	121 733	34 105	237	-	156 074
Annet	1 700	-	-	-	1 700
Sum	4 534 456	1 746 991	14 793	-	6 296 239
Kjøp fra private avtalespesialister					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	512 697	147 275	93 514	51 359	804 845
Somatisk habilitering og rehabilitering	-	-	68	-	68
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	-	-	138	-	138
Psykisk helsevern voksne	242 229	68 215	29 536	19 753	359 733
Psykisk helsevern barn og unge	10 094	3 881	74	508	14 557
Annet	60	-	13 896	15	13 971
Sum	765 081	219 371	137 226	71 636	1 193 313
Kjøp fra øvrige private ideelle leverandører					
Somatikk eksklusiv hab/rehab	194 588	-	45	14 231	208 863
Somatisk habilitering og rehabilitering	851 400	197 351	-	153 269	1 202 020
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	1 112 455	484 453	215 626	73 168	1 885 702
Psykisk helsevern voksne	470 740	-	-	53 602	524 342
Psykisk helsevern barn og unge	92 355	-	-	-	92 355
Annet	44 963	-	-	-	44 963
Sum	2 766 501	681 804	215 671	294 270	3 958 246
Kjøp fra øvrige private (kommersielle) leverandører					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	482 060	231 002	222 036	158 233	1 093 331
Somatisk habilitering og rehabilitering	614 465	97 379	369 592	127 230	1 208 665
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	6 709	-	3 970	61 639	72 318
Psykisk helsevern voksne	43 634	31 119	25 006	51 458	151 215
Psykisk helsevern barn og unge	26 972	2 114	1 201	6 755	37 041
Annet	65 438	39 686	202	61 014	166 340
Sum	1 239 278	401 300	622 008	466 328	2 728 912
Sum kjøp av spesialisthelsetjenester fra private					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	4 493 408	1 492 078	325 840	223 823	6 535 148
Somatisk habilitering og rehabilitering	1 465 865	294 730	373 664	280 499	2 414 757
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	1 172 028	484 453	219 734	134 806	2 011 022
Psykisk helsevern voksne	1 810 699	698 419	54 849	124 813	2 688 780
Psykisk helsevern barn og unge	251 155	40 100	1 512	7 263	300 029
Annet	112 162	39 686	14 098	61 029	226 975
Sum	9 305 255	3 049 466	989 698	832 233	14 176 653

2018	Helse Sør-Øst	Helse Vest	Helse Midt-Norge	Helse Nord	Sum
Kjøp fra private ideelle sykehus (med driftsavtale)					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	3 138 841	988 566	12 606	-	4 140 013
Somatisk habilitering og rehabilitering	-	-	32	-	32
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	50 765	-	126	-	50 891
Psykisk helsevern voksne	1 011 025	564 328	409	-	1 575 762
Psykisk helsevern barn og unge	117 186	32 741	-	-	149 927
Annet	10 887	-	-	-	10 887
Sum	4 328 704	1 585 635	12 606	-	5 926 945
Kjøp fra private avtalespesialister					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	487 547	142 073	83 296	48 026	760 941
Somatisk habilitering og rehabilitering	-	-	-	-	-
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	-	-	-	-	-
Psykisk helsevern voksne	243 642	65 462	25 893	17 562	352 559
Psykisk helsevern barn og unge	9 473	3 256	-	493	13 222
Annet	-	-	-	665	-
Sum	740 662	210 791	109 189	66 746	1 127 388
Kjøp fra øvrige private leverandører					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	742 514	88 290	224 108	178 945	1 233 857
Somatisk habilitering og rehabilitering	1 410 275	278 293	339 273	296 060	2 323 901
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	1 082 908	462 188	219 483	138 382	1 902 961
Psykisk helsevern voksne	490 198	7 433	15 479	92 514	605 623
Psykisk helsevern barn og unge	111 341	-	998	6 929	119 268
Annet	110 382	-	36 626	80 420	227 428
Sum	3 947 618	836 204	835 967	793 249	6 413 038
Sum kjøp av private spesialisthelsetjenester					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	4 681 248	1 218 929	320 010	226 970	6 447 158
Somatisk habilitering og rehabilitering	1 483 351	278 293	339 305	296 060	2 397 009
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	1 206 102	462 188	219 609	138 382	2 026 281
Psykisk helsevern voksne	1 850 228	637 223	41 781	110 076	2 639 307
Psykisk helsevern barn og unge	251 469	35 997	998	7 422	295 885
Annet	118 195	-	36 626	81 086	235 907
Sum	9 590 593	2 632 630	958 329	859 995	14 041 547

2017	Helse Sør-Øst	Helse Vest	Helse Midt-Norge	Helse Nord	Sum
Kjøp fra private ideelle sykehus (med driftsavtale)					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	2 921 769	976 142	4 585	-	3 902 496
Somatisk habilitering og rehabilitering	-	-	-	-	-
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	69 189	-	-	-	69 189
Psykisk helsevern voksne	1 062 913	560 788	-	-	1 623 701
Psykisk helsevern barn og unge	118 350	29 515	-	-	147 865
Annet	5 564	15 676	-	-	21 240
Sum	4 177 785	1 582 121	4 585	-	5 764 491
Kjøp fra private avtalespesialister					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	462 092	135 725	92 216	45 562	735 595
Somatisk habilitering og rehabilitering	-	-	-	-	-
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	-	-	-	-	-
Psykisk helsevern voksne	254 883	65 442	22 743	17 367	360 435
Psykisk helsevern barn og unge	11 390	2 403	-	-	13 793
Annet			-	657	-
Sum	728 365	203 570	114 959	63 586	1 109 823
Kjøp fra øvrige private leverandører					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	912 174	162 991	189 511	183 837	1 448 512
Somatisk habilitering og rehabilitering	1 403 650	274 528	318 749	282 753	2 279 679
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	1 050 307	487 571	210 132	139 192	1 887 203
Psykisk helsevern voksne	503 482	21 691	22 855	80 705	628 733
Psykisk helsevern barn og unge	107 966	1 897	71	4 073	114 007
Annet	108 938	131 773	49 104	76 680	366 495
Sum	4 086 517	1 080 451	790 422	767 240	6 724 630
Sum kjøp av private spesialisthelsetjenester					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	4 296 035	1 274 858	286 311	229 399	6 068 010
Somatisk habilitering og rehabilitering	1 403 650	274 528	318 749	283 753	2 280 674
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	1 119 496	487 571	210 132	139 192	1 958 507
Psykisk helsevern voksne	1 821 278	647 921	45 598	98 072	2 612 869
Psykisk helsevern barn og unge	237 706	33 815	71	4 073	275 665
Annet	114 502	147 449	49 104	77 337	388 392
Sum	8 992 667	2 866 142	909 966	830 826	13 599 601

2016	Helse Sør-Øst	Helse Vest	Helse Midt-Norge	Helse Nord	Sum
Kjøp fra private ideelle sykehus (med driftsavtale)					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	2 890 644	962 445	5 008	-	3 858 097
Somatisk habilitering og rehabilitering	-	-	-	-	-
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	53 312	-	-	-	53 312
Psykisk helsevern voksne	1 082 290	549 618	-	-	1 631 908
Psykisk helsevern barn og unge	112 903	35 780	-	-	148 683
Annet	6 330	14 724	-	-	21 054
Sum	4 145 479	1 562 567	5 008	0	5 713 054
Kjøp fra private avtalespesialister					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	482 114	137 852	88 749	47 719	756 434
Somatisk habilitering og rehabilitering	-	-	91	-	91
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	-	-	-	-	-
Psykisk helsevern voksne	247 315	69 950	22 668	16 719	356 652
Psykisk helsevern barn og unge	12 134	-	-	-	12 134
Annet	-	-	13 237	-	13 237
Sum	741 563	207 802	124 745	64 438	1 138 548
Kjøp fra øvrige private leverandører					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	911 323	115 853	310 658	90 063	1 427 897
Somatisk habilitering og rehabilitering	1 420 343	279 480	333 162	285 564	2 318 549
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	1 072 559	461 083	201 800	130 763	1 866 206
Psykisk helsevern voksne	459 026	91	28 686	82 675	570 478
Psykisk helsevern barn og unge	102 272	0	103	-	102 375
Annet	109 712	141 052	75 872	-	326 636
Sum	4 075 235	997 559	950 282	589 065	6 612 141
Sum kjøp av private spesialisthelsetjenester					
Somatikk eksklusiv habilitering/rehab	4 284 081	1 216 150	404 415	137 782	6 042 428
Somatisk habilitering og rehabilitering	1 420 343	279 480	333 253	285 564	2 318 640
Tverrfaglig spesialisert rusbeh.	1 125 871	461 083	201 800	82 675	1 919 518
Psykisk helsevern voksne	1 788 631	619 660	51 354	99 394	2 559 038
Psykisk helsevern barn og unge	227 309	35 780	103	0	263 192
Annet	116 042	155 776	89 109	0	360 927
Sum	8 962 277	2 767 929	1 080 034	653 5203	13 463 743

SPØRSMÅL NR. 2637**Innlevert 28. august 2024 av stortingsrepresentant Irene Ojala****Besvart 6. september 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hva er statusen for intensivberedskapen og akutt-tjenestene ved Kirkenes sykehus, er de økte bevilgningene til Kirkenes sykehus benyttet etter hensikten?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2023, ble det vedtatt en pakke for Øst-Finnmark, jf. Innst. 490 S (2022–2023). Ett tiltak var å opprettholde intensivberedskapen ved Kirkenes sykehus i Finnmarksykehuset HF. Denne bevilgningen ble videreført med 15 mill. kroner i 2024.

I tillegg ble Kirkenes sykehus styrket med ytterligere 20 mill. kroner i statsbudsjettet for 2024. Det ble begrunnet med at den geopolitiske situasjonen gjør at sykehuset i Kirkenes står i en spesiell situasjon, der behovet for vaktberedskap oppleves større enn tidligere. For å gi sykehuset økt handlingsrom knyttet til beredskap og akutt-tjenester foreslås en varig økt bevilgning på 20 mill. kroner.

Svar:

Det er riktig at det i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2023 ble vedtatt en pakke for Øst-Finnmark. Et av tiltakene var å opprettholde intensivberedskapen

ved Kirkenes sykehus i Finnmarksykehuset HF, og det ble bevilget 15 mill. kroner til dette formålet.

Bevilgningen er videreført i år. I tillegg er Finnmarksykehuset HF ved Kirkenes sykehus i år styrket med ytterligere 20 mill. kroner. Dette er en varig økt bevilgning som skal gi sykehuset økt handlingsrom knyttet til beredskap og akutt-tjenester.

For å svare på spørsmålet fra representanten, har jeg innhentet oppdatert informasjon fra Helse Nord RHF.

Bevilgningen på 15 mill. kroner for å opprettholde intensivberedskapen ved Kirkenes sykehus er brukt til å dekke 15,2 stillinger ved intensivavdelingen/akuttmottaket.

Når det gjelder bevilgningen på 20 mill. kroner knyttet til beredskap og akutt-tjenester, er midlene per august 2024 brukt slik:

- 9,3 mill. kroner til legemidler ved medisinsk poliklinikk (6,3 mill. kroner) og laboratorie-rekvisita knyttet til medisinsk biokjemi (3,0 mill. kroner).
- 2,3 mill. kroner til prehospitaltjenester for styrking av personalsituasjonen ved AMK (akuttmedisinsk kommunikasjonsentral).
- 2,9 mill. kroner til å sikre legedekningen og vaktberedskapen ved helikopterbasen i Kirkenes.

Resterende 5,5 mill. kroner er satt av, men foreløpig ikke tildelt, til opptrapping av personell ved bilambulans øst, og til å sikre driften ved helikopterbasen i Kirkenes.

SPØRSMÅL NR. 2638**Innlevert 28. august 2024 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 5. september 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvilke endringer Barne- og familiedepartementet har gjort i retningslinjene for voksen stebarnsadoptsjon som følge av Stortingets anmodningsvedtak 867 4. mai 2021, og for endringer anmodningsvedtaket har medført i saksbehandling og vedtak i slike saker?

BEGRUNNELSE:

4. mai 2021 vedtok Stortinget å be «regjeringen sikre at det myndige barnets mening vektet tyngre i saker om voksen stebarnsadoptsjon». I Meld. St. 4 (2021-2022) rapporterte Barne- og familiedepartementet vedtaket som fulgt opp.

22. februar 2022 ba Kathy Lie statsråden om å redegjøre for når og hvordan Stortingets enstemmige vedtak om å sikre større tyngde til barnets mening ved voksen-

adopsjon blir fulgt opp. Statsråden svarte at man regnet vedtaket som fulgt opp, og at Bufdir allerede har gjort noen endringer.

21. februar 2023, ba spørsmålsstiller statsråden redegjøre for når og hvordan Stortingets enstemmige vedtak om å sikre større tyngde til barnets mening ved voksenadopsjon var blitt fulgt opp. I statsrådets svar kom det frem at det er igangsatt et «større utgreiingsarbeid» på området, og hun viser til et oppdrag gitt Bufdir der fristene var utsatt tre gange. Den siste var juni 2023.

Undertegnede stilte et nytt spørsmål 31. mai 2023 om hvilken fremdrift statsråden la til grunn for det videre arbeidet. I svaret sa statsråden at en sak Sivilombudet hadde til behandling og forespørslar fra Stortinget viser uenighet om hvordan reglene skal forstås og praktiseres. Hun viste også til Bufdirs oppdrag, og ville vurdere hvordan dette skal følges opp og komme tilbake til Stortinget med forslag til eventuelle regelendringer. Hun gjorde det klart at saken fra hennes side ville bli prioritert.

Sivilombudet har i arbeidet med en klagesak om avslag på en søknad om voksen stebarnsadopsjon, redegjort for sin lovforståelse overfor departementet. Ombudet har et annet syn enn Bufdir på hvordan myndige personers mening om hva som er til eget beste skal vektes i vurderingen av om vilkår for voksen stebarnsadopsjon er oppfylt. Departementet slutter seg i hovedsak til Sivilombudets vurderinger i brev til ombudet 6. desember 2023.

Jeg er kjent med at Bufdir i juni av slo en annen, tilsvarende søknad om voksen stebarnsadopsjon. Når jeg nevner dette avslaget konkret, er det fordi det gir grunn til å spørre i hvilken grad Bufdir har endret sin praksis for å bringe den i overensstemmelse med departementets syn på dagens rettstilstand. I denne saken var det andre gang søkeren hadde fått sin søknad avslått. Ved avslaget i juni i år var begrunnelsen den samme som ved første avslag.

Svar:

Som representanten Pettersen viser til, fatta Stortinget 4. mai 2021 eit oppmodingsvedtak om at regjeringa må sikre at det myndige barnet si meining vert vekta tyngre i saker om vaksen stebarnsadopsjon. Rapporteringa på vedtaket er avslutta, jf. Meld. St. 4 (2021-2022) og Innst. 141 S (2021-2022), etter at rundskrivet til adopsjonslova blei endra for å oppnå ein riktig praksis. Eg viser til svaret mitt på spørsmålet frå representanten Pettersen stilt 21. februar 2023, der endringane i rundskrivet som vart gjort før dette tidspunktet er omtalt.

I 2021 og 2022 var det ein auke i andelen innvilga søknader i regionane i Bufetat, samanlikna med åra før (frå 2016). Eg vil òg understreke at fleirtalet av søknadene om vaksenadopsjon er innvilga kvart år sidan 2006, forutan i 2020. I 2022 kom det inn totalt 144 søknader til regionane i Bufetat, og 76 vart innvilga og 38 vart avslåtte. Dette inneber at 67 pst. vart innvilga og 33 pst. avslått.

Når det gjeld klagesaker, omgjorde Bufdir i 2021 og 2022 høvesvis 35 pst. og 30 pst. av klaga på avslag, samanlikna med 0 pst., 13 pst. og 13 pst. i høvesvis 2018 (etter oppstart av statistikkføring 1. september), 2019 og 2020.

Når det gjeld adopsjon av vaksne stebarn i 2023, kom det inn totalt 207 søknader, og regionane i Bufdir innvilga 109 søknader og av slo 32. Bufdir omgjorde 23 pst. av klaga på avslag i 2023 (dette talet må sjåast i lys av at talet på slike vedtak var lågare dette året fordi handsaminga av fleire klagesaker blei utsett til 2024).

Kvar sak som handlar om adopsjon av vaksne stebarn blir avgjort etter ein konkret og samansett vurdering der fleire tilhøve speler inn. Den samla statistikken viser likevel at både regionane (Bufetat) og Bufdir innvilgar fleire søknader enn tidlegare, og tala er ein indikasjon på at eige adopsjonsønske generelt blir tillagt stor vekt.

Som representanten Pettersen nemner, har Sivilombudet gjennomført ei vurdering av regelverket om vaksen stebarnsadopsjon i samband med ei sak som var klaga inn for ombudet. Departementet slutta seg langt på veg til lovforståinga til Sivilombudet. Som ein del av oppfølginga av saka bad departementet Bufdir om å gjennomføre ei ny endring av adopsjonsrundskrivet, med grunnlag i framstillinga til departementet for synet på gjeldande rett. Som følgje av dette vart adopsjonsrundskrivet endra i april 2024. Bufdir har gjort ein heilskapleg gjennomgang av kapittelet om adopsjon av vaksne, der det å sikre rett vektlegging av det vaksne stebarnets eigne synspunkt har vore sentralt. I etterkant har Sivilombudet avslutta oppfølginga si av saka.

Sakshandsaminga av søknader om vaksen stebarnsadopsjon skjer no etter den reviderte utgåva av rundskrivet, og alle regionane i Bufetat er godt orienterte om endringane. Endringane har mellom anna ført til at regionane og Bufdir har intensivert arbeidet med å innhente opplysningar frå den som blir søkt adoptert.

I bakgrunnen for spørsmålet tar representanten Pettersen opp ei konkret sak. Eg kan ikkje kommentere enkeltsaker. Det er regionane i Bufetat som handsamar søknader om adopsjon, med Bufdir som klageinstans. Generelt kan eg seie at Bufetat og Bufdir vurderer dei konkrete tilhøva i kvar sak, på bakgrunn av lovgjevinga og rundskrivet.

Til slutt vil eg stadfeste at departementet framleis arbeider med å følgje opp utgreiinga frå Bufdir av endringar i heile regelverket om adopsjon av vaksne, som direktoratet leverte i fjor. Departementet jobbar med å vurdere bredda i problemstillingane saka reiser, og vil komme tilbake til Stortinget om saka.

SPØRSMÅL NR. 2639**Innlevert 28. august 2024 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 5. september 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Mener statsråden det er forenelig med å ivareta lærenes metodefrihet og at lærerne har det faglige ansvaret for undervisningen at man vedtar seg bort fra læremidler lærere og skoleledere ønsker å ta i bruk i sin undervisning?

BEGRUNNELSE:

På NRK sine nettsider kunne man nylig lese om frustrerte lærere og rektorer i Nordre Follo kommune. Bakgrunnen for frustrasjonen var at lokalpolitikere ønsker å fjerne nettbrett fra 1. trinn.

Til tross for at kommuneadministrasjonen anbefalte politikerne å legge det politiske ønsket i skuffen, så vil flertallet av kommunestyret fortsette å forfølge ambisjonen om å fjerne et av verktøyene lærerne har i undervisningen sin. I opplæringsloven ble det så sent som i år presisert at det er den som er ansatt i lærerstilling som kan ha faglig ansvar for opplæringen. Å eksplisitt fjerne et læremiddel er noe som griper direkte inn i undervisningssituasjonen. Å fjerne et læremiddel begrenser metodefrihet og vil kunne få konsekvenser for hvordan lærerne, som har det faglige ansvaret, gjennomfører og planlegger undervisningen og hvordan de kan jobbe med tilpasset opplæring i sine elevgrupper.

Svar:

Ut fra opplæringsloven er det klart at læreren har det faglige ansvaret for opplæringen, og har således også ansvaret

for hvilke metoder, bøker og skjermer som skal brukes for å nå målene i læreplanene. Det viktige er at valgene som tas hele tiden er de beste for elevenes læring. Lærernes metodefrihet utøves innenfor de nasjonale rammene som følger av opplæringsloven og blant annet læreplanverket, og innenfor de lokale rammene som fastlegges av skoleeierne. Det følger av læreplanverkets overordnede del at skolen blant annet kan tilpasse opplæringen gjennom arbeidsformer og pedagogiske metoder, bruk av læremidler, organisering, og i arbeidet med læringsmiljøet, læreplaner og vurdering.

Kommunen er som skoleeier både juridisk og økonomisk ansvarlig for å tilby grunnskoleopplæring til elevene, og har på en rekke områder stor frihet til selv å bestemme hvordan opplæringen skal organiseres. Blant annet kan skoleeiere ta beslutninger om innkjøp og bruk av læremidler og om utforming av skolebygg. Kommunene og private eiere vil gjennom rammene som legges lokalt, kunne påvirke hvilke forutsetninger lærerne har for å utføre oppdraget sitt.

På generelt grunnlag er jeg opptatt av at kommunene legger til rette for dialog med skolene og ansatte, slik at de kan ta gode beslutninger i tråd med hva som er det beste for elevenes læring. Felles arenaer hvor man utveksler erfaringer og synspunkter er et godt utgangspunkt for tillit og samarbeid, og vil styrke arbeidet med å gi opplæring av best mulig kvalitet til elevene.

SPØRSMÅL NR. 2640**Innlevert 28. august 2024 av stortingsrepresentant Abid Raja****Besvart 5. september 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Hvor lange har statsråden tenkt til å vente, og hvor lenge må vi vente før man kan skaffe seg den viktige oversikten over hvor mange pulter som blir stående tomme i norske

klasserom gjennom at det opprettes et nasjonalt fraværsregister?

BEGRUNNELSE:

I fjor beregnet TV2 at inntil 30 000 elever i Norge har et bekymringsfullt høyt fravær. TV2 gjorde beregningene i fravær av offentlig statistikk som gir oversikt over hvor stort fraværet er i 1-9 trinn. For mens Utdanningsdirektoratet hvert år samler inn statistikk for videregående skole og avgangselever på ungdomsskolen er det fortsatt ingen som har oversikt over hvor stort samlet fraværet er i de første 9 årene. Til tross for at fagfolk mener en nasjonal fraværstatistikk kunne gitt oversikt over omfang og utvikling over tid, og at høyt skolefravær er bekymringsverdig for barn og unges skoleløp. Barneombudet mente også at det var behov for en mer kunnskap om ufrivillig skolefravær. Det er etter spørsmålsstillers syn spesielt alvorlig, fordi ufrivillig skolefravær og høyt fravær kan være tegn på at barn ikke har det bra. Høyt fravær går også utover barnas læring og kan bidra til læringshull. Det er nå et år siden TV2 avsløringene. Norske klasserom fylles igjen av elever. Det snart et års siden de faglige anbefalingene fra Udir kom. Fortsatt har man ingen nasjonal oversikt over hvor mange elever som har et bekymringsfullt fravær, eller starten på et nasjonalt grunnlag for å kunne si noe om ufrivillig skolefravær over tid. Statsråden har fått faglige anbefalinger og hatt disse til vurdering i snart et år.

Svar:

Skolefravær er et tema i den kommende stortingsmeldingen om 5.-10. trinn som skal legges frem for Stortinget om

kort tid. I meldingen vil jeg også skrive mer om hvilken løsning for registrering av fravær vi utreder, og et forslag skal legges frem så raskt som mulig.

Tilstedeværelse på skolen er svært viktig for at elevene skal få den opplæringen de har krav på, og for at skolen skal kunne skape et trygt og godt skolemiljø og følge opp elevene både faglig og sosialt. Vi har sett en økning i bekymringsfullt skolefravær de siste årene, og denne utviklingen må snu. Derfor ga jeg før sommeren Utdanningsdirektoratet i oppdrag å iverksette en rekke tiltak for å støtte skolens arbeid med forebygging og oppfølging av skolefravær. Regjeringen har også gitt et oppdrag til 13 offentlige etater om å gjennomføre et tverrsektorielt arbeid for å sikre bedre og raskere samarbeid på tvers av offentlige tjenester i fraværssaker, slik at elever med bekymringsfullt fravær skal få hjelp til å komme tilbake på skolen så raskt som mulig.

I tillegg til dette vil jeg få på plass en nasjonal oversikt over fravær på alle trinn i skolen. Arbeidet med å få dette på plass er i gang, men avhengig av løsning berører en nasjonal innsamling av slik informasjon noen prinsipielle spørsmål, blant annet knyttet til barns personvern. Vi må derfor ta oss tid til å gjøre nødvendige vurderinger for å sikre forholdsmessighet i tiltaket. Det er også viktig at en oversikt ikke medfører unødvendig rapportering eller merarbeid i skolen, men at man så langt som mulig kan benytte fraværdata som allerede samles inn lokalt.

SPØRSMÅL NR. 2641

Innlevert 29. august 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 5. september 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Kjøttprodukt blir seld med store tap og subsidiert med milliardbeløp i norske matvarebutikker. Det må matjedene ta igjen på andre måtar, slik at m a frukt og grønt er langt dyrare i butikk enn det burde vere. Det gjer det dyrt og vanskelig for folk flest å følge nye kosthaldsråd.

Vil næringsministeren saman med helseministeren ta initiativ til eit møte med dei store daglegvarekjedene for å bli enige om ein praksis der vi får slutt på at kjøtt blir seld med store tap - og frukt og grønt som følge av det blir dyrare enn nødvendig?

GRUNNGJEVING:

Kjelde for påstanden om at kjøtt blir seld med store tap og subsidiert med milliardbeløp i norske matvarebutikker: Intervju med Reitans konsernsjef i Podkasten «Innen 2030 med Hanne-Lene», publisert 28. august 2024.

Svar:

Eg er positiv til initiativ som støttar opp om kosthaldsråda. Det er bra for folkehelsa. Det kan også bidra til økt bruk av frukt og grønnsaker som er produsert i Noreg.

Prisfastsetjing i daglegvarebransjen, så vel som i andre forbrukarmarknader, er resultat av konkurranse og forbrukarane sine preferansar. Undersøkingar viser at pris er ein av dei viktigaste faktorane for val av matvarer. Det er difor uheldig dersom prisen på produkt vi ønskjer at befolkninga skal ete mindre av er uforholdsmessig låg og omvendt for matvarer vi ønskjer at befolkninga skal ete meir av. Ekspertgruppa som leverte rapporten sin om kostnadseffektive kosthaldstiltak i januar i år, peikte på at det er viktig å leggje samfunnet til rette på ein slik måte at forbrukar både har moglegheit, evne og motivasjon til å ta gode kosthaldsval. Dei peikte og på nødvendigheita av å betre utnytte potensialet i strukturelle verkemiddel som kan påverke matomgivnadene våre i ei retning som fremjar sunnare matval. Strukturelle verkemiddel antakast å vere meir effektive på samfunnsnivå og utjamne sosiale forskjellar i kosthald i større grad enn individuelle tiltak. Prisverkemiddel er eitt av fleire supplerande tiltak ekspertgruppa har foreslått.

Prisregulering er eit inngripande tiltak med risiko for utilsikta verknader. Dersom ei prisregulering skal verke etter formålet krev det grundig utgreiing for å sørgje for at tiltaket ikkje går lenger enn nødvendig og er forholdsmessig. Det vil vere svært utfordrande å fastsetje nøyaktig kva prisnivå som er det «riktige». Det kan også gi insentiv for aktørar til å omgå reguleringa, og kan difor krevje store ressursar å handheve.

Det er heller ikkje slik at det er gitt at ei prisregulering av kjøt vil innebere lågare prisar for frukt og grønt. Dette avheng av korleis daglegvarekjedene set prisane på frukt og grønt. Det er dermed ein risiko for at prisregulering på kjøt kan gje auka prisar til forbrukarane samla sett.

Redusert meirverdiavgift på frukt og grønt har også usikre verknader. Om redusert meirverdiavgift på frukt og grønt vil kome forbrukarane til gode avheng av i kva grad avgiftsreduksjonen overførast til forbrukarane. Her spelar konkurransesituasjonen i daglegvarebransjen ei viktig rolle. Det er fleire forhold ved daglegvarebransjen som indikerer at det er svak konkurranse. Dette kan føre til at effekten av redusert meirverdiavgift på frukt og grønt ikkje vil ha den ønska effekten.

Omsynet til landbrukspolitiske målsetjingar må også takast med i vurderinga av reguleringar. Ei velfungerande verdikjede er viktig for norsk matproduksjon. For norsk jordbruk er målet å produsere det forbrukarane etterspør gjennom å ta i bruk det samla ressursgrunnlaget i heile landet. Regjeringa la i Meld. St. 11 (2023-2024) fram ein strategi for å nå eit mål om 50 prosent sjølvforsyning av jordbruksvarer innan 2035. Strategien fekk brei oppslutning i Stortinget. Hovudstrategien er å forbetre og auke produksjonen av planteprodukt, både til mat og fôr, samt oppretthalde den høge norskdelen av kjøt, mjølk og egg. Det er også vektlagt å styrkje jordbruket si konkurransekraft mot import slik at etterspørselen etter norske jordbruksvarer aukar.

Effektiv konkurranse kan føre til lågare prisar og betre utval, og regjeringa arbeider med ei rekkje tiltak for å betre konkurransen i daglegvarebransjen. Eitt av punkta i regjeringa si tipunksplan for betre konkurranse i daglegvarebransjen inneber å finne ut meir om lønnsemd og marginar i bransjen. Konkurransetilsynet leverte før sommaren ein rapport som viste høy lønnsemd i daglegvarebransjen. Konkurransetilsynet sin rapport om produktmarginar skal etter planen bli oversendt departementet i haust.

Representanten spør om eg vil ta eit initiativ til eit møte med dei store daglegvarekjedene for å bli einige om å få slutt på ein praksis som inneber at kjøt blir selt med tap. Eit slikt møte kan fort utvikle seg til ein møteplass der daglegvarekjedene, som er konkurrentar i same marknad, kan diskutere prissetjing av kjøt. Dette er forretningssensitiv informasjon, som det av konkurranseomsyn er viktig at ikkje blir delt mellom konkurrentar. Deling av slik informasjon legg til rette for priskoordinering, som kan ha konkurranseskadelege effektar og føre til høgare prisar til forbrukarane. Samarbeid, for eksempel priskoordinering, som avgrensar konkurransen er forboden etter konkurranselova § 10. Forbodet mot konkurranseavgrensande samarbeid gjeld ikkje berre formelle avtalar, men også meir uformelt samarbeid, som for eksempel at konkurrentar i samforstand endrar prisane på varene sine. Eit slikt møte som representanten skisserer meiner eg difor ikkje er vegen å gå.

Regjeringa er oppteken av å støtte opp under kosthaldsråda, og vi ønskjer både innspel og samarbeid med relevante aktørar. Det inneber også å ha dialog med og møte ulike aktørar, og få innspela deira. Eg er difor positiv til eit møte der dette blir diskutert, men at det skjer innanfor rammene av blant anna konkurranselova.

SPØRSMÅL NR. 2642**Innlevert 29. august 2024 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 5. september 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Kan statsråden kome med ei oversikt over kor mykje pengar dei ulike fylka brukar på skuleskyss med taxi, korleis har utviklinga av bruken vore dei siste åra, og få ei vurdering frå statsråden på denne utviklinga?

GRUNNGJEVING:

I fleire avisoppslag er det blitt sett søkelys på den stadig aukande bruk av taxi. Vi vil gjerne vite meir om bakgrunn for denne auken, kor reell den er og kva tankar statsråden gjer seg om denne utviklinga.

<https://www.nrk.no/innlandet/stadig-flere-unge-trenger-skoledrosje-pa-grunn-av-psykisk-helse--na-skal-ei-nemnd-bestemme-1.16953042>

<https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/Rzrmwa/flere-elever-trenger-taxi-skyss-har-tatt-helt-av>

Svar:

Spørsmålet fra stortingsrepresentanten ble stilt til kommunal- og distriktsminister Erling Sande, men besvares

av meg som kunnskapsminister ettersom skuleskyss faller innenfor mitt ansvarsområde.

Jeg har merket meg oppslagene i media, og deler bekymringen som kommer frem. Det er positivt at fylkeskommunene har et aktivt forhold til dette temaet, både av hensyn til elevenes beste og til ressursbruken.

Fylkeskommunen har ansvar for å oppfylle retten til skyss for elever både i grunnskolen og i den videregående skolen. Når fylkeskommunen sørger for skyss for elever i grunnskolen skal kommunen dekke utgiftene som tilsvarer persontakst for enkeltreiser på strekningen. Opplæringsloven omtaler ikke hvordan skyssen skal være organisert.

Inntektssystemet for fylkeskommunene baserer seg på et rammetilskudd fra staten. Det er opp til fylkeskommunen hvordan disse inntektene disponeres til blant annet skuleskyss. Departementet har derfor ikke opplysninger om hvor mye fylkeskommunene bruker på skuleskyss med taxi.

SPØRSMÅL NR. 2643**Innlevert 29. august 2024 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 4. september 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å få avvirket teoriprøver på en smidigere måte enn det som er tilfelle i dag, slik at kandidater som skal ta sertifikat ikke opplever å måtte stå i lange køer for å få tatt teoriprøven?

BEGRUNNELSE:

Det har i lengre tid vært vanskelig å få tak i ledige prøver for å ta teoritest hos statens vegvesen når en skal ta sertifikat. Før pandemien var det drop in fremfor timebestilling for å avlegge teori prøven. Dette opplevdes som en langt smidigere løsning, som ga både kortere ventetid

og bedre utnyttelse av kapasiteten. Når det nå kun er timebestilling er det satt av 90 minutter til hver kandidat, mens det i realiteten er mange som bruker kortere tid. I tillegg er det selvsagt også enkelte som ikke møter opp til avtalt time. Dette gjør at plasser blir stående tomme, mens andre venter i kø. Strykprosenten er dessverre høy, men her må en bruke andre middel for å få ned denne, og dette er ikke et argument imot å kunne tilby en mest mulig smidig løsning for brukerne.

Svar:

Det har i en periode vært for lang ventetid for å ta teori-prøven på noen av våre trafikkstasjoner. Statens vegvesen har derfor iverksatt flere tiltak for å bedre tilbudet. Antall timer for teori-prøve som legges ut er økt, og det tas høyde for at de aller fleste kandidatene bruker betydelig kortere tid enn de har til rådighet. Det settes altså ikke av 90 minutter til hver prøve, slik representanten skriver. Statens vegvesen har opplyst at disse tiltakene allerede nå viser positive resultater, med kortere ventetid for teori-prøven på flere steder.

I dag er det også en systemteknisk utfordring at det er mulig for en kandidat å bestille flere timer til samme prøve, og at reserverte prøver ikke avbestilles. Statens veg-

vesen forbedrer nå dette systemet, og en løsning er planlagt lansert i løpet av september. Dette tiltaket forventes også å påvirke ventetiden på teori-prøven positivt.

Statens vegvesen har gitt uttrykk for at ordningen med timebestilling sammenliknet med «drop-in», gir betydelig bedre ressursutnyttelse og mer forutsigbarhet for kandidatene. Innføringen av timebestilling synes ikke å ha påvirket kapasiteten, da etaten i dag gjennomfører flere teori-prøver enn årene før timebestilling ble innført.

Avslutningsvis vil jeg vise til at strykprosenten for teori-prøven på over 40 % tyder på at mange kandidater stiller for dårlig forberedt. Dette påvirker selvsagt også kapasitet og ventetid negativt.

SPØRSMÅL NR. 2644

Innlevert 29. august 2024 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide

Besvart 5. september 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Den nye EU-kommisjonen forventes å legge frem en forsvarsindustri-strategi i løpet av de neste månedene.

Hvordan vurderer statsråden Norges muligheter for å påvirke utviklingen av strategien, og hvordan vil regjeringen sikre at norsk forsvarsindustri får anledning til å delta i nye initiativer som strategien lanserer?

Svar:

Forsvarsindustrien er en viktig del av totalforsvaret og sentral for Forsvarets operative evne og utholdenhet. I dagens sikkerhetspolitiske situasjon har forsvarsindustrien en enda større betydning for forsvarsevnen. Regjeringen er derfor opptatt av å videreutvikle og ytterligere styrke norsk forsvarsindustri og -teknologi.

Regjeringens forsvarsindustrielle politikk er omtalt i langtidsplanen for forsvarssektoren, Prop. 87 S (2023-2024). Blant hovedprioriteringene er å legge til rette for internasjonalt FoU- og materiellsamarbeid for å sikre norske aktører tilgang til de fremste teknologiske og industrielle miljøer og arenaer hvor fremtidens teknologiske løsninger og systemer utvikles.

Regjeringen har derfor vært opptatt av å spille inn til EU-kommisjonens arbeid med EUs forsvarsindustrielle strategi, European Defence Industrial Strategy (EDIS), som ble lansert 5. mars i år. Et sentralt tiltak i EDIS er forslag-

et om å etablere European Defence Industry Programme (EDIP), som foreslås åpnet for deltagelse fra Norge, Island og Liechtenstein i forordningens programdel.

Norge deltar i to forløpere til EDIP, ASAP (Act in Support of Ammunition Production) og EDIRPA (European Defence Industry Reinforcement through common Procurement Act). Deltakelsen har gitt verdifull erfaring og for ASAPs del meget sterk uttelling for norsk ammunisjons-, sprengstoff- og missilindustri. Søknadene til EDIRPA er fortsatt til vurdering i EU-kommisjonen. Regjeringen vil blant annet i lys av dette vurdere norsk deltagelse i EDIP og komme tilbake til Stortinget med en tilrådning.

SPØRSMÅL NR. 2645**Innlevert 29. august 2024 av stortingsrepresentant Abid Raja****Besvart 5. september 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Mener statsråden bemanningsnormen fungerer etter hensikten når det er denne virkeligheten foreldre og ansatte møter i barnehagene?

BEGRUNNELSE:

I forrige uke leverte Foreldreopprøret flere krav til Stortinget. Bakgrunnen for at tre småbarnsforeldre møtte opp på Stortinget var hvordan de, og over 20 000 andre foreldre med barn i barnehage, opplever barnehagen for sine barn. Foreldreopprøret er tydelige på at de som jobber i barnehagene ikke har tid nok til å gi nødvendig omsorg og hjelp til barna som er i barnehagen. At det er for få ansatte på jobb fordi grunnbemanningen er for lav. Historiene fra foreldrene bekymrer. 12 småbarn på 1 ansatt ved levering kl 8.15 – Forelder, barn 2 år. Da barnet mitt var ett år og hadde begynt i barnehage, måtte jeg levere ekstra tidlig for å rekke å legge barnet til sin første dupp selv. For at barnet skulle sovne i vognen trengte den noen minutter med trilling, det kunne ikke barnehagen bistå med pga at det bare var en ansatt sammen med de andre barna på avdelingen. Forelder, barn 1 år.

Svar:

Jeg er som representant Raja opptatt av bemanningssituasjonen i barnehagene. Historiene som deles er bekymringsfulle.

Minimumskravet til grunnbemanning ble lovfestet i barnehageloven i 2018, og i 2023 oppfylte 99 prosent av barnehagene kravet i bemanningsnormen. Barnehageloven stiller også krav utover dette: Det er et overordnet krav om at bemanningen skal være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Dette kravet gjelder hele åpningstiden, også ved sykdom og annet fravær. Også annet regelverk setter krav, som f.eks. rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver som gir føringer for hvordan eier, styrer, barnehagelærere og andre ansatte skal arbeide for at alle virksomheten er pedagogisk tilfredsstillende. Dette betyr at eiere skal sørge for at det til enhver tid er nok ansatte på jobb til at personale kan drive en tilfredsstillende og forsvarlig virksomhet, og at det settes inn vikar ved behov. Vi ser at kommunene i liten grad fører tilsyn med dette kravet, og at sykefraværet i barnehagesektoren er betydelig høyere enn gjennomsnittet for alle sysselsatte. Dagens bemanningssituasjon viser at det er behov for å sikre bedre regelverksetterlevelse. Jeg har derfor gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å utarbeide en veileder som skal tydeliggjøre retningslinjene og regelverket for bemanning. Veilederen skal etter planen være klar januar 2025.

Jeg jobber samtidig med å vurdere andre tiltak som skal bidra til å sikre kvalitet i barnehagene, og er blant annet i dialog med partene om behov for systematisk innsats for å sikre godt arbeidsmiljø for de ansatte.

SPØRSMÅL NR. 2646**Innlevert 29. august 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 9. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

NRK kunne 21. august fortelle om lav bemanning og farlige situasjoner som arrestforvalterne i landet blir utsatt for. Fra 1. september stilles det krav til at man er to på jobb, dersom det er mulig med fysisk kontakt med den

innsatte, likevel opplyser Politidirektoratet at det ikke er satt av penger for å oppnå kravet om flere på jobb.

Mitt spørsmål til statsråden er om arrestforvalterne fremover kan forvente å faktisk ha en kollega på jobb etter 1. september og om det kommer til å følge med penger til bedre bemanning?

BEGRUNNELSE:

Det vises til denne saken; <https://www.nrk.no/norge/han-er-ofte-alene-pa-jobb-med-kriminelle--de-er-sykere-enn-for-1.16987605>

Landets arrestforvaltere forteller om lav bemanning og farlige situasjoner som arrestforvalterne i landet blir utsatt for. En arrestforvalter forteller i saken til NRK om en mer krevende arbeidshverdag og stadig sykere innsatte. Det krever bedre bemanning for å sikre om de ansattes helse, sikkerhet og arbeidsmiljø, men også for å ivareta de innsatte på en god måte. Det vil være vesentlig at det følger med mer penger til bedre bemanning hvis kravet om to kollegaer på jobb, dersom det er mulig med fysisk kontakt med den innsatte, faktisk skal gjelde i praksis og ikke bare på papiret.

Svar:

Politidirektoratet har i revidert nasjonal instruks for politiets arrester (arrestinstruksen) innført krav til bemanning på to personer i arrestlokalet i situasjoner hvor det

er mulighet for fysisk kontakt mellom den arresterte og arrestpersonellet. Det nye kravet sikrer at arrestantene og deres rettigheter blir bedre ivaretatt, og øker sikkerheten til de som jobber i arresten.

Selv om dette nå er instruksfestet, har flere tjenestesteder allerede oppfylt kravet, enten ved at det alltid er to tilstede, eller ved at det er mulig å få tjenesteperson nummer to til arresten innen kort tid. For mindre lokasjoner eller lokasjoner hvor det ikke er tilsatt arrestforvarere, er det tatt inn nye unntaksregler for å sikre at instruksen blir praktisk anvendelig.

Innføringen av den nye instruksen dekkes innenfor politidistriktenes egne rammer. Politidirektoratet opplyser at de er trygge på at politidistriktene vil organisere sin tjeneste og bemanningssituasjon for å ivareta både de ansatte og de innsattes behov og rettigheter på en god måte, i tråd med instruksen.

I tillegg opplyser Politidirektoratet at det vil være tett dialog mellom direktoratet og politidistriktene om oppfølgingen av den nye instruksen.

SPØRSMÅL NR. 2647

Innlevert 29. august 2024 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 13. september 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hva vil det koste å heve minsteytelsene i velferdssystemet?

BEGRUNNELSE:

Jeg ber om beregninger for uføretrygd, arbeidsavklaringspenger og alderspensjon, at opptrappingen settes til fire og seks år, og iverksettelse fra 1. januar 2025. I tillegg til beregninger dersom satsene settes likt EU60 og EU60 for enslige for alle, ber jeg om beregninger dersom satsene for samboende økes med det samme årlige kronebeløpet som for enslige, og dersom satsene for samboende økes på en slik måte at den relative forskjellen mellom enslige og samboende blir lik som i dag. Altså totalt fire varianter per ytelse. Jeg ber også om at den tilhørende kostnaden ved å kutte skatten for pensjonister med minsteytelse beregnes, hvor mange personer som vil bli berørt av opptrappingen og hvordan opptrappingen vil påvirke antallet personer med inntekt under EU60.

Svar:

Norge har ingen fastsatt lavinntektsgrense, men det er vanlig å bruke et relativt mål der man tar utgangspunkt i det generelle inntektsnivået i befolkningen. Grensen settes da gjerne til en andel av medianinntekten, vanligvis 50 eller 60 prosent.

En grense som ofte brukes, er EU60, som i spørsmålet. Når denne grensen beregnes, summeres inntekten etter skatt på husholdningsnivå og deles på antall forbruksenheter for å korrigere for stordriftsfordeler. Første voksen regnes som 1, andre voksen som 0,5 og hvert barn som 0,3 (EU-skala). Siktemålet er at den ekvivalentinntekten man da kommer fram til, skal gi om lag lik levestandard uavhengig av husholdningstype. Hvert husholdningsmedlem tildeles den beregnede ekvivalentinntekten for husholdningen. Grensen EU60 utgjør 60 prosent av median ekvivalentinntekt, det vil si 60 prosent av den midterste ekvivalentinntekten når inntektene sorteres i stigende rekkefølge. EU60 er dermed en relativ lavinntektsgrense,

der EU kaller denne grensen for en «at-risk-of-poverty threshold».

Andre lavinntektsgrenser som beregnes ut fra lignende metodikk, er OECD50, OECD60 og EU50. Det finnes ikke noe fasitsvar på hvilken lavinntektsgrense man

bør legge til grunn. Tabell 1 viser ulike lavinntektsgrenser for enslige og par uten barn beregnet av SSB for 2022, som er siste tilgjengelige år. Det framgår av tabellen at EU60 er den (klart) høyeste av disse lavinntektsgrensene.

Tabell 1 Lavinntektsgrenser etter husholdningstype. Inntekt etter skatt. Kroner. 2022

	OECD-skala, 50 pst.	OECD-skala, 60 pst.	EU-skala, 50 pst.	EU-skala, 60 pst.
Enslig	186 200	223 400	220 700	264 800
Par uten barn	316 500	379 800	331 000	397 200

Kilde: Statistisk sentralbyrå (tabell 09593).

Grensene for Norge beregnes ut fra inntektene til norske husholdninger alene. Fordi det generelle inntektsnivået i norske husholdninger er relativt høyt i internasjonal sammenheng, vil Norges lavinntektsgrense med EU60-metodikk i all hovedsak være høyere enn EU-landene sine lavinntektsgrenser.

Generelt

I tråd med spørsmålet har Arbeids- og velferdsdirektoratet utført beregninger med utgangspunkt i EU60 for Norge. Spørsmålet gjelder bare enslige og gifte/samboende, og vi ser derfor bort fra barn og barnetillegg/barneetrygd. Blant alderspensjonister er det dessuten få som har barn under 18 år.

EU60 i 2022 utgjorde 264 800 kroner for enslige og 397 200 kroner for et par uten barn, det vil si 198 600 kroner per gift/samboende. Oppjustert med lønnsvekstanslagene for 2023 (5,2 pst.) og 2024 (5,2 pst.) i revidert nasjonalbudsjett, gir dette grenser i 2024 på 293 055 kroner for enslige og 219 791 kroner for gifte/samboende.

EU60 gjelder inntekt etter skatt. Siden skattereglene for 2025 (og senere) er ukjente, er det lagt til grunn at man benytter skattereglene for 2024 for å beregne nødvendige nivå før skatt for at ytelsene skal utgjøre EU60 etter skatt. Uføretrygd og arbeidsavklaringspenger følger samme skatteregler som lønnsinntekt. Grensene før skatt i 2024 blir da 363 125 kroner for enslige og 253 810 kroner for gifte/samboende. Det tilsvarer henholdsvis 2,971 og 2,077 G med gjennomsnittlig grunnbeløp for 2024 på 122 225 kroner.

Det er lagt til grunn at skattereglene for alderspensjon justeres slik at minsteytelsene er skattefrie, og grensene for alderspensjon før skatt blir dermed de samme som etter skatt, altså 293 055 for enslige og 219 791 kroner for gifte/samboende. Det tilsvarer 2,398 og 1,798 G. Provenyvirkningen av endrede skatteregler er anslått av Finansdepartementet ved hjelp av Statistisk sentralbyrås skattemodell LOTTE-Skatt.

Enkelte gjeldende minstesatser er høyere enn EU60. Ut fra spørsmålsstillingen («heve minsteytelsene») er det lagt til grunn at disse minstesatsene ikke settes ned til EU60. Dersom man generelt ønsker å harmonisere

minstesatsene til EU60-nivå, ville imidlertid dette kunne bidra til å dekke inn merutgiftene fra økningene.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har ikke kunnet anslå hvordan økte minstesatser påvirker antall personer med inntekt under EU60. Det skyldes blant annet at direktoratet ikke har data om alle typer inntekter i Norge (for eksempel tjenestepensjoner og bostøtte). Slike beregninger ville kreve en større utredning som faller utenfor rammen for skriftlige spørsmål.

Uføretrygd

Uføretrygden har fem ulike minstesatser. Fra 1. juli 2024 har gifte/samboende minstesats på 2,329 G (ordinær), 2,379 G (konvertert fra uførepensjon) eller 2,709 G (unge uføre). Enslige har minstesats på 2,529 G (ordinær) eller 2,959 G (unge uføre).

Det er bedt om fire alternativer:

- EU60
- EU60 for enslige for alle
- Gifte/samboende får samme økning i kroner som enslige
- Gifte/samboende får økning slik at den relative forskjellen mot enslige blir uendret

For ytelsene til ung ufør og konverterte uførepensjonister antas det at satsøkningen skal bestemmes ut fra om de er enslige eller gifte/samboende. For eksempel foreslås det i alternativ a) at enslige skal ha en økt sats til 2,971 G, noe som innebærer en økning på 0,442 G for de med ordinær sats, og 0,012 G for enslige med ung ufør-status og minsteytelse.

I alternativ a) ville satser lik EU60 medføre en reduksjon for gifte. Som nevnt er det da lagt til grunn at satsen holdes uendret og ikke settes ned.

I alternativ c) er det lagt til grunn at den ordinære satsen for gifte og satsen for gifte konvertert fra uførepensjon skal øke med samme antall G som den ordinære satsen for enslige. Når det gjelder satsen for gifte unge uføre, antas det at den skal økes til den ordinære satsen for gifte.

I alternativ d) er det lagt til grunn at den ordinære satsen for gifte og satsen for gifte konvertert fra uførep-

ensjon skal utgjøre samme andel av den ordinære satsen for enslige som i dag. Også her antas det at satsen for gifte unge uføre skal settes lik den ordinære satsen for gifte.

Tabell 2 og 3 viser henholdsvis satsøkningene og de nye minstesatsene som er lagt til grunn.

Tabell 2 Uføretrygd. Satsøkning i de ulike alternativene. Grunnbeløp

Satsgruppe	Gjeldende sats	Satsøkning, alternativ a)	Satsøkning, alternativ b)	Satsøkning, alternativ c)	Satsøkning, alternativ d)
Gift, ordinær	2,329	0,000	0,642	0,442	0,407
Gift, konvertert	2,379	0,000	0,592	0,442	0,416
Enslig, ordinær	2,529	0,442	0,442	0,442	0,442
Gift, ung ufør	2,709	0,000	0,262	0,062	0,027
Enslig, ung ufør	2,959	0,012	0,012	0,012	0,012

Tabell 3 Uføretrygd. Nye minstesatser i de ulike alternativene. Grunnbeløp

Satsgruppe	Ny sats, alternativ a)	Ny sats, alternativ b)	Ny sats, alternativ c)	Ny sats, alternativ d)
Gift, ordinær	2,329	2,971	2,771	2,736
Gift, konvertert	2,379	2,971	2,821	2,795
Enslig, ordinær	2,971	2,971	2,971	2,971
Gift, ung ufør	2,709	2,971	2,771	2,736
Enslig, ung ufør	2,971	2,971	2,971	2,971

En alternativ forutsetning i alternativene c) og d) ville vært at satsen for konverterte gifte skulle settes til samme sats som ordinære gifte, slik som satsen for unge uføre gifte. Det ville gitt noe lavere merutgifter enn anslått nedenfor.

Utgiftene er generelt anslått i 2024-kroner, det vil si med (gjennomsnittlig) grunnbeløp på 122 225 kroner. Anslått helårseffekt for de ulike alternativene er merutgifter på a) 3 401 mill. kroner, b) 8 969 mill. kroner, c) 9 664 mill. kroner og d) 9 872 mill. kroner.

I tillegg til personer som i dag har minsteytelse, vil det i hvert alternativ være enkelte personer med ytelse som er lavere enn de nye minsteytelsene som berøres,

fordi de får ytelsen økt til den nye minsteytelsen. Antall berørte personer anslås til følgende i de ulike alternativene: a) 130 400, b) 254 100, c) 223 700 og d) 220 300.

Ved innfasing over fire eller seks år legges det til grunn at satsene trappes opp lineært. Som en forenkling er anslått antall uføre holdt fast, det vil si ikke justert for forventet demografi-utvikling mv. framover. Det er heller ikke justert for at antallet som fanges opp av de stadig økende minsteytelsene vil øke over tid. Denne forenklingen innebærer isolert sett at de oppgitte utgiftsøkningene er noe for høye i årene før helårseffekten nås.

Tabell 4 viser anslåtte merutgifter med disse forutsetningene.

Tabell 4 Uføretrygd. Merutgifter ved innfasing av de ulike alternativene over fire eller seks år. Mill. 2024-kroner (G = 122 225 kroner)

	Alt. a) 4 år	Alt. a) 6 år	Alt. b) 4 år	Alt. b) 6 år	Alt. c) 4 år	Alt. c) 6 år	Alt. d) 4 år	Alt. d) 6 år
Helårseff.	3 401	3 401	8 969	8 969	9 664	9 664	9 872	9 872
2025	850	567	2 242	1 495	2 416	1 611	2 468	1 645
2026	1 701	1 134	4 485	2 990	4 832	3 221	4 936	3 291
2027	2 551	1 701	6 727	4 485	7 248	4 832	7 404	4 936
2028	3 401	2 267	8 969	5 980	9 664	6 443	9 872	6 582
2029	3 401	2 834	8 969	7 474	9 664	8 054	9 872	8 227
2030	3 401	3 401	8 969	8 969	9 664	9 664	9 872	9 872

Arbeidsavklaringspenger

Arbeidsavklaringspenger har to minstesatser. Fra 1. juli 2024 er den ordinære minstesatsen 2,041 G. Person-

er under 25 år har en minstesats på 2/3 av 2,041 G. Minstesatsene avhenger ellers ikke av sivilstand.

Tabell 5 viser hvordan de ulike alternativene er tolket for arbeidsavklaringspenger. Endringen er sammenlignet med den ordinære minstesatsen på 2,041 G.

Tabell 5 Arbeidsavklaringspenger. Nye minstesatser i de ulike alternativene. Grunnbeløp

Satsgruppe	Enslige		Gifte/samboende	
	Nivå	Endring	Nivå	Endring
Gjeldende	2,041		2,041	
a) EU-60	2,971	+0,930	2,077	+0,036
b) EU-60 enslige for alle	2,971	+0,930	2,971	+0,930
c) Gift/sambo får samme økning som enslige	2,971	+0,930	2,971	+0,930
d) Uendret relativ forskjell til enslige	2,971	+0,930	2,971	+0,930

Slik det framgår av tabellen, er spørsmålet tolket som at alternativene b), c) og d) for arbeidsavklaringspenger er like. Det skal dermed bare beregnes to alternativer, a) og b/c/d).

Det er videre lagt til grunn at satsen for personer under 25 år økes til samme nivå som for personer over 25 år. Eksempelvis er satsen i alternativ a) økt til 2,971 G for enslige under 25 år og til 2,077 G for gifte/samboende under 25 år.

Helårseffekten av alternativ a) anslås til merutgifter på om lag 6 970 mill. kroner. Det anslås at 82 700 personer berøres av endringen.

Helårseffekten av alternativ b/c/d) anslås til merutgifter på om lag 10 100 mill. kroner. Det anslås at om lag 100 800 personer berøres.

Tabell 6 viser anslåtte merutgifter ved lineær innfasing over fire eller seks år. Som for uføretrygd er det ikke justert for demografiutvikling mv. og at flere vil fanges opp av økte minstesatser over tid.

Tabell 6 Arbeidsavklaringspenger. Merutgifter ved innfasing av de ulike alternativene over fire eller seks år. Mill. 2024-kroner (G = 122 225 kroner)

	Alternativ a)	Alternativ a)	Alternativ b/c/d)	Alternativ b/c/d)
	4 år	6 år	4 år	6 år
2025	1 743	1 162	2 525	1 683
2026	3 485	2 323	5 050	3 367
2027	5 228	3 485	7 575	5 050
2028	6 970	4 647	10 100	6 733
2029	6 970	5 808	10 100	8 417
2030	6 970	6 970	10 100	10 100

Alderspensjon

I alderspensjonen er det fem ulike satser for minste pensjonsnivå (gammel opptjeningsmodell) og to ulike satser for garantipensjon (ny opptjeningsmodell). Personer i årskullene 1954–1962 har en kombinasjon av minste pensjonsnivå og garantipensjon.

Virkningene for alderspensjon er beregnet ved hjelp av mikrosimuleringsmodellen TRIM. I tråd med tidligere beregninger for alderspensjon er det inkludert årlige merutgifter t.o.m. 2035. Det er lagt til grunn at minstenivåene etter regelendringen skal reguleres i takt med EU60, og at dette tilsvarer regulering med lønnsvekst/

grunnbeløpet. Over tid vil dette isolert sett føre til at stadig flere blir minstepensjonister.

Tabell 7 og 8 viser satsene som er benyttet i beregningene for de ulike alternativene. EU60 for gifte/samboende utgjør 1,798 G. I alternativ a) for minste pensjonsnivå ville dette medført redusert sats, og satsen der er i stedet holdt uendret.

Tabell 7 Alderspensjon. Satser for minste pensjonsnivå i de ulike alternativene. Grunnbeløp

Alderspensjon	Særskilt sats (enslige)		Ordinær sats (gifte)	
	Nivå	Endring	Nivå	Endring
Gjeldende nivå	2,142		1,811	
a) EU60	2,398	+0,256	1,811	0
b) EU60 enslige for alle	2,398	+0,256	2,398	+0,587
c) Gift/sambo får samme økning som enslige	2,398	+0,256	2,067	+0,256
d) Uendret relativ forskjell til enslige	2,398	+0,256	2,027	+0,216

Tabell 8 Alderspensjon. Satser for garantipensjon i de ulike alternativene. Grunnbeløp

Alderspensjon	Høy sats (enslige)		Ordinær sats (gifte)	
	Nivå	Endring	Nivå	Endring
Gjeldende nivå	1,895		1,753	
a) EU60	2,398	+0,503	1,798	+0,045
b) EU60 enslige for alle	2,398	+0,503	2,398	+0,645
c) Gifte/samboende får samme økning som enslige	2,398	+0,503	2,256	+0,503
d) Uendret relativ forskjell til enslige	2,398	+0,503	2,218	+0,465

For gifte i gammel opptjeningsmodell gjelder endringen ordinær sats. Gifte/samboende med lav sats kan likevel få høyere pensjon via minstenivåtillegg, som innebærer at parets samlede pensjon minst skal utgjøre to ganger ordinær sats. Økt ordinær sats kan gi økt minstenivåtillegg. Dermed vil også par der den ene har minstevelt lav sats, få EU60-nivået samlet når den ordinære satsen økes. Virkningene av økt minstenivåtillegg inngår i de samlede økonomiske effektene som framkommer av tabellene under.

Det er lagt til grunn at minste pensjonsnivå høy sats og særskilt sats for personer som forsørger ektefelle over 60 år heller ikke skal endres.

Som nevnt er beregningene for alderspensjon utført med modellen TRIM. Det innebærer at det ikke er gjort tilsvarende forenkling forutsetninger om demografiutvikling mv. som for uføretrygd og arbeidsavklaringspenger. Tabell 9 viser anslåtte merutgifter ved umiddelbar innføring fra 1. januar 2025 for de fire alternativene.

Tabell 9 Alderspensjon. Merutgifter ved de ulike alternativene ved umiddelbar innføring fra 1. januar 2025. Mill. 2024-kroner (G=122 225 kroner)

År	Alternativ a)	Alternativ b)	Alternativ c)	Alternativ d)
2025	5 076	11 369	6 863	6 524
2026	6 172	13 422	8 638	8 226
2027	7 427	15 710	10 655	10 162
2028	8 804	18 205	12 870	12 288
2029	10 312	20 910	15 291	14 615
2030	11 893	23 699	17 815	17 046
2031	13 528	26 476	20 351	19 493
2032	15 248	29 279	22 939	21 997
2033	17 035	32 167	25 621	24 593
2034	18 924	35 149	28 411	27 295
2035	20 907	38 182	31 274	30 073

Tabell 10 viser anslåtte antall berørte personer i de ulike alternativene. Tallene for antall berørte er beregnet ut fra antall personer som mottar minste pensjonsnivå ordinær sats, minste pensjonsnivå særskilt sats enslig, garantipensjon ordinær sats og/eller garantipensjon høy sats i hvert enkelt år. Tallene inkluderer altså ikke personer med lav sats som får høyere alderspensjon via garantien

for pensjonistpar (men dette inngår likevel i utgiftsanslagene). I 2025 vil det ikke bli en endring i minste pensjonsnivå ordinær sats, jf. tabell 7, noe som gjør at tabellen vil overvurdere antall berørte noe i 2025. I 2026 og framover vil dette likevel ikke være tilfelle, ettersom minste pensjonsnivå ordinær sats da anslås til å være under EU60.

Tabell 10 Alderspensjon. Berørte personer i de ulike alternativene ved umiddelbar innføring fra 1. januar 2025. Antall

År	Alternativ a)	Alternativ b)	Alternativ c)	Alternativ d)
2025	186 398	311 348	224 860	217 493
2026	189 845	315 913	229 440	221 701
2027	194 278	321 012	235 067	227 127
2028	199 060	326 464	241 478	233 501
2029	203 524	330 783	247 308	239 470
2030	208 220	334 227	253 018	245 223
2031	213 949	338 329	260 061	252 255
2032	220 688	343 547	267 791	260 210
2033	227 994	349 223	276 281	268 759
2034	236 054	354 581	285 562	277 930
2035	244 721	360 042	295 058	287 279

Tabell 11 og 12 viser anslåtte merutgifter ved innfasing over henholdsvis fire og seks år. Ved innfasing over fire år, er nye minstesatser ferdig innfasnet i 2028, og utgift-

ene er fra da av like som i tabell 9. Ved innfasing over seks år gjelder det samme fra 2030.

Tabell 11 Alderspensjon. Merutgifter ved de ulike alternativene ved innfasing over fire år. Mill. 2024-kroner (G=122 225 kroner)

År	Alternativ a)	Alternativ b)	Alternativ c)	Alternativ d)
2025	1 269	2 842	1 716	1 631
2026	3 086	6 711	4 319	4 113
2027	5 570	11 783	7 991	7 622
2028	8 804	18 205	12 870	12 288
2029	10 312	20 910	15 291	14 615
2030	11 893	23 699	17 815	17 046
2031	13 528	26 476	20 351	19 493
2032	15 248	29 279	22 939	21 997
2033	17 035	32 167	25 621	24 593
2034	18 924	35 149	28 411	27 295
2035	20 907	38 182	31 274	30 073

Tabell 12 Alderspensjon. Merutgifter ved de ulike alternativene ved innfasing over seks år. Mill. 2024-kroner (G=122 225 kroner)

År	Alternativ a)	Alternativ b)	Alternativ c)	Alternativ d)
2025	846	1 895	1 144	1 087
2026	2 057	4 474	2 879	2 742
2027	3 714	7 855	5 328	5 081
2028	5 869	12 137	8 580	8 192
2029	8 593	17 425	12 743	12 179
2030	11 893	23 699	17 815	17 046
2031	13 528	26 476	20 351	19 493
2032	15 248	29 279	22 939	21 997
2033	17 035	32 167	25 621	24 593
2034	18 924	35 149	28 411	27 295
2035	20 907	38 182	31 274	30 073

Skatt på alderspensjon

Spørsmålet om å anslå provenyvirkningen av å endre skattereglene for alderspensjon er forelagt finansministeren, som har følgende svar:

«Skattereglene er utformet slik at pensjonister ikke betaler inntektsskatt av en alderspensjon opptil om lag minstenivået for enslige, forutsatt at de ikke har andre inntekter. Dette oppnås blant annet ved et særskilt skattefradrag for pensjonssinntekt (pensjonsskattefradraget).

Med 2024-regler er maksimalt pensjonsskattefradrag 34 350 kroner. Fradraget trappes ned med 16,7 pst. av inntekt over 258 400 kroner og 6 pst. av inntekt over 391 550 kroner. Dette medfører at grensen for å betale skatt av pensjonssinntekter er om lag 262 480 kroner. Dette gir en liten buffer til minstenivået.

Å sikre at et pensjonsnivå på drøyt 293 000 kroner er skattefritt kan for eksempel gjennomføres ved å øke det første innslagspunktet for nedtrapping av pensjonsskattefradraget i kombi-

nasjon med økt pensjonsskattefradrag. Gjennom å øke maksimalt pensjonsskattefradrag til 42 800 og innslagspunkt for nedtrapping i trinn 1 til 294 000, blir pensjonssinntekt skattefri opptil rundt 294 000 kroner. Dette er om lag den samme buffere som i dag.

Å øke pensjonsskattefradraget er svært provenykvrevende fordi det gir lettelse til alle som drar nytte av fradraget. Det påløpte provenytapet av økt fradrag og endret innslagspunkt er anslått til 10 750 mill. kroner i 2024 sammenlignet med 2024-regler.

For å målrette lettelsen mot lavere pensjoner kan man øke innslagspunktet for nedtrapping i trinn 2 til 526 100. Dette nuller ut lettelsen for høyere pensjonssinntekter slik at skatten blir om lag uendret over dette nivået. Provenytapet med økt målretting er anslått til 7 280 mill. kroner påløpt. Tabell 1 oppsummerer de mulige endringene.

Tabell 1 Anslåtte provenyvirkninger av mulige endringer i pensjonsskattefradraget for 2024 sammenlignet med 2024-regler. Negative tall betyr lettelse. Kroner

	Maksimalt pensjonsskattefradrag	Innslagspunkt nedtrapping trinn 1	Innslagspunkt nedtrapping trinn 2	Proveny
2024-regler	34 350	258 400	391 550	
Alternativer for økt innslagspunkt til 294 000 kr.				
i) Uten målretting	42 800	294 000	391 550	-10 750 mill.
ii) Med målretting	42 800	294 000	526 100	-7 280 mill.

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.»

Et alternativ til å endre skattereglene parallelt med satsøkningen, er å øke minstesatsene for enslige ekstra for å ta hensyn til at noe av økningen faller bort i form av skatt. Arbeids- og velferdsdirektoratet har anslått merutgiftene ved dette.

For at en alderspensjon skal utgjøre 2,398 G etter skatt med gjeldende skatteregler, må pensjonen utgjøre 2,616 G før skatt. Minstesatsen for enslige kan dermed settes til dette nivået før skatt. Minstesatsene for gifte/samboende er skattefrie også med uendrede skatteregler og er derfor ikke relevante i denne sammenhengen.

Merutgiftene ved å øke særskilt sats for enslige for minste pensjonsnivå og høy sats for garantipensjon til 2,398 G anslås til 4 393 mill. kroner i 2024, mens merutgiftene ved å øke de samme satsene til 2,616 G anslås til 9 628 mill. kroner i 2024. Differansen mellom disse satsendringene utgjør dermed 5 235 mill. kroner.

Mens provenytapet fra skatteendringen er anslått til 7,3–10,8 mrd. kroner i 2024 ovenfor, anslås altså merutgiftene av at man i stedet øker minstesatsen ekstra for å motvirke skatten, kun til om lag 5,2 mrd. kroner i 2024. Av disse merutgiftene vil dessuten en andel komme tilbake til staten som økte skatteinntekter, slik at den reelle forskjellen mellom disse metodene for å øke nivået til EU60 er større. Økningen i skatteinntekter er ikke anslått nærmere nå.

Andre forhold

Økte minsteytelser i folketrygden vil kunne gi en viss reduksjon av utgiftene til blant annet økonomisk sosialhjelp og bostøtte. Dette er ikke beregnet, men trekker i retning av at anslagene på samlede merutgifter for staten og kommunene samlet sett er noe lavere enn anslagene ovenfor.

Videre er det bare hensyntatt arbeidsavklaringspenger, uføretrygd og alderspensjon fra folketrygden. Det

er ikke hensyntatt ev. midlertidig uførepensjon, uførepensjon og alderspensjon fra tjenestepensjonsordninger mv. som ev. kommer i tillegg til de tre folketrygdytelsene.

Samtidig er det viktig å være oppmerksom på at beregningene ikke tar hensyn til mulige endringer i atferd som følge av endringer i trygdeytelsene. Økte ytelser må antas å kunne gi økt tilstrømming til ytelsene, det vil si flere mottakere av ytelsene over tid. Det trekker i retning av at anslagene på merutgifter er høyere enn anslagene ovenfor.

Videre vil økte minsteytelser for uføretrygd og arbeidsavklaringspenger gi økt effektiv marginalskatt på arbeidsinntekt ved siden av trygden for de som mottar de nye minsteytelsene. Det gjør det mindre lønnsomt å arbeide og trekker i retning av høyere gradering for de utbetalte trygdeytelsene. Det vil også gi lavere skatteinntekter fra arbeid og verdiskaping. Disse forholdene trekker i retning av retning av at anslagene på merutgifter (og mindreinntekter fra skatt) er høyere enn anslagene ovenfor.

Det er ikke gjort beregninger av administrative kostnader, eller vurdert administrative konsekvenser og mulig iverksettelsestidspunkt. Dette vil komme i tillegg.

SPØRSMÅL NR. 2648

Innlevert 29. august 2024 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 5. september 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at kommuner og fylkeskommuner får større handlingsrom til å sette ned fartsgrenser og gjøre andre trafikksikkerhetstiltak knyttet til skolevei?

BEGRUNNELSE:

Trygg skolevei er en sak som engasjerer lokalsamfunn over hele landet. Mange kommuner og fylkeskommuner ønsker å iverksette trafikksikkerhetstiltak som kan beskytte barn på vei til og fra skolen, for eksempel ved å senke fartsgrensene i områder der barn ferdes, spesielt langs skoleveier. Dessverre opplever mange kommuner og fylkeskommuner at dagens regelverk og retningslinjer fra Statens vegvesen og Vegdirektoratet er så innskrenkende at det er vanskelig å få gjennomslag for nødvendige tiltak. Håndbøker, fartsgrensekriterier og skiltmyndighet

setter tydelige begrensninger for hvilke tiltak som kan gjennomføres, og det utøves lite skjønn i vurderingen av lokale forhold, særlig knyttet til ønske om å sette ned fartsgrensene.

Svar:

Jeg er opptatt av at det skal være trygt å gå og sykle til skolen, og vi har flere virkemidler som brukes aktivt i samarbeid med kommuner og fylkeskommuner for å sikre dette.

Vegnormal N300 Trafikkskilt inneholder bestemmelser for valg av fartsgrenser (fartsgrensekriterier). Skiltforskriften og skiltnormalene skal sikre ensartet praksis over hele landet. Kriteriene vektlegger nullvisjonen om ingen drepte og hardt skadde i trafikken, og målet om at veksten i persontransport i byene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange. Kriteriene åpner for reduser-

te fartsgrenser der omgivelsene og bruken av vei- eller gatemiljøet tilsier det, blant annet nærheten til skole. Fartsgrenser skal fastsettes av personell med solid vei- og trafikkfaglig kompetanse, med bruk av faglig skjønn.

Fartsgrensekriteriene skal legges til grunn for fastsetting av særskilte fartsgrenser på riksveier, fylkesveier og på private veier som skiltes med offentlige trafikkskilt, dvs. alle fartsgrenser utenom de generelle fartsgrensene 50 km/t og 80 km/h. For kommunale veier er kriteriene anbefalt brukt.

Statens vegvesen er involvert i mange saker om trygg skolevei, og har god kunnskap om regionale og lokale forhold. I disse sakene har Statens vegvesen ofte dialog

med både kommune, FAU-grupper, fylkeskommune og de som er ansvarlig for kollektivtransport/skoleskyss.

I mange tilfeller handler ikke trygg skolevei alene om nedsatt fart, og det vil være nødvendig med en kombinasjon av tiltak, herunder også fysiske og holdningskapende tiltak. Ulike trafikksikkerhetstiltak må vurderes i det enkelte tilfellet. Regjeringen har videre bevilget midler til en særlig søknadsbasert tilskuddsordning som administreres av Statens vegvesen. Formålet med ordningen er å bedre trafikksikkerheten for barn og unge gjennom å stimulere til lokalt arbeid for tryggere skoleveier og nærmiljøer.

SPØRSMÅL NR. 2649

Innlevert 29. august 2024 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 6. september 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Global Solidarity Levies Task Force (GSLTF) er et initiativ som jobber for å søke nye løsninger og samarbeid for å finne globale klimafinansieringskilder. Ekspertgruppen skal vurdere ulike forslag til klimaskatter, bl.a en global karbonavgift, en avgift på produksjon av fossil energi, skatt på finanstransaksjoner, på shipping og en global flyseteavgift.

Vil regjeringen jobbe internasjonalt for å få på plass slike klimafinansieringskilder og slutte seg til initiativet?

BEGRUNNELSE:

Behovet for internasjonal klimafinansiering til utviklingsland (unntatt Kina) er estimert til for omtrent 1000 milliarder dollar årlig innen 2030. Verden ligger foreløpig langt unna denne målsetningen. I 2022 nådde verden en klimafinansiering på 116 milliarder dollar, men bare litt over 25 milliarder av disse var tilskuddsbaserte midler.

Global Solidarity Levies Task Force (GSLTF) er et initiativ for å bygge politisk momentum rundt forslag om globale klimaskatter. Initiativet ble opprettet av Kenya, Frankrike og Barbados som leder arbeidet sammen med sekretariatet i European Climate Foundation (ECF). Spania, Senegal, Colombia, Antigua og Barbuda og Marshall øyene er medlemmer av initiativet, og EU-kommisjonen, IMF, OECD og FN er observatører.

Ekspertgruppen skal vurdere ulike forslag til klimaskatter, bl.a en global karbonavgift, en avgift på pro-

duksjon av fossil energi, skatt på finanstransaksjoner, på shipping og en global flyseteavgift.

Initiativtakerne til GSLTF vil legge fram en felles erklæring på årets klimatoppmøte COP29, og fullføre sitt arbeid med en avsluttende rapport som innebærer en rekke konkrete anbefalinger på COP30. Håpet er at forslagene kan mobilisere en kritisk masse med land, en koalisjon av villige, som kan drive fram forslagene og innføre avgifter som kan mobilisere de nødvendige midlene til global klimafinansiering.

Forslagene ekspertgruppen legger fram bør sees i sammenheng med de relevante prosessene i FN, som klimaforhandlingene (bl.a arbeidet med det nye globale klimafinansieringsmålet) og forhandlingene om en skattekonsensjon i FN. Initiativet skal ikke være istedenfor, men forsterke disse prosessene.

Svar:

Det er behov for blant annet ny teknologi, innovasjon og økt klimafinansiering globalt for at verden skal klare å oppfylle temperaturmålet i Parisavtalen. Det har den senere tid vært økt oppmerksomhet om såkalte «innovative finansieringskilder», som går utover offentlig finansiering fra utviklede land til utviklingsland.

Internasjonal luftfart og sjøfart står for en betydelig andel av de globale utslippene. Reduserte utslipp innen disse sektorene vil være et viktig bidrag til å nå temperaturmålet i Parisavtalen.

Norge støtter allerede arbeid med å regulere utslipp fra internasjonal sjøfart og luftfart, blant annet gjennom FNs sjøfartsorganisasjon og FNs luftfartsorganisasjon. EU har innført karbonprising for skipsfart gjennom en utvidelse av EUs kvotesystem, som Norge er en del av. Luftfart i EØS, inkludert Norge, har siden 2012 vært omfattet av det europeiske kvotesystemet.

I GSLTF arbeides det også med å utrede avgifter som ikke har til hensikt å prise utslipp, men som først og

fremst er motivert ut ifra et ønske om å mobilisere midler til klimafinansiering.

Finansdepartementet har forstått det som at gruppen nå er inne i en fase med utredningsarbeid, med relativt hyppige møter på embetsnivå. Finansdepartementet følger med på initiativets utvikling og vil vurdere deltakelse i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 2650

Innlevert 29. august 2024 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 5. september 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Jeg viser til mitt skriftlige spørsmål av 5. juni i år, besvart av statsråden 11. juni, om provenyeffekten av å redusere timetallet i grunnskolen til finsk nivå, samtidig som SFO-tiden på 1-4. trinn utvides tilsvarende.

Hva vil svaret på spørsmålet av 5. juni være, hvis vi legger til grunn det finske timetallet som skal gjelde fra august 2025, med to ekstra timer i språk på 1-2. trinn og en ekstra time i matematikk på 3-6. trinn?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til denne pressemeldingen fra Finlands utdanningsdepartement, der det varsles to ekstra ukentlige timer i språk på 1. og 2. trinn, og en ekstra ukentlig time i matematikk på 3-6. trinn, fra august 2025:

<https://valtioneuvosto.fi/en/-/1410845/minister-of-education-henriksson-improving-students-basic-skills-by-introducing-more-lessons-and-restructuring-support-measures>

Svar:

I mitt svar av 11. juni 2024 legges det til grunn at Finland i løpet av grunnskolen har 26 færre uketimer enn Norge. Videre ble det lagt til grunn at dersom timetallet i Norge skulle reduseres med 26 uketimer, ville det bli behov for 10,4 flere uketimer i SFO.

Hvis vi legger til grunn at timetallet i Finland økes med 3 uketimer, vil de ha 23 færre uketimer enn Norge. Kostnaden per uketime i Norge er beregnet til om lag 270 mill. kroner. Provenyeffekten av 23 færre uketimer på 1.-10. trinn vil dermed ligge på om lag 6,2 mrd. kroner.

I svaret 11. juni la departementet til grunn et behov for 10,4 flere uketimer til SFO med 26 færre uketimer til undervisning på 1.-10. trinn. Med flere timer med undervisning, reduseres behovet for timer til SFO. Gitt at 23 færre uketimer innebærer et behov for 7,9 flere uketimer SFO (10,4 minus 2,5 uketimer) på 1.-4. trinn, anslås kommunenes økte kostnader til SFO å tilsvare om lag 650 mill. kroner. Den samlede provenyeffekten anslås til en innsparing på om lag 5,6 mrd. kroner.

Utover de endringene som er omtalt i avsnittene ovenfor, er det for anslagene lagt til grunn de samme forutsetningene som ble lagt til grunn for anslagene i svaret 11. juni.

Det understrekes igjen at det er svært stor usikkerhet knyttet til anslagene. Jeg vil avslutningsvis understreke at timetall alene gir begrenset informasjon om forskjeller mellom norsk skole og skolesystemet i et annet land. I det finske utdanningsystemet har man 13 års obligatorisk opplæring, fordelt på et 1-9-3 løp, der det første året er obligatorisk førskole, deretter ni års grunnskole og til slutt tre år obligatorisk videregående. Det kan være interessant å sammenligne norsk skole med skolesystemet i andre land, men da bør man også vurdere mer en ett forhold for å kunne gjøre en meningsfylt sammenligning.

SPØRSMÅL NR. 2651**Innlevert 29. august 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 9. september 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Når kan man forvente et svar fra departementet knyttet til henvendelse fra Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund (PFF) om henvisningsrett til bildediagnostikk for fysioterapeuter?

BEGRUNNELSE:

Den 21.04.2022 sendte PFF forslag til HOD om å etablere kompetansegivende kurs i henvisning til bildediagnostikk for fysioterapeuter, slik at fysioterapeuter som har ervervet slik kompetanse kan henvide pasienter til dette. PFF sendte den 01.12.2022 en forespørsel om fremdriften i behandlingen av dette forslaget, og fikk svar på denne henvendelsen i datert 09.12.2022 – deres ref. 22/1746-3. Den 06.10.2023 ba igjen PFF om orientering om videre fremdrift i saken.

Forslaget er begrunnet med at det vil avlaste fastlegene som i dag må foreta vurdering og henvisning av pasient som er i behandling hos fysioterapeut etter forslag fra fysioterapeuten. Samtidig unngås «dobbeltarbeid» av lege og fysioterapeut som begge er i tjenester med store kapasitetsproblemer, og det oppnås en vesentlig tidsreduksjon i pasientens behandlingsforløp. I tillegg til disse fordelene reduseres statens utgifter siden refusjonsberettiget dobbeltarbeid unngås. Representanten mener dette vil være positivt for helsetjenesten samlet

sett og særlig for enkeltpasientene. Representanten ber derfor statsråden svare på når man kan forvente et svar fra departementet på de gjentatte henvendelsene fra Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund om saken og fremdriften.

Svar:

Jeg ønsker velkommen alle forslag som kan bidra til hensiktsmessig oppgavedeling og bruk av kompetanse i helse- og omsorgstjenesten for å sikre befolkningen tilgang til nødvendige helsetjenester og bærekraft i tjenestene. Oppgavedeling og riktig bruk av kompetanse er et hovedgrep inn i ventetidsløftet, som ble lansert i mai i år.

Forslaget fra Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund (PFF) innebærer at flere fysioterapeuter skal kunne henvide til billediagnostikk. Per i dag er det kun fysioterapeuter med autorisasjon som manuellterapeuter som har rett til henvisning til slike undersøkelser. Henvisningsrett for fysioterapeuter, herunder til billediagnostikk, har også blitt tatt opp av Norsk Fysioterapeutforbund. En utvidelse av slike rettigheter for fysioterapeuter vil blant annet ha økonomiske og administrative konsekvenser som eventuelt må utredes dersom man skulle vurdere en slik ordning.

PFF vil snarlig få svar på sin henvendelse.

SPØRSMÅL NR. 2652**Innlevert 29. august 2024 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes****Besvart 5. september 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Støtter statsråden Avkommersialiseringsutvalgets forslag om avvikling av ideelle og/eller kommersielle barnehagetilbydere, eller er hun enig med partiene på Stortinget om at offentlige og private barnehager fortsatt skal likebehandles?

BEGRUNNELSE:

Før sommeren ble alle partiene på Stortinget enige om at kommunale og private barnehager skal likebehandles. I fremleggelsen av Avkommersialiseringsutvalgets rapport fremhevet statsråd Tung offentlige og ideelle aktører, men nevnte ikke såkalte kommersielle aktører med et ord. Barnehagesektoren skiller seg ut ved at om lag halvparten av de private barnehagene er såkalt kommersielle.

Svar:

Det viktigste for meg er at barnehagetilbudet til ungene våre er av høy kvalitet. Jeg er positiv til initiativet til å finne sammen om gode løsninger for barnehagesektoren. En bred enighet vil gi et godt grunnlag for å finne løsninger som ivaretar både behovene til private barnehager og kommunene, med mål om en mangfoldig sektor og likeverdige barnehagetilbud.

NOU 2024:17 Kommersielle og ideelle aktørers rolle i fellesskapets velferdstjenester sendes nå på høring,

for å sikre et bredest mulig grunnlag for videre politikkutvikling. Hovedlinjene i regjeringens politikk når det gjelder samarbeid med private og ideelle ligger fast: Det er det offentlige som har ansvar for å sikre folk gode velferdstjenester, og vi ønsker et godt samarbeid med private og ideelle for at befolkningen skal få gode tjenester, slik vi er vant med i Norge. Samtidig må vi alltid være åpne for at det samarbeidet kan styrkes, og jeg ser fram til å lese høringsuttalelsene.

SPØRSMÅL NR. 2653

Innlevert 29. august 2024 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 4. september 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Av Riksrevisjonens dokument 3:15 fremgår det at KLD mener at «at en opptrapping av CO₂-avgiften til 2 000 kroner per tonn utslipp ikke er i nærheten av det som er nødvendig for å oppnå utslippsreduksjonene som Norge er forpliktet til å oppnå etter avtale med EU for de sektorene som ikke inngår i det EUs kvotemarked». Andre virkemidler antas i dette scenarioet å ligge fast i tråd med framskrivningene i Grønn Bok og komme i tillegg til CO₂-avgiften.

Mener statsråden 2 000 kr/t er tilstrekkelig eller vurderer statsråden å øke dette?

BEGRUNNELSE:

Riksrevisjonen skriver at regjeringens egen rapportering tyder på at «det nasjonale omstillingsmålet for hele økonomien ikke vil nås» og at regjeringens politikk vil gi «et avvik på om lag 10 millioner tonn CO₂-ekvivalenter fra det nasjonale omstillingsmålet på 23,1 millioner tonn CO₂-ekvivalenter».

Videre gjengis det fra s. 38 i samme rapport:

«Departementsråden i Klima- og miljødepartementet peker i intervju på den tverrpolitiske enigheten om å øke CO₂-avgiften til 2 000 kroner per tonn fram mot 2030. Det neste spørsmålet er hva man gjør dersom 2 000 kroner per tonn ikke er nok for å redusere utslippene og det ikke er politisk vilje til å øke avgiften til det nivået som kreves for at industrien og befolkningen skal ta i bruk alternativ teknologi. Da er det viktig med andre typer virkemidler. Og det er i dette tilfellet departementene må samarbeide med forskningsmiljøene om å utvikle en større bredde i type virkemidler. Dette er det ikke alle fagmiljøer i departementene som har like stor forståelse av, mener departementsråden.»

Det er klart at det trengs en bredde av virkemidler, men heller ikke virkemidlene i Miljødirektoratets rapport «Klimatiltak i Norge mot 2030», som pekte på 85 tiltak i alle sektorer, ville gitt utslippsreduksjoner tilsvarende 55 % i 2030, ifølge regjeringens klimastatus og -plan for 2024.

Svar:

I Klimastatus og -plan for 2024 viste vi hvordan vår plan for forsterkninger av ulike virkemidler, herunder en opptrapping av CO₂-avgiften til 2000 2020-kroner per tonn CO₂-ekvivalenter, vil kunne være tilstrekkelig til å redusere klimagassutslippene frem mot 2030 i tråd med et mål om 50 pst. reduksjon under innsatsforordningen (ikke-kvotepiktig sektor). Regjeringens klimaplan inneholder altså flere virkemidler i tillegg til CO₂-avgiften. Klimastatus og -plan for 2024 ligger til grunn for regjeringens arbeid med klimapolitikken.

SPØRSMÅL NR. 2654**Innlevert 29. august 2024 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg****Besvart 10. september 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Kan utenriksministeren utdype hva regjeringens holdning er til valget som ble avholdt i Venezuela i slutten av juli, og mener regjeringen at Maduro nå er den legitime presidenten i Venezuela?

BEGRUNNELSE:

Norge har over flere år tatt en aktiv rolle i demokratiarbeid i Venezuela gjennom Barbados-avtalen. Avtalen skulle bidra til å sikre en demokratisk gjennomføring av et fritt valg, noe som ikke virker å ha skjedd. Statsråden uttalte 2. august 2024 følgende:

“At regjeringen i Venezuela gikk med på å ha et valg som skulle følge internasjonale standarder, forplikter. Respekt for demokratiske spilleregler er en forutsetning for varig fred og stabilitet. Vi forventer at venezuelanske myndigheter følger de avtalte forpliktelsene og respekterer det venezuelanske folkets vilje.”

Uttalelsen sier likevel ikke noe om hvordan regjeringen forholder seg til selve valgresultatet og legitimiteten til Maduro i etterkant av valget. Statsråden sier heller ikke noe om regjeringen mener at valget som ble gjennomført kan sies å være i tråd med Barbados-avtalen, eller om vilkårene i avtalen virker å være brutt.

Mye tyder på at årets valg i Venezuela var gjenstand for valgfusk til fordel for Maduro-regimet. Pålitelige rapporter viste før valget seier med god margin til den demokratiske opposisjonen. Utover statsrådens uttalelse etter

valget 2. august har det vært stille fra regjeringen. Flere land har gått ut offentlig og underkjent valget, regjeringen har ikke gjort dette så langt.

Svar:

Norge har fulgt valgprosessen i Venezuela tett og har uttrykt dyp bekymring for situasjonen etter presidentvalget 28. juli. Internasjonale valgobservatører har gjort det klart at valget ikke ble gjennomført i tråd med internasjonale standarder. Vi har i likhet med mange andre land understreket at valgets legitimitet avhenger av full åpenhet om valgresultatet. Hittil har ikke valgresultatene blitt offentliggjort og verifisert på troverdig vis, noe som ikke er tillitsvekkende.

Norge har i flere år vært tilrettelegger for fredsprosessen i Venezuela, basert på et ønske fra så vel regjering som opposisjon. Vi har alltid vært tydelige på at det er partene som eier forhandlingene og at det er partenes ansvar å gjennomføre avtalene de inngår.

Fra norsk side følger vi utviklingen i Venezuela tett. Vi konsulterer hyppig med lokale aktører og internasjonale partnere. Den spente situasjonen kan kun løses gjennom at landets ledere setter befolkningens interesser først. Norge vil fortsatt stille seg støttende til en politisk og forhandlet løsning på konflikten. Det mener regjeringen er i venezuelanernes, i vår og i verdens interesse.

SPØRSMÅL NR. 2655**Innlevert 30. august 2024 av stortingsrepresentant Olve Grotle****Besvart 6. september 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Kan finansministeren komme med ei oversikt som viser dei 50 verksemdene i Sogn og Fjordane som betalte mest skatt i 2022 og kor mykje dei betalte?

Svar:

Jeg har innhentet tall fra Skatteetaten som viser beregnet skatt for de 50 største virksomhetene i tidligere Sogn og Fjordane i 2022. Tallene er sammenstilt fra kommuner som tidligere utgjorde Sogn og Fjordane fylke.

ORGNR	FIRMANAVN	ENHETSTYPE	BEREGNET_SKATT	SKATTEKOMMUNE	KOMMUNE_NAVN
916069634	SOGNEKRAFTPRODUKSJONAS	AS	524 883 693	4639	VIK
984882106	SFE PRODUKSJON AS	AS	193 077 683	4650	GLOPPEN
923662618	LEIKANGERKRAFT AS	AS	174 460 713	4639	VIK
986530649	SVELGEN KRAFT AS	AS	154 639 599	4648	BREMANGER
919372362	OKKEN KRAFT AS	AS	124 015 019	4642	LÆRDAL
936678432	FIRDA SJØFARVERAS	AS	89 259 094	4635	GULEN
984882092	SOGN OG FJORDANE ENERGI AS	AS	54 155 888	4650	GLOPPEN
925400815	OSPA REDERI AS	AS	44 090 386	4636	SOLUND
911647605	FIRDAKRAFT AS	AS	33 361 563	4650	GLOPPEN
946917990	BUSTADKREDITT SOGN OG FJORDANE AS	AS	31 435 830	4647	SUNNFJORD
939535977	FJORD BASE AS	AS	21 814 016	4602	KINN
921398336	NORDFJORD LAKS AS	AS	18 931 705	4650	GLOPPEN
971003936	COAST SEAFOOD AS	AS	18 913 065	4602	KINN
953745321	LEGULA AS	AS	17 790 429	4651	STRYN
999638872	SULEFISK AS	AS	17 375 787	4636	SOLUND
914881447	NORVA24 HOLDING AS	AS	17 336 756	4651	STRYN
958848641	BIRKELAND ENTREPRENØRFORRETNING AS	AS	17 140 783	4635	GULEN
993153044	SVELGEN KRAFT HOLDING AS	AS	16 408 131	4650	GLOPPEN
982275431	SAGE KRAFTVERK AS	AS	13 906 589	4644	LUSTER
946661287	AVERY DENNISON NTP AS	AS	13 270 589	4644	LUSTER
976596587	MARØ HAVBRUK EIGEDOM AS	AS	11 002 781	4602	KINN
997152743	E. KARSTENSEN FISKEOPPDRETT AS	AS	10 947 552	4602	KINN
922694443	ÅRDAL KRAFTLAG AS	AS	10 818 275	4643	ÅRDAL
980015998	ENTREPRENØRSERVICE AS	AS	10 783 111	4647	SUNNFJORD
985504288	PETROLEUM SERVICES AS	AS	10 242 338	4602	KINN
895279862	HANSEN TECHNOLOGIES HOLDING AS	AS	10 202 448	4646	FJALER
988913480	LUSTER SMAKRAFT AS	AS	9 074 603	4644	LUSTER
981682912	NORDFJORD KJØTT AS	AS	8 548 901	4651	STRYN
891587082	HEGGØY AS	AS	8 237 425	4645	ASKVOLL
917257957	BRAVO SEAFOOD AS	AS	7 893 893	4602	KINN
923265651	WERGELAND EIGEDOM AS	AS	7 773 112	4635	GULEN

SPØRSMÅL NR. 2656

Innlevert 30. august 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 3. september 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Statsråden svarte undertegnende i februar at det er uaktuelt å overkjøre lokaldemokratiet og påtvinge de som ikke ønsker det, vindkraft. Under Arendalsuken nylig sa statssekretær Sæther (AP) på vegne av regjeringen følgende: "Vi har ikke råd til at kommune etter kommune fatter prinsippvedtak mot vindkraft."

Står statsråden bekreftelse til undertegnende i februar fast, og hvis den gjør det, hvordan skal vi tolke statssekretærens uttalelse i praksis?

BEGRUNNELSE:

Viser til mitt spørsmål Dokument nr. 15:1203 (2023-2024) og statssekretær Elisabeth Sæther (AP) sine uttalelser under Arendalsuken i år som oppfattes som motstridene.

Svar:

Som jeg viste til i mitt svar av 15. februar 2024 til skriftlig spørsmål nr. 1203 fra representanten Wiborg, kan det etter endringene i plan- og bygningsloven og energiloven i fjor sommer, ikke gis konsesjon til et vindkraftverk før tiltaket er planavklart etter plan- og bygningsloven. Denne lovendringen ble gjort for å styrke kommunens rolle i behandlingen, og disse reglene ligger fast. Som jeg skrev i februar, mener jeg det i praksis er uaktuelt at det åpnes for utbygging av vindkraft uten at vertskommunen har samtykket. Denne vurderingen står jeg fortsatt ved.

Jeg vil samtidig påpeke at vi trenger mer kraft, og at vindkraft på land spiller en viktig rolle i den sammenheng. Jeg mener at kommunene må forvalte den myndigheten de nå har til å behandle vindkraft etter plan- og bygningsloven, på en god måte. Fra regjeringens side er det sterkt ønskelig at kommunene legger til rette for økt fornybar

energiproduksjon i områder som er egnet for det. Den nevnte uttalelsen er uttrykk for dette politiske ønsket.

SPØRSMÅL NR. 2657

Innlevert 30. august 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 4. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva vil statsråden foreta seg for å sikre at det siste døgns nedetid for nødnumrene ikke vil gjenta seg?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mediernes dekning av nedetiden for nødnumrene det siste døgnet, og det som der fremkommer om at samtlige nødnumre (110, 112 og 113) har vært nede som følge av en teknisk feil. Enkelte medier rapporterer at nedetiden skal ha vært på minst 3,5 time. Det bes på denne bakgrunn besvart hva statsråden vil foreta seg for å sikre at dette ikke vil gjenta seg. Det er også ønskelig med en beskrivelse av systemet for backup for nødnumrene, samt en vurdering av om disse bør forbedres i lys av episoden.

Svar:

På kvelden 29. august 2024 oppstod et nasjonalt problem med nødnummeret 112 som berørte samtlige politidistrikter. Det var ikke noe som tydet på at de øvrige nødnumrene 110 og 113 var berørt. Problemet ble lokalisert og

rettet like før midnatt, og ifølge rapporter fra politidistriktene medførte ikke nedetiden store operative konsekvenser.

Politidirektoratet har opplyst at feilen skyldtes en teknologisk endring hos Telenor. Direktoratet vurderer hendelsen som alvorlig, noe jeg er enig i. Befolkningen skal være trygge på at de alltid kan nå politiet dersom de er i en nødssituasjon. Direktoratet vil sammen med Politiets IT-enhet og Telenor evaluere hendelsen, for å identifisere nødvendige tiltak for å redusere risikoen for at dette skjer igjen.

Det foreligger planer i politiet for hvordan hendelser med tekniske utfordringer skal løses. Ved hendelsen 29. august ble publikum varslet gjennom media om å ringe 02800 dersom de trengte politiets hjelp. Politidirektoratet har opplyst om at politiet har etablert rutiner og planer med forhåndsdefinerte operasjonssentraler som har evne og kapasitet til å håndtere rollen til de andre operasjonssentralene, ved f.eks. bortfall av nr. 112 eller 02800, bortfall av strøm eller IKT-systemer. Disse planene blir vedlikeholdt og testet gjennom jevnlig øvelser i politidistriktene.

SPØRSMÅL NR. 2658

Innlevert 30. august 2024 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 5. september 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden sikre like konkurransevilkår for flyfrakt fra Evenes sammenlignet med flyfrakt fra andre flyplasser i Norge og fra utlandet?

BEGRUNNELSE:

Tanking av flydrivstoff på Evenes er underlagt Forsvaret som benytter en høyere kvalitet på fuel enn sivil luftfart. Dette medfører at det er omtrent 35 til 50 % dyrere å

tanke opp fly på eksempelvis Evenes sammenlignet med Oslo lufthavn. Prisforskjellen har sammenheng med blant annet at det slår inn en dobbel CO₂-avgift og at Forsvaret ikke kan videreselge fuel med tap.

De statlige bestemmelsene som ligger bak forskjellsbehandlingen, resulterer i en uheldig og urettferdig konkurransesituasjon for næringslivet i deler av Nord-Norge, særlig knyttet til flyfrakt fra Evenes og Bodø. I tillegg resulterer det i transportmønstre som har et større miljø- og klimaavtrykk enn en likere konkurransesituasjon for flyfrakt mellom de ulike flyplassene ville gitt.

Beregninger viser store prisforskjeller, blant annet ved at en liter drivstoff ligger på over 13 kroner literen på Evenes mens den ligger på under 10 kroner ved Oslo lufthavn og under 8 kroner på Heathrow. Dette utgjør mye for kommersielle aktører.

Bestemmelsene fra norske myndigheter skaper store tap for hele verdikjeden av produkter fra Nord-Norge som skal bringes til markedet via flyfrakt. I tillegg gir bestemmelsene et større klima- og miljøavtrykk enn nødvendig. Dette er forhold som statsråden antas å ta på alvor og ønske å gjøre noe med.

Svar:

Harstad/Narvik lufthavn, Evenes er i sterk utvikling. Lufthavnen har de senere årene blitt hjemmebase for Luftforsvaret, og Forsvarets aktivitet har gitt økt antall flybevegelser og passasjerer ved lufthavnen. Dette forsterkes ytterligere av en økning i kommersielle direkteruter til og fra utland. Dette markedet er i god vekst, og det forventes ytterligere økning fremover, med Evenes som bl.a. port til Lofoten. Avinor søker på generelt grunnlag å tilrettelegge for økt kommersiell trafikk i samsvar med den forventede og løpende markedsutviklingen.

Flyselskapene betaler kun 70 % startavgift for flyvninger fra Evenes. Dette er et av insentivene for å tiltrekke seg og bevare et godt rutetilbud på flyplassen. I tillegg har Avinor egne insentivordninger for operatører som ønsker å åpne ruter til nye destinasjoner.

Jeg er kjent med at Finansdepartementet har mottatt en henvendelse som gjelder CO₂-avgift for kvotepiktig sivil luftfart ved kjøp av flydrivstoff fra Forsvaret på enkelte lufthavner, der Harstad/Narvik lufthavn, Evenes er en av disse. Skattedirektoratet har saken til vurdering. En eventuell endring av regelverket kan ha budsjettkonsekvenser og må sendes på høring på ordinær måte.

SPØRSMÅL NR. 2659

Innlevert 30. august 2024 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 5. september 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan Finanstilsynet nekta innsyn i korrespondanse mellom seg og føretak dei er sett til å føra tilsyn med, og meiner finansministeren at det er tenleg med hemmelegghald om ei sak som kan ha stor prinsipiell og lokal interesse?

GRUNNGJEVING:

Sparebankstiftinga Jæren – Time og Hå forvaltar den eigenkapitalen i Jæren Sparebank som er bygd opp i Time og Hå. Sparebankstiftinga har og i oppgåve å disponera overskot og dela ut gåver til allmenntytige føremål. Vedtektene og retningslinjene slår fast at gåvene primært skal gå til det distriktet som har bygd opp eigenkapitalen, altså kommunane Time og Hå. Prioriterte gåveføremål er oppvekstmiljø, idrett, kultur og friluftsliv. Retningslinjene slår fast at det ikkje vert gjeve gåver til drift eller direkte

næringsverksemd. Som allmenntytig stifting er sparebankstiftinga skattefri.

I 2022 etablerte Sparebankstiftinga ei ny stifting: Lokalkapital Jæren. Lokalkapital Jæren har i perioden 2022 – hittil i 2024 mottatt 17 millionar av Sparebankstiftinga, av totalt 42 millionar i utdelte gåver i same periode. Lokalkapital Jæren skal investera i oppstarts- og vekstselskap i kommunane som Jæren Sparebank til ei kvar tid definerer som nedslagsfeltet sitt. For tida er dette kommunane Time, Klepp, Hå og Gjesdal. Ved etableringa vart det slått fast at den nye stiftinga i motsetning til sparebankstiftinga er ei skattepliktig stifting. Samtidig kjem alle pengane frå den skattefrie stiftinga.

I mars 2023 vart det sendt ei bekymringsmelding til Finanstilsynet med ønske om å få vurdert om den geografiske avgrensinga av gåvetildelinga til sparebankstiftinga er ivarettatt i Lokalkapital Jæren sine vedtekter (jf. også finansforetaksloven § 12-26, punkt 3), om samansetting av

styre og råd i Lokalkapital Jæren er i tråd med lovverket, og om Sparebankstiftinga Time og Hå i det heile kan gi gåver til Lokalkapital Jæren så lenge føremålet til sistnemnte ikkje er i tråd med føremålet til førstnemnte.

Verken varslar eller advokatfirmaet som sendte bekymringsmeldinga har fått svar frå Finanstilsynet, og fekk på førespurnad på nyåret 2024 ingen opplysingar om status eller resultat i saka. Finanstilsynet sendte på grunnlag av bekymringsmeldinga spørsmål til sparebankstiftinga i november 2023, og skal ha fått svar på desse. Men Finanstilsynet har på spørsmål frå journalist i Stavanger Aftenblad avslått å gi innsyn i denne saksgangen.

Svar:

Lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentleg verksemd (offentleglova) gjeld for Finanstilsynet si verksemd. Eg har på generelt grunnlag forståing for ønsket om innsyn, samstundes som vurderinga må gjerast på grunnlag av reglane i offentleglova.

Hovudregelen etter offentleglova § 3 er at saksdokument, journalar og liknande register for organet er opne for innsyn dersom ikkje anna følgjer av lov eller forskrift med heimel i lov. Offentleglova kapittel 3 inneheld reglar om unntak frå innsynsretten, under dette for teiepliktige opplysningar, jf. offentleglova § 13.

Offentleglova § 13 inneheld ikkje sjølv nokon reglar om kva slags opplysningar som er underlagde teieplikt. Av finansstilsynslova § 7 første ledd første punktum følgjer det at styremedlemmene og tenestemennene til

tilsynet har teieplikt overfor uvedkomande om det som dei i arbeidet sitt får kjennskap til om ein kunde sine tilhøve. Vidare følgjer det av forvaltningsloven § 13 første ledd at alle som utfører teneste eller arbeid for eit forvaltningsorgan, under dette for Finanstilsynet, pliktar å hindre at andre får tilgang eller kjennskap til det han i samband med tenesta eller arbeidet får vite om 1) nokon sine personlege tilhøve, eller 2) tekniske innretningar og framgangsmåtar og dessutan drifts- eller forretningstilhøve som det vil vere av konkurransemessig verdi å halde løynd av omsyn til den som opplysninga gjeld.

Saksdokument hos Finanstilsynet inneheld ofte teiepliktige opplysningar. Finanstilsynet har plikt til å gjere unntak for teiepliktige opplysningar frå offentlegheit.

Den aktuelle saka som spørsmålet gjeld, er etter det departementet har fått opplyst frå Finanstilsynet, framleis til behandling i tilsynet. Finanstilsynet har sendt brev til stiftinga og motteke svar. Finanstilsynet har gjeve delvis innsyn i korrespondansen med stiftinga. Den som får heilt eller delvis avslag på innsyn, har klagerett. Finansdepartementet er klageinstans. Vedtaket om delvis innsyn er etter det opplyste ikkje påklaga.

Når det gjeld varsling til Finanstilsynet, kjem det fram av rutiane til tilsynet at den som varslar, blir informert om at vedkommande ikkje vil få tilbakemelding om status eller resultat av varslinga, jf. også omtale av dette på Finanstilsynet sine nettsider.

SPØRSMÅL NR. 2660

Innlevert 30. august 2024 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 9. september 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Hvor mye penger er gitt til å bygge opp en sterkere offentlig barneverntjeneste siden regjeringen Støre overtid i 2021, hva har resultatet vært, og hva skal til for å få fortgang i å få etablert flere institusjonsplasser i offentlige regi?

Svar:

Det har i åra sidan 2021 vore fleire styrkingar til statleg forvaltning av barnevernet. Eg tolkar spørsmålet som om

det dreiar seg om styrking av statleg kapasitet i institusjonsbarnevernet.

Situasjonen i institusjonsbarnevernet no er at det ikkje er høg nok beredskap, særleg i akutte saker og i tilbodet til barna med størst behov. Regjeringa vil styrke det offentlege tilbodet for å sikre at barn får den trygge plassen dei treng. Denne oppbygginga må gjerast over tid. Dei statlege institusjonane skal styrkast for å kunne ta vare på barna med dei største utfordringane. Dette er ei tilnærming som er fagleg forankra, og Stortinget har sluttet seg til det. Reint fagleg bør det vere ein høg terskel for bruk av private overfor særleg utsette brukarar der graden

av kompleksitet, risiko og utøving av myndigheit er høg. Dette var også Velferdstenesteutvalet tydelege på.

Det statlege institusjonsbarnevernet har blitt styrka i fleire omgangar sidan 2021. I 2022 vart det løyvd 160 mill. kroner til styrking og omstilling av statlege barnevernsinstitusjonar. I 2023 vart det løyvd 60 mill. kroner i samband med RNB til omstilling av statlege institusjonar og gradvis utfasing av kommersielle institusjonsplassar. I 2024 er det løyvd 60 mill. kroner ytterlegare til omstilling og styrking av statlege barnevernsinstitusjonar. Det har også vore fleire andre styrkingar gitt til det statlege institusjonsbarnevernet i desse åra. Det er gitt auke i løyvingar til oppbygging av ideelle institusjonsplassar, og det har også blitt gitt aukar i løyvinga grunngitt i høgare utgifter, grunna mellom anna høgare prisar, større behov hos barna og fleire og dyrare einskilde kjøp. Seinast i 2024-budsjettet vart det lagt inn totalt 582 mill. kroner i auke frå Saldert budsjett 2023 Midlane har vorte brukt til å auke bemaninga i dei statlege institusjonane, styrkje kompetansen deira og gjere tilpassingar i bygningane som skal gi auka fleksibilitet og funksjonalitet i tråd med intensjonane i omstillinga. Midlane har også gått til etablering av støtte-team, vakne nattevakter, branntryggleikstiltak og andre tiltak som har sikra kvaliteten og tryggheta i eksisterande institusjonsplassar. Behovet for ei sterk utviklingsstøtte til det einskilde barn har også ført til at enkelte institusjonar i periodar har hatt færre barn enn talet på plasser skulle tilseie, og snittprisen pr. plass har auka. Auken i snittpris har vore størst på dei kommersielle plassane

Det samla talet på plassar i institusjonsbarnevernet er om lag uendra i perioden 2021-2024, men grunnkapasiteten (stat, ideelle og kommersielle med kjøps- og leveransegaranti) har auka med 64 plassar. Kapasiteten i tilbodet til barna med dei største behova, er òg auka. Det er etablert 8 nye statlege behandlingsplassar, som i hovudsak vart etablert gjennom omstilling frå andre målgrupper til plassar som kan ta i mot barn med høgare behov. Vi ser no ein nedgang i antal brannar, og kapasitetsutnyttninga i statlege plassar har auka frå 76 % i 2021 til 79 % ved utgangen av 1. tertial 2024.

Samtidig har Bufetat framleis utfordringar med å ivareta bistandsplikta. Frå januar 2023 til og med juli 2024 har Bufetat rapportert om 280 saker der etaten sjølv vurderer at dei ikkje har levert forsvarleg tiltak i tide. Situasjonen er alvorleg, og det er tett dialog mellom departementet og Bufdir om utviklinga og tiltak. Bufdir har etter bestilling frå departementet utarbeidd ein plan for varetaking av bistandsplikten som gjeld for 2024 og 2025. Planen er no til vurdering i departementet.

Den vidare utviklinga av institusjonsbarnevernet skal skje i lys av regjeringas strategi for institusjonsområdet, og vidare statleg kapasitet skal prioriterast. Oppbygging av nye statlege institusjonsplassar vil krevje ytterlegare auka løyvingar, særleg i ei omstillingsfase. Desse vil på sikt erstatte dyre einskildskjøp. Regjeringa sine prioriteringar på område for neste år blir offentleg i statsbudsjettet for 2025.

SPØRSMÅL NR. 2661

Innlevert 30. august 2024 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 4. september 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hvilke typer aktiviteter vil tillates i letefasen av utvinningsslisenser for gruedrift på havbunnen, og vil for eksempel prøveproduksjon falle inn under letefasen?

Svar:

Havbunnsmineralloven skiller mellom aktiviteter gjennom de definerte begrepene «undersøkelse» og «utvinning».

«Undersøkelse» defineres som «leting etter og kartlegging av mineralforekomster for kommersielt formål, medregnet geol-

ogiske, geofysiske, geokjemiske og geotekniske aktiviteter og drift og bruk av innretninger i den utstrekning de anvendes til undersøkelse». Det er lagt til grunn i Prop. 106 L (2017-2018) at grunne borer og innsamling av mineraler for å kartlegge mineralforekomster, avgjøre utbredelse, mineralgehalt og drivverdighet vil være omfattet av begrepet «undersøkelse».

«Utvinning» er i loven definert som «uttak av mineraler fra havbunnen eller havbunnens undergrunn for kommersielt formål, medregnet bearbeiding på innretninger, deponering av eventuelt overskuddsmateriale fra driften og bygging, plassering, drift og bruk av de innretninger som er nødvendig for utvinningen og transporten av mineralene til innretninger eller transportskip».

SPØRSMÅL NR. 2662**Innlevert 30. august 2024 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 9. september 2024 av statsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

Kan statsministeren legge frem en oversikt over kostnader knyttet til alle utvalg regjeringen har satt ned fra og med oktober 2021, og jeg ber om at oversikten spesifiseres både på de enkelte utvalgenes medgåtte kostnader, samt hva man har budsjettert med for hvert enkelt utvalg?

BEGRUNNELSE:

På område etter område ser vi at regjeringens svar på våre utfordringer er å sette ned utvalg som skal utrede, heller enn å vise handlekraft. Det kan være fornuftig å sette ned utvalg for å få mer kunnskap og gode anbefalinger, men i mange tilfeller kan det virke som denne regjeringen har satt ned utvalg for å utsette å ta vanskelige beslutninger.

FrPs stortingsgruppe stilte et tilsvarende spørsmål i april 2023 til helse- og omsorgsministeren, og da var svaret at hennes departement hadde budsjettert med hele 55 millioner kroner til åtte utvalg innen helse. Det er mye penger som kunne blitt brukt på bedre tjenester til befolkningen.

Et utvalg som har levert rapport er Avkommersialiseringsutvalget. I en tid der 275 000 syke står i helsekø, 3 000 eldre i sykehjemskø (tall fra TV2s kartlegging høsten 2023), og det er krise i barnevernet på grunn av mangel på akuttplasser, har altså Støre-regjeringen brukt tid, penger og energi på å finne ut hvordan private aktører kan kastes ut av tjenesteproduksjonen istedenfor å ta i bruk deres kapasitet så folk kan få hjelp.

Norge har mange utfordringer som må løses nå. Ungdoms- og gjengkriminalitet, utenlandske kriminelle nettverk og en foruroligende utvikling innenfor organisert kriminalitet krever handling nå. Dessverre ser vi at regjeringens svar nok en gang er å sette ned et utvalg. Dette har vi etter FrPs syn ikke tid til.

Utvalg koster penger og det er relevant å få vite hvor mye alle utvalgene koster skattebetalerne. Jeg ber derfor om at statsministeren legger frem en oversikt over kostnadene knyttet til alle utvalgene regjeringen har igangsatt og hvilke faktiske eller estimerte kostnader som vil være

knyttet til utvalgenes arbeid når arbeidet er ferdigstilt og overlevert til regjeringen.

Svar:

Beslutninger som er blitt tatt på opplyst grunnlag, har bidratt til å forme det Norge vi har i dag. De siste 50 årene er det blitt gitt ut nesten 1 700 utredninger i NOU-serien. I tillegg har det vært mange ekspertgrupper, forskningsprosjekter og mindre utredninger. Mange av disse har lagt grunnlag for reformer, retningsvalg og ny politikk.

Regjeringens politikk er kunnskapsbasert. Utredningsinstruksen gjelder for utarbeiding av beslutningsgrunnlag for statlige tiltak som utføres i, eller på oppdrag for, statlige forvaltningsorganer. Partene skal også involveres i politikkutviklingen. I sum vil dette bidra til at sakene er mest mulig opplyst, at ulike alternativer er vurdert og at tiltakene er forankret.

Tidsbruk og kostnader knyttet til utredning er en investering i at tiltakene skal gi ønsket måloppnåelse. Ufullstendig eller manglende utredning øker risikoen for at det fattes beslutninger som ikke kan gjennomføres, som gir uønskede virkninger eller som innebærer sløsing med samfunnets ressurser.

Statsministerens kontor har bedt departementene rapportere på utvalg, ekspertgrupper o.l. som er opprettet i 2017 eller senere. Svarene fra departementene er sammenstilt i tabellen nedenfor. For utvalg som ikke er avsluttet er det inkludert estimerte kostnader for resterende utvalgsperiode. Vedlagt ligger også en tabell som viser navn på utvalg og totale kostnader for utvalget slik departementene har rapportert det. Kostnadene er målt i løpende priser som registrert i departementenes regnskaper i perioden utvalget varte. Det må tas forbehold knyttet til at informasjonen er innhentet på kort tid, det er ikke en entydig definisjon på hvilke utvalg og utredninger som skal tas med, og det har vært begrenset mulighet til å kvalitetssikre alle data.

Tabell: Antall utvalg og kostnader for disse for regjeringen Solberg og regjeringen Støre

Department	Regjeringen Solberg		Regjeringen Støre	
	Antall utvalg	Kostnader	Antall utvalg	Kostnader
AID	6	29 141 000	9	60 090 000
BFD	6	36 243 032	4	36 950 400
DFD	5	22 768 377	2	13 156 608
ED	2	11 183 663	3	22 339 685
FD	3	9 440 000	2	25 131 076
FIN	11	22 139 000	5	11 305 000
HOD	12	53 000 000	12	61 300 000
JD	12	56 501 908	16	80 326 597
KD	16	83 991 038	9	59 718 254
KDD	5	36 399 030	4	14 247 269
KLD	5	45 110 345	6	46 440 512
KUD	7	33 928 770	5	16 276 374
LMD	2	3 800 000		
NFD	8	18 192 633	2	7 159 263
SD	4	11 035 792	3	9 744 117
SMK	1	36 813 730		
UD			2	15 400 000
Totalsum	105	509 688 317	84	479 585 154

Tallene er ikke prisjustert. Dette skyldes at det er benyttet rapportert sum per utvalg, og ikke faktiske regnskapsførte kostnader per år for hvert utvalg.

I sum viser de innhentede tallene at det under denne regjeringen er satt ned 84 utvalg, med en samlet kostnad på om lag 480 mill. kroner. Til sammenlikning ble det satt ned 105 utvalg under regjeringen Solberg i perioden 2017-2021. Målt i løpende priser var den samlede kostnaden knyttet til disse utvalgene 510 mill. kroner. Derksom vi hadde justert for prisvekst (brukt faste 2024-priser) ville forskjellene i ressursbruk vært betydelig større.

Vedlegg:

Departement	Regjering	Utvalg	Kostnader
AID	Solberg	Ekstremismekommisjonen	13 351 000
AID	Solberg	Arbeidsgruppe særaldersgrenser	320 000
AID	Solberg	Utvalg om arbeidstidsbestemmelser/nattarbeid	1 210 000
AID	Solberg	Lavlønnsutvalget	5 377 000
AID	Solberg	Arbeidsgruppe med partene om bruk av tvungen lønnsnemnd	183 000
AID	Solberg	Kvinner arbeidshelse	8 700 000
AID	Støre	Sysselsettingsutvalget	10 937 000
AID	Støre	Fremtidens arbeidsliv	5 549 000
AID	Støre	Granskningsutvalget (feilpraktiseringen av folketrygdlovens oppholdsk	5 990 000
AID	Støre	Gjennomgang av trygdelovgivning og forholdet til internasjonale av	2 613 000
AID	Støre	Pensjonsutvalget	4 881 000
AID	Støre	Arbeidsinnvandrerrutvalget	5 739 000
AID	Støre	Helhetlig gjennomgang av klage- og ankesystemet i AVetaten og Trygg	5 823 000
AID	Støre	Kommisjon om kompensasjonsordning for oljepionerene	6 409 000
AID	Støre	Lovutvalget om negativ sosial kontroll	12 149 000
BFD	Solberg	Ung i dag-utvalget (Likestillingsutfordringer for barn og unge)	4 731 893
BFD	Solberg	Familievernutvalget	5 055 716
BFD	Solberg	Etikkinformasjonsutvalget	5 731 580
BFD	Solberg	Barnelovutvalget	7 916 011
BFD	Solberg	Barnevernsutvalget	12 180 299
BFD	Solberg	Reisegarantiutvalget	627 534
BFD	Støre	Barnevernsinstitusjonsutvalget	12 337 756
BFD	Støre	Ekspertgruppe om barn i fattige familier	5 487 644
BFD	Støre	Granskningsutvalget for utenlandsadopsjoner*	11 125 000
BFD	Støre	Utvalg om fødselstall og velferdsordninger for barnefamilier**	8 000 000
DFD	Solberg	Persjonvernkommisjonen*	9 085 774
DFD	Solberg	Viderebruk av offentlig data	11 339 863
DFD	Støre	Avkommersialiseringsutvalget**	10 864 980
DFD	Støre	Ekspertutvalg - nasjonal kontroll kritisk digital infrastruktur	2 291 628
DFD	Solberg	Revisjon av karanteneoven	720 606
DFD	Solberg	Utvalg for å se på Statenslederlønnssystem (SLS)	647 721
DFD	Solberg	Embedsmannordningen	974 413
ED	Solberg	Gjerdrumutvalget	7 007 857
ED	Solberg	Strømnettutvalget	4 175 806
ED	Støre	Energikommisjonen	7 438 059
ED	Støre	Strømprisutvalget	4 901 626
ED	Støre	Kjernekraftutvalget	10 000 000
FD	Solberg	Libya-evalueringen - regnskap	1 991 643
FD	Solberg	Svendsen-utvalget - regnskap	2 658 988
FD	Solberg	Undersøkelseskommisjonen Trandum-skogen - regnskap	4 789 369
FD	Støre	Forsvarskommisjonen - regnskap	10 131 076
FD	Støre	Nytt Afghanistan-utvalg - foreløpig budsjett	15 000 000
FIN	Støre	Arbeidsgruppe fripoliser	1 500 000
FIN	Støre	Kapitalstrukturen i sparebanker	1 100 000
FIN	Støre	Trygge betalinger	1 900 000
FIN	Støre	Frontfagmodellen	4 735 000
FIN	Støre	Havbruksutvalget	2 070 000
FIN	Solberg	Finanstilsynsutvalget	1 425 000
FIN	Solberg	Langsiktige perspektiver SPU	3 678 000
FIN	Solberg	Skatteutvalget	3 765 000
FIN	Solberg	Norge mot 2025	2 223 000
FIN	Solberg	Eiendomsmeglingsutvalget	2 260 000
FIN	Solberg	Etikkutvalget	1 437 000
FIN	Solberg	Utvalg for enklere MVA	364 000
FIN	Solberg	Sjokolade og sukkervareutv	725 000
FIN	Solberg	Kraftskatteutvalget	1 156 000
FIN	Solberg	Energiaksjeutvalget	857 000
FIN	Solberg	Klimarisikoutvalget	4 249 000
HOD	Solberg	Utvalg om brukerstyrt personlig assistanse	9 900 000
HOD	Solberg	Ekspertutvalget - luftambulans	1 500 000
HOD	Solberg	Kvinnehelse (NOU om kvinners helse og helse i et kjønnsperspektiv)	7 800 000
HOD	Solberg	Fremtidens apotek	3 800 000
HOD	Solberg	Ekspertutvalg virusvektorvaksiner	4 900 000
HOD	Solberg	Ekspertgruppe - Holden, for samfunnsøkonomiske vurderinger av smit	1 500 000
HOD	Solberg	Rusreformutvalget	7 500 000
HOD	Solberg	Ekspertgruppe om negativ sosial kontroll	2 100 000
HOD	Solberg	Ekspertgruppe Legevakt	2 600 000
HOD	Solberg	Inntektsfordeling mellom regionale helseforetak (Inntektssystem-mod	5 100 000

Departement	Regjering	Utvalg	Kostnader
HOD	Solberg	Utvalg om overgrep begått av helsepersonell (Utvalg for tilsynssaker)	2 300 000
HOD	Solberg	Autismeutvalget	4 000 000
HOD	Støre	Helsepersonellkommisjonen	8 200 000
HOD	Støre	Ekspertutvalg som skal vurdere samtykke: Ekspertutvalg som skal eval	4 600 000
HOD	Støre	Utvalg om organisering av psykisk helsevern. Ekspertutvalg for å vurde	2 600 000
HOD	Støre	Ekspertgruppe prioriteringsmeldingen	4 900 000
HOD	Støre	Ekspertgruppe for pasientskadeordningen	1 500 000
HOD	Støre	Teknisk beregningsutvalg for spesialisthelsetjenestens økonomi (kostn:	1 000 000
HOD	Støre	Utvalg for prioritering av folkehelse tiltak	4 000 000
HOD	Støre	Abortutvalget	7 400 000
HOD	Støre	Sykehusutvalget (Utvalg styring av sykehus og helseforetaksmodell)	6 600 000
HOD	Støre	Ekspertutvalg for gjennomgang av allmennlegetjenesten - Handlingspl	6 800 000
HOD	Støre	Varselutvalget (Utvalg for varselordninger)	3 400 000
HOD	Støre	80128 - Tannhelseutvalget	10 300 000
JD	Solberg	IKT sikkerhetsutvalg	3 303 692
JD	Solberg	Domstolkommisjonen	22 642 692
JD	Solberg	Lovutvalg evaluerer deler av naturskadeforsikringsordningen	932 180
JD	Solberg	Beredskaps hjemmelutvalget	1 521 704
JD	Solberg	Partnerdrapsutvalget	5 869 489
JD	Solberg	Retts hjelpetvalget	4 468 305
JD	Solberg	Ekspertgruppe om negativ sosial kontroll	400 000
JD	Solberg	Cruiseutvalget	5 569 816
JD	Solberg	Utleverings- og arrestordreutvalget	6 327 007
JD	Solberg	Arb.gruppe; ny forv.modell på elsikkerhetsområdet.	1 396 401
JD	Solberg	Arbeidsgruppe som skal utrede terskel for utvisning i saker hvor	410 324
JD	Solberg	Utvalget om rolleforståelse i politiet	3 660 298
JD	Støre	Totalberedskapskommisjonen	10 693 848
JD	Støre	Utvalg som skal se på politiets bruk av maktmidler	1 632 103
JD	Støre	Koronautvalget	9 032 458
JD	Støre	Arbeidsgruppe som skal utrede en førstelinjetjeneste for retts hj	1 030 511
JD	Støre	Arbeidsgruppe for helhetlig gjennomgang av brannområdet	360 455
JD	Støre	Utredning av erstatning for MR-krenkelse	497 020
JD	Støre	Baneheia-utvalget	12 120 448
JD	Støre	Voldtekstutvalget	3 151 460
JD	Støre	Utvalg vedr. ID-skjerming for politi og kriminalomsorgen	2 433 983
JD	Støre	Samboerlovutvalget	3 962 321
JD	Støre	Rusutvalget	3 344 138
JD	Støre	Utvalg for ivaretagelse av innsatte med alvorlige psykiske lidelse	12 883 071
JD	Støre	Yrkeskadeforsikringsloven	150 115
JD	Støre	Gjedrem-utvalget NSM	1 034 666
JD	Støre	Ekspertgruppe som skal se på tiltak overfor barn og unge som b	10 000 000
JD	Støre	Salærordningen	8 000 000
KD	Solberg	Utvalget for etter- og videreutdanning i barnehage og skole	12 745 000
KD	Solberg	Universitets- og høyskolelovutvalget	10 176 083
KD	Solberg	By- og levekårsutvalget	6 245 076
KD	Solberg	Ekspertgruppen for akademisk yringsfrihet	909 852
KD	Solberg	Utvalget for etter- og videreutdanning	9 437 000
KD	Solberg	Folkehøgskoleutvalget	6 877 508
KD	Solberg	Opptaksutvalget	8 822 330
KD	Solberg	Ekspertgruppen for digital læringsanalyse	5 816 361
KD	Solberg	Arbeidsgruppen - tiltak for tapt læring	207 797
KD	Solberg	<i>Estetiske læringsprosesser i Grunnskolelærerutdanningene</i>	100 000
KD	Solberg	Grimstadutvalget	5 000 000
KD	Solberg	Kompetansebehovsutvalget - grønn omstilling	14 036 500
KD	Solberg	Finansieringsutvalget	404 119
KD	Solberg	Storberget-utvalget	3 213 412
KD	Solberg	Datalisensutvalget	-
KD	Solberg	Datainfrastrukturutvalget	-
KD	Støre	Utvalg for kvalitetsutvikling i skolen	14 482 465
KD	Støre	Utvalg for kvalitetsutvikling i skolen 2	-
KD	Støre	Ekspertgruppen om betydningen av barnehage, skole og SFO for sosia	3 145 448
KD	Støre	Akkrediteringsutvalget	423 490
KD	Støre	Skjermbrukutvalget	16 300 000
KD	Støre	Ekspertgruppe om styring av lærerutdanningene	1 565 124
KD	Støre	Kompetansereformutvalget	10 000 000
KD	Støre	Kompetansebehovsutvalget - teknologi	13 521 000

Departement	Regjering	Utvalg	Kostnader
KD	Støre	Ekspertgrupper vedrørende kunnskap i kriser	280 727
KDD	Solberg	Byggkvalitetutvalget	5 418 061
KDD	Solberg	Demografiutvalg	2 677 190
KDD	Solberg	Inntektssystemutvalget	11 843 804
KDD	Solberg	Ekspertgruppe for evaluering av bostøtten	1 584 719
KDD	Solberg	Generalistkommuneutvalget	14 875 256
KDD	Støre	Husleielovutvalget	5 815 244
KDD	Støre	Ekspertgruppe for KI og valg	1 600 000
KDD	Støre	Sametingets rettslige stilling	2 024 245
KDD	Støre	Ekspertutval om inntektssystemet for fylkeskommunane	4 807 780
KLD	Solberg	Motorferdselutvalget - Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (mo	6 329 275
KLD	Støre	Naturrisikoutvalget - Naturrisiko for næringer, sektorer og samfunn i N	7 183 158
KLD	Solberg	Klimautvalget 2050 - Veivalg for klimapolitikken mot 2050	18 829 147
KLD	Solberg	Genteknologiutvalget - Genteknologi i en bærekraftig fremtid	3 802 067
KLD	Støre	Matsvinnutvalget - Anbefalinger til helhetlige tiltak og virkemidler	3 457 354
KLD	Støre	Kulturmiljølovutvalget	9 000 000
KLD	Solberg	Ekspertutvalget - farlig avfall	3 353 790
KLD	Støre	Arbeidsgruppe - produsentansvar for tekstiler	1 800 000
KLD	Solberg	Teknisk beregningsutvalg klima	12 796 066
KLD	Støre	Ekspertgruppe for utredning av virkemidler for å fremme sirkulær øko	5 000 000
KLD	Støre	Ekspertgruppe for samfunnsøkonomiske konsekvenser av klimaendrin	20 000 000
KUD	Solberg	Kunstnerundersøkelse	762 506
KUD	Solberg	Utvalg for museum og forskning	2 338 347
KUD	Solberg	Utvalg for beskyttelse av barn og unge mot skadelig medieinnhold	3 571 573
KUD	Solberg	"Ung i dag" - utvalg	1 214 559
KUD	Solberg	Ytringsfrihetskommisjon	12 265 956
KUD	Solberg	Utvalg om mangfold og annerledeshet (Likestillings- og mangfoldsutv	6 705 633
KUD	Solberg	NOU om norsk teiknspråk (tegnspråkutvalget)	7 070 197
KUD	Støre	Mannsutvalget	9 689 370
KUD	Støre	Musikkutvalget	3 216 865
KUD	Støre	CRPD- utvalget	2 761 784
KUD	Støre	Arbeidsgruppe - Rimelig betaling for kunstnere	224 881
KUD	Støre	Arbeidsgruppe - Periodiske vurderinger av museer.	383 475
LMD	Solberg	Grytten-utvalget	2 300 000
LMD	Solberg	Rekruttering til mat- og måltidsbransjen	1 500 000
NFD	Støre	Screeningutvalget	1 870 975
NFD	Solberg	Reisemålsutvalget	2 658 879
NFD	Støre	Anskaffelsesutvalget	5 288 288
NFD	Solberg	Helhetelig forvaltning av akvakultur for bærekraftig verdiskapning	1 888 249
NFD	Solberg	Bearbeidingsutvalget	580 161
NFD	Solberg	Ekspertutvalget for klimavennlige investeringer	569 164
NFD	Solberg	Minerallovutvalget	4 941 165
NFD	Solberg	Distriktsnæringsutvalget	753 065
NFD	Solberg	Velferdstjenesteutvalgets delutredning	4 399 375
NFD	Solberg	Framtidens fiskerikontroll	2 402 574
SD	Støre	Drosjeutvalget	6 007 076
SD	Støre	Tredje rullebane på Gardermoen	1 530 254
SD	Støre	Postutvalget - Utredning av fremtidens posttjenester	2 206 786
SD	Solberg	Teknologiutvalget	1 615 227
SD	Solberg	Luftfatsutvalget	2 575 457
SD	Solberg	Utvalg om endringer i bilparken	2 870 959
SD	Solberg	Ekspertutvalget om U-864	3 974 149
SMK	Solberg	Koronakommisjonen	36 813 730
UD	Støre	Sending-utvalget	2 800 000
UD	Støre	Eldring-utvalget	12 600 000

SPØRSMÅL NR. 2663**Innlevert 30. august 2024 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 9. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er status på regjeringens oppfølging av NOU 2019: 5, oppfølgingen av Stortingets vedtak om en proposisjon som skal fremmes i tide til å behandles av Stortinget i gjeldende stortingsperiode, og hva er vurderingen av forslagene fra forvaltningsutvalget om sidestilling av samboerskap med ekteskap og at vesentlig økonomisk interesse i en sak uten videre skal lede til inhabilitet?

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av Innst. 215 S (2023-2024) om regjeringsskapparatets håndtering av habilitetsregelverk fattet Stortinget flere viktige vedtak til videre vurdering og oppfølging, hvor ett av vedtakene (vedtak 508) handlet om oppfølgingen av forvaltningslovutvalgets utredning, utover enkeltendringer. I merknadene peker kontroll- og

konstitusjonskomiteen på sidestilling av samboerskap med ekteskap og at vesentlig økonomisk interesse i en sak uten videre skal lede til inhabilitet som eksempler på forslag fra utvalget som relevante for oppfølgingen.

Svar:

Regjeringen tar sikte på å legge frem en proposisjon om helhetlig oppfølging av NOU 2019:5 Ny forvaltningslov, herunder forslag til endringer i habilitetsregelverket, i løpet av våren 2025. Forvaltningslovutvalgets forslag om å likestille samboerskap med ekteskap i bestemmelsene om automatisk inhabilitet, og å innføre en bestemmelse om automatisk inhabilitet for den som har en vesentlig økonomisk interesse i en avgjørelse, blir vurdert i arbeidet med proposisjonen.

SPØRSMÅL NR. 2664**Innlevert 30. august 2024 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 9. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er regjeringens vurderinger og oppfølging av Stortingets vedtak om tverrgående analyse av departementenes habilitetspraksis og utforming av en felles mønsterpraksis, gjennomgang av gjeldende rutiner og regelverk, skriftliggjøring av habilitetsvurdering for politisk ledelse og større åpenhet om departementenes habilitetsvurderinger av politisk ledelse?

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av Innst. 215 S (2023-2024) om regjeringsskapparatets håndtering av habilitetsregelverk fattet Stortinget flere viktige vedtak til videre vurdering og oppfølging, hvor de fleste er relevante for hele regjeringen på tvers av departementene. Spørsmålet viser særlig til vedtakene 507 og 509-511. Om det det ikke foreligger samlet oversikt

på alle punkter bes det om at spørsmålet også formidles til de respektive departementene.

Svar:

Det vises til spørsmål fra stortingsrepresentant Seher Aydar til statsministeren, som han har bedt meg svare på.

Anmodningsvedtakene spørsmålet gjelder følges opp av Justis- og beredskapsdepartementet som ansvarlig departement for habilitetsregelverket, i samråd med de øvrige departementene og Statsministerens kontor.

Flere spørsmål som omfattes av vedtakene har en side til den helhetlige gjennomgangen av habilitetsreglene som gjennomføres som del av arbeidet med oppfølgingen av NOU 2019: 5 Ny forvaltningslov. Jeg viser til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 2663, der det fremgår at regjeringen tar sikte på å legge frem en proposisjon som følger opp utredningen våren 2025. Ved siden av dette

jobbes det med andre interne prosesser for å følge opp anmodningsvedtakene, blant annet knyttet til opplæring og rutiner for håndtering av habilitetsspørsmål i departementsfellesskapet.

Det overordnede målet er styrke kvaliteten på opplæringen og å sikre bedre håndtering av habilitetsregelverket i alle departementer.

SPØRSMÅL NR. 2665

Innlevert 30. august 2024 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik

Besvart 10. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Har statsråden planer om å inkludere kjærester i straffelovens bestemmelse om mishandling i nære relasjoner, og mener statsråden at Norge etter Istanbul-konvensjonen er menneskerettslig forpliktet til å gjøre dette?

BEGRUNNELSE:

Et av grepene Norge har gjort for å få bukt med mishandling i nære relasjoner, er å ratifisere Istanbul-konvensjonen om forebygging og bekjempelse av vold mot kvinner og vold i nære relasjoner. Konvensjonen kriminaliserer vold mot nåværende eller tidligere partnere.

I konvensjonen defineres «domestic violence» i artikkel 3 bokstav b som

«all acts of physical, sexual, psychological or economic violence that occur within the family or domestic unit or between former or current spouses or partners, whether or not the perpetrator shares or has shared the same residence with the victim».

Det kommer altså uttrykkelig frem av konvensjonen at partner-kriteriet kan være oppfylt selv om voldsutøver og voldsoffer ikke har bodd sammen.

I straffeloven er mishandling i nære relasjoner regulert i § 282. Partnervold reguleres i første ledd bokstav a, «sin nåværende eller tidligere ektefelle eller samboer». Nedre grense er altså samboer, som er det strl. § 9 fjerde ledd beskriver som «når to personer bor fast sammen under ekteskapsliknende forhold». Dette betyr at kjærester som ikke har bodd sammen i et ekteskapsliknende forhold, ikke er en del av bestemmelsen om partnervold.

I regjeringen Solbergs handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner 2021-2024, «Frihet fra vold», defineres partnervold som «vold fra nåværende eller tidligere partner, inkludert kjæreste, samboer og ektefelle». Den samme definisjonen av «partner» finnes også i Riksrevisjonens rapport fra dens undersøkelse om myndighetenes innsats mot vold i nære relasjoner (Dokument

3:8 (2021-2022). Kripós har i sin statistikk om partnerdrap skilt ut kjærester som en egen kategori.

GREVIO, overvåkningsorganet til Istanbul-konvensjonen, avga sin rapport om Norges etterlevelse av Istanbul-konvensjonen i oktober 2022. Der hevder de at § 282 første ledd bokstav a gjelder «romantic partner, cohabitant or spouse». Norge har i sin kommentar til GREVIOs rapport påpekt at dette ikke er riktig tolkning av bestemmelsen, «section 282 does not cover romantic partners». Det kan spørres om denne misforståelsen påvirker GREVIOs vurdering av Norges etterlevelse av konvensjonen, siden bestemmelsen ikke kriminaliserer vold utført av kjærester i henhold til Istanbul-konvensjonen artikkel 3 bokstav b.

Svar:

Vold overfor nærstående og personer man har en relasjon til er et stort samfunnsproblem. Dette må bekjempes med et vidt spekter av virkemidler. Som ledd i arbeidet med å bekjempe slik vold lanserte regjeringen i desember i fjor en opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner for perioden 2024–2028. Planen inneholder over 100 tiltak, og skal bidra til at vi forebygger og beskytter bedre, avdekker flere saker og ivaretar utsatte på en mer omsorgsfull måte.

Straffeloven gir et strafferettslig vern mot å bli utsatt for vold og andre integritetskrenkninger fra en nåværende eller tidligere kjæreste. Straffeloven inneholder en rekke bestemmelser som rammer ulike integritetskrenkninger uavhengig av fornærmedes relasjon til gjerningspersonen. Disse bestemmelsene finnes i kapittel 24 om vern av den personlige frihet og fred, kapittel 25 om voldslovbrudd mv. og kapittel 26 om seksuallovbrudd.

Straffeloven § 282 om mishandling i nære relasjoner fanger inn det særlig klanderverdige ved krenkninger som typisk har en sammenhengende og vedvarende ka-

rakter og særpreges av sterke psykologiske bindinger mellom fornærmede og gjerningspersonen.

Jeg mener vi alltid må vurdere om det lovverket vi har er godt nok, og om det treffer etter intensjonen. I en slik vurdering må også samfunnsutviklingen vektlegges.

Jeg finner imidlertid grunn til å nevne at en utvidelse av straffeloven § 282 ikke er nødvendig for at Norge skal oppfylle forpliktelsene som følger av Istanbulkonvensjonen. Istanbulkonvensjonen forplikter ikke statene til å ha en egen straffebestemmelse som spesifikt rammer vold i nære relasjoner. I stedet forpliktes statene til å sikre at nærmere angitte handlinger er kriminalisert. De aktuelle handlingene er blant annet psykisk vold, personforfølgelse, fysisk vold og seksuell vold, inkludert voldtekt, jf. konvensjonen artiklene 33–36.

Når det gjelder psykisk vold har lovutvalget om negativ sosial kontroll mv. drøftet om norsk rett er i sam-

svar med Istanbulkonvensjonen, se NOU 2024: 13 Lov og frihet: Negativ sosial kontroll, æresmotivert vold, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, psykisk vold og ufrivillig utenlandsopphold – juridiske problemstillinger og forslag til regelverksendringer punkt 7.6.1 side 147–148. Utvalget konkluderte med at norsk rett oppfylder kriminaliseringsforpliktelsen som følger av Istanbulkonvensjonen artikkel 33 om psykisk vold. Utredningen er nå ute på høring. Jeg ser frem til innspillene som måtte komme i høringen. Etter høringen vil utredningen bli fulgt opp på vanlig måte.

Når det gjelder personforfølgelse, fysisk vold og seksuell vold, inkludert voldtekt, inneholder straffeloven generelle bestemmelser som rammer slike handlinger. Bestemmelsene sikrer at enhver har et strafferettslig vern mot slike krenkelser, også fra en nåværende eller tidligere kjæreste.

SPØRSMÅL NR. 2666

Innlevert 30. august 2024 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 11. september 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

De siste årene har flere rustilbud blitt lagt ned, og regjeringens behandlings- og forebyggingsreform har uteblitt. Et stadig dårligere hjelpetilbud på denne regjeringens vakt ga i fjor de høyeste overdosetall på over 20 år, samt rekord i overdoser fra opioider.

Kan statsråden garantere at regjeringen klarer å legge frem sin varslede forebyggings- og behandlingsreform før stortingsperioden er omme?

Svar:

Vi arbeider for fullt med en forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet, og den oversendes Stortinget for behandling på ordinært vis når den er klar.

Regjeringens ruspolitikk skal være kunnskapsbasert, ivareta retten til god helse for mennesker med rusmiddelproblemer og som forebygge diskriminering og stigmatisering. Vi vil forebygge bedre og komme tidligere inn med god hjelp, behandling og oppfølging.

Så er det noen tiltak som ikke kan vente. At vi ikke får ned overdosetallene, er et signal om at velferdsstaten har sviktet. Før sommeren igangsatte jeg derfor både en pakke med strakstiltak, og ga samtidig oppdrag om

endringer i organiseringen i det overdose-forebyggende arbeidet. Vi har lagt om hele arbeidet mot overdoser, da tiltakene i de gamle statiske strategiene ikke var tilstrekkelig effektive mot de endringene vi har sett innen overdoseområdet. Helsemyndighetene skal nå arbeide etter en ny dynamisk modell for raskt å kunne gjøre endringer i tiltakene for å møte endringer innen rusmiddelområdet. I tillegg utvikler vi en modell for en helhetlig monitorering av rusmiddelsituasjonen, og innfører en ny beredskapstenkning. Dette er en helt nødvendige endringer i innretningen av arbeidet mot overdoser – nettopp for å møte økningen i overdosetallene.

Vi jobber hver eneste dag for at mennesker med rusmiddelproblemer skal ha tilgjengelig hjelp av god kvalitet i både sykehus og kommuner. Det viktigste for pasientene er at behandlingen hjelper og at ventetiden er kort. Det er derfor viktig for meg å vise til at det er rekordkorte ventetider til rusbehandling under denne regjeringen – og vi skal fortsette å holde dem lave. Vårt mål er at flere skal få hjelp fremover, og vi har stilt krav om at rusbehandlingstilbudene skal styrkes i sykehusene i vår felles helsetjeneste. Vi har styrket prøveprosjektet med heroin-assistert behandling i Oslo og Bergen, og vi har satt i gang forsøk med substitusjonsbehandling ved avhengighet til benzodiazepiner og sentralstimulerende rusmidler. Vi

har videre styrket sykehusene med 50 millioner kroner for å innføre et system for integrert ettervern. Dette inne-

bærer mye tettere oppfølging av ruspasientene og vil gi redusert tilbakefall for pasienter som er i behandling.

SPØRSMÅL NR. 2667

Innlevert 31. august 2024 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 6. september 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Har statsråden til hensikt å pålegge Avinor å kjøpe Rygge sivile lufthavn, og hvordan skal Avinor finansiere et eventuelt oppkjøp?

BEGRUNNELSE:

I leserinnlegg i Halden Arbeiderblad den 27. august skriver Jon Ivar Nygård og Stein Erik Lauvås at Avinor bør kjøpe Rygge sivile lufthavn. De skriver også at "...Rygge bør bli avlastningsflyplass for Gardermoen så snart som mulig." Overraskende nok skriver de også at de "ber om at regjeringen og Samferdselsdepartementet raskt utreder en slik mulighet." En skulle tro statsråden instruerer departementet på annet vis enn gjennom et leserinnlegg.

Avinor er pålagt store kostnader, og har en gjeldsbyrde som overgår kravene som stilles. Gjeldsbyrden blir til en viss grad overført til flyselskapene, ikke-statlige lufthavner, passasjerene og skattebetalerne. Et oppkjøp av Rygge sivile lufthavn vil øke Avinors økonomiske forpliktelser, og sette dem i en enda vanskeligere posisjon.

Det er også grunn til å spørre om OSL har behov for en avlastningsflyplass. Da Stortinget behandlet representantforslag fra Frp om å bidra til gjenåpning av sivil flytrafikk fra Moss lufthavn Rygge, skriver statsråden bla annet i sitt tilsvaret til Stortinget den 2. august 2023:

"Jeg kan ikke se at forslaget blir underbygget av dokumentasjon for at Avinor har et aktuelt behov for en slik avlastning. Jeg er heller ikke kjent med et slikt behov."

Svar:

Halden Arbeiderblad har ved en feiltakelse republisert et innlegg fra 2021. Innlegget er nå fjernet fra Halden Arbeiderblad sine nettsider.

I stortingsdebatten om Dokument 8:244 (2023-2024) om gjenåpning av Moss lufthavn, Rygge fremhevet jeg at Avinor er i en krevende økonomisk situasjon. Det er ikke aktuelt å pålegge Avinor løsninger som ikke balan-

serer samfunnets samlede behov for lufthavnkapasitet og Avinors økonomi på en forsvarlig måte.

Regjeringen Støre styrer på Hurdalsplattformen. I tråd med plattformen har regjeringen satt ned et uavhengig utvalg som skal frembringe et grunnlag som setter regjeringen i stand til å ta stilling til om det er behov for å avsette areal for en tredje rullebane på Oslo lufthavn, Gardermoen. Utvalget skal også se på hvilken rolle de ikke-statlige lufthavnene i det sentrale Østlands-området (Rygge og Torp) bør spille. Utvalget vil legge fram sin rapport i løpet av september 2024.

SPØRSMÅL NR. 2668**Innlevert 1. september 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 9. september 2024 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Har økte bevilgninger over statsbudsjettet til Enova i perioden 2018 til 2024 kun medført at det står mer midler på kontoen til Enova i Norges Bank, og ikke til at det gjennomføres flere energi- og klimatiltak?

BEGRUNNELSE:

Ved inngangen til 2018 var beholdningen på bankkontoen til Enova på om lag 11,4 milliarder kroner. Ved inngangen til 2024 var denne beholdningen på 24,3 milliarder kroner. På disse 6 årene har beholdningen vokst med om lag 10 milliarder kroner. På samme tid som Enova sin beholdning av midler har vokst for hvert år så er Norge på etterskudd både når det gjelder å redusere våre klimagassutslipp og å redusere strømforbruket i bygg.

Høye investeringskostnader er en stor barriere for mange energi- og klimatiltak, og her kunne Enova i langt større grad laget støtteprogrammer tilpasset behovene i markedet.

Vi som er medlemmer i energi- og miljøkomiteen får stadig høre at Enova skal ha stor frihet til å utforme sine virkemidler, men jeg forventer at klimaministeren kan svare for hvorfor de midlene som blir bevilget ikke i større grad går til å gjennomføre konkrete tiltak.

Svar:

Det er flere årsaker til at det står et betydelig beløp inne på kontoen for Klima- og energifondet. At det ikke gjennomføres flere energi- og klimatiltak er ikke en av dem.

De fireårige styringsavtalene gir Enova stor grad av finansiell forutsigbarhet og fleksibilitet. Dette innebærer blant annet at midler tilført Klima- og energifondet kan overføres fra et år til et annet. Dette gjør det mulig for Enova å legge langsiktige planer og prioritere de beste prosjektene ettersom midlene ikke må tildeles i året de bevilges. Enova må også sørge for å ha tilgjengelig midler i fondet når de går inn med en ny satsing for å kunne følge opp satsingen over flere år. At Enova har midler tilgjengelig i fondet bidrar også til å skape troverdighet i markedet om at Enova har finansielt rom til å støtte gode prosjekter når prosjektene er klare til å søke om støtte. Markedet skal også ha tid til å respondere på Enovas støtteprogrammer. Når Enova gir tilsagn til prosjekter tar det varierende grad av tid før midlene faktisk blir utbetalt. Enova utbetaler støtte når prosjektet er fullført og i tråd med avtalt fremdriftsplan for prosjektene. I teknologiprojekter kan det

ta flere år fra tilsagn er gitt til prosjektet er gjennomført og midlene utbetales fra Klima- og energifondet. Leveringstid vil også variere mellom teknologiene som støttes. Dersom et prosjekt kanselleres etter tilsagn er gitt blir midlene frigjort og kan disponeres til andre prosjekter. I mellomtiden blir midlene stående i Klima- og energifondet. Kun 3,5 mrd. kroner av de 16 mrd. kronene som stod på kontoen ved utgangen av 2023 var frie midler. Øvrige midler i fondet var bundet i fremtidige forpliktelser til prosjekter innvilget støtte fra Klima- og energifondet.

I løpet av 2024 har Enova lyst ut og tildelt midler til flere viktige klimaprojekter, herunder en rekke hydrogen-/ammoniakkfartøy, tunge nullutslippsskjøretøy og anleggsmaskiner. Over årenes løp har Enova blitt tilført stadig mer midler. I 2018 ble Enova bevilget om lag 2,7 mrd. kroner, mens de i 2024 ble tilført 8,4 mrd. kroner. Dette har gjort det mulig for Enova å øke innsatsen betraktelig mot teknologitvilling og markedsintroduksjon av klima- og energiløsninger. I 2023 ga Enova tilsagn om støtte på til sammen 6,3 mrd. kroner til nærmere 6 000 enkeltprosjekter i offentlige og private virksomheter, og over 35 000 tiltak i norske boliger. I 2018 var det tilsvarende tallet 2,1 mrd. kroner til om lag 1 000 enkeltprosjekter i offentlige og private virksomheter, og om lag 15 000 tiltak i norske boliger. Hittil i 2024 har Enova disponert rundt 7 mrd. kroner fra Klima- og energifondet.

Regjeringen jobber nå med ny styringsavtale for Enova for perioden 2025-2028, herunder hvilken rolle Enova skal spille i energieffektivisering og klimatiltak fremover.

SPØRSMÅL NR. 2669**Innlevert 1. september 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 9. september 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Vil statsråden ta noe initiativ overfor strømselskapene, for å sikre at lokale solkraftprodusenter som bygger ut miljøvennlig, ikke skal få dårligere strømvtaler over natten?

BEGRUNNELSE:

På oppdrag fra Stortinget har regjeringen fått i oppgave å lage en handlingsplan for å nå målet om 8 nye terrawatt-timer solkraft innen 2030. Rødt støtter et slikt mål, forutsatt at det knytter seg til eksisterende infrastruktur.

Derfor blir vi bekymret når vi kan lese at folk som bidrar til å øke kraftproduksjonen på en miljøvennlig måte, føler seg lurte. I Haugesunds Avis (18.8.2024) kan vi lese om bonden Odd Roger Holgersen som føler seg snytt: Skybatteriavtalen, som skulle gi insentiver til å investere i solkraft endres, slik at det blir langt mindre lønnsomt for bonden.

I NRK Ytring kan vi lese om den samme problemstillingen: Rune Kippersund forteller om hvordan selskap etter selskap har gått bort fra slike avtaler. Kippersund endte i likhet opp med samme selskap som Holgersen, Haugaland kraft, som nå altså også endrer vilkårene for avtalen.

Det er problematisk at små, lokale solkraftprodusenter føler seg lurt på denne måten, når vi samtidig skal nå målene om å produsere mer solkraft.

Svar:

Regjeringen har over lengre tid arbeidet for å rydde opp i strømmarkedet, og har tatt mange grep for å gjøre det enklere for forbrukerne å inngå gode strømvtaler. Det ble før sommeren vedtatt flere lov- og forskriftsendringer, som gjelder fra 1. juli 2024. Endringene skal gjøre det enklere for forbrukere å orientere seg i strømmarkedet, finne gode avtaler og komme seg ut av mindre gode avtaler. Blant annet ble det innført strengere krav til varsel ved endring av strømvtaler. En endring til ugunst for forbrukeren kan tidligst være gjeldende 30 dager etter at forbrukeren har mottatt skriftlig varsel om endringen. Forbrukeren kan da velge å si opp avtalen kostnadsfritt før endringen blir gjeldende.

Det er flere rettslige avgrensninger for kraftleverandørenes mulighet til å gjøre endringer i inngåtte strømvtaler, både i energiregelverket og regelverket om forbrukervern. Dersom en kraftleverandør skal kunne gjøre endringer i strømvtalen må det være avtalt en endringsadgang i strømvtalen, og selv da vil forbrukermyndighetene kunne slå ned på vesentlige endringer, som kan være ulovlig etter avtaleretten og markedsføringsloven.

Vi kan ikke lovregulere alle detaljer på alle områder, herunder spesifikke avtalevilkår. Strømbransjen har selv et ansvar for å rydde opp i strømmarkedet og her mener jeg at bransjen har mer å gå på. Jeg forventer at de opptrer ryddig i møte med forbrukerne. Hverken kraftleverandørene eller kundene er tjent med avtaler hvor kunden føler seg lurt.

SPØRSMÅL NR. 2670**Innlevert 1. september 2024 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 5. september 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Vil ordningen med grunnrente basert på kontraktspris ved inngåelse av fastprisavtale på strøm for næringslivet opprettholdes etter 2024?

BEGRUNNELSE:

Det ble innført et midlertidig kontraktstunntak i grunnrenteskatten for vannkraft for å legge til rette for fastprisavtaler for strøm til næringslivet. Ordningen innebærer at kraftselskapene betaler grunnrenteskatt basert på faktisk

inntekt og ikke det som er hovedregelen for beregning av grunnrenteskatt, nemlig spotprisen i markedet. Unntaket gjelder kun for kontrakter inngått før utgangen av 2024.

Svar:

Det midlertidige kontraktsunntaket for standard fastprisavtaler har lagt til rette for fastprisavtaler og forutsigbar-

het for næringslivet. Dagens unntak gjelder for avtaler med løpetid på henholdsvis tre, fem og sju år som inngås før utgangen av 2024. Regjeringen er generelt opptatt av at næringslivet skal ha forutsigbare rammevilkår.

Spørsmålet gjelder skatte- og avgiftsopplegget for 2025. Vårt forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2025 legges fram samlet i oktober.

SPØRSMÅL NR. 2671

Innlevert 1. september 2024 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad

Besvart 6. september 2024 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung

Spørsmål:

Det nederlandske datatilsynet (DPA) har nyleg gitt taxisel-skapet Uber ei bot på 290 millioner euro for å ha overført personinformasjon om europeiske sjåførar ulovleg til USA.

Kva blir gjort for å kontrollere at teknologiselskap ikkje bryt reglar for overføring av personopplysninger her i landet?

GRUNNGJEVING:

26. august melde TV2 at det nederlandske Datatilsynet har gitt taxiselskapet Uber 290 millioner euro i bot. Uber har fått bota fordi selskapet i ein periode på to år skal ha delt data om drosjelisenser, stadsdata, id-papir, betalingsin-formasjon og i nokre tilfelle også informasjon om krim-inell og medisinsk historie til sjåførane med amerikanske serverar. Styreleiar i det nederlandske datatilsynet seier at det som har skjedd er svært alvorleg, og at det som har skjdd er eit brot på EUs personvernforordning (GDPR).

Svar:

Personopplysningsloven gjennomfører EUs personvern-forordning (GDPR) i norsk rett og regulerer overføring av personopplysninger til land utenfor EU/EØS-områ-det. Det er det norske Datatilsynet som fører tilsyn med overføring av personopplysninger fra virksomheter som er etablert i Norge. Datatilsynet velger selv hvilke virk-somheter og personopplysningsbehandlinger de skal føre tilsyn med, og prioriterer tilsyn ut fra en risikovurdering. Elementer i risikovurderingen kan for eksempel være hvilket land opplysninger overføres til, hvilken type per-

sonopplysninger overføringen omfatter og hvor mange personer som potensielt er berørt.

Dersom et selskap driver virksomhet her i Norge, men har sin europeiske hovedetablering i et annet EØS-land, er det datatilsynsmyndigheten i dette landet som fører tilsyn med og kontrollerer ev. overføring av per-sonopplysninger fra selskapet til land utenfor EØS-om-rådet. Datatilsynet deltar i det europeiske datatilsynssa-marbeidet og i European Data Protection Board (EDPB). Gjennom dette organet kan Datatilsynet påvirke tolkning og håndheving av personvernregelverket overfor selskap-er som driver virksomhet i Norge, men som har sin hov-edetablering i et annet EØS-land. Jeg er derfor glad for at Datatilsynet deltar aktivt i dette samarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 2672**Innlevert 1. september 2024 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 9. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvordan skal statsråden sikre at ekspertgruppen som skal utrede tiltak som kan settes i verk ovenfor unge som begår gjentatt og alvorlig kriminalitet hører synspunktene til et representativt utvalg av disse barna og tar tilbørlig hensyn til deres meninger i tiltak og i lovforslag?

BEGRUNNELSE:

En hurtigarbeidende ekspertgruppe skal utrede tiltak som kan settes i verk ovenfor barn og unge under 18 år med store oppfølgingsbehov som begår gjentatt og alvorlig kriminalitet. Gruppen skal vurdere hvordan hensynet til barnets beste og samfunnsvernet best kan ivaretas. Målgruppen for utredningen er barn både over og under 15 år.

Ekspertgruppen skal blant annet utrede muligheten for etablering av et nytt bo- og rehabiliteringstilbud, med tanke på pilotering og videre utbygging. Gruppen skal vurdere om et slikt botilbud bør etableres innenfor eller utenfor barnevernslovens rammer, og hvor ansvaret for et tilbud skal ligge.

Statsforvalter Knut Storberget skal lede gruppa, og arbeidet skal leveres innen 1. mars 2025. Ekspertgruppen er ellers sammensatt av en førsteamanuensis i rettsvitenskap, to psykologspesialister, en politiinspektør, en professor i økonomi og en tingrettsdommer.

I Generell kommentar nr. 14 avsnitt 91 skriver FNs barnekomité følgende:

«Prosedyren for å vurdere og fastsette det beste for barn som gruppe er til en viss grad forskjellig fra den som gjelder et en-

kelt barn. Når hensynet til et stort antall barn står på spill, må statsinstitusjonene finne måter å høre synspunktene til et representativt utvalg av barn på, og ta tilbørlig hensyn til deres meninger ved planlegging av tiltak eller gjør lovgivende beslutninger som direkte eller indirekte angår gruppen, for å sikre at alle grupper av barn er dekket.»

I NOU 2023: 24 «Med barnet hele vegen» ble det opprettet et underutvalg med ungdom med erfaring fra barnevernet, kalt «Ungdomsutvalget». Barnevernsinstitusjonsutvalget rådførte seg med Ungdomsutvalget gjennom hele utredningsperioden. I saker der Ungdomsutvalget har kommet med klare uttalelser eller anbefalinger, har disse blitt omtalt og drøftet i utredningen, slik at det kommer tydelig frem hvordan Barnevernsinstitusjonsutvalget har vurdert Ungdomsutvalgets innspill.

Også i dette arbeidet må statsråden finne måter å høre synspunktene til et representativt utvalg av barn på. I dette tilfellet er det snakk om barn som begår gjentatt og alvorlig kriminalitet. Da må statsråden sikre at de barna som begår gjentatte og alvorlige lovbrudd blir hørt, og at det tas tilbørlig hensyn til deres meninger ved utarbeidelsen av tiltak og lovforslag.

Svar:

Ekspertgruppen som skal utrede tiltak overfor barn og unge som begår gjentatt eller alvorlig kriminalitet, har en svært viktig oppgave. I mandatet for ekspertgruppen er det lagt vekt på at barn og unges rett til medvirkning ivaretas i arbeidet. Ekspertgruppens leder er opptatt av dette, og planlegger for barn og unges medvirkning.

SPØRSMÅL NR. 2673**Innlevert 1. september 2024 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 9. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Jeg sendte et spørsmål til statsråden i April ang. energiforsyningen og forsyningssikkerheten på Svalbard (Doku-

ment nr. 15:1823 (2023-2024)). Situasjonen i April var da usikker, mens situasjonen i dag virker å være urovekkende nå når vinteren står for døren. Svalbards forsyningssikkerhet er av nasjonal-, ikke kun lokal interesse.

Kan statsråden derfor bes redegjøre for situasjonen i dag, hva status for energisystemet er, hva planen er for å trygge forsyningsikkerheten, og hva regjeringen bidrar med, om noe?

BEGRUNNELSE:

Svalbard med sitt arktiske klima og plassering er fullstendig avhengig av stabil og trygg energi- og varmforsyning, og er ikke en lokasjon eller samfunn som egner seg for eksperimentering med kraftforsyningen.

Overgangen fra selvforsynt kullkraft, til dieselkraftverk hvor dieselen må importeres, kombinert med fornybar uregulerbar energi virker å være mangelfullt utredet og planlagt, og problemene mange.

Energiprisene har doblet seg for enkelte deler av næringslivet siden overgangen fra kull til diesel, mens forsyningsikkerheten har gått motsatt vei.

Kontrollutvalget i Svalbard Lokalstyre er i gang med gransking av energiomstillingen i Longyearbyen.

Det er av interesse å vite hva regjeringen gjør.

Svar:

Representanten viser til spørsmål stilt og besvart i april vedrørende energiforsyningen i Longyearbyen. Det er Longyearbyen lokalstyre som er ansvarlig for energiforsyningen i Longyearbyen. Dette følger av Svalbardloven. Longyearbyen lokalstyre eier og driver energiforsyningen i Longyearbyen, gjennom det heleide selskapet Svalbard Energi AS.

Regjeringen la i mai frem Meld. St. 26 (2023-2024) Svalbard. I meldingen fremgår det at regjeringen vil styrke det norske familiesamfunnet i Longyearbyen, og vil styrke statlig kontroll med viktig infrastruktur. Dette har tydelig grenseflate mot energiforsyning og -sikkerhet.

Opprettholdelse av det norske familiesamfunnet er et viktig mål i svalbardpolitikken. Regjeringen ønsker å legge til rette for en stabil energiforsyning og reduserte energipriser for husholdninger og næringsliv i Longyearbyen.

I forbindelse med nysalderingen av 2023-budsjettet foreslo regjeringen å øke tilskuddet til Longyearbyen lokalstyre med 50 mill. kroner, for å bidra til reduserte energipriser i Longyearbyen. Stortinget sluttet seg til forslaget, jf. Innst. 136 S (2023-2024). I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2024 foreslo regjeringen å øke bevilgningen til Longyearbyen lokalstyre med til sammen 167 mill. kroner til energirelaterte formål. Den økte bevilgningen skal gå til å styrke redundans og forsyningsikkerhet for energi i Longyearbyen, ved investeringer og tiltak i ulike typer infrastruktur i energiforsyningen. Videre skal den økte bevilgningen bidra til reduserte energipriser i Longyearbyen. Stortinget sluttet seg til forslaget, jf. Innst. 447 S (2023-2024). Bevilgningsøkningene i hhv. nysalderingen 2023 og RNB 2024 bidrar til økt forsyningsikkerhet for energi i Longyearbyen.

I meldingen fremgår det videre at regjeringen har intensjon om å ta et større ansvar for energiforsyningen i Longyearbyen, for eksempel gjennom det heleide selskapet Store Norske Spitsbergen Kulkompani (Store Norske). Regjeringen ønsker å avklare ansvaret for energiforsyningen i Longyearbyen så snart som mulig. Nærings- og fiskeridepartementet har gitt Store Norske i oppdrag å gjennomføre en konseptvalgutredning av ulike alternativer for fremtidig energiforsyning i Longyearbyen, samt en tilstandsvurdering av eksisterende infrastruktur. Som eier av Store Norske er staten opptatt av å forstå hvilken rolle selskapet kan ha i den lokale energiomstillingen og om det er muligheter for at omstillingen kan bidra til synergier for lokalsamfunnet.

SPØRSMÅL NR. 2674

Innlevert 1. september 2024 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 9. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Statens og norsk tilstedeværelse på Svalbard ved Store Norske Spitsbergen Kulkompani reduseres betraktelig når Gruve 7 stenges i 2025.

Kan statsråden utdype omfanget av kostnadene forbundet med nedstengningen av gruve 7, samt fremtid-

sprognesene for norsk tilstedeværelse og norsk sysselsetting på Svalbard?

BEGRUNNELSE:

Den geopolitiske situasjonen gjør at tilstedeværelse og suverenitetshevdelse i nordområdene og Svalbard framstår viktigere enn på veldig lenge. Vi ser både vennlig aktører og konkurrenter som utviser større interesse for nordområdene enn før. Norge ser ut til å gå motsatt vei, ved å redusere fysisk tilstedeværelse på Svalbard når gruve 7 stenges. Det er av interesse å vite hvor mye dette vil koste, samt hvilke prognoser regjeringen arbeider med for framtidig norsk tilstedeværelse på Svalbard.

Svar:

Regjeringen la 31. mai 2024 fram Meld. St. 26 (2023-2024) Svalbard som legger grunnlag og føringer for aktiviteten på, og forvaltningen av Svalbard i tiden fremover. Det er regjeringens mål at Longyearbyen også fremover skal være et livskraftig familiesamfunn, og regjeringen vil innføre insentiver for å bidra til at nordmenn finner det attraktivt å ta opphold på Svalbard. I tillegg vil regjeringen også fremover legge til rette for et lavt skattenivå.

Longyearbyen har gjennomgått en omstilling fra et samfunn basert på kulldrift til et moderne familiesamfunn med variert næringsliv. Kulldriften har gjennom senere år fått redusert betydning, og Store Norske har i dag virksomhet innenfor bl.a. bolig, næringsbygg og logistiktjenester. Store Norske vil fortsatt være en sentral aktør på Svalbard og vil bidra med arbeidsplasser. Blant annet har Store Norske fått i oppdrag av regjeringen å gjennom-

føre en konseptvalgutredning (KVU) av ulike alternativer for energiforsyningen i Longyearbyen og en tilstandsvurdering av eksisterende infrastruktur. Regjeringen har som intensjon å ta et større ansvar for energiforsyning i Longyearbyen, f.eks. gjennom Store Norske, og avklare ansvaret for energiforsyningen så snart som mulig. Opprydding etter Gruve 7 vil også bidra med aktivitet i om lag to år etter at kullproduksjonen er avsluttet. Nærings- og fiskeridepartementet avventer nå ytterligere vurderinger fra styret i Store Norske mht. hvordan oppryddingsarbeidet etter driften i Gruve 7 kan gjennomføres på en effektiv og god måte. Konkrete spørsmål om kostnader er derfor spørsmål jeg må komme tilbake til.

De rammene som legges i meldingen for den videre utviklingen i Longyearbyen, gir rom for utvikling av næringslivet, ikke i form av vekst i volum, men som økt verdiskapning. Regjeringen vil legge til rette for at reiselivet også fremover skal være et viktig grunnlag for samfunnet i Longyearbyen. Også annet næringsliv, for eksempel kommunikasjon, tjenestenæring samt bygg og anlegg, er med på å gjøre Longyearbyen til et samfunn med en variasjon av virksomheter. Videre utgjør aktiviteten ved Universitetscenteret på Svalbard (UNIS) et solid bidrag til lokalsamfunnet.

Samtidig er det ikke ønskelig at Longyearbyen vokser utover dagens nivå. Det er kostbart å legge til rette for et familiesamfunn med et variert næringsliv, og vekst i innbyggere og aktivitet medfører at disse kostnadene øker.

SPØRSMÅL NR. 2675

Innlevert 9. august 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 6. september 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Rundt fuglefredningsområdet på Runde har ornitologer i sommer vært vitne til mye grise kjøring med båt og annen støy som forstyrrer det sårbare fuglelivet. Lundebestanden på Runde er nesten halvert siden 1980, men er nå på vei opp igjen. Tidligere har det vært en oppsynsmann på Runde som har kunnet slå ned på slike hendelser. Som statsråden er klar over er sjøfuglene under et sterkt press.

Vil han ta initiativ til at det igjen kommer en oppsynsperson for Runde som kan slå ned på adferd som forstyrrer fuglelivet?

Svar:

Jeg legger til grunn at stortingsrepresentant Haltbrekken sikter til Statens naturoppsyn sin tilstedeværelse på Runde. Fuglelivet på Runde har vært fredet siden 1957, nåværende forskrift om Runde dyrelivsfredning ble vedtatt i 1981. Statens naturoppsyn skal føre tilsyn med at verneforskriften blir overholdt.

Runde har mange besøkende og også utfordringer med mye båttrafikk både fra profesjonelle og private aktører, og jeg er enig i at det er behov for jevnlig tilstedeværelse fra statlig naturoppsyn i området for å føre tilsyn.

Før opprettelsen av Statens naturoppsyn i 1996 ble det ført oppsyn på Runde fra en lokalperson, etter avtale med statsforvalteren. Denne ordningen ble videreført i en periode som et tjenestekjøp fra Statens naturoppsyn.

Statens naturoppsyn har ikke oppsynspersonell som kun har ansvar for Runde. Dette verneområdet er knyttet til den statlige oppsynsstillingen i Ålesund, en stilling som også dekker andre områder, på tilsvarende måte som er vanlig for andre oppsynsstillinger. Stillingen

i Ålesund har vært ubesatt i noen måneder og prosessen med å få ny person på plass i stillingen pågår. I mellomtiden følges Runde opp av andre statlige naturoppsyn i omkringliggende områder. Vurdering av ressurser til statlig naturoppsyn er del av de årlige budsjettprosessene, men ut fra den generelle ressursituasjonen ser jeg det som lite aktuelt at det kan prioriteres en egen stilling kun til dette området.

SPØRSMÅL NR. 2676

Innlevert 22. august 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 9. september 2024 av landbruks- og matminister Geir Pollestad

Spørsmål:

FNs menneskerettighetskomité har kommet med en avgjørelse hvor de kritiserer høyesteretts dom i Jovvset Ante Sara-saken. Komiteen mener statens behandling av Sara er en krenkelse av hans menneskerettigheter.

Hva vil statsråden gjøre for å bøte på menneskerettighetsbruddet?

Svar:

Landbruks- og matdepartementet har mottatte FNs menneskerettskomité si uttale av 19. juli 2024. Komiteen uttalte at vedtak retta mot Jovvset Ante Sara om reintallsreduksjon krenka hans rett til kulturutøving etter artikkel 27 i FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter.

Departementet jobbar no med å gå gjennom komiteen si uttale, og vil senda over svar til komiteen innan fristen på 180 dagar.

Departementet sende 1. juli 2024 på høyring eit forslag til endringar i reindriftsloven. I høyringsnotatet er reintallsreduksjonsføresegnene i lovens § 60 eit sentralt tema, og det er foreslått ein ny reintallsreduksjonsmodell. Reduksjonsmodellen er utvikla gjennom konsultasjonar og arbeidsmøter med NRL og Sametinget, og det føreligg einigheit om å sende forslaget på høyring.

Forslaget har som formål og hindre posisjonering av reintalet og gir sidaen auka fleksibilitet til sjølv å bestemma korleis reduksjonen skal skje. Dette inneber at det blir lagt til rette for auka internt sjølvstyre. I tillegg vil forslaget slik som det er utforma vera eit meir effektivt

hjelpemiddel dersom sidaen ønskjer å skjerma dei minste sidaandelane.

Departementet sitt arbeid med revisjon av reindriftsloven og loven sine reduksjonsføresegnar, vil vere eit sentralt element i svaret til FN sin menneskerettighetskomité.

SPØRSMÅL NR. 2677**Innlevert 1. september 2024 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 9. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Tar justisministeren bekymringen ovenfor voldsutsatte barns rettssikkerhet og trygghet på alvor, og hvordan vil hun ev. følge opp advarslene og anbefalinger fra ulike fagmiljø?

BEGRUNNELSE:

Tall fra statens barnehus viser at antall tilrettelagte avhør av barn under 6 år har hatt en samlet nedgang på 30 prosent siden 2017.

– Man risikerer at barn som lever med vold i nære relasjoner blir værende og ikke får hjelp, sier etterforskningsleder ved Troms politidistrikt, Ståle Luther.

Han har etterforsket seksuelle overgrep i mange år, og har vært medlem av både barnevoldsutvalget og voldtekstutvalget.

Luthers erfaring er at det ikke satses like mye på barnevoldsfeltet som det hevdes.

I en NRK-artikkel trekker han en sammenheng mellom en svak oppklaringsprosent i saker om vold i nære relasjoner og et svekket fagmiljø.

“– Man må stoppe utviklingen hvor fagmiljøene svekkes, og sørge for at hele feltet har nok ressurser slik at vi kan gjøre den jobben samfunnet forventer, sier Luther”.

Endre Bendixen er juridisk rådgiver i Stine Sofie Stiftelsen. Han mener regelverket ikke er tydelig nok.

“– Det er saker der du kan ha, og saker der du skal ha tilrettelagt avhør. Vi mener lovene må skrives om, slik at det er flere tilfeller der barna må tilrettelagt avhør.”

En annen bekymring i artikkelen er de store regionale forskjellene.

Det er selvsagt bekymringsverdig om barns rettssikkerhet er avhengig av hvor de bor. I verstefall kan vi risikere at barn må leve videre med vold.

<https://www.nrk.no/sorlandet/betydelig-nedgang-i-tilrettelagte-avhor-av-de-minste--rettssikkerheten-svekkes-1.17006438>

Svar:

I saker om vold og overgrep mot barn og særlig sårbare voksne er tilrettelagte avhør et sentralt etterforskningskritt. Nedgangen i antallet tilrettelagte avhør er derfor bekymringsfull.

Etter en stor økning i antallet gjennomførte avhør fram mot 2020 er det fra 2021 registrert en større reduks-

jon. Jeg har fått opplyst fra Politidirektoratet at antallet tilrettelagt avhør i 2023 var 4200. I 2021 var det tilsvarende tallet 5003. Regjeringen tar nedgangen i antall avhørte på alvor. Som et tiltak i opptrappingsplanen, som vi la frem i desember 2023, skal det gjennomføres en nærmere utredning av årsakene til at antallet er redusert.

Barn har krav på det samme rettsvernet som voksne. Høye antall henleggelse og at saker tar lang tid i straffesakssystemet kan bidra til at tilliten til politiet og rettsvesenet svekkes. Vi må derfor hele tiden bestrebe oss på å bli bedre. Gjennom opptrappingsplanen skal det gjennomføres en rekke tiltak nettopp for å styrke barns rettssikkerhet. Det er bevilget mer enn 100 millioner kroner til oppfølgingen av planen i 2024. Blant tiltakene er å legge bedre til rette for samhandling mellom politi, barnevern og helsetjenestene for å avdekke og forebygge alvorlig vold mot barn. I tillegg utreder vi spørsmål om etablering av flere barnehus der lang reisevei er en utfordring.

Etter min oppfatning er vi på riktig vei i dette arbeidet, og en utredning av årsakene til nedgangen vil gi oss et bedre grunnlag for å iverksette tiltak og snu en uheldig utvikling.

SPØRSMÅL NR. 2678**Innlevert 2. september 2024 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen****Besvart 11. september 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Vil regjeringen videreføre ordningen med fastprisavtaler på strøm som kan inngås i kommende år?

BEGRUNNELSE:

Næringslivet har de siste årene vært under press fra mange kanter, hvor strømpris som fast kostnad, har hatt særlig negative utslag. Fastprisavtaler har vært en god ordning slik at bedrifter kan sikre seg forutsigbare forhold knyttet til kostnadsbildet, noe som der igjen er viktig for innhenting av kapital, og investeringsanalyser. Ordningen gjelder fastprisavtaler på tre, fem, eller syv år, som er blitt inngått i 2022, 2023, og 2024. Når ingen annen beskjed er gitt, er

det nå usikkerhet om hvorvidt ordningen skal videreføres for kommende år.

Svar:

Det midlertidige kontraktsunntaket for standard fastprisavtaler har lagt til rette for fastprisavtaler og forutsigbarhet for næringslivet. Dagens unntak gjelder for avtaler med løpetid på henholdsvis tre, fem og sju år som inngås før utgangen av 2024. Regjeringen er generelt opptatt av at næringslivet skal ha forutsigbare rammevilkår.

Spørsmålet gjelder skatte- og avgiftsopplegget for 2025, som legges fram som del av statsbudsjettet i oktober.

SPØRSMÅL NR. 2679**Innlevert 2. september 2024 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 9. september 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

En kvinnelig norsk statsborger sitter fengslet i Kina med en lang dom under harde forhold. Hun mener seg uskyldig dømt. Hun er nå alvorlig syk og har nylig gjennomgått et dypgående kirurgisk inngrep. Hennes helsetilstand er alvorlig. Hennes mann har flere ganger bedt Utenriksdepartementet om hjelp til at hun får sone i Norge.

Kan utenriksministeren bekrefte at statsminister Støre, i forbindelse med det varslede besøket i Kina, vil be om at hun nå får sone i Norge?

BEGRUNNELSE:

En kvinnelig norsk statsborger sitter fengslet i Kina med en lang dom under harde soningsforhold. Hun mener seg uskyldig dømt. Hun har i mange år utført et stort og betrodde arbeid for norsk eksportnæring. Hun er nå alvorlig syk og operert i nakken for progressiv lammelse. Kvinnen og hennes mann frykter for hennes helse og liv under nåværende sonings- og behandlingsforhold.

Hennes mann får knapt besøke eller se sin kone i fengselet i Kina. Han har mange ganger henvendt seg til Utenriksdepartementet og andre norske myndigheter og øvrighetspersoner for å få hjelp til sin kone. Deres håp er nå at hun kan få soningsoverføring til Norge. Dette vil være en human og rimelig løsning for en norsk borger, som dessuten kan være uskyldig dømt, som det er rimelig at norske myndigheter bidrar til. Samtidig vil ikke en slik løsning utfordre selve jussen i saken unødig.

Representanter for norske myndigheter har sagt at de arbeider med saken. Den svært lave og tilsynelatende passive posisjonen norske myndigheter tidligere har tatt i denne saken, særlig under Solberg regjeringen, står i påfallende kontrast til innsatsen Norge og Utenriksdepartementet gjorde for to andre norske statsborgere som i 2009 ble fengslet i DR Kongo. Det er vanskelig å se saklige grunner til at norske myndigheter var så mye mer pågående for å hente hjem de to innsatte i Kongo enn de er for å hjelpe den kvinnelige norske statsborgeren. Dette kan skape inntrykk at at norske myndigheter er mer varsomme overfor Kina enn overfor Kongo. For norske borgere er det tvert

imot viktig å vite at våre myndigheter behandler folk likt og stiller opp for alle.

Statsministerens kontor varslet den 21. august at statsminister Støre skal reise til Kina for å ha politiske samtaler. Dersom regjeringen arbeider for denne kvinnens sak er det forståelig om det holdes en lav profil overfor kinesiske myndigheter. Det har vært meget problematisk at det har vært så lite klart om regjeringen i det hele tatt prioriterer hennes sak. Det er derfor viktig at regjeringen nå bekrefter at det gjøres en aktiv innsats for henne i møtene statsministeren skal ha med Kinas ledelse.

Svar:

Spørsmål til skriftlig besvarelse fra representanten Rasmus Hansson til utenriksministeren, besvares av justisministeren fordi soningsoverføringer hører under justisministerens ansvar.

Jeg har vært i kontakt med Utenriksdepartementet som opplyser at dette er en sak som prioriteres høyt. Utenriktjenesten ved generalkonsulatet Guangzhou og nå ambassaden i Beijing, samt departementet, har i denne saken gitt konsulær bistand i tråd med gitte rammer siden hun ble arrestert i 2018. Dette gjøres i tett kontakt med henne, familien og lokal juridisk bistand. Det foretas blant annet jevnlig fengselsbesøk og det bistås med å legges til rette for besøk fra familie.

Soningsforhold i utlandet er ofte svært annerledes enn i Norge. Norske borgere som er fengslet i andre land kan ikke forvente annet enn lokale soningsforhold. Det er myndighetene i landet som har fengslet en person, som er ansvarlige for personens helse og sikkerhet. Soningsforholdene kan være dårlige i mange land. I slike tilfeller vil utenriktjenesten kunne ta opp dette med de lokale myndighetene. Utenriktjenesten har ved gjentatte anledninger fulgt opp med lokale myndigheter når det gjelder hennes helse.

Norske myndigheter har stor forståelse for den utfordrende situasjonen fengslede og pårørende er i. Når norske borgere fengsles i utlandet, er det imidlertid stedets lover og regler som alltid kommer til anvendelse. Norske myndigheter tar ikke stilling til skyldspørsmålet. På samme måte som norske domstoler ikke ville akseptert at et fremmed lands utenriktjeneste intervenserer i en straffesak i Norge, er det heller ikke mulig for norsk utenriktjeneste å intervensere i en straffesak i utlandet.

Utenriksdepartementet presiserer at det arbeides for størst mulig grad av likebehandling for sammenlignbare saker på forskjellige steder i verden. Omfanget av konsulær bistand kan variere avhengig av den enkeltes behov, noe som er i tråd med rammene for konsulær bistand som Stortinget har satt, herunder i Meld. St. 12 (2010-2011), jf. Innst. 396 S (2010-2011). Arbeidet med denne og alle fengslingsaker har høy prioritet i utenriktjenesten,

og norske myndigheter vil fortsette å bistå i denne saken innenfor rammene som er gitt.

Justis- og beredskapsdepartementet samarbeider med Utenriksdepartementet i saken. Departementet har fått dommen oversatt til norsk og innhentet uttalelse fra Riksadvokaten og Økokrim vedrørende straffeutmåling for tilsvarende saker i Norge. Når det kommer til regjeringens arbeid med søknaden om soningsoverføring, så er lovverket som regulerer soningsoverføring av domfelte mellom Norge og andre land, mitt ansvar. Kvinnen har gjennom sin ektemann søkt om soningsoverføring til Norge, og søknaden ble videresendt til Justis- og beredskapsdepartementet fra Kriminalomsorgen region sør-vest 2. mars 2023.

Dersom en straffedømt ber om soningsoverføring til eller fra Norge, og det ikke foreligger grunnlag for overføring i konvensjon eller bilateral avtale, som i denne saken, oppstår spørsmålet om § 13 i lov om overføring av domfelte (overføringsloven) 20. juli 1991 nr. 67, kan anvendes. Formålet med bestemmelsen er at det skal være mulig å soningsoverføre domfelte når det foreligger særlige forhold, herunder humanitære, og der det ikke er annet grunnlag for overføringen. Avgjørelsesmyndigheten ligger hos Kongen i statsråd, og det aktuelle landet må også gi sitt samtykke til soningsoverføring.

Vilkåret for soningsoverføring etter § 13 er at det foreligger særlige grunner. I vurderingen inngår blant annet helsemessige forhold, soningsforhold i domlandet og tilknytning til Norge. Dersom regjeringen beslutter at dommen kan fullbyrdes i Norge, vil departementet anmode kinesiske myndigheter om å samtykke til soningsoverføring.

SPØRSMÅL NR. 2680**Innlevert 2. september 2024 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 12. september 2024 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Har departementet og statsråden vært involvert i godkjenning av dette salget, og mener statsråden at et slikt salg ikke innebærer salg av norske fiskerettigheter til utlandet?

BEGRUNNELSE:

Røkke-kontrollerte Aker Biomarine solgte i begynnelsen av juli deler av selskapet til utenlandske eiere, og det fremstår slik at direktoratet har gitt tillatelse til et slikt utsalg i forkant av at dette ble offentlig kjent. Det kan fremstå slik at majoritetseierskap til norske fiskerettigheter nå selges til utlandet. Selv om det er fordivisjonen som er solgt, så kan det ha betydning for eierskapet til krillkonsesjonene fordi selskapet i stor grad er integrert.

Svar:

Fiskeridirektoratet tildeler tillatelse for norske fartøy til å drive fiske etter krill i farvann utenfor norsk fiskerijurisdiksjon, og det er Fiskeridirektoratet som skal godkjenne endringer i eiersammensetningen i selskap som har fått slik tillatelse. Aker Biomarine Antarctic AS har ervervstil-

latelse og er tildelt krillkonsesjon for tre trålere. Jeg og Nærings- og fiskeridepartementet for øvrig har ikke vært involvert i godkjenningen av endringer i eiersammensetningen i selskapet.

Det er Fiskeridirektoratet som har vurdert søknaden om forhåndstillatelse til endring i eiersammensetningen i Aker Biomarine Antarctic AS og har godkjent den. Fiskeridirektoratet har således vurdert endringene i Aker Biomarine Antarctic AS til ikke å være i strid med nasjonalitetskravet fastsatt i deltakerloven. Deltakerloven begrenser utenlandsk eierskap i norske fiskefartøy til 40 prosent.

Tillatelse til å drive krillfiske med norske fartøy er regulert i forskrift om konsesjonsordning for fiske utenfor norsk fiskerijurisdiksjon. Forskrift om konsesjonsordning for fiske utenfor norsk fiskerijurisdiksjon gir unntak for aktivitetskravet og bostedskravet.

Jeg har notert meg at det har vært en del oppmerksomhet rundt salget av 60 % av fordivisjonen fra Aker Biomarine ASA til et amerikansk investeringsselskap. Departementet har også mottatt en henvendelse om dette, som vi vil se på. Dersom departementet finner grunnlag for å gå nærmere inn i saken, vil vi ta kontakt med partene i saken.

SPØRSMÅL NR. 2681**Innlevert 2. september 2024 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 11. september 2024 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Hvilke konkrete temaer er det nå fiskeriministeren mener det mangler kunnskap om, og hvordan vil fiskeriministeren sørge for at de gjenværende aktørene som nå har behov for stabile rammevilkår skal lykkes?

BEGRUNNELSE:

Under en debatt om torskeoppdrett på Arendalsuka viste statssekretær i Nærings- og fiskeridepartementet Even Sagebakken til at regjeringen ønsket en ny næring innen

torskeoppdrett velkommen, dette er veldig positivt. Samtidig ble det fra regjeringens representant tydeliggjort at regjeringen nå avventer en ny risikorapport fra Havforskningsinstituttet før de vil legge mer til rette for torskeoppdrett. I 2021 ble det publisert en omfattende risikorapport som viste til at det basert på daværende kunnskap ville være mulig med en vesentlig høyere vekst enn det man har hatt til nå.

Det har på Arbeiderpartiets vakt allerede vært flere episoder med torskeoppdrettere som har avsluttet sin satsing som følge av svært uforutsigbare rammevilkår, og

næringen ønsker nå å vite hvilke spørsmål er det som må svares ut før regjeringen vil legge til rette for næringen.

Svar:

Forvaltning og forskning har hatt fokus på oppdrett av torsk i over 20 år snart, som vi nå på nytt ser en voksende interesse for i næringslivet. Jeg er opptatt av å legge til rette for høyest mulig verdiskaping fra akvakulturnæringen, innenfor bærekraftige rammer.

Tillatelser til torskeoppdrett tildeles av fylkeskommunene, og de generelle reglene for tildeling av lokaliteter til torskeoppdrett er like for torsk som for andre akvakulturdyr. Før en eventuell tildeling må det foretas en avveining av arealinteresser, aktiviteten kan ikke være i strid med vedtatt arealplan, sektormyndighetene må gi tillatelser etter sitt regelverk og oppdrettsaktiviteten må være miljømessig forsvarlig. Det er det siste punktet Havforskningsinstituttet (HI) i 2022 sa at vi mangler kunnskap om.

I «Risikorapport for norsk fiskeoppdrett 2022 – kunnskapsstatus» skriver HI at risiko knyttet til torskeoppdrett i stor grad påvirkes av at vi mangler kunnskap om mengde og levedyktighet av egg som er gytt i merd og smitterisiko mellom oppdrettstorsk og vill kysttorsk. HI er tydelige om at det vil det være viktig å få økt kunnskapen om disse risikofaktorene for å sikre en bærekraftig utvikling av torskenæringen. HI viser i risikorapporten til at flere aktører hevder at mange av problemene med forrige generasjons oppdrettstorsk nå er sterkt redusert, og at miljøpåvirkningene knyttet til rømming og gyting i merd må vurderes ut fra dagens oppdrettstorsk. HI pekte imidlertid på at det mangler dokumentert kunnskap rundt disse endringene. HI har derfor anbefalt en forsiktig opptrappingsplan for torskeoppdrett, blant annet med krav til nøye overvåkning og rapportering, som vil bidra til at det

opparbeides erfaringsbasert kunnskap om forholdet mellom oppdrettstorsk og ville torskebestander. De anbefaler også en betydelig mer forsiktig vekst enn det som ligger til grunn for risikovurderingen, som tar utgangspunkt i en tillatelseskapasitet på ca. 170 000 tonn. Dette er råd forvaltningen har forholdt seg til siden risikorapporten ble publisert.

Siden risikorapporten ble publisert i mai 2022 har det blitt tildelt omlag 50 000 tonn biomasse fordelt på 20 lokaliteter til kommersielt torskeoppdrett. Total tildelt biomasse i dag utgjør i omlag 95 000 tonn. Dette er en betydelig økning siden 2022, men samtidig lavere enn scenariet HI legger til grunn for risikorapporten. Det anslås derimot at næringen kun utnytter et sted mellom 10 000 og 15 000 tonn biomasse til torskeoppdrett i sjø. Altså er det fremdeles et stort avvik mellom tildelte og utnyttede tillatelser. Ved tildeling av nye tillatelser må imidlertid myndighetene forholde seg til den biomassen som er tildelt og kan utnyttes, slik at total produksjon ikke overstiger nivåer som er antatt å overstige en akseptabel risiko for miljøet.

Jeg vil presisere at regjeringen ønsker at oppdrettsnæringen for torsk utvikler seg innen bærekraftige rammer i årene som kommer. For å få til dette, må havbruksnæringen fortsette å løse utfordringene knyttet til torskeoppdrett. Basert på erfaring med andre arter vil utfordringer dukke opp underveis, og de må løses fortløpende. Jeg er dermed enig i at rammeverket må være forutsigbart slik stortingsrepresentanten viser til. Og det mener jeg at det er. Det er imidlertid også avgjørende at vi kan være trygge på at forvaltningens kunnskapsgrunnlag er tilstrekkelig når den miljømessige forsvarligheten av oppdrettsvirksomhet skal vurderes.

SPØRSMÅL NR. 2682

Innlevert 2. september 2024 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 10. september 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Norge kjøper store mengder billigvarer fra Kina. Dette er varer som blant annet står for store utslipp, uten at dette reflekteres i pris, og uten at forurensere må betale for dette.

Har regjeringen vurdert å øke satsene på porto mellom Norge og Kina, som reforhandlingen av den internasjonale postavtalen fra Kina åpner opp for, eller vil regjeringen vurdere andre tiltak for å redusere disse utslippene?

Svar:

Portoen for postsendinger fra Kina til Norge bestemmes av China Post innenfor de regulatoriske rammene som gjelder i Kina. Den internasjonale postavtalen (Verdenspostkonvensjonen, som også etablerer FNs postorganisasjon Universal Postal Union, UPU), fastsetter reglene for raten avsenderpostselskapet skal betale postselskapet i mottakerlandet for den endelige leveringen frem til mottaker.

Det er riktig at konvensjonen ble reforhandlet under en ekstraordinær kongress i 2019. Endringen har gitt et større rom for å tilpasse disse ratene til underliggende kostnader og markedsforhold i mottakerlandet. En konsekvens av reforhandlingen var blant annet at prisen for å sende varer til Norge gikk opp og i større grad reflekterer Postens kostnader.

Konvensjonen skal forhandles igjen under UPUs kongress høsten 2025. Under disse forhandlingene vil utgangspunktet være å videreføre den fleksibiliteten som

ble gitt etter reforhandlingen i 2019, samt arbeide for kontinuerlig å legge til rette for en bærekraftig posttjeneste og videreutvikle klimastrategien. Det er også verdt å påpeke at regjeringen har sørget for at netthandelsimport av lavverdier fra utlandet nå belastes med merverdiavgift fra første krone, på lik linje med innenlandsk handel.

Når det gjelder klimaaspektet stilles det på norsk side krav til Posten. Selskapet har en ambisiøs klimastrategi og har redusert sine klimagassutslipp med 62 % siden 2012, og skal innen 2040 ha netto null utslipp. Denne strategien reflekteres også i de frivillige forpliktelsene selskapet har påtatt seg, blant de fremste og mest ambisiøse, innenfor UPUs klimastrategi.

Regjeringen arbeider også for å sikre bærekraftige rammer for luftfarten gjennom et høyre ambisjonsnivå i europeiske og internasjonale prosesser knyttet til klima og luftfart i tråd med Meld. St. 10 (2022-2023) Bærekraftig og sikker luftfart – Nasjonal luftfartsstrategi.

SPØRSMÅL NR. 2683

Innlevert 2. september 2024 av stortingsrepresentant Irene Ojala

Besvart 12. september 2024 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

I Finnmark er om lag 80 prosent av fiskeflåten under 11 meter i åpen gruppe.

Når vil regjeringen komme med forslag om endringen i innretningen av åpen gruppe, hvilke vesentlige endringer ser statsråden for seg og vil nye regler også gjelde dem som er i åpen gruppe i dag?

BEGRUNNELSE:

30. april i år vedtok Stortinget kvotemeldingen. Selv om regjeringspartiene skaffet seg et solid flertall på Stortinget for kvotemeldingen ved å inngå et forlik med Høyre, Frp, Venstre og KrF, betyr ikke det at et solid flertall på kysten jubler for kvotemeldingen. I hvert fall ikke i statsrådets hjemfylke Finnmark.

Det ble tydelig illustrert ved at samme dag som kvotemeldingen ble vedtatt, blokkerte fiskere havnene i blant annet Hammerfest, Honningsvåg og Vardø for å markere misnøye med kvotemeldingen.

I forliket fra 19. april, ble det enighet om å se på innretningen av åpen gruppe. I avtalen står blant annet dette om hva som må gjøres med åpen gruppe:

«Arbeidet skal resultere i en innskjerpning av hvem som har rett på å etablere seg i fremtiden for at færre fiskere skal få mer å fiske på fra felleskvoten.»

Dette er vedtaket Stortinget gjorde 30. april:

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av formålet med åpen gruppe i fiskeriene, og vurdere innretningen og tiltak som i større grad bidrar til at åpen gruppe fungerer etter intensjonen, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

I dag er denne gruppen bokstavelig helt åpen, og fartøyskvotene er like enten du er på veg inn eller på veg ut av fiskeryrket. Det gjøres heller ikke forskjell på om du er fisker på heltid eller deltid.

Det er ikke uklokt å gjøre en differensiering innad i åpen gruppe. Men bløtkaka blir ikke større av det. For Stortinget vedtok 30. april bare en marginal økning av andelen torsk av totalkvoten i åpen gruppe, fra 6,12 prosent til 6,62 prosent.

Hadde regjeringspartiene inngått forlik med SV, Rødt, MDG og Pasientfokus, ville åpen gruppe fått en større andel av totalkvoten på torsk. Når en også tar i betraktning at ubrukt tredjelandskvote skal prioriteres havfiskeflåten etter vedtaket i Stortinget 30. april, kan en slå fast at nettoøkningen til åpen gruppe er tilnærmet null. Til nå har fartøy under 11 meter i åpen og lukket gruppe blitt tildelet ufisket tredjelandskvote.

Med de lave torskekvotene det er nå, er det tøffe tider for dem som tilhører åpen gruppe, og dem er det som nevnt mange av i Finnmark.

Derfor kan det være greit at de som er i åpen gruppe snart får vite hvordan de nye reglene for gruppen blir.

Svar:

Nærings- og fiskeridepartementet er gang med å følge opp vedtakene som ble gjort i Stortinget i behandlingen av Meld. St. 7 (2023-2024) Folk, fisk og fellesskap. Mange av de tiltakene som ble foreslått i meldingen og vedtatt

i Stortinget, kan følges opp raskt. Andre forslag vil kreve lengre tid å følge opp.

Kvotetasjonen for flere bunnfiskarter er nedadgående. Stortinget har gjort flere vedtak som kan iverksettes raskt og som vil påvirke den minste fiskeflåten. Vi legger derfor opp til at disse endringene skal tre i kraft i 2025.

I Stortingets vedtak 599 ber Stortinget regjeringen foreta en gjennomgang av formålet med åpen gruppe i fiskeriene, og vurdere innretningen og tiltak som i større grad bidrar til at åpen gruppe fungerer etter intensjonen, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

For å følge opp dette vedtaket har departementet bedt Fiskeridirektoratet om å nedsette en bredt sammensatt arbeidsgruppe som skal vurdere hvilke formål åpen gruppe bør ivareta, og ut fra dette vurdere og foreslå alternative innretninger av åpen gruppe. Etter høring vil regjeringen ta stilling til innretningen for åpen gruppe og fremme dette for Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 2684

Innlevert 2. september 2024 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 9. september 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Vil statsråden, når sentrale deler av anleggsområdet på Lysejordet består av kvikkleire, der store utgravninger og oppfyllinger frarådes, sørge for at det blir utredet en alternativ trasé for den planlagt anlagte jordkabelen på Lysejordet?

BEGRUNNELSE:

I april 2024 ga Energidepartementet Statnett konsesjon til en kraftledning på 420 kilovolt (kV) fra Hamang transformatorstasjon i Bærum til Smestad transformatorstasjon i Oslo, via Bærum transformatorstasjon. Denne ledningen skal bygges som et kabelanlegg i bakken. Som påpekt i skriftlig spørsmål nr. 15:2438 (2023-2024) innlevert 28. juni 2024, er trasé for jordkabelen ikke godt nok utredet.

En geoteknisk undersøkelse utført av Geoteknisk kontor i 1972 konkluderte med at store utgravninger eller oppfyllinger i Lysejordet kan medføre risiko for grunnbrudd:

«Dybden til antatt fjell er stort sett små og løsmassene, der hvor det er noen meters dybde synes å være relativt faste. Et unntak fra regelen er som nevnt ovenfor det lavtliggende relativt flate området syd for Rolighet hvor det er påtruffet store dybder til fjell med kvikkleire i bunnen. Kvikkleiren er imidlertid ikke bløt og skulle derfor ikke by på særlig store problemer. Man bør imidlertid unngå store utgravninger eller store oppfyllinger i dette området da dette kan medføre risiko for grunnbrudd.»

I tillegg har Geonorge utviklet et kart som viser aktsomhetsområder for kvikkleireskred, hvor store deler av Lysejordet er markert som risikoområde. Dette sammenfaller med områdene som ble beskrevet i rapporten utført av Geoteknisk kontor.

Det planlagte anleggsarbeidet på Lysejordet vil medføre betydelige inngrep, inkludert anleggsveier for massetransport, veiskjæringer, omfattende sprengningsarbeid, og et stort anleggsområde som vil innebære betydelig tilført vektbelastning. Omlegging av VA-ledninger som sannsynligvis må graves ned i kvikkleiresonen er også nødvendig.

Samtidig har Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus igangsatt arbeid med vern av Lysakerd-

alen i Bærum og Oslo som naturreservat. På Statsforvalterens hjemmeside står det:

“Lysakerdalen omfatter Lysakerelven og vegetasjonen langs begge sidene (kantsonen). Skogen i lisen langs elven danner en sammenhengende skogkledd bekkeløft mellom Bogstadvannet og fjorden, med mange svært sjeldne naturtyper og rødlistede arter.”

Kabelanlegget er delvis planlagt inne i utredningssområdet for Lysakerdalen naturreservat, og et eventuelt uhell med kvikkleire vil sterkt forringe de nasjonale naturverdiene langs Lysakerelva.

Svar:

Statnetts søknad fra 2019 om ny 420 kV Hamang-Bærum-Smestad ble først konsesjonsbehandlet av NVE, før NVEs vedtak ble oversendt som en klagesak til Energidepartementet for endelig avgjørelse. Ved vedtak av 2. april 2024 ga Energidepartementet konsesjon til å bygge kraftledningen i tråd med konsesjonssøknadens hovedalternativ 1.2, med kabel i grøft fra Hamang til Hagabråten og kabel i tunnel fra Hagabråten til Smestad. Konsesjonen er gitt på vilkår som skal sørge for at det tas hensyn til kvikkleire og andre viktige forhold i detaljprosjekteringen og gjennomføringen av tiltaket.

I den tidlige utredningen av jordkabelalternativet, gjennomførte Statnett punktvis grunnundersøkelser langs traseen. Statnett fant etter undersøkelsene at det var teknisk mulig å bygge kraftledningen, men at det som del av detaljprosjekteringen var nødvendig med videre soneutredning, analyse av områdestabiliteten og av eventuelle behov for stabilitetsforbedrende tiltak i henhold

til NVEs veileder 1/2019 Sikkerhet mot kvikkleireskred. Statnett utførte senere grunnundersøkelser i de aktuelle områdene for tverrslag på Lysejordet. Undersøkelsene ble gjennomført som et supplement til tidligere års undersøkelser, inkludert undersøkelsene gjennomført av Geoteknisk kontor i 1972, som representanten viser til. Statnett påpeker at det ikke er planlagt større inngrep på Lysejordet, der nåværende datagrunnlag indikerer at det er kvikkleire, men at det fortsatt er behov for nærmere undersøkelser før endelig løsning for et eventuelt tverrslag kan fastsettes.

I de fleste saker om utbygging av energianlegg vil det være behov for å gjennomføre detaljerte utredninger som det ville vært urimelig ressurskrevende å gjennomføre før konsesjonsspørsmålet avklares. Det kan også komme ny informasjon i tiden etter at en konsesjon er gitt, fram til anleggsarbeidene starter, som det er viktig at myndighetene tar stilling til. I konsesjoner etter energiloven fastsettes det derfor som hovedregel vilkår om at tiltakshaveren skal utarbeide en detaljert plan (detaljplan) for gjennomføringen tiltaket, som må godkjennes av NVE før anleggsarbeidene kan starte.

Kravet om godkjent detaljplan gjelder også for 420 kV Hamang-Bærum-Smestad. I tillegg er det i konsesjonen fastsatt vilkår om at Statnett må fremlegge en fagkyndig vurdering av om byggingen av kraftledningen kan gjennomføres med tilstrekkelig sikkerhet mot kvikkleireskred. Vurderingen skal vedlegges detaljplanen, og inngår som del i NVEs detaljplangodkjenning. Statnett opplyser at Bærum og Oslo kommuner, naboer og andre interessentgrupper skal involveres i arbeidet med detaljplanen.

SPØRSMÅL NR. 2685

Innlevert 2. september 2024 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 5. september 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Har finansdepartementet mottatt redegjørelsen fra Etikkrådet med vurderinger fra rådet om hvorvidt det har trukket for snevre grenser for selskapers uakseptable medvirkning til folkerettsbrudd i OPT-sakene, altså i okkupert palestinsk område, og vil finansministeren offentliggjøre denne redegjørelsen og legge den fram for Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Den 27. juni oversendte finansdepartementet et brev til Etikkrådet som en oppfølging av merknader fra finanskomiteens i behandlingen av årets stortingsmelding om Statens Pensjonsfond Utland, Meld St. 22. I merknadene ber komiteen om at spørsmålet om Etikkrådet har trukket for snevre grenser for selskapers uakseptable medvirkning til folkerettsbrudd i OPT-sakene, blir besvart og fulgt opp.

Svar:

Finansdepartementet har i brev 30. august mottatt redegjørelsen fra Etikkrådet som representanten viser til.

Brevet er lagt ut på Finansdepartementets nettside. Jeg vil orientere Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 2686

Innlevert 2. september 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 9. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over hvordan de 20 millioner kronene øremerket til flere spesialletterforskere mot økonomisk kriminalitet er brukt i de ulike politidistriktene?

BEGRUNNELSE:

Jeg har merket meg at regjeringen i stortingsmeldingen om økonomisk kriminalitet skriver følgende:

“Regjeringen har en ambisjon om å styrke arbeidet mot økonomisk kriminalitet på flere sentrale områder. I meldingen vises det til en rekke tiltak, og i forbindelse med utarbeidelse av denne meldingen har regjeringen samlet sett bevilget 50 millioner kroner til bekjempelse av økonomisk kriminalitet i statsbudsjettet for 2024.

Av disse skal 20 millioner kroner gå til spesialletterforskere med økonomikompetanse i politidistriktene, 11,5 millioner kroner til etterforskere med kompetanse innen digitale beslag i politidistriktene, 2 millioner kroner til en utredning om sivilrettslig inndragning og 1,5 millioner kroner til å utrede effektene av kontrollatens og politiets virkemidler mot økonomisk kriminalitet. I tillegg er det bevilget 15 millioner kroner til å styrke den nye bedragerienheten på Gjøvik.”

Det bes om en oversikt over hvordan de 20 millioner øremerkede kronene til spesialletterforskere er benyttet i politidistriktene. Det bes om oversikt per politidistrikt.

Svar:

De 20 millioner kronene er via Politidirektoratet fordelt til politidistriktene i resultatavtalene som nye tiltak/satsinger, merket etterforskere med økonomifaglig spesialistkompetanse. Pr. 15. august d.å. hadde tre politidistrikt ansatt spesialletterforskere med økonomifaglig bakgrunn, og flere er i prosess med å tilsette. To politidistrikt (Oslo og Øst) har kanalisert ressursene inn i etterforskning av saker om skattesvik, jf. omtale av skattesvikpiloten nedenfor.

Om etablering av skattesvikpiloten

Som det også beskrives i stortingsmeldingen om økonomisk kriminalitet (Meld. St. 15 (2023-2024)) har politi og påtalemyndighet over flere år ikke klart å prioritere etterforskning av alvorlig skattekriminalitet godt nok. Resultatoppnåelsen har overordnet sett vært utilfredsstillende.

På denne bakgrunn har Politidirektoratet, i samarbeid med Riksadvokatembetet, gitt Økokrim, Oslo politidistrikt og Øst politidistrikt i oppdrag å sammen etablere et pilotprosjekt, hvor Økokrim vil være mottaker av alle anmeldelser fra Skatteetaten som i dag ville gått til de to politidistriktene. Oslo politidistrikt og Øst politidistrikt skal avgi personalressurser til Økokrim for håndtering av sakene. Skattesvikpiloten er under etablering.

Videre oppfølging

Politidirektoratet følger opp de distriktene hvor det foreløpig ikke er rekruttert, for å sørge for at midlene benyttes til formålet. Jeg er opptatt av at arbeidet mot økonomisk kriminalitet styrkes. Tildelingene over statsbudsjettet for 2024 og i RNB vil bidra til dette, og arbeidet med å gjennomføre flere av tiltakene fra stortingsmeldingen om økonomisk kriminalitet er allerede påbegynt.

SPØRSMÅL NR. 2687**Innlevert 2. september 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 11. september 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva konkret har statsråden gjort ovenfor sin egen etat, Statens vegvesen, som han har instruksjonsmyndighet ovenfor, for å sørge for at unge som skal ta førerkort ikke blir økonomisk skadelidende når Statens vegvesen må avlyse en oppkjøring?

BEGRUNNELSE:

Viser til mitt Dokument nr. 15:444 (2021-2022) der statsråden i sitt svar bla. skriver:

“Jeg legger for øvrig til grunn at Statens vegvesen og trafikkskolen sammen gjør sitt for at kandidaten ikke blir økonomisk ansvarlig for forhold som ligger helt utenfor vedkommendes kontroll.”

Undertegnende får stadig henvendelser på at Statens Vegvesen ikke gjør dette og nå nylig en elev som måtte ut med kr. 3035 for bil og oppvarmingstime da Statens Vegvesen avlyste oppkjøringen samme dag.

Svar:

Jeg har tidligere svart Stortinget på dette spørsmålet ved flere anledninger, det vises til mitt svar på spørsmål nr. 444 fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg i 2021 og spørsmål nr. 1308 fra stortingsrepresentant Bjørnar Laabak i 2022.

Statens vegvesen gjennomfører årlig ca. 150 000 praktiske førerprøver og av disse er det kun svært få prøver som blir avlyst på kort varsel. Det kan som jeg tidligere har påpekt ovenfor representanten være flere årsaker til at førerprøven må avbestilles på kort varsel, men i de fleste tilfellene skyldes det et uforutsett sykdomsforfall hos sensor.

Før prøven avlyses, forsøker Statens vegvesen å fylle opp med ledige sensorer der det er mulig. I tillegg vurderer Statens vegvesen muligheten for å omdisponere sensorene som er satt til andre oppgaver som kan utføres senere. Statens vegvesen opplyser at etaten dessverre ikke alltid har ekstra tilgjengelige sensor-ressurser som kan settes inn overalt lokalt i de tilfellene akutt sykdom oppstår.

Statens vegvesen behandler erstatningskrav i tråd med lov om skadeserstatning. Arbeidsgiveransvaret overfor sensorer følger av skadeserstatningslovens § 2-1 andre ledd, jf. første ledd. Her fremkommer det at det er flere vilkår som må være innfridd for at arbeidsgiver skal bli erstatningsansvarlig. I tilfeller der sykdom hos sensor gjør

at førerprøven må kanselleres, oppfylles ikke vilkåret om at det må foreligge en forsettlig eller uaktsom handling. Sykdom på kort varsel hos sensor er ikke noe den enkelte sensor eller Statens vegvesen som arbeidsgiver kan lastes for, og Statens vegvesen blir ikke erstatningspliktig i slike tilfeller. Statens vegvesen ønsker imidlertid å presisere at i tilfeller hvor det internt er gjort feil med prøvebestilling eller det er andre forhold rundt førerprøven som utløser erstatningsansvar, så blir kandidatens økonomiske tap dekket.

På dagen for førerprøven, er det trafikkskolene som leier ut kjøretøyet til kandidaten. Kostnader knyttet til leie av kjøretøy er avtalt mellom kandidat og trafikkskole. Når det gjelder gebyret fra Statens vegvesen for førerprøven, så blir ikke kandidaten bedt om å betale når timen blir avlyst eller utsatt på grunn av sykdom hos sensor. Dersom kandidaten har betalt på forhånd - for så å få prøven avlyst eller flyttet - blir den nye førerprøven som settes opp regnet som betalt. Statens vegvesen oppgir videre at de i hovedsak har et godt samarbeid med trafikkskolene og strekker seg langt for å komme opp med løsninger i de aktuelle tilfellene der prøvene blir avlyst.

Jeg har forståelse for at det oppleves som urimelig for kandidater som blir økonomisk skadelidende når de får sin oppkjøringstime kansellert på kort varsel. Jeg vil derfor be Statens vegvesen om å vurdere å endre sin praksis for slike tilfeller.

SPØRSMÅL NR. 2688**Innlevert 2. september 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 9. september 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvordan har utviklingen i antallet søknader/innvilgelser av ordningen med assistert retur vært fordelt på opprinnelsesland, og hva er grunnen til at vår NATO-allierte Tyrkia ikke står på listen over land som søkere som er fra i hovedsak ikke vil være omfattet av ordningen?

BEGRUNNELSE:

Det å hindre misbruk av ordningen med assistert retur er viktig slik at ordningen i seg selv ikke motiverer til flere grunnløse asylsøknader.

Svar:

Forskrift om tilskudd til assistert retur og tvangsretur regulerer hvem som kan få økonomisk støtte til å reise fra landet. Formålet med den økonomiske støtten er at flest mulig utlendinger som har plikt til å forlate Norge, returnerer til hjemlandet, samtidig som regelverket skal søke å unngå misbruk av ordningen og for å forhindre uønsket migrasjon. Antallet søknader om assistert retur varierer over tid, avhengig av hvor mange utreisepliktige som befinner seg her. Det vil også variere hvilke land det søkes om assistert retur til.

Utlendingsdirektoratet (UDI) vurderer hvorvidt noen kvalifiserer til assistert retur. Som utgangspunkt gis det ikke tilskudd til personer som kommer fra et visumfritt land, som har kommet til Norge med det formål å søke om assistert retur eller som er tidligere mottager av slikt tilskudd. En rekke nasjonaliteter er også unntatt fra ordningen, primært land der det er liten sannsynlighet for at en søknad om asyl vil føre frem. Dette er viktige tiltak for å unngå misbruk av ordningen og for å forhindre uønsket migrasjon. Tyrkia er i dag inkludert i ordningen for assistert retur. De siste årene har et større antall personer fra Tyrkia fått innvilget sin søknad om beskyttelse, men andelen av innvilgelser totalt sett har gått nedover de siste årene. I 2022 ble 78 pst av søknadene innvilget, mens tallet i 2023 var på 65 pst. Så langt i år ligger innvilgelsesprosenten på 34.

Fra januar til juli i år hadde 253 personer søkt om assistert retur; 55 til Tyrkia, 22 til Colombia, 13 til Russland, 12 til Venezuela og 11 til Etiopia. I samme periode har 89 personer reist med assistert retur; 31 til Tyrkia, 7 til Irak, 5 til Somalia og fire til hhv. Colombia, Etiopia og Russland. Det er UDI som vurderer hvilke nasjonaliteter og personer som skal kunne motta tilskudd. Denne vurderingen foregår fortløpende og baserer seg på situasjonen i det enkelte land.

SPØRSMÅL NR. 2689**Innlevert 3. september 2024 av stortingsrepresentant Ove Trellevik****Besvart 10. september 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

Er det mulig å få en oversikt over utviklingen i antall varslede og faktiske innsigelser i Vestland fylke, fordelt på kategori; Dispensasjonssaker, reguleringsplaner og kommuneplaner, - og med henvisning til hvilken kommune det gjelder (Totalt er det ønskelig med en tabell som viser utviklingen over siste 10 år)?

BEGRUNNELSE:

Det er i utgangspunktet kommunen selv som bestemmer hvordan arealene i en kommune skal brukes, så lenge arealbruken er innenfor rammene av nasjonal politikk. Statsforvalteren skal sørge for at nasjonale interesser blir ivaretatt. I tillegg skal vi sikre at kommunale vedtak i plan- og byggesaker er i samsvar med gjeldende lovverk.

Svar:

Gjennom Kostra rapporterer kommunane kvart år om saksbehandlingsplan- og byggesaker, og her vert det gitt informasjon om omfanget av motsegner og dispensasjonar. Når det gjeld motsegner blir det rapportert på antal motsegner fremma til planar på høyring, frå hvilken styresmakt og med kva slags grunn. Tala blir publisert i Statis-

tikkbanken til Statistisk sentralbyrå, og finst på landsnivå, fylkesnivå og kommunenivå.

Sjå vedlagte oversikter i excel med uttrekk frå Statistikkbanken, kjelde tabell 13008 og 12976. For å finne lengre tidsserier vert det vist til historiske tidsserier i Statistikkbanken.

Vedlegg:

<https://www.stortinget.no/dok15-202324-2689-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 2690

Innlevert 3. september 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 9. september 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Korttidsutleie av bolig i eierseksjonssameie er tillatt i 30 dager sammenhengende og 90 dager/år totalt. Jeg ønsker at ministeren redegjør for hvordan dette følges opp, som et minimum om:

Hvem har ansvaret og hvorfor foregår arbeidet for å etterse at reglene følges, hvordan samles data for korttidsutleie inn, både fra privatpersoner og fra plattformaktører som AirBnB, hvor mange er tatt for brudd på denne lovbestemmelsen siden den ble innført, og hvor mange har fått en reaksjon (forelegg e.l.) for brudd på dette?

BEGRUNNELSE:

I 2019 ble Eierseksjonsloven endret. Loven sier nå at korttidsutleie i boliger begrenses til 30 dager sammenhengende og 90 dager i året totalt. Korttidsleie i borettslag begrenses til 30 dager årlig. Det finnes i tillegg en smal åpning for at sameier kan tillatte noe mer utleie enn dette.

Denne endringen ble gjort for å gjøre det mindre attraktivt med korttidsutleie av bolig. I flere europeiske storbyer, hvor utviklingen hadde kommet lenger enn i Norge, så man at korttidsutleie til turister fortrenge lokalbefolkningens mulighet til å leie bolig og driver leieprisene i været. Denne sommeren har mediene rapportert om samme problem i flere norske byer. Ved siden av å fortrenge langtidsleietakere, er omfattende korttidsutleie ofte til stor plage for ordinære beboere gjennom støy, svekket sikkerhet/manglende kontroll og økt slitasje på fellesarealer.

Lovendringen i 2019 var ment å ligge i forkant av en slik utvikling. Men det avhenger av at den faktisk aktivt følges opp og ikke bare er sovende. Det er derfor av stor in-

teresse hvordan staten har fulgt opp og kontrollert denne delen av leiemarkedet, for å sikre at loven faktisk følges.

Oppfølging av denne bestemmelsen har også en skattemessig side. Det er grunn til å tro at det eksisterer en svart økonomi rundt korttidsutleie av boliger, og god oppfølging av lovens regler kan bidra til å rydde opp i dette.

Svar:

Spørsmålet gjeld oppfølging av reglane om korttidsutleie i eigarseksjonssameige.

Eg meiner at det i utgangspunktet er ei positiv side av delingsøkonomien at private kan leige ut bustaden sin for eksempel gjennom Airbnb. Samstundes ser eg at korttidsutleie i nokre tilfelle fører til utfordringar. I eigarseksjonssameige bur folk tett, og intensiv korttidsutleie kan føre til dårleg bumiljø. Regelen i eigarseksjonslova som avgrensar tilgangen til å drive med korttidsutleie av ein bustadseksjon til 90 dagar i løpet av eit år, er meint å balansere omsynet til råderetten til kvar enkelt eigar og omsynet til naboane.

Brot på regelen om at korttidsutleie i meir enn 90 dagar per år er forbode, vil utgjere eit mishald. Eigarseksjonslova er primært ei privatretsleg lov. Det er derfor styret i sameiget som må handtere dette etter dei alminnelege reglane om mishald i lova. Etter omstenda kan ein tenkje seg at mishaldet kan vere vesentleg, slik at ein kan gjepålegg om sal. Eg visar til at dette er omtalt i forarbeida til lova, jf. [Prop. 36 L \(2018–2019\)](#) pkt. 4.6.6. Vi har derfor ikkje noko tal på kvar mange som har brote regelen. Om ein seksjonseigar og styret er ueinige om det er brot på regelen, er det eventuelt opp til domstolen å avgjere saka.

Regelverket for skattlegging av korttidsutleie og rapportering til skattemyndigheitene sorterer under fi-

nansministeren. Finansdepartementet opplyser at formidlarar av utleige av fast eigedom har plikt til å rapportere om dette til skattemyndigheitene for skatteføremål. Opplysningane er underlagd teieplikt hos skattemyndigheitene. Finansdepartementet har nå på høyring framlegg om plikt for digitale plattformer som formidlar ut-

leige av bustad, utleige av transportmidlar, salg av tenester eller salg av varer, til å rapportere om dette til skattemyndigheitene. Framlegget skal gjennomføre ein standard frå OECD om rapportering og automatisk utveksling av slike opplysningar for skatteføremål.

SPØRSMÅL NR. 2691

Innlevert 3. september 2024 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 11. september 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Howdan fordeler de planlagte investeringene i EBA-sektoren seg i LTP mellom fylkene (Jeg ber om at svaret inneholder planlagte og igangsatte investeringer i tabell)?

BEGRUNNELSE:

Frem mot 2036 skal det brukes 1 600 milliarder på forsvaret av Norge. Signaler fra statsråden tilsier at om lag 100 mrd. skal investeres i eiendom, bygg og anlegg med høye klima- og naturambisjoner. For byggenæringen er det viktig at prosjekter kommer i gang raskt, særlig som følge av den alvorlige markedssituasjonen i byggenæringen. Det er også viktig å signalisere overfor lokale bedrifter hva de bør forberede seg på. Jeg ber statsråden, så langt det lar seg gjøre, bidra til å opplyse Stortinget og bedriftene om hva forsvarssektoren vil bidra med for å bedre markedssituasjonen for bedrifter som opplever en tøff hverdag.

Svar:

Forsvarsløftet innebærer betydelige investeringer i ny eiendom, bygg og anlegg, samtidig som verdibevaring av eksisterende infrastruktur også vil prioriteres høyt. Totalt er det, som stortingsrepresentanten påpeker, lagt til grunn at om lag 100 mrd. kroner skal rettes mot slike formål frem til 2036. For å lykkes med en så betydelig satsning innenfor dette området, er det avgjørende at bygge- og anleggsnæringen både involveres og bidrar. Det er viktig for meg å sørge for at relevante aktører får rettidig informasjon om hva forsvaretsløftet innebærer.

Derfor har det, i tillegg til hyppig informasjon om helheten i forsvaretsløftet, blitt avholdt særskilte møter og konferanser rettet mot bygge- og anleggsnæringen. Dette inkluderer blant annet en markedskonferanse med byggenæringen i juni, og et dialogmøte med bygge- og

anleggsnæringen i slutten av august. I disse møtene ble det blant annet formidlet hva forsvaretsløftet overordnet vil innebære, hvilke satsninger det planlegges med, samt omfanget av investeringer i eiendom, bygg og anlegg som hører til satsningene. Dette arbeidet videreføres utover høsten gjennom et betydelig antall møter og konferanser mellom forsvarssektor og bygge- og anleggsnæringen på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå.

Regjeringen har en målsetting om å se alle deler av forsvaretsløftet i sammenheng, og sørge for at den videre utviklingen skjer til riktig tid og på riktig sted. Endringer vil derfor forekomme basert på stadig oppdatert og ny innsikt.

Jeg har gitt forsvarssjefen i oppdrag om å utarbeide en helhetlig gjennomføringsplan som operasjonaliserer den politiske ambisjonen i ny langtidsplan. Dette oppdraget inkluderer også krav til utarbeidelse av en helhetlig eiendomsplan. Nedenfor vises en foreløpig oversikt over planlagte og igangsatte investeringer i eiendom, bygg og anlegg for perioden 2025-2036.

Fylke	Verdi planlagte investeringer (om lag, mrd. kroner)	Herav verdi igangsatte investeringer (om lag, mrd. kroner)
Agder	0,5	-
Akershus	0,8	0,5
Finnmark	6,4	0,2
Innlandet	6,2	3,1
Møre og Romsdal	0,2	-
Nordland	6,8	2,6
Oslo	1,0	0,8
Rogaland	1,8	0,4
Troms	15,8	3,8
Trøndelag	9,2	4,0
Vestfold	0,1	0,1
Vestland	11,1	6,0
Østfold	1,1	0,3
Hele landet*	34,7	8,2
Totalt	95,7	30,0

*Hele landet-tiltakene er blant annet knyttet til oppgradering av infrastruktur, verdibevaring av eksisterende eiendom, tilretteleggelse for økt utdanning og alliert mottak.

SPØRSMÅL NR. 2692

Innlevert 3. september 2024 av stortingsrepresentant Irene Ojala

Besvart 12. september 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Regjeringen har ved flere anledninger fremhevet kompetansen til olje- og gassnæringen. På NRKs «Politisk kvarter» fredag 30. august, sa energiministeren at karbonfangst og lagring (CCS) ikke hadde vært en realitet uten oljeindustriens kompetanse og erfaring.

Så hvorfor satses det ikke på CCS-teknologi på Melkøya når vi er så gode på det?

BEGRUNNELSE:

Dette sa energiminister Terje Aasland på «Politisk kvarter» 30. august i debatt med stortingsrepresentant Lars Haltbrekken (SV) om oljeindustriens framtid:

«...Olje og gassnæringen bidrar til teknologiutvikling, kompetanseutvikling som også bidrar til at vi kutter klimagassutslipp og to eksempler på det er jo både dette med karbonfangst

og lagring som ikke hadde vært en realitet hadde det ikke vært for olje og gassindustrien og kompetansen og erfaringen derfra...»

Stortinget har vedtatt at Equinor sitt gasskraftverk på Melkøya skal fases ut og at nedkjølingen av naturgasen til flytende form skal gjøres med landstrøm. Det vil blant annet bety en gigantisk utbygging av vindmølleanlegg på land i Finnmark.

70 prosent av finnmarkingene er i mot elektrifiseringen av Melkøya med de konsekvenser det har for naturen og kraftsituasjonen. Reindriften og naturinteressene er også stekt i mot disse naturinngrepene.

Mange mener at karbonfangst er et mye bedre alternativ for å få ned klimagassutslippene fra Melkøya.

På en pressekonferanse på Equinor sitt anlegg på Melkøya i Hammerfest 8. august i fjor lanserte regjeringen ved statsminister Jonas Gahr Støre, energiminister

Terje Aasland og finansminister Trygve Slagsvold Vedum planene om elektrifiseringen av gassanlegget der. Regjeringen beskriver elektrifiseringsplanene som «det største enkeltstående klimatiltaket noensinne besluttet av en norsk regjering ...».

Da er vel denne regjeringens klimaprojekt å sammenligne med å lande på Mars i forhold til tidligere statsminister Jens Stoltenberg sitt norske «månelandingsprosjekt», Mongstad.

I sin nyttårstale i 2006 sa Stoltenberg:

«Vår visjon er at vi innen 7 år skal få på plass den teknologien som gjør det mulig å rense utslipp av klimagasser. Det blir et viktig gjennombrudd for å få ned utslippene i Norge. Når vi lykkes, vil verden følge etter. Dette er et stort prosjekt for landet. Dette er vår månelanding.»

Månelandingsprosjektet til Stoltenberg handlet om å utvikle karbonfangst på Equinor sitt anlegg på Mongstad, men seks år etter den famøse nyttårstalen totalhavarete hele prosjektet. Det ble for dyrt og usikkert.

Da president Kennedy sa at amerikanerne skulle lande på månen i løpet av 10 år, hadde de ikke vært ute i verdensrommet. De greide å komme til månen i løpet av denne tiden.

Ved årsskiftet er det 18 år siden Stoltenberg holdt sin månelandingsstale. Og vi er altså ikke villige til å bruke karbonfangst på et fullskalaprojekt for å få ned klimagasene i Arktis. Regjeringen skrev 6. juli 2022 følgende om Miljøvernssamarbeidet i Arktis1:

«Klimaendringer er den desidert største trusselen mot arktisk naturmangfold. Konsekvensene for arter og økosystemer kan bli dramatiske de neste tiårene.»

Og videre:

«Tiltak for å begrense klimaendringene er derfor det viktigste vi kan gjøre for å ta vare på det arktiske miljøet.»

Svar:

Olje- og gasssektoren i Norge har lang erfaring med CO₂-fangst fra naturgass og lagring av fanget CO₂. Det første slike prosjektet i Norge kom i drift på Sleipnerfeltet i Nordsjøen i 1996, og det har vært fanget og lagret om lag 1 mill. tonn CO₂ per år. På Hammerfest LNG har det siden oppstarten i 2007 vært fanget om lag 0,7 mill. tonn CO₂ hvert år som har blitt permanent lagret i en del av Snøhvitfeltet. Denne erfaringen med CO₂-fangst fra naturgass og tilhørende lagring til havs har gjort næringen ledende internasjonalt på området.

Aktører i olje- og gassnæringen deltar nå i utviklingen av kommersiell CO₂-lagring på norsk kontinentalsokkel basert på CO₂ fra tredjeparter. Northern Lights-prosjektet, som er transport- og lagringsdelen av Langskip, er under utbygging. I tillegg er det per i dag gitt 11 tillatelser til lagring av CO₂ etter lagringsforskriften, og det pågår

vurderinger av søknader på ytterligere områder som har vært utlyst. Dette viser stor interesse fra aktørene i olje- og gassnæringen for å utvikle storskala, CO₂-lagring til en ny lønnsom næring.

Rettighetshaverne på Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG har over flere år arbeidet med planer for økt utvinning av gass og tiltak for å redusere utslippene fra dekking av energibehovet ved anlegget. Selskapene har som en del av dette arbeidet vurdert ulike alternativer til drift med kraft fra nettet, herunder CO₂-fangst fra eksosgassen fra gassturbinene. Rettighetshaverne konkluderte med at CO₂-fangst og -lagring fra eksosgassen til gassturbinene ved det eksisterende industrianlegget på Hammerfest LNG, av ulike årsaker, ville være svært ulønnsomt. Equinor beregnet de totale kostnadene ved et prosjekt med landkompresjon og CO₂-håndtering til 37 mrd. 2022-kroner sammenliknet med 13,2 mrd. 2022-kroner for Snøhvit Future-prosjektet som er besluttet av rettighetshaverne og godkjent av myndighetene. Alternativet ble derfor lagt bort. Jeg viser til mitt brev til Stortinget 1. september 2023 der det redegjøres nærmere for vurderingene som er gjort av fangst og lagring av CO₂ på Hammerfest LNG.

De beste tekniske løsningene varierer fra sted til sted og fra aktivitet til aktivitet. Det gjelder også for CO₂-fangst og -lagring. Rettighetshaverne på Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG har utredet og vurdert løsninger for CO₂-håndtering knyttet til eksosgassen fra gassturbinene ved Hammerfest LNG, men teknologien har ikke vist seg hensiktsmessig å ta i bruk på dette anlegget.

SPØRSMÅL NR. 2693**Innlevert 4. september 2024 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 10. september 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vi viser til vedtak 757, 10 juni 2022, der det står: «Stortinget ber regjeringen snarest følge opp vedtaket om et obligatorisk takstfritak for biogasskjøretøy på strekninger som er finansiert av bompenger, gjeldende fra 1. januar 2023.»

Kan statsråden gi ei oversikt over kvar dette no er innført, kvar det er på trappene å bli innført og kvar ein ikkje har gjort lokalpolitiske vedtak for å sikre ei slik innføring?

GRUNNGJEVING:

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 36 (2020–2021) Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser og Meld. St. 11 (2021–2022) Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020–2021), jf. Innst. 446 S (2021–2022). Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2022–2023) at det 1. september 2022 ble opprettet en egen takstklasse for alle gassdrevne kjøretøy som kan gi grunnlag for redusert bompengetakst eller fritak for bompenger dersom det foreligger lokalpolitiske vedtak. Ordningen kan først og fremst brukes i byområder der det allerede i dag er mulighet for et takstsystem med tids- og miljødifferensierte takster. Som en del av Oslopakke 3 ble det 1. september 2022 innført fritak for tunge gassdrevne kjøretøy i og rundt Oslo. Ved behandlingen av Meld. St. 4 (2022–2023) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingsssesjonen 2021–2022, jf. Innst. 186 S (2022–2023), uttalte kontroll- og konstitusjonskomiteen:

«Komiteen viser til vedlagt merknad fra en samstemt transport- og kommunikasjonskomite, der de ber regjeringen legge til rette for at biogasskjøretøy kan få takstfritak på strekninger som er finansiert av bompenger.»

Samferdselsdepartementet har gitt Statens vegvesen i oppdrag å legge til rette det tekniske bompengesystemet AutoPASS, slik at den tekniske løsningen som i dag håndterer et miljødifferensiert takstsystem (slik det er innført i enkelte byområder), innføres som et teknisk system for all offentlig bompengeinnkreving.

Svar:

Regjeringen har åpnet for at lokale myndigheter kan gi fritak eller reduserte bompengetakster for tunge gasskjøretøy (takstgruppe 2). Innføring av slikt betalingsfritak eller redusert bompengetakst krever lokalpolitisk tilslutning fra fylkeskommunen hvor bompengeprojektet er lokalisert og som er garantist for lånet til utbyggingen. Det

aktuelle bompengeselskapet sender deretter takstsøknad til Vegdirektoratet som er takstmyndighet.

Statens vegvesen har opplyst at det er innført fritak for betaling av bompenger for gassdrevne kjøretøy i takstgruppe 2 i følgende prosjekter:

- Miljøpakke Trondheim
- Bypakke Nedre Glomma fase 2
- Oslopakke 3

Vegdirektoratet har fattet takstvedtak om fritak for betaling av bompenger for gassdrevne kjøretøy i takstgruppe 2 for sju strekningsvise bompengeprojekter, som forventes å innføre fritaket i løpet av oktober i år. Disse bompengeprojektene er:

- E6 Hovinmoen – Kolomoen
- E6 Frya - Sjøa
- E16 Bagn – Bjørgo
- E 16 Kongsvinger – Slomarka
- Rv. 3/rv. 25 Ommangsvollen – Grundset/Basthjørnet
- Rv. 4 Lunner grense – Jaren og Lygna sør
- Fv. 33 Skardtjernet – Tonsvatnet

Utover dette har jeg ikke kjennskap til hvilke fylkeskommuner som har fattet vedtak - eller vurderer det som aktuelt å fatte vedtak - om innføring av fritak eller redusert bompengetakst for gassdrevne kjøretøy i takstgruppe 2.

SPØRSMÅL NR. 2694**Innlevert 4. september 2024 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes****Besvart 11. september 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvilke vurderinger gjør statsråden seg for prosjektet «foringsprosjekt for vilt langs Gjøvikbanen» i fortsettelsen?

BEGRUNNELSE:

Vinteren 2023/2024 har det i samarbeid mellom VY Gjøvikbanen, Bane NOR, lokale grunneiere og kommunene Gran og Vestre Toten, foregått et føringsprosjekt av vilt langs Gjøvikbanen. Resultatene er svært gode. Mye vilt er spart, skader på togsett er begrenset, belastningen på de ansatte er vesentlig svekket og passasjerene har sluppet forsinkelser og togstans. Prosjektet har svært lav kostnadsramme og har stor støtte blant grunneiere, Vy Gjøvikbanen og kommunene. Nå har prosjektleder fått følgende beskjed fra Bane NOR:

«Når det gjelder føringsprosjektet på Gjøvikbanen er vi nødt til å prioritere midlene for vedlikehold noe annerledes. Det blir derfor ikke aktuelt å starte opp igjen prosjektet denne sesongen, men det kan bli aktuelt å inngå et samarbeid igjen på et senere tidspunkt.»

Svar:

Bane NOR jobber kontinuerlig med å redusere påkjørsler av vilt og husdyr på togstrekninger som er utsatte. I tillegg til å påføre dyrene store lidelser, er slike påkjørsler en stor belastning også for togtrafikken og for de som må rydde opp. Bane NOR har derfor stor interesse i å redusere om-

fanget av påkjørsler. Med de tiltakene som gjennomføres i år, og kommende år, er målet å redusere antall påkjørsler.

Bane NOR gjør fortløpende vurderinger av hvor utfordringene er størst, og retter innsatsen inn der avsatte midler gir best effekt. På Gjøvikbanen har Bane NOR, sammen med flere aktører, gjennomført et føringsprosjekt gjennom vinteren 2023/2024 i et forsøke på å redusere antall påkjørsler med rask effekt. Antall påkjørte elg og rådyr på Gjøvikbanen er omtrent seks prosent av totalen for hele jernbanenettet. Vinteren 2021/2022 ble det påkjørt 17 dyr, vinteren 2022/2023 var tallet 55 dyr og vinteren 2023/2024 ble 50 dyr påkjørt. Ut fra informasjon, statistikk, evalueringer og befaringer av føringsplassene gjennom vinteren, har Bane NOR konkludert med at prosjektet ikke hadde ønsket og forventet effekt ut fra hva det koster. Samarbeidet ble derfor avsluttet i denne omgang, men Bane NOR utelukker ikke at det kan bli aktuelt igjen i fremtiden.

Bane NOR gjennomfører imidlertid flere andre tiltak på Gjøvikbanen for å bedre situasjonen, som kontinuerlig å rydde og klippe ned småbusker og trær i de områdene med de størst utfordringene. Det er også igangsatt montering av elementer i og rundt sporet som gjør det vanskeligere for dyrene å oppholde seg i sporet, samt etablering av tryggere krysningspunkter for viltdyr flere steder på banen. Dette arbeidet har hatt dokumentert effekt på andre strekninger, og forventes også å gi effekt på Gjøvikbanen. Det vil derfor fortsette i årene som kommer. Det samme gjelder videre gjæring langs banen for å sikre dyrene og jernbanen ytterligere.

SPØRSMÅL NR. 2695**Innlevert 4. september 2024 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 13. september 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

På hvilken måte følger statsråden opp bekymringene blant annet FTBB har for opplæringstilbudet til blinde og svaksynte barn?

BEGRUNNELSE:

Tidligere i august sendte organisasjonen Foreldre til blinde barn (FTBB) en henvendelse til statsråden. Bakgrunnen for henvendelsen var organisasjonen opplever at blinde og sterkt svaksynte barn får ikke opplæringen de har krav

på i norsk skole. Dette har særlig sammenheng med to forhold – fravær av egne læreplaner for denne elevgruppen og krav til synspedagogisk kompetanse hos lærerne. For hørselshemmede barn er det stilt slike krav, og FTBB mener denne forskjellsbehandlingen av to små, sårbare, elevgrupper med hvert sitt alvorlige sansetap kan ikke forsvares. Det er nødvendig at myndighetene gir synshemmede barn de samme rettighetene.

Svar:

Skolen må gi alle elever mulighet til læring og utvikling uavhengig av forutsetningene deres. Opplæringen skal være tilpasset slik at elevene får tilfredsstillende utbytte av den, uavhengig av forutsetninger. Læreplanverket gir skolen og lærerne handlingsrom for pedagogisk differensiering. Det kan gjelde valg av læringsaktiviteter, læringsressurser og andre tilpasninger. Skolene skal legge opp undervisningen slik at elevene kan arbeide med og nå kompetansemål på ulike måter. Skolen skal ta hensyn til at elevene lærer på ulike måter.

Elever som er blinde eller sterkt svaksynte, har som alle andre elever rett til individuell tilrettelegging hvis de trenger det for å få tilfredsstillende utbytte av opplæringen. I tillegg har elever som er blinde eller sterkt svaksynte rett til nødvendig opplæring i punktskrift, bruk av tekniske hjelpemidler og mobilitet. Dette følger av opplæringsloven §§ 3-5, 6-4 og 11-5. Til denne opplæringen har elevene rett til tilleggstimer.

Det er individuelt hvilke ferdigheter eleven har behov for opplæring i, og hvor omfattende opplæringen bør være. Skolen må planlegge, gjennomføre og evaluere opplæringen i tett dialog med eleven og hjemmet. Opplæringen i de kompenserende ferdighetene skal bidra til at eleven kan delta mest mulig selvstendig i skolefelleskapet. Den enkelte elevens plan og de ulike læreplanene for fag, må derfor henge godt sammen. Det er imidlertid ikke egne læreplaner med kompetansemål for opplæring i f.eks. punktskrift slik det er for opplæring i norsk tegnspråk. Norsk tegnspråk er anerkjent som et fullverdig språk i henhold til språkloven § 7. Dette er bakgrunnen for at det er utviklet egne læreplaner for opplæring i norsk tegnspråk. Retten til tegnspråkopplæring er nært forbundet med tegnspråkets status som likeverdig norsk og samisk språk. Punktskrift er ikke et språk, men et skriftsystem som kan brukes til å skrive på alle språk. Utdanningsdirektoratet har utarbeidet anbefalte opplæringsmål for opplæringen i henholdsvis punktskrift, bruk av tekniske hjelpemidler og mobilitet.

Opplæringsloven § 17-1 slår fast at kommunen og fylkeskommunen skal sørge for rett og nødvendig kompetanse i skolen. Kommunen og fylkeskommunen må derfor sørge for tilstrekkelig personale med synspedagogisk og spesialpedagogisk kompetanse for å oppfylle blinde og sterkt svaksynte elevers rett til opplæring. Det er

kommunen og fylkeskommunen som har ansvaret for å oppfylle retten til opplæring i punktskrift, bruk av tekniske hjelpemiddel og mobilitet. Dette følger av opplæringsloven §§ 28-1 og 28-2.

Statped støtter kommunene med rådgiving, veiledning, kompetansebygging, kartlegginger, kurs og læremidler/læringsressurser på små og særlig spesialiserte fagområder, blant annet innen syn. Statped har dialog med kommuner og fylkeskommuner om hvordan barn og elever med sansetap, blant annet blinde og sterkt synshemmede, skal ivaretas på en systematisk måte, slik at de fanges opp og følges opp raskt og godt gjennom hele barnehage- og opplæringsløpet.

I tillegg til Statpeds tjenester på dette området, bygger vi opp kompetansen til kommuner og fylkeskommuner gjennom kompetanseløftet i spesialpedagogikk og inkluderende praksis som ble startet opp i 2020. Kompetanseløftet skal bidra til at alle kommuner og fylkeskommuner har tilstrekkelig kompetanse til å gi alle barn og elever et godt tilpasset og inkluderende pedagogisk tilbud i barnehage og skole.

Videre har NTNU fått ansvar for å videreføre og videreutvikle utdanningstilbud knyttet til erfaringsbaserte mastere i syns- og audiopedagogikk, og får en årlig bevilgning til dette. NTNU samarbeider med Statped om disse tilbudene.

SPØRSMÅL NR. 2696**Innlevert 4. september 2024 av stortingsrepresentant Abid Raja****Besvart 9. september 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere å bidra økonomisk til opprettelsen av et sentralt studenthus i Oslo, slik staten for eksempel har gjort med Samfundet i Trondheim?

BEGRUNNELSE:

Studentenes helse- og trivselsundersøkelse viser at mange studenter sliter med ensomhet og annen psykisk uhelse. I Oslo oppgir 28 prosent av studentene at de ofte føler seg ensomme. Det er over landsgjennomsnittet for studenter.

I tillegg oppgir kun 44 % av studentene fra hovedstaden at de er fornøyde med studentmiljøet. Til sammenligning sier 65 % i Bergen, og 81 % i Trondheim det samme. Flere i Oslo har pekt på mangelen på et sentralt samlingssted for studentene som en mulig årsak til dette.

Studentsamskipnaden i Oslo kjøpte i 2021 et bygg i St. Olavs gate for å gjøre det til et nytt, sentralt studenthus. Målet har vært å «skape en møteplass for alle studenter i Oslo». Likevel har samskipnaden manglet finansiering for å rehabilitere bygget, og har invitert private aktører, kommune og stat inn i et spleiselag etter modell fra finansieringen av Samfundet i Trondheim. Oslo Kommune har

besvart invitasjonen med å bevilge 10 millioner kroner til et slikt spleiselag.

Svar:

Spørsmålet er stila til kunnskapsministeren, men eg svarer som ansvarleg statsråd på dette området.

Kunnskapsdepartementet tildeler årleg betydelege midlar til velferdstiltak for studantar og studentbustader, som er prioriterte tiltak innan studentvelferd. I tillegg tildeler departementet midlar til universiteta og høgskulane, som også har eit ansvar for å legge til rette for eit godt studentmiljø.

I samband med revidert nasjonalbudsjett for 2021 løyvde Stortinget 10 millionar kroner til Studentersamfundet i Trondhjem for å innvilge søknad om finansiering av nybygg. På det tidspunktet hadde dei klart å få på plass det meste av finansieringa med hjelp frå kommunen, næringslivet, samskipnaden og NTNU.

Eventuell økonomisk støtte til å finansiere eit nytt studenthus i Oslo må prioriterast som eit nytt tiltak i statsbudsjettet og er derfor noko som må vurderast i forbindelse med dei årlege statsbudsjetta.

SPØRSMÅL NR. 2697**Innlevert 4. september 2024 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 12. september 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel****Spørsmål:**

En viktig årsak til at det ikke bygges flere studentboliger i de store byene, er at det mangler rimelige tomter. Samtidig er staten en stor tomtebesitter i de samme byene.

Hva vil regjeringen gjøre for å legge til rette for at statlige eiendommer i de store byene blir stilt til rådighet for bygging av studentboliger fremover, og er det aktuelt for regjeringen å endre retningslinjene til Bane Nor Eieendom og andre statlige aktører, slik at det blir mulig med bortfeste av tomter til studentboligformål fra disse?

BEGRUNNELSE:

Ifølge studentboligundersøkelsen 2024 er dekningsgraden for studentboliger i Oslo 12,77 %. I Bergen er andelen 12,94 %. I Trondheim er den 13,88 %. I Kristiansand er den 11,91 %. Nasjonalt er dekningsgraden 14,94 %. Det er de store byene som trekker den ned. Til tross for løfter fra regjeringer av vekslende politisk sammensetning i mange år, står andelen omtrent stille.

For å bygge studentboliger trengs det penger. Men det trengs også tomter. I dag må samskipnadene konkurrere i det åpne markedet om å kjøpe egnede tomter. Det

blir stadig vanskeligere, i takt med at tomteprisene er gått i været.

Når staten selger eiendom, skjer det gjennom eventuelt direktesalg til kommunen, deretter gjennom det åpne markedet. Der må samskipnadene konkurrere om høyeste bud på linje med private kjøpere. I Oslo er for eksempel den gamle Veterinærhøyskolen, som ligger nær både universitetet og høyskolen og derfor burde vært høyaktuell for studentboliger, blitt avhendet på denne måten. Fremover er det planlagt boligbygging på store statlige eiendommer blant annet på Ullevål sykehus-området og på Filipstad, for å nevne noen eksempler.

Staten har en smal åpning gjennom Statsbygg om bortfeste av tomter til studentboligformål, men bare når det skjer i tilknytning til campus. Bane Nor Eiendom har ingen slike føringer overhodet, men drives kommersielt. Andre statlige eiendomsbesittere, for eksempel Forsvarsbygg eller Statnett, har ingen slike føringer.

I et leserinnlegg i Dagens Næringsliv 11. juni beskriver adm. direktør i studentsamskipnaden SIO hvordan de høye tomteprisene i Oslo gjør det svært vanskelig for dem å bygge. Han ber om at staten "reviderer sin holdning til å inngå festeavtaler med studentsamskipnadene. En festeavtale, som selvsagt skal være til markedspris og i tråd med EØS-regelverket, vil være gunstig for å bedre studentenes botilbud."

I Oslo, i likhet med de andre store byene, har godt utbygget kollektivtransport. Store områder i byene er aktuelle for studentboliger. Men da trengs det tomter. Ved å feste bort eiendommer beholder staten eierskapet, samtidig som samskipnadene kan spre tomtekostnad over mange år fremfor å måtte ta den "up front", og slik bygge flere studentboliger enn ellers mulig.

En slik løsning fremstår som vinnvinn for denne representant.

Svar:

Statens eiendommer brukes i all hovedsak av statlige virksomheter til statlige formål. Studentsamskipnader er ikke statlige virksomheter, og det ligger i utgangspunktet utenfor statens formål å skaffe til veie arealer for studentboliger som eies av studentsamskipnader.

Dersom det statlige behovet for en eiendom opphører, er utgangspunktet at den selges. Avhendingsinstruksen, fastsatt ved kongelig resolusjon av 19. desember 1997, gir regler for fremgangsmåten for salg av statlig fast eiendom. Salg skal skje på den måten som gir det beste økonomiske resultat for staten, og som hovedregel er det salg til høyeste bud etter åpen budrunde. Det er ikke vanlig å gjennomføre direktesalg av statlig fast eiendom til Stortinget.

Der Statsbygg forvalter statlige campus-områder, og hvor det er arealer som ikke benyttes av annen statlig virksomhet, kan det legges til rette for bortfeste til stu-

dentsamskipnader. Hvis det er behov for studentboliger og det er ledig areal innenfor et campus-område, prøver Statsbygg å tilrettelegge for å inngå festeavtaler med studentsamskipnadene. Bortfeste skjer da til markedspris basert på verditakst, i tråd med reglene i avhendingsinstruksen.

Statsbygg forvalter totalt 18 festeavtaler med studentsamskipnader til studentboliger. Det pågår i tillegg dialog med Norges arktiske studentsamskipnad om festeavtale ved Campus Harstad, og med studentsamskipnaden i Stavanger om festeavtale ved Campus Stavanger. Statsbygg forvalter ikke ledige tomter i de store byene, som er egnet til boligbygging for studenter.

Universitetene i Oslo, Bergen, Trondheim, Tromsø og på Ås forvalter statlig fast eiendom. Kunnskapsdepartementet opplyser at universiteter og høyskoler har et lovfestet ansvar for å legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og arbeide for å bedre studentvelferden på lærestedene, i samarbeid med studentsamskipnadene. Regelverk forvaltet av Kunnskapsdepartementet er ikke til hinder for at selvforvaltende universiteter og høyskoler kan inngå festeavtaler med studentsamskipnader for å legge til rette for studentboligbygging. Det er styrene ved den enkelte institusjon som fatter beslutning i slike saker. Kunnskapsdepartementet har ingen samlet oversikt over slike avtaler.

Bane NOR Eiendom AS eies av statsforetaket Bane NOR SF. Bane NOR Eiendom AS er en kommersiell eiendomsaktør, som opererer på kommersielle vilkår for de eiendommene selskapet eier.

SPØRSMÅL NR. 2698**Innlevert 4. september 2024 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 13. september 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hvor store utslipp av klimagasser vil det være fra norsk petroleumproduksjon i 2050 dersom Sokkeldirektoratets hhv. tre scenarier slår til, og mener energiministeren at det vil være mulig for Norge å oppfylle den norske klimaloven om Sokkeldirektoratet analyser stemmer (Ber om tabell og dokumentasjon)?

BEGRUNNELSE:

En stor andel av utslipp fra produksjon av olje og gass kommer fra gassturbiner på plattformene, og kan reduseres med kjent teknologi. Samtidig er det noen utslipp fra produksjon av olje og gass vi per i dag ikke har kjente metoder for å redusere. For eksempel gjelder dette utslipp fra lekkasjer og utslipp ved lasting og lossing av petroleum og prosessanlegg. Det er også vanskelig å se for seg at det ikke skal foregå fakling av sikkerhetsmessige begrunnelser på plattformene. Det vil også være utslipp fra nedstenging av felt. Ingen av disse utslippene kan reduseres ved hjelp av elektrifisering eller karbonfangst og -lagring. Utslippsnivået i 2050 er derfor nært knyttet til aktivitetsnivået i 2050.

Sokkeldirektoratet redegjør ikke for hvilket utslippsnivå som vil følge av sine tre mulighetsbilder for produksjonsutviklingen for total produksjon på norsk sokkel 2025–2050. Dette er problematisk ettersom det vil ha mye å si for hvor store utslippsreduksjoner som eventuelt må gjennomføres i andre sektorer dersom Norge skal klare å oppfylle klimalovens målsetning om 95-95 % reduksjon innen 2050.

Sokkeldirektoratet har tidligere anslått at dersom utviklingen følger fagetatens basisscenario vil en kunne ha et utslippsnivå fra aktiviteten på norsk sokkel i 2050 på under 1 million tonn CO₂-ekvivalenter, dersom all kjent teknologi tas i bruk. Den norske klimaloven sier at Norge skal redusere utslipp av klimagasser med 90–95 prosent sammenlignet med 1990. Regjeringens klimautvalg pekte på at det gjenværende utslippsbudsjettet i 2050 ville være på mellom 2,5-5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter, og at petroleumproduksjon på norsk sokkel ville utgjøre 20–40 prosent av Norges gjenværende utslipp i 2050 dersom klimamålene nås. Dersom Sokkeldirektoratets mulighetsbilde med høy produksjon slår til, vil denne andelen være vesentlig høyere og gjøre det svært krevende å holde utslippene innenfor et svært begrenset utslippsbudsjett i 2050.

Svar:

I Sokkeldirektoratets ressursrapport presenteres det tre mulighetsbilder for produksjon frem mot 2050. Det vil være mer enn ett utslippsnivå i 2050 som er forenelig med de ulike mulighetsbildene. Dette illustreres av at utslippene fra petroleumsvirksomheten er redusert med om lag 24 prosent siden 2015, samtidig som produksjonen har vært på et høyt og stabilt nivå. I et 2050-perspektiv er det betydelig usikkerhet knyttet til hvor mange innretninger som er i drift (kilder til utslipp) og implementering av ulike utslippsreducerende tiltak på disse. Mange av de felt og innretninger som er forventet å være i drift i lang tid før alle lønnsomme ressurser er hentet opp, har lave utslipp eller arbeider med planer for betydelige utslippskutt gjennom omlegging til kraft fra land.

Petroleumsselskapene på norsk kontinentalsokkel står overfor en høy pris på sine CO₂-utslipp. Dette gir selskapene insentiver til å redusere sine utslipp over tid. Det er stor usikkerhet knyttet til utslippsutviklingen i et 2050-perspektiv, men utslippene fra virksomheten forventes å være vesentlig lavere enn i dag. I sin høringsuttalelse til Klimautvalget 2050 skriver eksempelvis Sokkeldirektoratet at «Med gitte forutsetninger kan utslippene bli mindre enn 1 million tonn, men trolig ikke null.»

I henhold til Klimaloven skal «klimagassutslippene i 2050 reduseres i størrelsesorden 90 til 95 prosent fra utslippsnivået i referanseåret 1990. Ved vurdering av måloppnåelse skal det tas hensyn til effekten av norsk deltakelse i det europeiske klimakvotesystemet for virksomheter.» En 90-95 prosent reduksjon av utslippene sammenlignet med 1990 tilsvarer utslipp i 2050 på 2,55 til 5,1 millioner tonn CO₂-ekvivalenter. Det europeiske kvotesystemet (ETS) skal også framover bidra til at EU når sine til enhver tid gjeldende mål om netto-reduksjon av klimagassutslipp, men hvilken fleksibilitet og avgrensninger som vil ligge innenfor ETS på lengre sikt er for tidlig å si noe om.

SPØRSMÅL NR. 2699**Innlevert 4. september 2024 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 11. september 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan vi be statsråden gjera greie for framdriftsplan for å ferdigstille reguleringsplan for Hordfast?

GRUNNGJEVING:

I Meld. St. 14 (2023–2024)

Nasjonal transportplan 2025–2036 som regjeringa har lagt fram for Stortinget finn vi å lese:

«Reguleringsplan for Hordfast er nær ferdig ved inngangen av planperioden, og regjeringen legger opp til at denne fullføres. Dette vil gi det beste grunnlaget for å vurdere prosjektet ved en senere rullering av porteføljen når handlingsrommet tillater det.»

Vi ber derfor om SVV/statsrådens vurdering på milepåler og framdriftsplan for arbeidet.

Svar:

Reguleringsplanen for Hordfast er nær klar. Ferdig reguleringsplan gjev grunnlag for å vurdere prosjektet ved en

seinare rullering av porteføljen om handlingsrommet tillèt det.

Forslaget til reguleringsplan for E39 Ådland-Svegatjørn er forventa ferdig for oversending frå Statens vegvesen til departementet i haust.

Vidare framdrift er avhengig av Samferdselsdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet si handsaming av planen. Milepålane fram mot vedtak av reguleringsplan er:

- Vedtak om høyring og offentleg ettersyn
- Høyring og offentleg ettersyn av reguleringsplanen
- Handsaming av innkomne merknader inkludert evt. justering av plan
- Vedtak av reguleringsplan

I ein så omfattande plan må ein rekne med noko ekstra tid til tilrettelegging av materiale for høyring, ein må rekne nokre ekstra veker på sjølve høyringa og det er forventa at det kjem mange innspel som skal svarast ut. Det er Statens vegvesen som sakshandsamar merknadane.

SPØRSMÅL NR. 2700**Innlevert 4. september 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 13. september 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Kva dokumentasjon og faktagrunnlag har finansministeren for å påstå at dagens ordning med skattlegging av kompetanse påfyll for nytilsette (ettårskravet) «hindrer omgåelse av skattesystemet», kva type «omgåelse» er det statsråden meiner, og kvifor meiner finansministeren at han og Finansdepartementet er betre skikka enn ein arbeidsgivar til å vurdere om ettårskravet gir «større sikkerhet for at kompetansen som arbeidsgiver investerer i, gir avkastning og helst forblir i bedriften»?

GRUNNGJEVING:

I august utfordra eg statsråden på å sjå med nye auge på dagens skattereglar for kompetanseheving av nytilsette, jmf. Dokument nr. 15:2507 (2023-2024).

At tilsette får meir kompetanse, bør generelt sett vere eit gode både for dei tilsette og verksemda dei er tilsett i. I dag er det slik at tilsette som har vore tilsett under eitt år i ei verksemd og får kompetanse påfyll betalt av arbeidsgivar, blir skattlagt for kompetansen på lik linje med lønnsinntekt.

I grunngivinga for å halda fram med dagens ordning, peikar statsråden på at han meiner dagens reglar bidreg til å hindra omgåelse av skattesystemet vårt, og at

vilkåret avgrensner høvet til å tilsetja og lønna personar som er i slutten av dyre utdanningsløp gjennom dekking av utdanningsutgifter framfor ordinær skattepliktig lønn.

Statsråden antyder også at arbeidsgivarar som gir nytilsette kompetansepåfyll ikkje veit sitt eige beste, jmf. formuleringa i svaret om at ettårskravet gir «større sikkerhet for at kompetansen som arbeidsgiver investerer i, gir avkastning og helst forblir i bedriften».

Svar:

Mer og bedre kompetanse i norske bedrifter er et gode for både arbeidstaker og arbeidsgiver. Det ønskes en å stimulere til gjennom skattesystemet. I Hurdalsplattformen er det et overordnet mål for regjeringen å satse på arbeidfolks kompetanse gjennom hele yrkeslivet.

Skattelovens utgangspunkt er at alle økonomiske fordeler vunnet ved arbeid, er skattepliktig for arbeidstakeren. Å få dekket ulike kostnader av arbeidsgiver, er som utgangspunkt en slik skattepliktig fordel. Men for å stimulere til kompetanseheving i norske bedrifter er det innført omfattende unntak fra skatteplikt for kostnader knyttet til utdanning. Da skattefritaket ble innført i 1999, vurderte en det slik at arbeidsgiverfinansiert utdanning i stor grad burde være skattefrie, se Ot.prp. nr. 1 (1998-1999) kap. 13. Samtidig har det vært behov for å begrense fritaket noe. Det er gjort for å ivareta utgangspunktet om skatteplikt, og redusere insentivene til å avlønne gjennom skattefrie naturalytelser.

I Finansdepartementets forskrift til skatteloven oppstilles det forholdsvis beskjedne vilkår for å få skattefritak for kostnader knyttet til utdanning. Vilkårene skal motvirke omgåelser, slik at ordningen ikke utnyttes i strid med formålet. For eksempel er vilkårene med på å demme opp for muligheten til skattefritt å finansiere barnas utdanning gjennom familiebedrifter. Videre må grensene for skattefrihet gis gjennom generelle regler som er like for alle, og kan ikke alene overlates til arbeidsgivers skjønn og betalingsvilje.

Det er likevel ikke slik at arbeidstakere som har vært ansatt i under ett år blir skattlagt for utgifter til kompetanseheving på lik linje med lønnsinntekt. For utdanning med varighet under to måneder kan arbeidsgiver skattefritt dekke en rekke utgifter for alle arbeidstakere. Det samme gjelder intern utdanning over to måneder. For ekstern utdanning med varighet over to måneder, stilles det krav til at arbeidstakeren har jobbet i bedriften i minst ett år.

Ettårskravet for ekstern utdanning bidrar til at ordningen ikke utnyttes, f.eks. ved at en arbeidsgiver rekrutterer arbeidstakere i eller før studietiden, finansierer studier og avtaler bindingstid for en lengre arbeidsperiode etterpå.

Skattefritaket for ekstern utdanning under 20 måneders varighet er ment å treffe ansatte som har behov

for å oppgradere sin kunnskap etter at de har fått noe arbeidserfaring. Bakgrunnen for reglene var blant annet at skattesystemet skal være med på å stimulere til og legge til rette for etter- og videreutdanning for partene i arbeidslivet, se Ot.prp. nr. 1 (1998-1999) punkt 13.3.1. For nødvendig opplæring av nyansatte når det gjelder arbeidsrutiner, systemer mv. som er spesielt for arbeidsplassen, vil det ofte være interne kurs som er skattefrie uansett lengde.

Å fjerne ettårskravet vil være en utvidelse av ordningen i strid med det opprinnelige formålet, og kan gi sterke insentiver til å avlønne gjennom en skattefrie naturalytelse.

